

Автокөлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулық CHANGAN CS35PLUS

Құрметті сатып алушы! **CHANGAN CS35PLUS** автокөлігін таңдағаныңыз үшін алғыс білдіреміз. CHANGAN автокөліктерінің иелері санын арттырып келе жатқан заманауи әрі талғампаз адамдардың қатарынан сізді көргенімізге қуаныштымыз. CHANGAN Automobile компаниясы клиенттердің қажеттілігін қанағаттандыру үшін өз өнімін, сондай-ақ пайдаланушы нұсқаулығын үздіксіз дамытып әрі жақсартып отырады. Біз шығаратын әрбір CHANGAN автокөлігінің озық технологиялары мен жоғары сапалы құрылымын мақтан тұтамыз.

Сізге автокөлікті пайдалануға және қызмет көрсетуге көмектесу үшін біз мына Нұсқаулықты арнайы сіз үшін жасадық.

Бұл нұсқаулық сізді жаңа CHANGAN автокөлігін пайдалану және оған қызмет көрсету ерекшеліктерімен таныстырады. Оны мұқият оқып шығу керек, өйткені ондағы ақпарат өзіңіздің жаңа автокөлігіңізді пайдаланудан алатын рақатты біршама арттырады.

Пайдаланушы нұсқаулығын және автокөліктер конфигурациясын қажеттілікке қарай, алдын ала ескертпестен, қайта қарастыру құқығын сақтап қаламыз. Өз автокөлігіңіздің сипаттамасы мен конфигурациясын басқа нұсқаулықтардың мазмұнымен салыстырып, солардың айырмашылығы негізінде өтемақы талап етпеңіз. Өнімге немесе пайдаланушы нұсқаулығының мазмұнына қатысты сұрақтарыңыз болса, CHANGAN компаниясының өкілетті дилеріне хабарласыңыз.

CHANGAN Automobile Co., Ltd. пайдаланушы нұсқаулығының авторлық құқығына ие және бұл нұсқаулыққа түсінік беру құқығын сақтап қалады. Компанияның қағаз жүзіндегі рұқсатынсыз нұсқаулықтың ешқандай бөлімін қолдануға немесе кез келген мәтінде, оған қоса жекелеген дәйексөздерді немесе басқа да әдеби мақалалар мен материалдардағы дәйексөздерді көрсетуге болмайды.

Өндіруші автокөлігіңізге міндетті түрде техникалық қызмет көрсету CHANGAN өкілетті дилерінде жүзеге асырылғанын талап етеді. Автокөлікті пайдалану барысында сұрақтарыңыз немесе ұсыныстарыңыз туындаса, CHANGAN ресми дилерінің қолдау қызметіне хабарласыңыз.

Chongqing CHANGAN Automobile Co., Ltd.

Sep 2021

© CHANGAN Automobile Co., Ltd., All Rights Reserved.

НЕГІЗГІ ЕРЕКШЕЛІКТЕР

① Бейнежазғыш;

③ Жарықпен қарсы алу.

② Бетпе-бет соқтығысудың алдын алуға арналған белсенді тежеу жүйесінің радары;

✘ Бұл белгіше сипаттамада көрсетілген функция немесе жабдық автокөліктің стандартты жиынтығына кірмегенін және анықтама ретінде ұсынылғанын білдіреді. Нақты конфигурация автокөлігіңізге байланысты.

НЕГІЗГІ ЕРЕКШЕЛІКТЕР

④ Мультимедиа жүйесі;

⑥ Аспаптар тақтасы;

⑧ Еңіске түсуге көмектесетін жүйе (HDC) ✖.

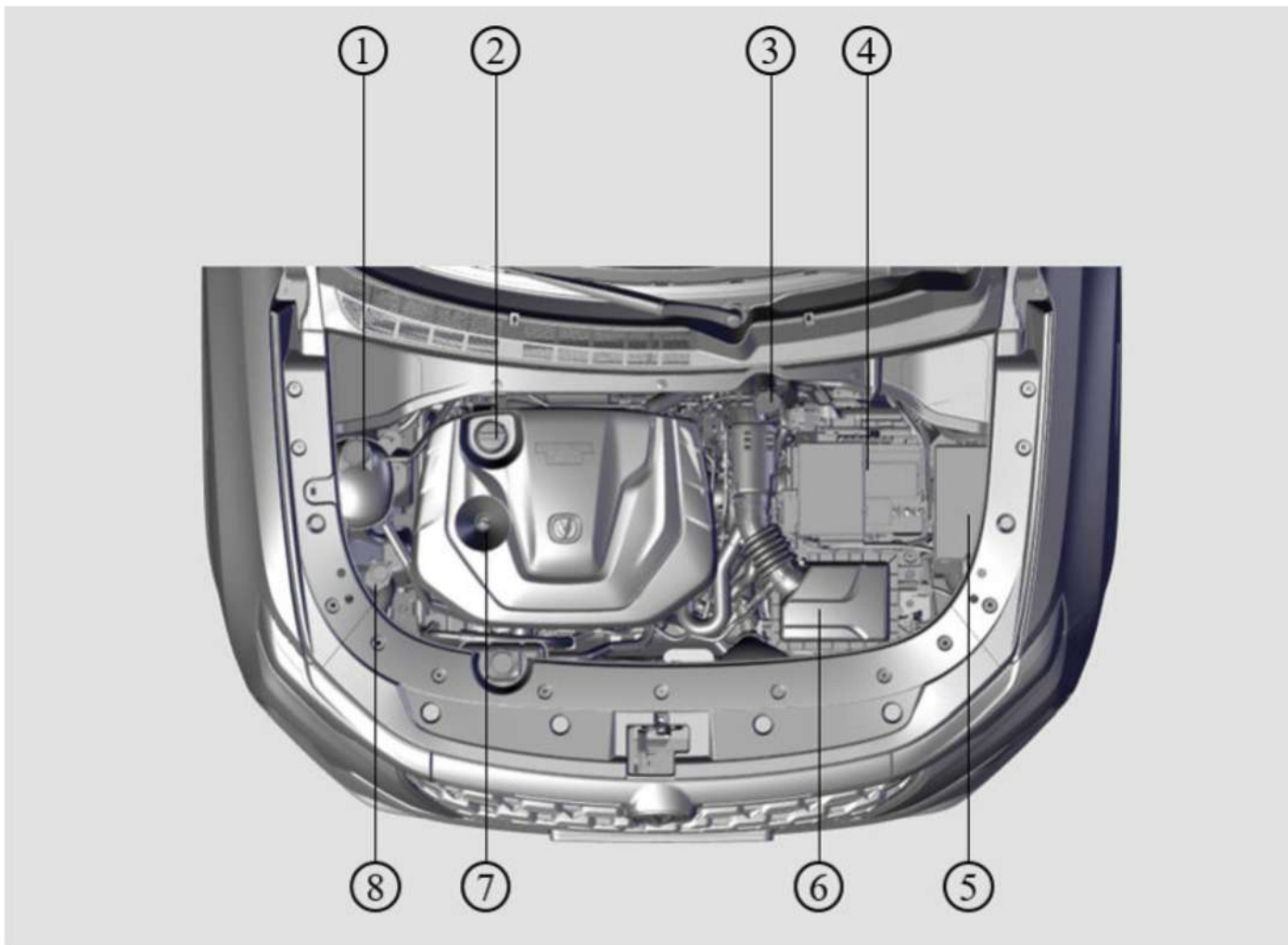
⑤ Электрмеханикалық тұрақ тежегіші (EPB);

⑦ Бейімделетін круиз-контроль (ACC) ✖;

✖ Бұл белгіше сипаттамада көрсетілген функция немесе жабдық автокөліктің стандартты жиынтығына кірмегенін және анықтама ретінде ұсынылғанын білдіреді. Нақты конфигурация автокөлігіңізге байланысты.

МОТОР БӨЛІМІНІҢ ЭЛЕМЕНТТЕРІ

① Салқындату сұйықтығының кеңейткіш бағы;	② Қозғалтқыштың май құю аузының қақпағы;
③ Тежегіш сұйықтығының бағы;	④ Аккумулятор батареясы;
⑤ Сақтандырғыштар блогы;	⑥ Қозғалтқыштың ауа сүзгісі;
⑦ Мотор майы деңгейін өлшейтін сүңгі;	⑧ Жұғыш сұйықтығы.

※ Бұл белгіше сипаттамада көрсетілген функция немесе жабдық автокөліктің стандартты жиынтығына кірмегенін және анықтама ретінде ұсынылғанын білдіреді. Нақты конфигурация автокөлігіңізге байланысты.

ПАЙДАЛАНУШЫ НҰСҚАУЛЫҒЫ ТУРАЛЫ

- Пайдалану
- Жөндеу және қызмет көрсету
- Техникалық сипаттамалар

Осы Пайдаланушы нұсқаулығындағы ақпарат жарияланған сәтінде жарамды. Алайда, өнім үнемі жетілдіріліп отыратындықтан, CHANGAN компаниясы автокөлік құрылымына өзгерістер енгізу құқығын сақтап қалады.

Бұл нұсқаулық серияның барлық моделіне қатысты және стандартты, сондай-ақ қосымша жабдықтардың сипаттамалары мен түсіндірмелерін қамтиды.

Бұл нұсқаулықтан өзіңіздің нақты автокөлігіңізге қатысы жоқ материалды таба аласыз.

НҰСҚАУЛЫҚТЫ ПАЙДАЛАНУ ЖОЛЫ

Автокөлікті пайдаланудан бұрын ол туралы толық түсінік алу үшін пайдаланушы нұсқаулығын мұқият оқып шығыңыз. Бұл нұсқаулық сізге автокөлікті дұрыс пайдалануға және қызмет көрсетуге, сондай-ақ қауіпсіз жүргізуден максималды ләззат алуға көмектеседі.

Бүкіл нұсқаулықпен міндетті түрде мұқият танысып шығыңыз.

Зақым келтіру, жарақат алу қаупін және өлімге ұшырау ықтималдығын барынша азайту үшін **«НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ»**, **«ЕСКЕРТУ»** және **«ЕСКЕРТПЕ»** бөлімдеріндегі ақпаратқа ерекше көңіл бөліңіз.

Нұсқаулықтағы мәтін автокөліктің жұмысын жақсы сипаттау үшін суреттермен толықтырылған. Нұсқаулықпен танысқанда автокөліктің ерекшеліктері туралы білетін боласыз, сонымен қатар әртүрлі жол жағдайларында қауіпсіздік техникасы мен жүргізуге қатысты маңызды ақпарат аласыз. Нұсқаулықтың жалпы құрылымы мазмұнында көрсетілген.

Қажетті ақпаратты немесе функцияны іздеген кезде әліпбилік көрсеткішті қолданыңыз. Онда нұсқаулықтағы бүкіл ақпараттың әліпби ретімен берілген тізімі бар.

Бөлімдер: Нұсқаулық сегіз тараудан және әліпбилік көрсеткіштен тұрады. Әр бөлім қысқаша мазмұннан басталады, онда осы бөлімде қажетті ақпараттың ұсынылғанын бірден көруге болады.

Нұсқаулықта қауіпсіздігіңізді және айналаңыздағы адамдардың қауіпсіздігін сақтау үшін сақтық шаралары мен пайдалану нұсқаулары берілген.

Бұл ақпарат сізге немесе айналаңыздағы адамдарға зиян келтіруі мүмкін ықтимал қауіптер туралы, сондай-ақ автокөліктің зақымдануы туралы ескертеді. Автокөліктің жапсырмаларында және осы нұсқаулықта қамтылған қауіпсіздік нұсқаулары ықтимал қауіптерді және тәуекелдердің алдын алу немесе оларды азайту үшін қажетті әрекеттерді сипаттайды.

Осы нұсқаулықтағы ескертулер мен нұсқаулар сіздің қауіпсіздігіңізге арналған.

Қауіпсіздік техникасы жөніндегі ескертулер мен нұсқауларды орындамау ауыр жарақаттарға немесе өлімге әкелуі мүмкін.

Бүкіл нұсқаулықтың ішінде **ҚАУІПТІ ЕСКЕРТЕТІН ТАҢБАЛАР** қолданылады: **САҚТАҢДЫРУЛАР**, **ХАБАРЛАМАЛАР** және **ҚАУІП ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУЛЕР**.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Бұл белгі ықтимал қауіпті ескертеді. Ол ықтимал қауіп пен дене жарақаты туралы ескерту үшін қолданылады. Ықтимал жарақат алудың немесе өлімнің алдын алу үшін осы таңбадан кейінгі барлық қауіпсіздік нұсқауларын орындаңыз. Қауіп туралы ескерту белгісі сигналдық ҚАУІП, ЕСКЕРТУ және САҚТАНДЫРУ сөздерінің алдында тұрады

**НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ: CHANGAN
АВТОКӨЛІКТЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫНА ЖӘНЕ
МОДИФИКАЦИЯСЫНА ҚҰРЫЛЫМДЫҚ
ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ**

Автокөліктің құрылымына қандай да бір өзгеріс енгізуге болмайды. Өйткені бұл автокөліктің пайдалану қасиетінің нашарлауына алып келеді де, оның қауіпсіздігін, сенімділігін төмендетіп, ұзақ қызмет ету мерзімін қысқартады. Кейбір жағдайларда автокөліктің құрылымын өзгерту салдары қолданыстағы мемлекеттік стандарттар мен қағидаларды бұзуға және автокөлікке кепілдік өтемін беру талабын бұзуға әкелуі мүмкін. Кейбір өзгерістер Көлік министрлігі мен аймақтағы басқа да мемлекеттік органдар белгілеген автокөліктердің пайдалану ережелерін бұзуы мүмкін.

Changan Automobile Co компаниясының кепілдік міндеттемелері автокөліктің құрылымына өз бетінше өзгерістер енгізуден туындаған кез келген істен шығу, зақымдану немесе пайдалану сипаттамаларының нашарлау жағдайларына қолданылмайды.

**ЕКІЖАҚТЫ РАДИОБАЙЛАНЫС НЕМЕСЕ ҰЯЛЫ
БАЙЛАНЫС ЖҮЙЕЛЕРІН ОРНАТУ**

Автокөлік электрондық отын бұрку жүйесімен және басқа да сезімтал электрондық компоненттермен жабдықталған. Дұрыс орнатылмаған немесе бапталмаған екі жақты радио немесе ұялы байланыс жабдығы электрондық жүйелердің жұмысына теріс әсер етуі мүмкін. Құрылғы өндірушісінің нұсқауларын қатаң орындаңыз және ұсыныстар мен сақтық шараларын сақтаңыз. Мобильді немесе екі жақты сымсыз жүйелерді орнатудың алдында CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

**ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ АВТОКӨЛІКТІҢ
ЗАҚЫМДАНҒАНЫ ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУЛЕР**

Пайдаланушы нұсқаулығын мұқият оқып шығыңыз. Зақымдану, жарақат және ықтимал өлім қатерін азайту үшін «НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ», «ЕСКЕРТУ» және «ЕСКЕРТПЕ» бөлімдеріндегі ақпаратқа баса назар аударыңыз. Бұл атаулар мыналарды көрсетеді:

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! – Бұл тақырыпта адам денсаулығына қауіп төну немесе автокөліктің бүліну ықтималдығы бар жағдайлар ескертіледі. Адамдардың жарақат алу немесе өлім қаупін болдырмау немесе азайту үшін берілген нұсқауларды қатаң сақтау керек.

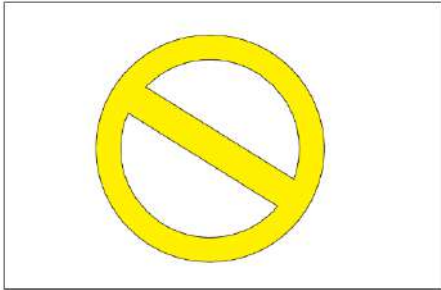
ЕСКЕРТУ

Осы «ЕСКЕРТУ» бөлімінің мазмұнын елемеген жағдайда, автокөлік және/немесе оның жабдығы зақымдануы мүмкін. Автокөліктің және/немесе оның жабдығының бүліну қаупін болдырмау үшін «ЕСКЕРТУ» тармағындағы нұсқауларды орындаңыз.

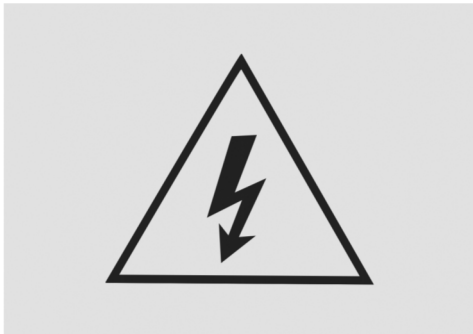
ЕСКЕРТПЕ

Бұл бөлімде автокөлікті пайдалануды және оған қызмет көрсетуді жеңілдетуге қажетті қосымша пайдалы мәліметтер келтірілген.

Төмендегі суреттегі ескерту белгісі кез келген әрекетке тыйым салуды білдіреді.

Төмендегі суреттегі ескерту белгісі «ҚАУІПТІ, жоғары кернеу» дегенді білдіреді. Абай болыңыз, электр тогының соғу ықтималдығы жоғары. Жабдықты арнайы рұқсатсыз ұстамаңыз және бөлшектемеңіз.

Аксессуарлар, қосалқы бөлшектер және автокөліктің құрылымына өзгертулер енгізу

Жүргізуші мен жолаушылардың қауіпсіздігі автокөліктің бөлшектерінің сапасына байланысты. Түпнұсқа қосалқы бөлшектер және аксессуарлар Changan Automobile Co. компаниясында немесе оның басқаруымен әзірленеді және өндіріледі. Қауіпсіздік мақсатында міндетті түрде тек түпнұсқа қосалқы бөлшектерді пайдалану ұсынылады.

Changan Automobile Co. компаниясының кепілдік міндеттемелері тек түпнұсқа қосалқы бөлшектер мен аксессуарларға қолданылады.

Автокөліктің құрылымына қандай да бір өзгеріс енгізуге болмайды. Өйткені бұл автокөліктің пайдалану қасиетінің нашарлауына алып келеді де, оның қауіпсіздігін, сенімділігін төмендетіп, ұзақ қызмет ету мерзімін қысқартады. Кейбір жағдайларда автокөліктің құрылымын өзгерту салдары қолданыстағы мемлекеттік стандарттар мен қағидаларды бұзуға әкелуі мүмкін.

Кепілдік міндеттемелер автокөлікті, оның тораптары мен агрегаттарын қайта жабдықтау салдарынан туындаған ақауларға, зақымдарға немесе жұмысқа қабілетінің төмендеуіне қолданылмайды.

Автокөліктің кез келген бөлігін ауыстыру қажет болған кезде, тек компания жеткізушілері шығарған түпнұсқа қосалқы бөлшектер мен аксессуарларды ғана пайдаланыңыз. Олай болмаса, түпнұсқа емес қосалқы бөлшектерді пайдалану салдарынан туындаған ақауларға кепілдік міндеттемелер қолданылмайды.

Ұялы байланыс жүйелерін орнату

Автокөлікке екіжақты сымсыз ұялы байланыс жүйелерін орнату автокөліктің келесі электронды жүйелерінің жұмысына әсер етуі мүмкін: ABS, электрондық тұрақтандыру жүйесі, өрге қарай қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе, қосалқы қауіпсіздік жүйесі (SRS) және қауіпсіздік белбеулерін алдын ала тарту жүйесі. Орнатпай тұрып, CHANGAN өкілетті сервис орталығынан арнайы сақтық шаралары мен кеңестерді біліп алыңыз.

Кілтсіз кіру жүйесі (PEPS)

Кез келген электрондық медициналық құрылғылары (мысалы, жүрекширатқышы) бар пайдаланушылар осындай медициналық құрылғыларға әсер етуі мүмкін электрмагниттік сәулелердің немесе радиотолқындардың әсері туралы нақты ақпарат алу үшін құрылғы өндірушісінен кеңес алуы керек.

Тас жолмен және жолсыз жермен жүргізу ерекшеліктері

Автокөліктің осы моделі – жалпы пайдаланылатын жолдармен және жолсыз жерлермен жүргізуге арналған әмбебап көлік құралы. Бұл автокөліктің басқарылуы мен маневрлігі кәдімгі жолаушы тасымалдайтын көлік құралдарынан ерекшеленеді, өйткені жер бетінен автокөлікке дейінгі биіктік пен ауырлық орталығы қарапайым автокөліктерге қарағанда, жоғарылау болады. Бұл модельдің айрықша құрылымдық ерекшеліктері кәдімгі жолаушы автокөліктерімен салыстырғанда, осы автокөлік модельдерінің төңкерілу ықтималдығын ұлғайтады. Дұрыс пайдаланбау кезінде көлікті басқарудан айырылу салдарынан жазатайым оқиғаны және жарақат алуды болдырмау үшін «Жол талғамайтын көлікке арналған сақтық шаралары» және «Жолсыз жерде көлікпен жүрген кездегі сақтық шаралары» бөлімдерімен мұқият танысыңыз.

Белгілері

Осы нұсқаулық CHANGAN UNI-K автокөліктері үшін қолданылады.

Пайдаланушы нұсқаулығында пайдаланылатын қысқартулар мен әріптік белгілер төмендегі кестеде келтірілген:

Белгісі	Өлшем бірлігі
л	Литр
мл	Миллилитр
км	Километр
м	Метр
см	Сантиметр
мм	Миллиметр
мин	Минут
с	Секунд
кг	Килограмм
А	Ампер
В	Вольт
км/сағ	Километр/сағат
кГц	Килогерц
кПа	Килопаскаль
айн/мин	Айналым / минут
Вт	Ватт
кВт/айн/мин	Киловатт / бір минут ішіндегі айналымдар
°С	Цельсий градусы
%	Пайыз
Н·м	Ньютон-метр
(°)	Градус
(')	Бұрыштық минут
Гбайт	Гигабайт

Мбайт	Мегабайт
Белгісі	Өлшем бірлігі
МБҚ	Механикалық беріліс қорабы
АБҚ	Автоматтық беріліс қорабы
ЭББ	Электронды басқару блогы
ЖЖМ	Жанар-жағармай материалдары
ГЛОНАСС	Жаһандық навигациялық жерсерік жүйесі
GPS	Жаһандық орынды анықтау жүйесі
GSM	Уақыт (TDMA) және жиілік (FDMA) бойынша арналарға бөлінген, сандық ұялы байланыстың жаһандық стандарты
GPRS	Пакеттік деректерді беретін GSM ұялы байланыс технологиясына жасалатын қондырма
UMTS	Әмбебап ұялы телекоммуникация жүйесі

Белгісі	Өлшем бірлігі
КҚ	Көлік құралы
МДЖ	Минималды деректер жинағы
ТЖҚ	Төтенше жедел қызмет
ЭРА-ГЛОНАСС	Ресейлік мемлекеттік апат кезінде шұғыл әрекет ету жүйесі
БҚ	Бағдарламалық құрал
ПИБ	Пайдаланушы интерфейсінің блогы
ЖКО	Жол-көлік оқиғасы
ҮҚЖЖ ББ	Үрлемелі қауіпсіздік жастықтары жүйесінің басқару блогы
ТЖҚШЖ	Төтенше жедел қызметтерді шақыру жүйесі
ICCID	SIM-чиптің бірегей сериялық нөмірі
ЖЖЕ	Жол жүру ережелері

МАЗМҰНЫ

I. АВТОКӨЛІККЕ ШОЛУ	12
ОТЫН ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ГАЗДАРДЫ ШЫҒАРУ ДЕҢГЕЙІ	13
ЗАУЫТТЫҚ ТАҚТАЙШАЛАР МЕН АВТОКӨЛІКТИҢ СӘЙКЕСТЕНДІРУ НӨМІРІ (VIN)	14
МИКРОТОЛҚЫНДАРДЫҢ ТЕРЕЗЕСІ	15
ЖОЛ-КӨЛІК ОҚИҒАЛАРЫ ТУРАЛЫ ДЕРЕКТЕРДІ ТІРКЕУ ЖҮЙЕСІ (EDR)※	16
ҚОЗҒАЛТҚЫШ МОДЕЛІ МЕН НӨМІРІ	16
АВТОКӨЛІКТЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫМЫНА ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ	16
АВТОКӨЛІКТІ СЫНАП ЖҮРГІЗУ	17
II. АВТОКӨЛІКТИҢ ҚАУІПСІЗДІК ЖҮЙЕЛЕРІ	18
Орындық	19
ҚАУІПСІЗДІК БЕЛБЕУІ	22
БАЛАЛАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ	25
БАЛА БЕКІТУ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ КҮЙДЕ ҚОЛДАНЫЛУЫ	28
ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚТАРЫ (AIRBAG)	30
III. АВТОКӨЛІКТИҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ	39
ҚАШЫҚТАН БАСҚАРУ ФУНКЦИЯСЫ БАР КІЛТ	40
КІЛТСІЗ КІРУ ЖҮЙЕСІ (PEPS) ※	42
ЕСІКТЕРДІҢ ҚҰЛПЫ	46
ЭЛЕКТР ӘЙНЕККӨТЕРГІШТЕР	48
АРТҚЫ КӨРІНІС АЙНАЛАРЫ	50
ТӨБЕДЕГІ ЛЮК ※	52
ЖҮКСАЛҒЫШ ЕСІГІ	55
АВТОКӨЛІКТИҢ КАПОТЫ	60
ОТЫН ҚҰЮ АУЗЫНЫҢ ЛЮГІ	61
РУЛЬ	62
АСПАПТАР ТАҚТАСЫНЫҢ КӨПФУНКЦИЯЛЫ ДИСПЛЕЙІ	65
АСПАПТАР ТАҚТАСЫНЫҢ КӨПФУНКЦИЯЛЫ ДИСПЛЕЙІ	66
ЖАРЫҚТЫ БАСҚАРУ	77
ӘЙНЕКТАЗАРТҚЫШ ПЕН ЖУҒЫШ	79
КЛИМАТ-КОНТРОЛЬ ЖҮЙЕСІ ※	81
МУЛЬТИМЕДИА ЖҮЙЕСІ ※	84
ТҰРАҚҚА ҚОЮҒА КӨМЕКТЕСУ ЖҮЙЕСІ※	86
ШИНАЛАРДАҒЫ АУА ҚЫСЫМЫН БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (TPMS)	94
КРУИЗ-КОНТРОЛЬ (СС) ※	95
БЕЙІМДЕЛЕТІН КРУИЗ-КОНТРОЛЬ (ACC) ※	97
ШҰҒЫЛ ТЕЖЕУ КЕЗІНДЕГІ АВТОМАТТЫ КӨМЕКШІ ЖҮЙЕ (AEB) ※	103
ЖОЛАҚ СЫЗЫҒЫН БАСЫП КЕТУ ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУ ЖҮЙЕСІ (LDW) ※	105
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ГАЗДАРДЫҢ ШЫҒАРЫЛУЫН БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ	107
БАСҚА ЖАБДЫҚ	108

IV. АВТОКӨЛІКТІ БАСҚАРУ	113
АВТОКӨЛІКТІ ПАЙДАЛАНУ КЕЗІНДЕГІ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ	114
ЖОЛСЫЗ ЖЕРЛЕРМЕН ЖҮРУ КЕЗІНДЕГІ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ	114
ҚОЗҒАЛЫСТЫ БАСТАМАС БҰРЫН ОРЫНДАЛАТЫН САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ	114
ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫ ОТАЛДЫРУ ЖӘНЕ ӨШІРУ	115
ТРАНСМИССИЯ	115
ТЕЖЕУ ЖҮЙЕСІ	117
РУЛЬДІҢ ЭЛЕКТРКҮШЕЙТКІШІ (EPS)	122
КӨЛІК ЖҮРГІЗУ БОЙЫНША КЕҢЕСТЕР	123
V. АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ӘРЕКЕТТЕР	126
АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДА КӨМЕК КӨРСЕТУ	127
ДӨҢГЕЛЕКТЕРДІ АУЫСТЫРУ	128
АККУМУЛЯТОР БАТАРЕЯСЫНЫҢ ЗАРЯДЫ ТӨМЕН БОЛҒАН КЕЗДЕ ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫ ОТАЛДЫРУ	130
СҮЙРЕУ	131
АВТОКӨЛІК АҚАУЛАРЫ	133
ТӨТЕНШЕ ЖЕДЕЛ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ШАҚЫРУ ЖҮЙЕСІ	134
VI. ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ЖӨНДЕУ	137
ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ЖӨНДЕУ КЕЗІНДЕГІ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ	138
МІНДЕТТІ ТЕКСЕРІСТЕР ТІЗІМІ	138
ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙ	139
САЛОННЫҢ АУА СҮЗГІСІН АУЫСТЫРУ	139
ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫҢ САЛҚЫНДАТУ СҰЙЫҚТЫҒЫ	140
ТЕЖЕГІШ СҰЙЫҚТЫҒЫ	141
ӘЙНЕКТАЗАРТҚЫШТАР ЖӘНЕ ӘЙНЕКЖУҒЫШ ЖҮЙЕСІНІҢ СҰЙЫҚТЫҒЫ	141
ӘЙНЕКТАЗАРТҚЫШТАР	142
САҚТАҢДЫРҒЫШТАР	148
АВТОКӨЛІК ШАНАҒЫН ТАЗАЛАУ ЖӘНЕ ЛАК-БОЯУ ЖАБЫНЫНА КҮТІМ ЖАСАУ	148
VII. АВТОКӨЛІКТИҢ ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАРЫ	153
АВТОКӨЛІК ӨЛШЕМДЕРІ	154
ҚОЗҒАЛТҚЫШ	155
АВТОКӨЛІКТИҢ СИПАТТАМАЛАРЫ	156
ДӨҢГЕЛЕКТЕР МЕН ШИНАЛАРДЫҢ СПЕЦИФИКАЦИЯСЫ, СУЫҚ КҮЙДЕГІ ШИНАЛАРДА БОЛУЫ ТИІС ҚЫСЫМ	157
ДӨҢГЕЛЕКТЕРДІ ОРНАТУ БҰРЫШТАРЫ (ЖҮКТЕМЕСІЗ)	157
АВТОКӨЛІК САЛМАҒЫ	158
ҚҰЙЫЛАТЫН СҰЙЫҚТЫҚТАР МЕН КӨЛЕМДЕРІ	158
ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ	159
ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ	160
VIII. ЖҮЙЕЛІ ТҮРДЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ	161

I . АВТОКӨЛІККЕ ШОЛУ

ОТЫН ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ГАЗ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ ДЕҢГЕЙІ

Ресей нарығына арналған CHANGAN CS35PLUS модельдеріндегі пайдаланылған газ шығарындыларының деңгейі стандарт талаптарын қанағаттандырады және Euro V талаптарына сәйкес келеді.

Октан саны 92# RON (зерттеушілік октан саны) кем емес/ AKI (детонацияға қарсы индекс) 89# немесе одан жоғары болатын жоғары октанды этилденбеген бензинді пайдалану ұсынылады.

Тек ұсынылған отын сіздің жаңа автокөлігіңізге қуаттың, динамиканың, үнемділіктің және уыттылықтың номиналды мәндеріне қол жеткізуге мүмкіндік береді және пайдаланылған газдың және оталдыру білтелеріндегі ыстық мөлшерін азайтады.

ЕСКЕРТУ

Тек этилденбеген бензинді қолданыңыз. Этилденген бензинді немесе сапасы нашар отынды қолдану қозғалтқыш компоненттерінің зақымдалуына, каталиттік бейтараптандырғыштың істен шығуына және/немесе оттегі датчигінің зақымдалуына, қозғалтқышты басқару жүйесі жұмысының бұзылуына әкелуі, пайдаланылған газдардың шығарылуын бақылау жүйесіне әсер етуі немесе отынның ағып кетуіне әкелуі мүмкін. Бұл қозғалтқыштың зақымдануына және тіпті бұзылуына алып келеді, сондай-ақ каталиттік түрлендіргіште тұтануға алып келеді, ал ол, өз кезегінде, қозғалтқыштың пайдаланылған газдарын тазалау процесінің әсерін төмендетеді де, оның бұзылуына алып келуі мүмкін. Этилденген бензиннің құрамындағы қорғасын оттегі концентрациясының датчигін және пайдаланылған газдардың үшкомпонентті бейтараптандырғышын істен шығарады.

Отын жүйесін тазалауға арналған құралдар мен басқа да қоспаларды ешқашан отын бағына құймаңыз немесе өзге жолмен қолданыңыз. Отын тазартқышты пайдалану қозғалтқыштың зақымдануына алып келеді, ал ол кепілдік міндеттемемен өтелмейді.

Сұрақтар туындаған кезде, сондай-ақ толық ақпарат алу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Отын құю кезінде пистолет автоматты түрде тоқтап қалса, отын бағы толды деген сөз. Отын құюды жалғастырмаңыз. Өйткені отын төгілуі немесе отын жүйесі зақымдануы мүмкін. Апат кезінде отынның ағып кетуіне жол бермеу үшін, отын құю аузының қақпағы мықтап жабылғанын әрдайым тексеріп жүріңіз.

Құрамында спирт пен метанол бар бензин

Газохол - бензин мен этанолдың (бидай спирті деп танылған) қоспасы, сондай-ақ бензин немесе метанол (ағаштан алынған спирт деп танылған) бар газохол, этилденген немесе этилденбеген бензинмен бірге немесе соның орнына сатылуы мүмкін.

Құрамындағы этанолы 10%-дан көп газохолды пайдаланбаңыз және метанолы бар газохол мен бензинді пайдаланбаңыз. Бұл отындардың әрқайсысы автокөліктің жұмысында ақау тудыруы мүмкін және отын жүйесінің, қозғалтқышты басқару жүйесінің және пайдаланылған газ шығындыларын басқару жүйесінің зақымдануына алып келеді.

Автокөліктің жұмысында ақау туындаған сәтте кез келген түрдегі газохолды пайдалануды доғарыңыз. Автокөліктің бүлінуі немесе соған байланысты ақаулар төмендегі заттарды

пайдаланудың нәтижесінен болса, кепілдікпен өтелмейді:

1. Құрамындағы этанолы 10%-дан көп газохол;
2. Метанолы бар газохол мен бензин;
3. Этилденген отын мен этилденген газохол.

ЕСКЕРТУ

Автокөлікке отын құю үшін метанолы бар газохолды, сондай-ақ ІЖҚ жұмысына әсер ететін және/немесе автокөліктің жұмысын төмендететін кез келген бензин-спирт қоспасын пайдаланбаңыз.

Отынның балама түрлері мен қоспалары

Отынға келесідей қоспаларды пайдалану:

- Отынға силиконды қоспаны араластыру;
- Отынға ММТ (құрамында марганеці Mn бар) қоспасын араластыру;
- Отынға ферроцен (темір) негізіндегі қоспаны араластыру;
- Отынға басқа металл негізіндегі қоспаларды араластыру салдары қозғалтқыш цилиндрлерінде жалынның жанбай қалуына, көлік тартысының нашарлауына, қозғалтқыштың тоқтап қалуына, катализатордың зақымдануына немесе қозғалтқыштың бұзылуына алып келуі ықтимал коррозияның артуына және/немесе күш агрегатының қызмет ету мерзімінің қысқаруына алып келуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

Осы отын түрін пайдаланудың салдары отын жүйесінің зақымдануына немесе өнімділіктің пен қозғалтқыш жұмысының бұзылуына алып келсе, олар автокөлік кепілдігімен өтелмейді.

Метил-трет-бутил эфирі МТБЭ

CHANGAN компаниясы автокөлік үшін 15,0% (көлемі бойынша) жоғары МТБЭ - Метил-трет-бутил эфирі (масса бойынша оттегінің көлемі 2,7%) бар отынды пайдалануға кеңес бермейді. Құрамында

15,0% (көлемі бойынша) жоғары МБТЭ бар отын, автокөліктің өнімділігін төмендетіп, ал қаныққан будың жоғары қысымы қозғалтқыштың оталуын қиындатуы немесе бөгеуі мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ

Отын жүйесінің бүлінуіне және сапасы төмен - метанолы бар немесе 15,0% (көлемі бойынша) жоғары МБТЭ - Метил-трет-бутил эфири (масса бойынша оттегінің көлемі 2,7%) бар отынды дұрыс пайдаланбаудың нәтижесінен пайда болған ақауларына байланысты кез келген зақымдарға мен автокөліктің қызмет көрсету сипаттамаларының нашарлауына Changan Automobile Co. компаниясының кепілдік міндеттемелері қолданылмайды.

МЕТАНОЛДЫ пайдаланбаңыз

Автокөлікке метанолы (ағаштан алынған спирт) бар отынды пайдаланбаңыз. Отынның бұл түрі автокөліктің қуатын төмендетуі және отын жүйесінің компоненттерін, қозғалтқышты басқару жүйесін және пайдаланылған газдарды шығару жүйесін зақымдауы мүмкін.

Шетелде пайдалану

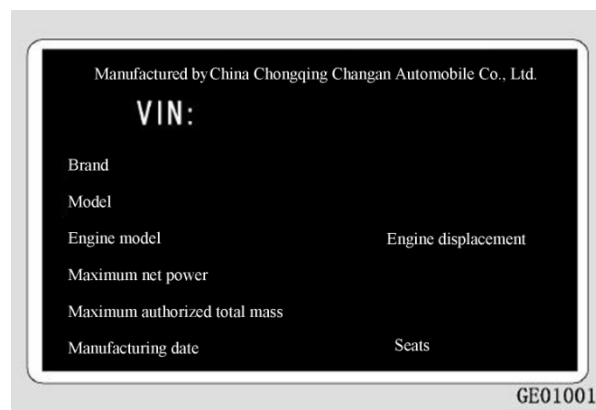
Автокөлікті шетелде пайдаланған кезде мыналарды сақтау қажет:

- Барлық жол жүру ережесін, көлік тіркеу, өмірді сақтандыру және осы аймақ үшін қолданылатын жауапкершілік қағидаларын сақтау;
- Автокөлікке сай келетін отынның бар-жоғын анықтап алу керек.

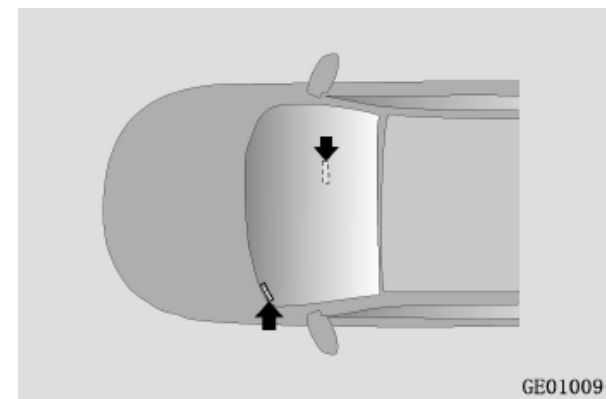
ЗАУЫТТЫҚ ТАҚТАЙШАЛАР МЕН АВТОКӨЛІКТІҢ СӘЙКЕСТЕНДІРУ НӨМІРІ (VIN)

Тақтайшалар

Автокөліктің VIN (сәйкестендіру нөмірі) және максималды рұқсат етілген жалпы салмақ көрсетілген зауыттық тақтайша оң жақ жолаушы есігінің ойығында құлып ілмегінің астында орналасқан.

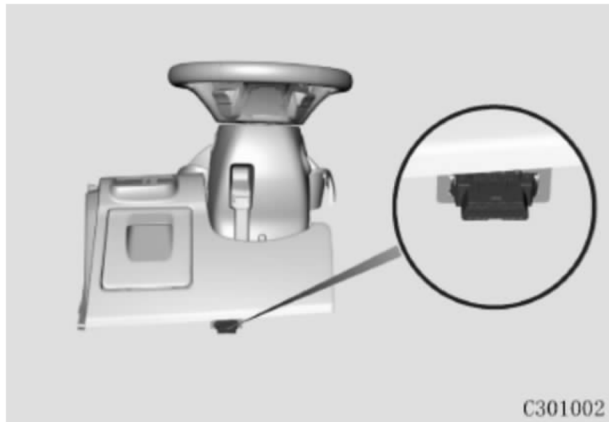
Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі (VIN)

Автокөліктің VIN коды (VEHICLE IDENTIFICATION NUMBER) келесідей орындарда жазылған:

- Шанақтың оң жақ табалдырығының жанында, алдыңғы жолаушы есігінің алдында шанаққа таңбаланған;
- Аспаптар тақтасы мен алдыңғы әйнектің түйіскен жерінде, сол жақтағы төменгі бұрышта;
- Алдыңғы жолаушы есігінің ойығындағы ақпараттық зауыттық тақтайшада.

ЭББ-дан (ECU) алынған автокөліктің VIN туралы ақпаратты оқу:

C301002

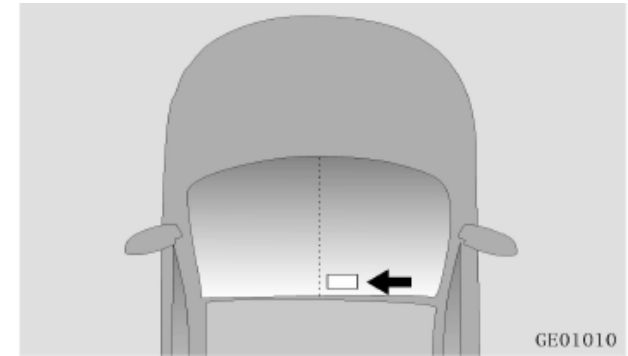
1. Диагностикалық сканерді жүргізуші жақтағы консольдің сол жақ төменгі бөлігінде орналасқан OBD диагностикалық интерфейсіне жалғаңыз;
2. Диагностикалау сканерінің интерфейсінде автокөліктің моделін таңдаңыз да, қозғалтқышты басқаратын EMS жүйесіне кіріңіз.
3. EMS интерфейсінде «Read Version Information» (нұсқа туралы ақпаратты оқу) тармағын таңдаңыз да, автокөліктің VIN нөмірін тексеріңіз.

OBD интерфейсі нарықта ұсынылған көптеген автокөлік диагностикалау сканерін қолданады. CHANGAN Automobile компаниясы Changan Bosch диагностикалау сканерін автокөлік дилерлері қолдануы үшін бекітіп, авторизациялаған.

ЕСКЕРТПЕ

- OBD CHANGAN диагностикалау интерфейсі CAN немесе K-line бойынша ақпарат беруге қолдау көрсетеді. Алдымен диагностикалық сканердің CAN шинасы арқылы деректермен алмаса алатынын тексеріңіз. Егер ол EMS-пен істемесе, онда басқа K-line байланысын қолданатын сканерді пайдаланып көріңіз;
- Егер екі сканнер де EMS-пен байланыс орната алмаса немесе VIN оқи алмаса, CHANGAN өкілетті дилеріне хабарласыңыз.

МИКРОТОЛҚЫНДАРДЫҢ ТЕРЕЗЕСІ

GE01010

Микротолқындар терезесі сыртта, алдыңғы әйнектің оң жақ жоғарғы бөлігінде орналасқан. Оны жаңбыр датчиктерінің тірегі немесе жол қатарынан ауытқуды бақылайтын датчик бөгеп қалмауы керек.

ЖОЛ-КӨЛІК ОҚИҒАЛАРЫ ТУРАЛЫ ДЕРЕКТЕРДІ ТІРКЕУ ЖҮЙЕСІ (EDR) ✳

Автокөлік жол-көлік оқиғалары мен апаттары (EDR) жайлы деректерді тіркейтін бейнебақылау жүйесімен жабдықталған, ол автокөліктің жылдамдығын және соқтығысу кезінде тежеу деректерін тіркей алады. Алайда, соқтығысудың түрі мен күшіне байланысты бұл ақпарат сақталмай қалуы мүмкін.

EDR тіркеу жүйесімен сақталған деректер соқтығысу сәтінде оқиғаны мұқият қарауға, зақымдануды және мүмкін болатын жарақатты бағалауға көмектеседі.

CHANGAN компаниясы EDR жүйесімен сақталған ақпараттар мен деректерді, тек келесідей жағдайлардан басқа кезде, үшінші тарапқа жарияламайды:

- Мүлік иесінің немесе көлік құралының жалгерінің келісімі болғанда;
- Қоғамдық қауіпсіздік бюросының, соттың немесе басқа да мемлекеттік мекеменің ресми сұрауы болғанда;
- CHANGAN компаниясы сот тыңдауына шақыртылған кезде.

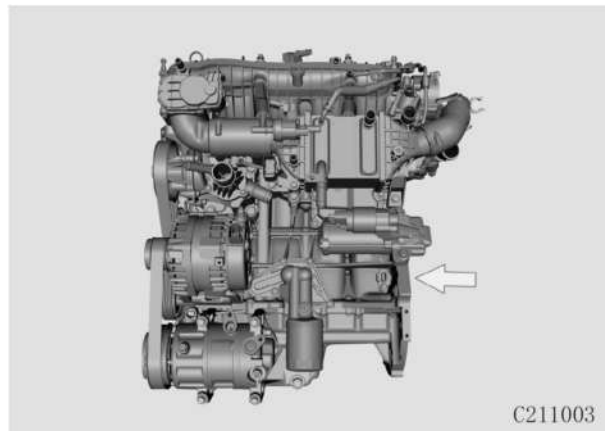
EDR жүйесі тіркеген деректер, қажет болған жағдайда келесідей жағдайларда пайдаланылады:

- Көрсеткіштерді зерттеу және көлік құралының қауіпсіздік жүйесін жасау;
- Деректерді үшінші тарапқа көрсету, бірақ жинау және автокөлік иелері туралы ақпаратты және олардың көлік құралдарын ашу мақсатында емес.

EDR жүйесінде тіркелген деректерді арнайы диагностикалау сканерінің көмегімен OBD диагностикалау порты арқылы, CHANGAN ресми қызмет көрсету орталығында оқуға болады.

ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫҢ МОДЕЛІ МЕН НӨМІРІ

Қозғалтқыш моделінің нөмірі және қозғалтқыштың зауыттық нөмірі қозғалтқыш цилиндрлерінің блогында жазылған.

ТУРБОАЙДАУЫШЫ БАР ҚОЗҒАЛТҚЫШ

Турбоайдауыштан май ағып кетпеуі үшін қозғалтқышты ұзақ уақыт бойы (20 мин және одан көп) бос жүрісте істетіп қоймаған жөн;

Турбоайдауыштан май ағып кетпеуі үшін еркін жүріспен (үдету – газды жіберу – АБҚ селекторын «N» (Бейтарап) күйіне ауыстыру) қозғалмаңыз.

-20°-тан төмен температурада ұзақ тұрғаннан кейін акселератор педалін қозғалтқыш оталғаннан кейін 6 секунд ішінде толық баспаңыз.

ЕСКЕРТУ

Жоғарыда көрсетілген сақтандыру шараларын сақтамау салдарынан турбоайдауыш зақымдануы немесе май ағып кетуі мүмкін, олар кепілдік міндеттемелермен өтелмейді.

АВТОКӨЛІК КОНСТРУКЦИЯСЫНА ӨЗГЕРІС ЕНГІЗУ

Автокөліктің конструкциясына қандай да бір өзгеріс енгізуге болмайды. Өйткені бұл автокөліктің пайдалану қасиетінің нашарлауына алып келеді де, оның қауіпсіздігін, сенімділігін төмендетіп, ұзақ қызмет ету мерзімін қысқартады. Кейбір жағдайларда автокөліктің құрылымын өзгерту салдары қолданыстағы мемлекеттік қауіпсіздік және шығарындылар стандарттарын бұзуға әкелуі мүмкін.

Changan Automobile Co., компаниясының кепілдік міндеттемелері автокөліктің құрылымына өз бетінше өзгерістер енгізуден туындаған кез келген істен шығу, зақымдану немесе пайдалану сипаттамаларының нашарлау жағдайларына қолданылмайды.

Қосымша электрондық құрылғыларды өздігінше орнату автокөліктің қате жұмысына, сымдардың зақымдануына, аккумулятор зарядының таусылуына және/немесе тұтануына алып келуі мүмкін. Өз қауіпсіздігіңіз үшін қосымша бөгде электрондық құрылғыларды орнатпаңыз және пайдаланбаңыз.

АВТОКӨЛІКТІ СЫНАП ЖҮРГІЗУ

Алғашқы 1000 км ішінде автокөлікті пайдалану (автокөлікті сынап жүргізу) кезінде автокөліктің сипаттамаларын арттыру, отынды үнемдеу және қызмет ету мерзімін ұзарту үшін келесідей сақтық шараларын ұстануға кеңес беріледі

- Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін оның жұмысын бірден жоғары жылдамдықта ұстамаған жөн. Қозғалысты бастамас бұрын қозғалтқышты баяу әрі мұқият қыздырып алыңыз. Күрт үдетуге қатаң түрде тыйым салынады.

- Автокөлік қозғалысы кезінде қозғалтқыштың айналымын 2000 - 4000 айн/мин диапазонында ұстаңыз.

- Автокөліктің жылдамдығына қарамастан қозғалтқыштың тұрақты айналымын ұзақ уақыт бойы сақтамаңыз. Автокөлікті сынап жүргізу кезінде, қозғалтқышты толыққанды пайдалануға енгізу үшін қозғалтқышты әртүрлі айналымда жұмыс істеткен жөн.

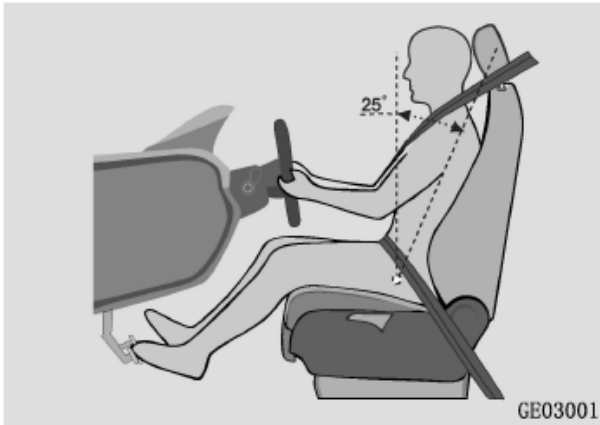
- Тежегіш дискілері мен тежегіш қыспақтары алғашқы 500 км жүріс кезінде тозады. Жұмыс істеу мерзімін жақсарту үшін күрт апаттық тежеуден, әсіресе алғашқы 300 км жүрісте сақтаныңыз.

Алғашқы 2000 км жүріс кезінде тіркеме сүйремеуге/ көлікті сүйретпеуге тырысыңыз.

II. Автокөліктің қауіпсіздік жүйелері

ОРЫНДЫҚ

Орындықтың қалпы

Автокөліктің осы моделіндегі орындықтың қалпы мен арқалықтың еңкею бұрышы:

- Осы автокөлікте салонның сыйымдылығы ұлғайтылған. Артқы жолаушылар үшін бос орын 10 мм ұлғайтылған.
- Арқалықтың есептік еңкею бұрышы (тік сызық пен дене сызығы арасындағы бұрыш): осы модель үшін 25° құрайды.

Орындықты реттеу

Соқтығысу кезінде максималды қорғанысты тек орындықты, бас тіреуішін, қауіпсіздік белбеуін және қауіпсіздік жастығын дұрыс реттеу арқылы қамтамасыз етуге болады. Қозғалысты бастамас бұрын, қозғалтқышты іске қосқаннан кейін орындықтың қалпын реттеңіз:

- Орындықтың қалпын дұрыс реттеңіз. Орындық пен оның арқалығы дұрыс орналасқанына көз жеткізіңіз. Арқалықты тым қатты еңкейтпеңіз.
- Бассүйегіштің биіктігін реттегенде оның ортасы құлақтың жоғарғы деңгейінде болуы керек. Реттеген соң бассүйегіштің қажетті күйге бекітілгеніне көз жеткізіңіз.
- Жүргізуші орындығын рульден жеткілікті қауіпсіз қашықтықта болатындай етіп реттеңіз. Рульді қауіпсіздік жастығы жүргізушінің кеуде бөлігіне тікелей қарама-қарсы болатындай етіп реттеңіз (түсіріңіз).
- Арқалық қалпын реттеңіз: түзу отыру керек, арқаңыз орындықтың арқалығына толығымен тиіп тұруы тиіс.
- Қауіпсіздік жүйесін бекітіңіз. («Қауіпсіздік белбеулері» бөлімін қараңыз).

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Тасымалдау ережелеріне сәйкес барлық жолаушы өз орындарына отырмайынша қозғалысты бастамаңыз.
- Жолаушыларды орындықтың бүктелген арқалығына, жүксалғышқа немесе жүктің үстіне отырғызып тасымалдамаңыз.
- Қозғалыс барысында апаттық тежеу немесе автокөліктің соқтығысуы салдарынан туындаған жарақаттануға немесе өлімге жол бермеу үшін көлік құралының орындықтары

арасында тұруға немесе қозғалуға тыйым салынады.

- Орындық үстіне ауыр немесе өткір заттарды (мысалы, инелер немесе шегелер) қоймаңыз.
- Бүйірлік қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған орындықтарға тыстарды кигізбеңіз, оларды жөндемеңіз. Орындықтарды және олардың қаптамасын өз бетінше өзгертпеңіз. Әйтпесе, бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының жұмысы бұзылуы мүмкін немесе олар кездейсоқ іске қосылып, бұл жарақатқа әкелуі мүмкін.
- Төтенше апаттық тежеу немесе соқтығысу кезінде дұрыс отырмаған немесе қауіпсіздік белбеуін тақпаған жолаушылар жарақат алуы мүмкін.
- Автокөлік қозғалысы кезінде орындықтың қалпын реттеуге жол берілмейді. Бұл орындықтың кездейсоқ қозғалуына байланысты автокөлікті басқара алмай қалуға немесе жарақат алуға әкелуі мүмкін.
- Орындықты реттеген кезде қолыңызды орындықтың астына немесе басқа қозғалмалы бөліктердің және элементтердің жанына қоймаңыз, өйткені қолыңыз қысылып қалып, жарақат алуыңыз ықтимал.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Орындықтың арқалығын тым қатты еңкейтпеңіз. Дұрыс отырмаған жағдайда, қауіпсіздік белбеуінің бел тұсы ішті қысып тұруы және/немесе белбеудің иық тұсы мойынға тиіп тұруы мүмкін. Соқтығысу орын алған жағдайда бұл ауыр жарақатқа немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін.
- Қауіпсіздік жастығы үлкен күшпен ашылады. Дұрыс отырмау немесе қауіпсіздік

белбеулерін дұрыс пайдаланбау көлік құралы жүргізушісінің және/немесе жолаушылардың басына, мойнына және дененің басқа осал бөліктеріне зақым келтіруі мүмкін. Мұндай жарақат балаларды өлімге жетелеуі мүмкін.

- Орындықтың астына бөгде заттарды қоймаңыз. Олар орындықтың бекіту механизмін зақымдауы мүмкін және/немесе орындықтың күйін реттеу тұтқасын кездейсоқ басып жіберіп, орындық жылжып кетуі және автокөлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін. Сонымен қатар бұл орындықты реттеу механизмін зақымдауы мүмкін.

- Орындық көпшігінің үстіне төсеніш қоюға болмайды. Орындықтың бетіне орналастырылған төсемнің дұрыс емес өлшемі мен пішіні алдыңғы орындықтың SBR ақауларына немесе дұрыс емес жұмыс істеуіне әкелуі мүмкін (тағылмаған қауіпсіздік белбеуі туралы еске салу).

Алдыңғы орындықты реттеу (механикалық жолмен реттеу) ✖

1. Орындықтың қалпын ілгері-кейін реттеу

Реттеу тұтқасының ортаңғы бөлігін (1) жоғары қарай тартып тұрыңыз да, орындыққа сәл сүйеніп, оны қажетті күйге жылжытыңыз. Реттеу тұтқасын жіберіңіз.

2. Орындықтың биіктігін реттеу ✖

Реттеу тұтқасын жоғары тартыңыз немесе төмен басыңыз (2) – тек жүргізуші орындығы үшін.

3. Арқалықтың еңкею бұрышын реттеу

Арқалықтың еңкею бұрышын реттеу тұтқасын жоғары тартыңыз (3) да, оны қажетті бұрышпен реттеу үшін арқалыққа шалқайыңыз, содан кейін тұтқаны жіберіңіз.

Алдыңғы орындықты (электржетегі бар орындық) реттеу ✖

1. Орындықтың қалпын ілгері-кейін реттеу

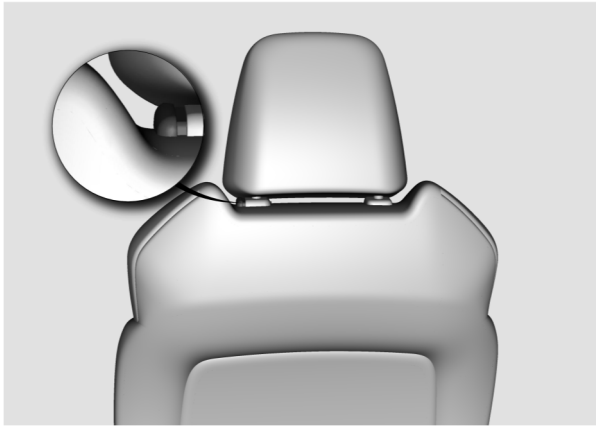
Басқару пернесін (1) қажетті бағытта басыңыз да, орындық қажетті қалыпқа қойылғанда жіберіңіз. Орындық тоқтап, бекиді.

2. Орындықтың биіктігін реттеу

Реттеу тұтқасын (2) жоғары тартыңыз немесе төмен басыңыз

3. Арқалықтың еңкею бұрышын реттеу

Арқалықтың еңкею бұрышын реттеу тұтқасын жоғары тартыңыз (3) да, оны қажетті бұрышпен реттеу үшін арқалыққа шалқайыңыз, содан кейін тұтқаны жіберіңіз.

Бассүйегішті реттеу

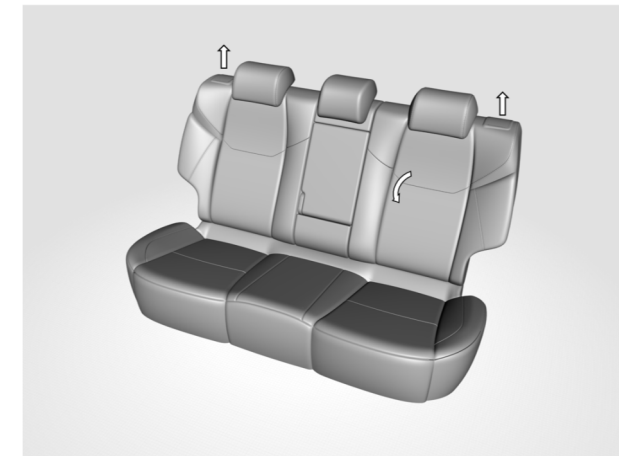
Бассүйегішті көтеру: бассүйегішті жоғары қарай қажетті күйге дейін тартыңыз.

Бассүйегішті түсіру: бекіткішті басып тұрып, бассүйегішті қажетті биіктікке түсіріңіз.

Бассүйегішті шығару: бассүйегішті ең жоғары биіктікке көтеріңіз. Бекіткішті басыңыз да, сол кезде бассүйегішті шығарып алыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Бассүйегіштің қорғау функциялары басқа жақын орналасқан кезде тиімдірек болады.
- Автокөлік жүріп келе жатқан кезде бассүйегішті реттемеңіз.
- Бассүйегіштер тиісті күйге орнатылған кезде ғана автокөлікті жүргізуге рұқсат.
- Егер артқы орындықта жолаушылар болмаса, орындықтың бассүйегіштерін мүмкіндігінше төмен түсіріңіз, сонда олар көрініске кедергі келтірмейді.
- Егер қозғалыс бағытына қаратылған бала орындығын екінші қатарға орнатқан кезде бассүйегіш кедергі келтірсе, оны сәл көтеріп немесе шешіп қойыңыз.
- Орындық арқалықтарына ешқашан қосымша тыс орнатпаңыз.

Артқы орындықтарды реттеу ✖**Жүксалғыш кеңістігін ұлғайту**

Арқалық бекіткішінің тұтқасын жоғары көтеріңіз. Арқалықты көлденең қалыпқа алға еңкейтеңіз, содан кейін жүксалғыштағы кеңістікті ұлғайту үшін бекіткіш тұтқасын жіберіңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер артқы орындықтың ортасында жолаушы болса, орындықтың арқалығын бірдей бұрышқа 4:6 қатынасында реттеңіз.

Артқы орындықтың шынтақтаянышы ✖

Шынтақтаянышты пайдалану үшін артқы орындықтың арқалығының ортаңғы бөлігін төмен түсіріңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шынтақтаяныш пайдаланылмаса, күрт тежеу немесе апат орын алған кезде жарақат алу қаупін азайту үшін шынтақтаянышты алып тастау керек.

Орындықтарды жылыту

Алдыңғы орындықтар жылытқышының ауыстырып қосқыштары

Алдыңғы орындықтардың жылытқышының ауыстырып қосқыштары берілістерді ауыстырып қосу тақтасында орналасқан. Ауыстырып қосқышты бірізді басқан кезде орындықтарды жылыту функциясы келесі реттілікпен ауысады: максималды жылыту қуаты -> төмен жылыту қуаты -> өшірулі. Егер жылыту жүйесі қосулы болса, ауыстырып қосқышта тиісті индикатор жанып тұрады.

Артқы қатардағы орындықтар жылытқышының ауыстырып қосқыштары

Артқы қатардағы орындықтар жылытқышының ауыстырып қосқыштары орталық тақтаның (алдыңғы шынтақтаяныштың) жоғарғы артқы бөлігінде орналасқан. Ауыстырып қосқышты бірізді басқан кезде артқы қатардағы орындықтарды жылыту функциясы келесі реттілікпен ауысады: максималды жылыту қуаты -> төмен жылыту қуаты -> өшірулі. Егер жылыту жүйесі қосулы болса, ауыстырып қосқышта тиісті индикатор жанып тұрады.

ҚАУІПСІЗДІК БЕЛБЕУІ

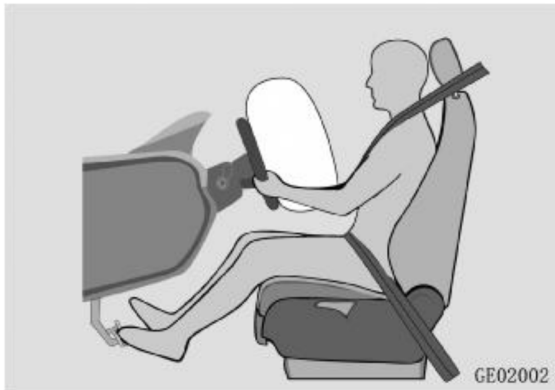
Қауіпсіздік белбеулері – жүргізуші мен жолаушыларды жол-көлік оқиғалары кезінде ауыр жарақаттардан қорғайтын ең қарапайым әрі тиімді құрал.

Соқтығыс орын алған немесе автокөлік күрт тежеген жағдайда үлкен инерция күші пайда болады. Мұндай жағдайда қауіпсіздік белбеулері жүргізуші мен жолаушыларды орындықтарда ұстап қалуға көмектесіп, автокөлік салонының ішкі элементтеріне соғылудың алдын алады және кинетикалық энергияның көп мөлшерін сіңіреді, осының арқасында жүргізуші мен жолаушылардың жарақат алу қаупі азаяды.

Қауіпсіздік белбеулерін дұрыс пайдалану – қауіпсіздік жастықтарының дұрыс жұмыс істеуі үшін маңызды шарт.

Қауіпсіздік белбеулерін дұрыс пайдаланбау және дұрыс жайғаспау салдары төтенше жағдай туындаған кезде шұғыл тежеу және/немесе қауіпсіздік жастығының жедел ашылу нәтижесінде жүргізуші мен жолаушылардың бас, мойын және дененің басқа қорғалмаған бөліктеріне жарақат келтіруі мүмкін.

Қауіпсіздік деңгейін жоғарылату үшін, қозғалысты бастау алдында қауіпсіздік белбеулерін пайдалану кезінде:

- Қауіпсіздік белбеуін дұрыс және сенімді түрде тағу керек;
- Орындықты дұрыс күйге келтіру керек.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздік белбеулері мен оның бөліктерінің күйін үнемі тексеріп отырыңыз.

Зақымдалған немесе істемейтін қауіпсіздік белбеулерін дереу ауыстырыңыз.

Әр орындықтағы қауіпсіздік белбеуі тек бір адамның пайдалануына арналған.

Қауіпсіздік жүйесінің элементтері іске қосылған жазатайым оқиғалардан кейін пайдаланылған қауіпсіздік белбеулерін және жүйенің деформацияланған элементтерін ауыстырыңыз.

ЖКО нәтижесінде қажалған, зақымданған жерлер пайда болған жағдайда және ауыр жүктемеге ұшырағаннан кейін белбеулер міндетті түрде ауыстырылуы керек.

Қауіпсіздік белбеулерін өзіңіз бөлшектемеңіз және/немесе өзгертпеңіз! Жөндеу немесе ауыстыру қажет болған жағдайда - CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Бекітілген қауіпсіздік белбеулерін қыспаңыз, майыстырмаңыз, бұрамаңыз немесе өткір заттарға тигізбеңіз;

Белбеудің таспасына зақым келтірмеу үшін өткір немесе сынғыш заттарды бекіту үшін қауіпсіздік белбеуін пайдаланбаңыз;

Белбеуді пайдаланған кезде оның таспасының өткір заттарға жанасуын болдырмаңыз;

Тым көлемді әрі бос киім (мысалы, сыртқы киім, палте немесе пуховик) қауіпсіздік белбеуінің дұрыс жұмысын бұзуы мүмкін;

Қауіпсіздік белбеулерін таза ұстаңыз. Лас белбеулер белбеуді автоматты түрде тарту құрылғысының жұмысын қиындатады;

Қауіпсіздік белбеуінің құлпына бөгде заттардың немесе қағаздың түспегеніне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, белбеуді дұрыс бекіту мүмкін емес;

Қауіпсіздік жүйесінің ескертуін өшіру үшін бітеуіштерді немесе өзге тәсілдерді қолданбаңыз.

Тағылмаған қауіпсіздік белбеуі туралы еске салу

Аспаптар тақтасындағы қауіпсіздік белбеуінің индикаторы жүргізуші мен алдыңғы жолаушыға қауіпсіздік белбеулерін бекіту қажеттілігін еске салады.

Егер автокөлік қозғалысы кезінде жүргізуші және/немесе алдыңғы жолаушы қауіпсіздік белбеуін тақпаса, тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің индикаторы дыбыс сигналымен бірге жанады.

Егер жүргізуші және/немесе алдыңғы жолаушы қозғалыс кезінде қауіпсіздік белбеуін сол бойы тақпаса, индикатор мен тағылмаған қауіпсіздік белбеуі туралы ескертуші сигнал шамамен 5 минуттан кейін өшеді.

ЕСКЕРТПЕ

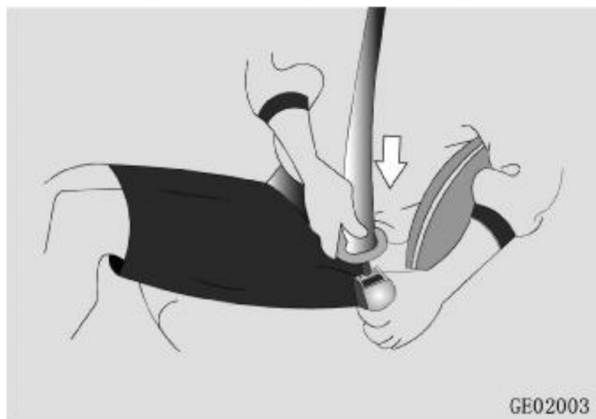
Егер тағылмаған қауіпсіздік белбеуі туралы еске салу жоғарыда көрсетілген қисынға сәйкес жұмыс істемесе, бұл оның дұрыс жұмыс істемейтінін көрсетеді. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Қауіпсіздік белбеуінің дұрыс орналасуы

Үш нүктелі қауіпсіздік белбеуінің бел аймағын белге емес, санға қарай мүмкіндігінше төмен орналастырыңыз. Қауіпсіздік белбеуінің иық бөлігін дененің жоғарғы жағына, кеуде қуысы арқылы өткізіңіз. Қауіпсіздік белбеуін қолтық астынан немесе дененің артынан өткізбеңіз.

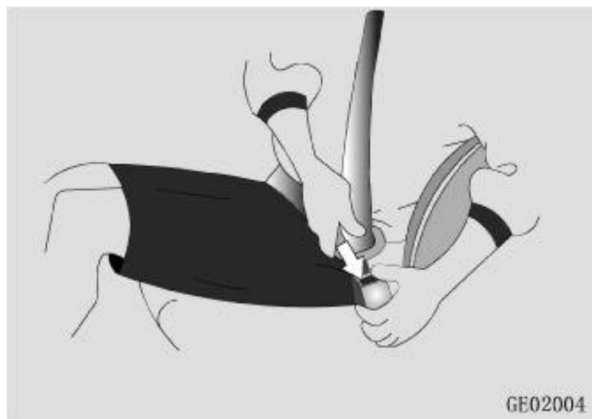
Қауіпсіздік белбеуін тағу

1. Белбеуді бірқалыпты түрде ілгек тілшігінен асырып созыңыз;
2. Белбеудің иық бөлігін иық арқылы, ал бел бөлігін жамбастан өткізіңіз;
3. Ілгекті белбеудің бекітілгенін растайтын сырт еткен дыбыс естілгенше қауіпсіздік белбеуінің айылбасына салыңыз. Белбеудің айналмауын қадағалаңыз.

Қауіпсіздік белбеуін ағыту

Белбеуді ағыту үшін құлыптың қызыл түймесін басыңыз. Бұл кезде тілшік құлып ұясынан серіппе арқылы итеріліп шығарылады. Белбеудің толық тартылуын қамтамасыз ету үшін оны тілшігінен қолыңызбен ұстап бағыттаңыз.

Балаларға арналған қауіпсіздік белбеуін пайдалану

Автокөліктің осы моделінің қауіпсіздік белбеулері ересектердің пайдалануына арналған. 12 жасқа дейінгі балаларды тасымалдау үшін арнайы бала бекіту құрылғыларын пайдалану ұсынылады («Орындық» – «Бала бекіту құрылғысы» бөлімін қараңыз).

Егер бала бекіту құрылғысы үшін есейіп кетсе, оны артқы орындықта қауіпсіздік белбеуімен бекітіп тасымалдаңыз.

Жүкті әйелдердің қауіпсіздік белбеуін пайдалануы

Жүкті әйелдер қауіпсіздік белбеуінің бел тұсын мүмкіндігінше төмен және ыңғайлы етіп орналастырып қолдануы керек. Белбеудің иық бөлігін иықтан өткізіп, іштің үстінде тұрған белбеу таспасын жылжытыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүкті әйел мен оның баласының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағыңыз.

Қауіпсіздік белбеулерін қолданар алдында дәрігермен ақылдасыңыз. Жүкті әйел мен оның баласының қауіпсіздігі үшін қауіпсіздік белбеулерін пайдаланған кезде сақтық шараларды сақтау бойынша дәрігердің ұсыныстарын бұлжытпай орындаңыз.

Зардап шеккендер үшін қауіпсіздік белбеуін пайдалану

Дәрігердің ұсыныстарын орындаңыз. Қауіпсіздік белбеуін нақты жағдайға сәйкес пайдаланыңыз.

Алдыңғы орындықтардың қауіпсіздік белбеуі

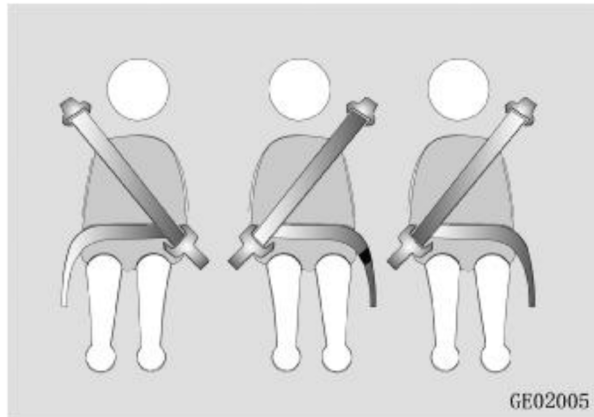
Қауіпсіздік белбеуінің күшін шектеу

Алдыңғы орындықтардың қауіпсіздік белбеулері күшті шектеуі мүмкін.

Бетпе-бет қатты соқтығыс болған жағдайда белбеудің кеудеге қысымы белгіленген мәннен асып кетсе, белбеуді тарту механизмі белбеудің кеудеге түсіретін қысымын азайту үшін белбеудің белгілі бір ұзындығын босатады.

Артқы қатардағы орындықтардың қауіпсіздік белбеуі

Артқы қатардағы орындықтар үш нүктелі қауіпсіздік белбеулерімен жабдықталған. Қауіпсіздік белбеуінің айылбасы орындықтың көпшігінде, арқалықтың жанында орналасқан. Кейбір модельдерде артқы қатардағы орындықтың белбеулері күшті шектейтін функциямен және алдын ала тартқыштармен жабдықталған. Толық ақпаратты «Алдыңғы орындықтардың қауіпсіздік белбеуі» бөлімінен қараңыз.

БАЛАЛАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ

Бала бекіту құрылғысы

12 жасқа толмаған немесе бойы 150 см-ден аласа балаларды артқы орындықта міндетті түрде бала бекіту құрылғысын пайдалана отырып тасымалдау керек. Егер бала бекіту құрылғысынан бала өсіп кетсе және оның жасы 3 жастан асып кетсе, қауіпсіз тасымалдау үшін міндетті түрде қауіпсіздік белбеуін қолданыңыз.

Балаларды автокөліктің ішінде жалғыз қалдырмаңыз, себебі олар:

- Есікті ашып жіберіп, басқа адамдарға немесе жол қозғалысы қатысушыларына қауіп төндіруі;
- Автокөліктен шығып кетіп, жол қозғалысының басқа қатысушыларының қозғалысына кедергі немесе өзіне зиян келтіруі;
- Жазатайым оқиғалар мен жарақат алу қаупін тудыратын автокөліктің қозғалысына себепкер болуы мүмкін.

Жабық автокөліктің іші қызып кетіп, балалар көліктен шыға алмай қалған жағдайда, олардың ауыр жарақат алуына немесе тіпті өліміне әкелуі мүмкін. Бала автокөлікке бөтен адамдардың кіріп кетуі ықтималдығына байланысты басқа да жарақаттар алуы мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Балаларды тіпті өте қысқа уақытқа да автокөлікте жалғыз қалдырмаңыз.

Автокөлік қозғалысы кезінде баланы тізеге отырғызып немесе қолға алып тасымалдауға тыйым салынады.

Мыналарға тыйым салынады:

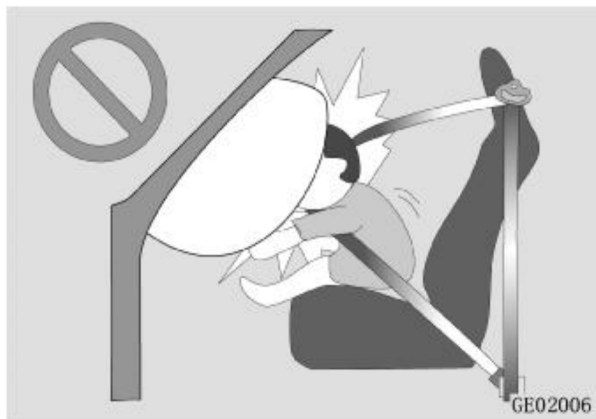
- Баламен бірге бір қауіпсіздік белбеуін пайдалану.
- Екі немесе одан да көп жолаушының бір белбеуін бірге пайдалану.

Қауіпсіздік белбеуінің күйін ауық-ауық тексеріп отырыңыз, өйткені бала қозғалғанда, белбеудің дұрыс күйі өзгеруі мүмкін.

Бала бекіту құрылғысы

Ұлттық қауіпсіздік стандарттарына сәйкес келетін бала бекіту құрылғысын қолдануға кеңес береміз.

Тиісті бала бекіту құрылғысын таңдау және сатып алу үшін баланың бойын, жасын және салмағын ескеру қажет. Бала бекіту құрылғысын құрылғы өндірушісінің нұсқауларына қатаң сәйкестікпен орнатыңыз және пайдаланыңыз. Егер бала бекіту құрылғысы дұрыс орнатылмаса және қолданылмаса, балаға ауыр, мүмкін өлімге жетелейтін жарақат келтірілуі мүмкін.

Бала бекіту құрылғысын қауіпсіздік жастығымен жабдықталған (қосылған күйде) алдыңғы орындыққа «теріс қаратып» орнатпаңыз.

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бала бекіту құрылғысын тек екінші қатардағы шеткі орындықтарға орнатуға болады. Оны алдыңғы жолаушының орындығына немесе үшінші қатардағы орындықтарға орнатпаңыз ✘. ISOFIX жүйесі бар бала бекіту құрылғысын орнатпас бұрын екінші қатардағы орындықтың арқалығының бекітіліп тұрғанын тексеріңіз.

Бала бекіту құрылғысын орнатқаннан кейін, оның сенімді бекітілгеніне көз жеткізу үшін оны ілгері-кейін, солға және оңға қарай жұлқып көріңіз. Рұқсат етілген люфт 25 мм аспауы тиіс.

Әр қолданар кезде бала бекіту құрылғысының мықтап бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

Үш нүктелі қауіпсіздік белбеуімен бекітілетін құрылғылар үшін қауіпсіздік белбеуі құрылғы арқылы бұралмай өтетінін, ал қауіпсіздік белбеуінің ілмегі белбеудің тоғасына бекітілгенін тексеріңіз.

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бала бекіту құрылғысының астына немесе артына жастықтарды немесе басқа заттарды төсеуге тыйым салынады.

Егер бала бекіту құрылғысы күн сәулесінің тікелей әсеріне ұшыраса, онда қауіпсіздік белбеуі мен құрылғының өзі қызып, бала күйіп қалуы мүмкін. Қолданар алдында орындық тысы мен тоғасының температурасын тексеріңіз.

Егер сіз бала бекіту құрылғысын пайдалануды жоспарламасаңыз, оны бекіту жүйелері немесе қауіпсіздік белбеулері арқылы автокөлікке бекітіңіз немесе автокөліктен шешіп алыңыз.

Егер қауіпсіздік жүйесі немесе бекіту жүйесі апат кезінде зақымдалған немесе ақаулы болса, диагностикалау және/немесе жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Баланың дене бітімі мен салмағына сәйкес келетін бала бекіту құрылғысын қолданыңыз.

ISOFIX жүйесімен жабдықталған бала бекіту құрылғылары үшін ISOFIX бекіту жүйесін қолданыңыз.

ISOFIX бекіту жүйесіне ISOFIX жүйесімен жабдықталмаған бекіту белбеулерін немесе бала орындығын немесе кез келген басқа құрылғыны қоспаңыз.

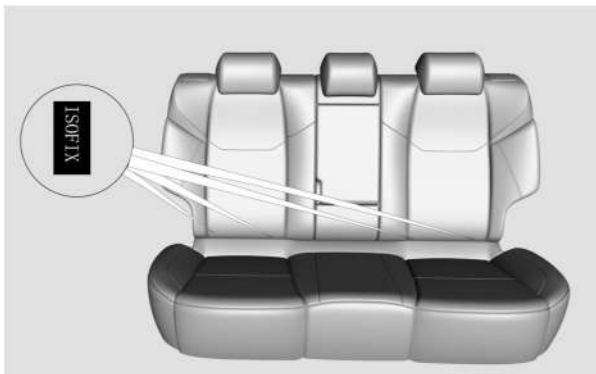
Бала бекіту құрылғысының орналасуы мен оны бекіту тәсілін А.1 және А.2 кестелерінде көрсетілген деректерге сәйкес ескеру қажет.

ISOFIX жүйесі

ISOFIX — бұл екінші қатардағы орындыққа бала бекіту құрылғысын орнатуға арналған стандартты жүйе.

ISOFIX жүйесімен жабдықталған бала бекіту құрылғысы бекітілетін орындар екінші қатардағы орындықтың төменгі жағында көрсетілген.

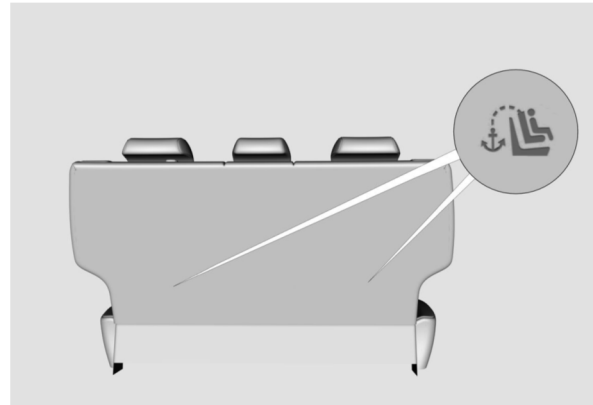
ISOFIX кронштейндерінің орналасқан жерлері орындықтың арқалығына тігілген заттаңбалармен белгіленген. Олар бала бекіту құрылғысын жылдам бекітуге арналған ISOFIX бекіткіштерінің орналасқан жерін көрсетеді.

ISOFIX бекіткіштерінің орналасқан жері

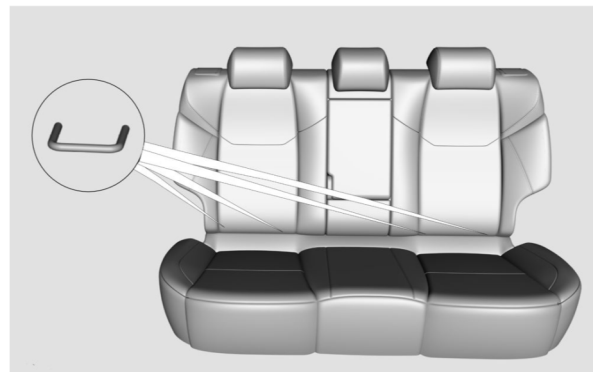
ISOFIX бекіткішінің жоғарғы нүктелері

Жоғарғы бекіту нүктелері артқы орындықтың арқалығының артқы жағында орналасқан. ISOFIX заттаңбаларының астындағы ойықта төлкелер бекітілген.

ISOFIX бекіткішінің төменгі нүктелері

Төменгі бекіту нүктелері екінші қатардағы орындықтың көпшігінің және арқалықтың түйіскен жерінде орналасқан және орындықтың қаңқасына бекітілген.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бір бекіткішке бірден бірнеше бала бекіту құрылғысын бекітпеңіз. Жүктеме дұрыс бөлінбейтіндіктен бекіткіштер сынып кетіп, соның салдарынан бала ауыр жарақат алуы немесе тіпті мертігуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

Бала бекіту құрылғысын автокөліктің орындығына сенімді бекіту үшін бассүйегішті көтеріп қою немесе шешіп алу қажет болуы мүмкін.

Егер бала бекіту құрылғысы жоғарғы бекіту нүктесінде белбеумен бекітілген болса, онда белбеуді бассүйегіштің екі бағыттаушының арасынан өткізу керек.

Бала бекіту құрылғысын орнатпас бұрын, ISOFIX бекіткіштеріне еркін қол жететінін тексеріңіз. ISOFIX бекіткіштері дұрыс орнатылған бала бекіту құрылғысының жүктемесіне төтеп беруге есептелген. ISOFIX бекіткіштеріне қауіпсіздік белбеулерін, арқандарды және басқа заттарды немесе құрылғыларды бекітуге тыйым салынады.

БАЛА БЕКІТУ ҚҰРЫЛҒЫЛАРЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ КҮЙДЕ ҚОЛДАНЫЛУЫ

А.1 кестесі. Бала бекіту құрылғысының әртүрлі күйлерде қолданылуы

Салмақ санаты	Орындықтың күйі (немесе басқа күйлер)		
	Алдыңғы жолаушы орындығы	Артқы қатардағы шеткі орындықтар	Артқы қатардағы ортаңғы орындық
0 санаты (10 кг жеңіл)	X	U/L	X
0+ санаты (13 кг аз)	X	U/L	X
I санат (9-18 кг)	X	U/L	X
II санат (15-25 кг)	X	U/L	X
III санат (22-36 кг)	X	U/L	X

U: салмақ санатына сәйкес әмбебап кластағы бала орындығына сәйкес келеді;
 OUF = салмақ санатына сәйкес алға қаратылған әмбебап кластағы бала орындығына сәйкес келеді;
 L: тізімдегі арнайы кластағы бала орындығына жарамды. Мұндай бекіту құрылғыларын арнайы мақсаттағы, пайдалануы шектеулі немесе жартылай әмбебап класты автокөліктерге орнатуға болады;
 B: салмақ санатына сәйкес кіріктірілген бала орындығына арналған;
 X: орындық бұл салмақ санатындағы бала орындығына сәйкес келмейді.

А.2 кестесі ISOFIX бекіткіші бар бала бекіту құрылғыларын орнату

Салмақ санаты	Өлшем санаты (*)	Қысқыш құрылғы (бекіткіш)	ISOFIX жүйесінің автокөліктегі орналасуы		
			Алдыңғы жолаушы орындығы	Артқы қатардағы шеткі орындықтар	Артқы қатардағы ортаңғы орындық
Тасымалданатын бесік	F	ISO/L1	X	IL	X
	G	ISO/L2	X	IL	X
		(1)	X	X	X
0 санаты (10 кг жеңіл)	E	ISO/R1	X	IL	X
		(1)	X	X	X
0+ санаты (13 кг жеңіл)	E	ISO/R1	X	IL	X
	D	ISO/R2	X	IL	X
	C	ISO/R3	X	IL	X
		(1)	X	X	X
Санат I (9 - 18 кг)	D	ISO/R2	X	IL	X
	C	ISO/R3	X	IL	X
	B	ISO/F2	X	X	X
	B1	ISO/F2X	X	X	X
	A	ISO/F3	X	X	X
		(1)	X	X	X
Санат II (15 - 25 кг)		(1)	X	X	X
Санат III (22 - 36 кг)		(1)	X	X	X

(1): ISO/XX өлшемдерінің санатына сәйкес (A~G) деп таңбаланбаған бала бекіту жүйесі үшін автокөлік өндірушісі тиісті салмақ тобының негізінде әр салмақ санатына сәйкес әр орындық үшін ұсынылған арнайы ISOFIX бала бекіту жүйесін көрсетуі керек.

Кестедегі әріптік белгілердің мәні:

IUF — бұл өлшемді сыныптың ISOFIX жалпы алға бағытталған бала бекіту жүйесіне қатысты қолданылады.

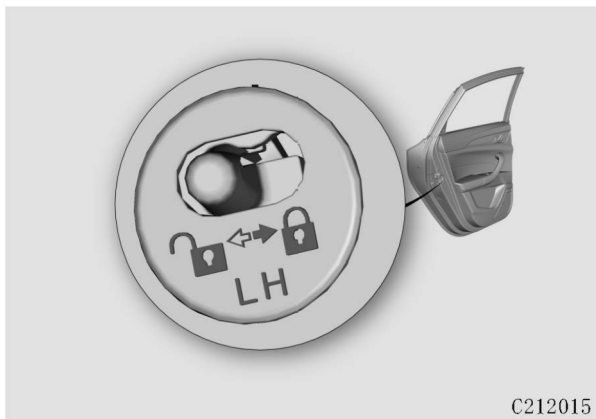
IL — тізімдегі балаларды қорғау үшін арнайы ISOFIX бала бекіту жүйесіне қатысты. Мұндай бекіту жүйелері арнайы, шектеулі немесе жартылай әмбебап ISOFIX жүйелері болуы мүмкін.

X — ISOFIX күйі осы салмақ класында және/немесе өлшем санатында ISOFIX жабдықтарына/бала бекіту жүйесіне қолданылмайды.

(*) — ISOFIX өлшем класы ISOFIX бала орындықтарында көрсетілген «А» мен «G» аралығындағы бас әріптермен белгіленеді.

Баланың қауіпсіздік құлпы

Артқы есіктерге орнатылған баланың қауіпсіздік құлпы артқы есіктерді қосымша жабады. Құлпып іске қосылып тұрған кезде артқы есіктерді ішінен ашуға болмайды. Оларды сыртынан ғана ашуға болады.

Іске қосу: артқы бүйір есіктің бүйір жағындағы баланың қауіпсіздік құлпын бекітілген күйге ауыстырыңыз . Іске қосқаннан кейін құлыптың дұрыс жұмыс істейтінін тексеріңіз.

Ажырату: Артқы бүйір есіктің бүйір жағындағы баланың қауіпсіздік құлпын ашық күйге ауыстырыңыз .

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер бала автокөліктің ішінде болса, әрдайым қауіпсіздік құлпын қосып қойыңыз. Олай болмаған жағдайда бала есікті ашып жіберіп, өзіне және/немесе басқа адамдарға/жол қозғалысы қатысушыларына зиян келтіруі мүмкін.

ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚТАРЫ (AIRBAG)

Қауіпсіздік жастығы – қосымша бекіту жүйесінің (SRS) элементі.

SRS жүйесі қауіпсіздік белбеулеріне көмекші құрал және оларды толығымен алмастыра алмайды. Көлік қозғалысы барысында әрдайым қауіпсіздік белбеулерін тағып отырыңыз. Қозғалысты бастамас бұрын орындықтың күйін дұрыс реттеңіз («Орындық» бөлімін қараңыз).

Жүргізуші мен жолаушылардың жарақаттану қаупін азайту үшін қатты соқтығыс болғанда, қауіпсіздік жастығы ашылған кезде жолаушы мен автокөліктің салон әрлеуі арасында бұфер пайда болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздік жастықтарының орналасқан жері AIRBAG белгісімен көрсетілген. Қауіпсіздік жастықтары орналасқан жерлерді жаппаңыз және осы аймаққа ешқандай заттарды қоймаңыз.

Жолаушы мен қауіпсіздік жастығының арасына адамдарды, жануарларды отырғызуға немесе басқа заттарды орналастыруға тыйым салынады. Қауіпсіздік жастығы іске қосылған кезде күйіп қалу немесе тұтану қаупін болдырмау үшін қозғалыс барысында темекі шекпеңіз.

12 жасқа дейінгі балаларды екінші қатардағы орындықтарға арнайы бала бекіту құрылғысына отырғызып тасымалдаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздік жастықтары осы автокөлік моделі үшін арнайы конфигурацияланған. Басқа нұсқалармен немесе үлгілермен ауыстыруға болмайды, әйтпесе бұл қауіпсіздік жүйесінің бұзылуына және жарақат алуға әкеледі.

Қауіпсіздік жастықтары іске қосылғаннан кейін немесе автокөлік 10 жыл пайдаланылғаннан кейін оның дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік жастықтарының бүкіл жүйесін ауыстыру қажет. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

SRS жүйесінің элементтерін, қауіпсіздік жастықтарын және тиісті компоненттерді алып тастауға, бөлшектеуге, өзгертуге, жөндеуге немесе зақымдауға (ұрып-соғуға, кесуге немесе өртеуге) тыйым салынады, өйткені бұл SRS жүйесінің істен шығуына немесе дұрыс жұмыс істемеуіне әкелуі мүмкін, осылайша жүргізуші мен жолаушылардың қажетті қауіпсіздігі қамтамасыз етілмейді. Апат болған жағдайда — бұл ақауға немесе кездейсоқ ашылып кетуге, ауыр шығындарға немесе жарақаттарға әкелуі мүмкін!

SRS бекіту жүйесінің кез келген ақауы анықталған жағдайда диагностикалау және/немесе жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Жарақат алмау үшін қауіпсіздік жастығын өз бетінше тексермеңіз немесе жөндемеңіз!

SRS жүйесі жұмысының сипаты

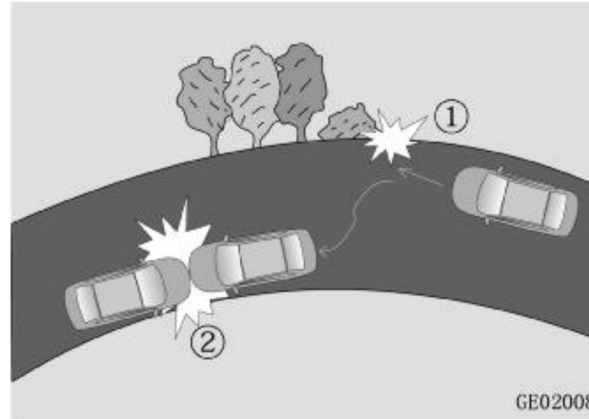
SRS жүйесі автокөліктің қуат көзі қосылған кезде ғана белсенді болады («ON» күйі). Қауіпсіздік жастығы қажет болған жағдайда ашылады. SRS жүйесінің бақылау шамы жарамды болуы шарт («Аспаптар тақтасы» - «Сигнал шамдары мен индикаторлары» бөлімін қараңыз).

Автокөлік шанағының зақымдану дәрежесі қауіпсіздік жастықтарының ашылуына әсер етпейді. Автокөліктің соқтығысу фактісі қауіпсіздік жастығының міндетті түрде іске қосылу шарты емес. Қауіпсіздік жастықтары кез келген соқтығысу кезінде ашылмауы керек. Олар бірқатар факторлардың жиынтығы әсерінен ашылады және мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді: соқтығысу кезіндегі автокөліктің жылдамдығы, соқтығысу бұрышы және соқтығысу кезіндегі баяулау жылдамдығы.

Автокөлік қатты және пішіні өзгермейтін заттарға соқтығысқанға қарағанда, қозғалмалы немесе пішіні өзгертін, әсер ету күшін сіңіретін нысандарға (қоршау немесе ағаш сияқты) соқтығысқан кезде қауіпсіздік жастығының ашылу жылдамдығы жоғарылау болады.

Егер соқтығысу шұғыл тежеу кезінде орын алса, онда соқтығысу кезіндегі соққы күші қауіпсіздік жастығының ашылуы үшін жеткілікті болмауы мүмкін, сондықтан осындай жағдайларда қауіпсіздік жастығы іске қосылмауы ықтимал.

Автокөлік бірнеше рет соқтығысқан жағдайда, қауіпсіздік жастықтарының іске қосылу талаптары орындалған кезде, тек бір рет қана ашылады. Шамалы соққы күшімен бірнеше рет соқтығысқан кезде қауіпсіздік жастықтары ашылмауы мүмкін (①), алайда кейінгі қатты соқтығыс болған кезде олар ашылу үшін қажетті соққы күшіне жеткенде іске қосылуы мүмкін (②).

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

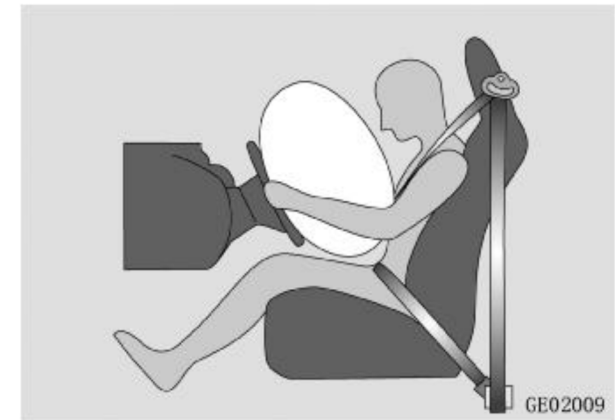
SRS жүйесінің ақаусыз екеніне көз жеткізіңіз. Жүйе индикаторының шамы ақаулы болса, диагностикалау және/немесе жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз. Әйтпесе, соқтығысқан кезде қауіпсіздік жастығы іске қосылмауы мүмкін, бұның салдарынан ауыр зақым және/немесе жарақат келуі мүмкін.

Егер автокөлікті су басса, ол су кедергісінен өтсе және/немесе салон дымқылданған болса, қауіпсіздік жастықтарының контроллері дұрыс жұмыс істемей қалмас үшін оны диагностикалау және/немесе жөндеу мақсатында CHANGAN өкілетті сервис орталығына дереу хабарласыңыз. Әйтпесе, бұл кездейсоқ іске қосылу немесе қауіпсіздік жастықтарын ашу алгоритмін бұзу салдарынан апатқа әкелуі және/немесе жарақатқа ұшыратуы мүмкін.

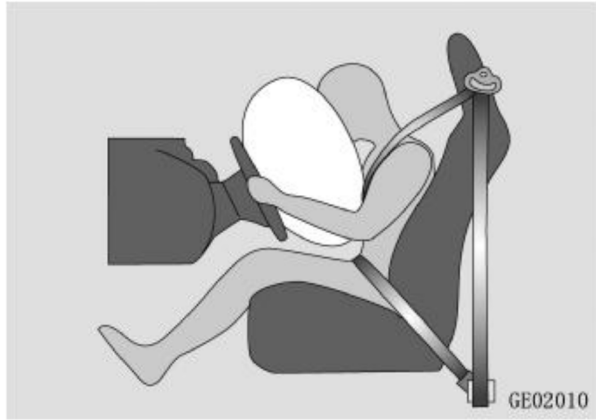
SRS жүйесінің жұмыс принципі

Автокөліктің кез келген қауіпсіздік жүйесінің мақсаты — соқтығысу кезінде жолаушылардың қозғалысын бәсеңдетіп, оларға өте аз жарақат келтіру.

1. Автокөлік соқтығысқан кезде SRS жүйесінің датчигі соққы күшін анықтайды. Егер ол белгіленген мәннен асып кетсе, қауіпсіздік жастығының контроллеріне жастықтардың ашылуына жауап беретін сигнал беріледі;
2. Контроллерден сигнал алғаннан кейін, қауіпсіздік жастығы үрленіп ашылып, адам денесі мен салонның элементтері арасында қорғаныс кеңістігін жасайды;

3. Қауіпсіздік белбеулері қауіпсіздік жастықтарымен бірге соққы күшін сіңіреді, бас пен жоғарғы денені ықтимал зақымданудан және/немесе жарақаттан қорғайды.

4. Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін адамға тиетін әсерді азайту үшін тез жиырылады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздік жастықтары ашылғанда тарс еткен дыбыс естіліп, түтін шығады – бұл пиропатронды (газ генераторын) іске қосқан кездегі әдеттегі процесс.

Ашылған кезде шығарылатын ұнтақ улы емес, бірақ ол тыныс алуды қиындатады және/немесе теріні тітіркендіруі мүмкін. Салонды желдету үшін терезелерді дереу ашыңыз. Көзіңізді, барлық кесілген жерлерді және/немесе жараларды жақсылап шайыңыз.

Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін SRS жүйесінің кейбір компоненттері өте ыстық болуы мүмкін. Оларды суығаннан кейін ғана ұстаңыз. Егер абайсызда қолыңыз тиіп кетсе, инфекцияның немесе аллергияның алдын алу үшін дереу арада мол сумен шайыңыз.

Қауіпсіздік жастығы бірден үлкен күшпен ашылады, оның салдарынан жарақат келеді, оның ішінде сызаттар, көгерулер және сүйек сынығы болады.

Қауіпсіздік жастығы – бұл бір рет қолданылатын элемент. Егер жастық ашылса, оны жаңасына ауыстыру керек.

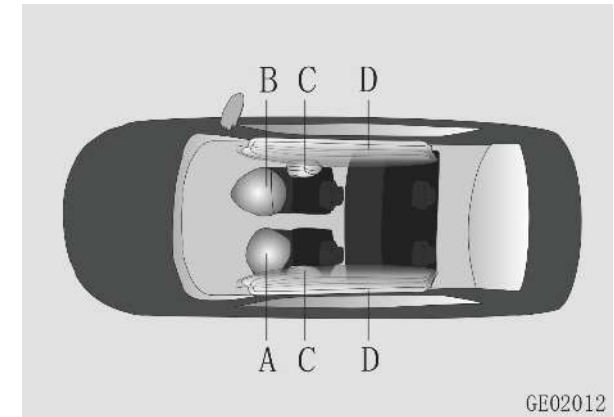
SRS жүйесі ақауының бақылау шамы

SRS жүйесінің ақау индикаторы қызыл түсті.

Автокөліктің электрмен қоректендіру жүйесі қосылған кезде («ON» күйі) SRS жүйесінің және қауіпсіздік жастықтарының бақылау шамы шамамен 3~6 секундқа қосылып, содан кейін өшеді. Жүйе дұрыс жұмыс істеп тұрған кезде SRS жүйесі ақауының индикаторы сөніп тұрады.

Қауіпсіздік жастықтарының компоненттері

- A: Жүргізушінің қауіпсіздік жастығы;
- B: Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы;
- C: Бүйір қауіпсіздік жастықтары ✖;
- D: Қауіпсіздік қалқалары ✖

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары

Алдыңғы қауіпсіздік жастығы туралы ақпарат алдыңғы жолаушының күнқағарында орналастырылған. Онымен мұқият танысып шығыңыз.

Жүргізушінің қауіпсіздік жастығы

Жүргізушінің қауіпсіздік жастығы рульде, «AIRBAG» деген жазуы бар қаптаманың астында орнатылған. Ол іске қосылу үшін барлық шарттар сақталған бетпе-бет соқтығысу кезінде ашылады.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы автокөліктің алдыңғы тақтасында оң жағынан ұсақ-түйек тартпасының үстінде орнатылған. «AIRBAG» жазуымен белгіленген. Ол іске қосылудың барлық шарты орындалған бетпе-бет соқтығысу кезінде ашылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Алдыңғы орындыққа жүріс бағытына теріс қаратылған бала бекіту құрылғысын орнатуға, сондай-ақ 12 жасқа толмаған және/немесе бойы 150 см аласа баланы алдыңғы орындықта тасымалдауға тыйым салынады. Қауіпсіздік жастығының ашылуы балаға жарақат келтіруі мүмкін.

Автокөлік жүріп келе жатқан кезде дұрыс отырыңыз. Аспаптар тақтасына аяқтарыңызды қоймаңыз.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының сәнді қаптамасын сақтау жүйесі ретінде пайдаланбаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

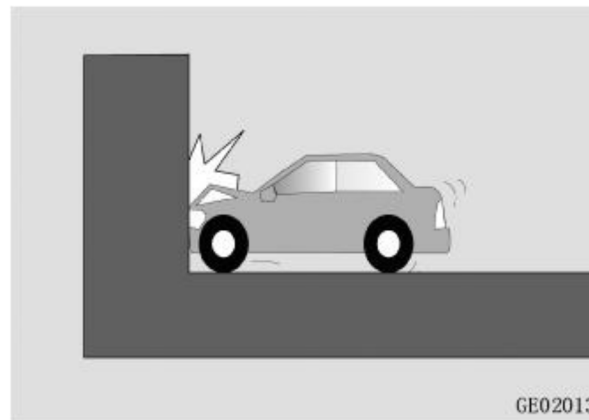
Алдыңғы жолаушы жақтағы аспаптар тақтасына және алдыңғы әйнекке заттарды қоймаңыз.

Мысалы, навигация жабдығына немесе ұялы телефонға арналған кронштейндерді немесе бекіткіштерді (соның ішінде жабысқақ таспаны пайдаланып), сондай-ақ қауіпсіздік жастығы ашылатын аймақта алдыңғы жолаушы жағынан басқа жабдықты орнатпаңыз.

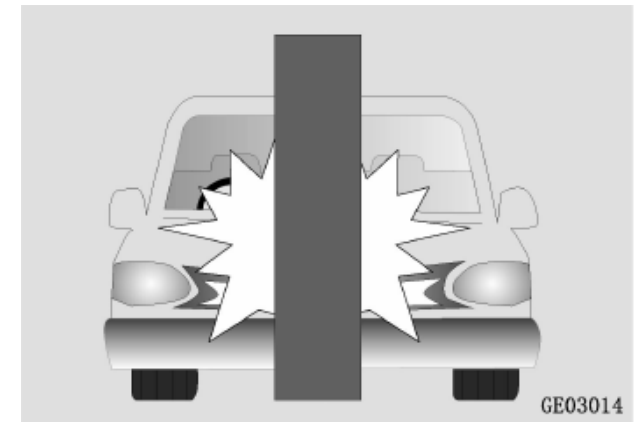
Алдыңғы қауіпсіздік жастығының ашылу шарттары

Төмендегі жағдайлар – алдыңғы қауіпсіздік жастығы жайылуы ықтимал соқтығысуға жүргізілген сынақ кезіндегі стандартты зертханалық жағдайлар. Алайда, нақты соқтығысқан кезде қауіпсіздік жастығының іске қосылуы соқтығысу кезінде пайда болатын баяулау жастықтың жайылу шарттарына сәйкес келетініне байланысты.

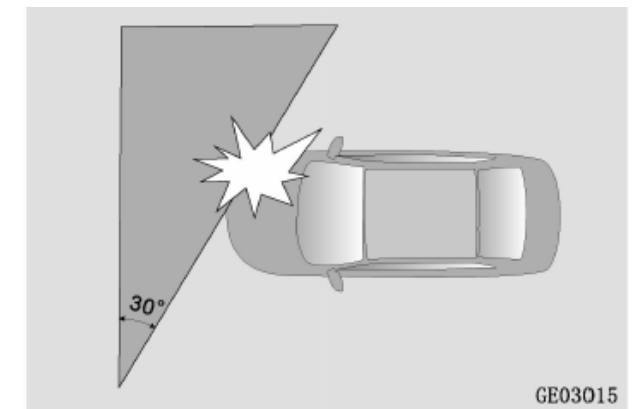
1. Қозғалмайтын және пішімі өзгермейтін бетон қабырғаға 30 км/сағ астам жылдамдықпен бетпе-бет соқтығысқан кезде:

2. Автокөлік қозғалмайтын және пішімі өзгермейтін бетон бағанасына (бағанасына) 35 км/сағ астам жылдамдықпен бетпе-бет соқтығысқан кезде.

3. Автокөлік қозғалыс бағытына көлденең бағытта 30 градустан аспайтын бұрышпен, қозғалмайтын әрі пішімі өзгермейтін бетон қабырғаға 35 км/сағ жоғары соқтығысу нүктесінде қозғалыс жылдамдығымен бетпе-бет соқтығысқан кезде.

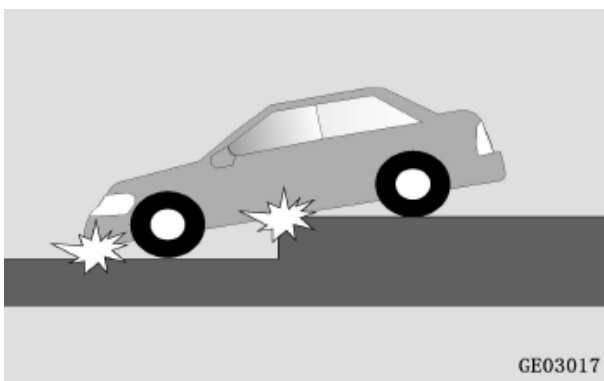

Алдыңғы қауіпсіздік жастығы автокөліктің қатты бетпе-бет соқтығысуға немесе бүйірден тиген соққы күшіне ұшырайтындай әсерге тап болғанда, сондай-ақ келесі пайдалану жағдайларында іске қосылуы мүмкін:

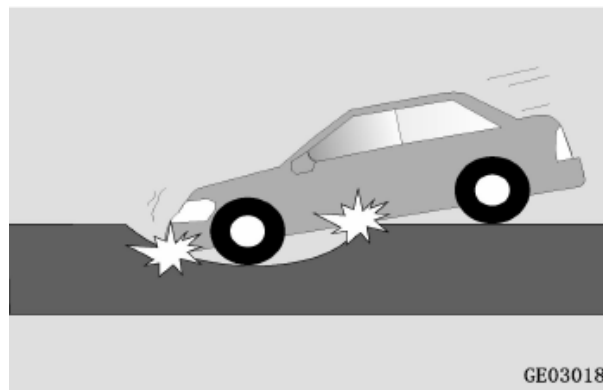
1. Автокөлік баспалдақтармен, жиектастармен, тротуардың жиектерімен немесе басқа ұқсас көтеріңкілеу кедергілермен соқтығысқан кезде;

2. Автокөліктің алдыңғы бөлігі өрден төмен түскенде, жоғары жиектастан немесе баспалдақтан ұшып түсу сәтінде жер бетіне соғылғанда;

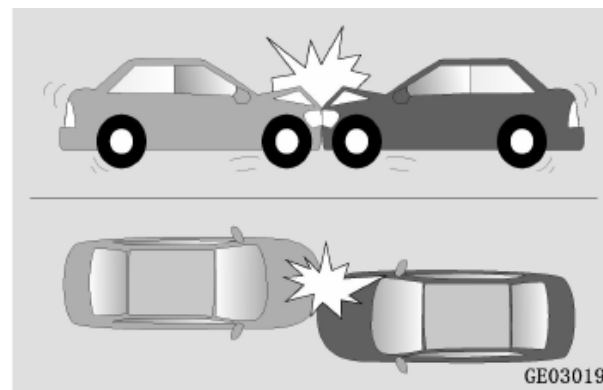

3. Автокөлік терең шұңқырға немесе ойыққа түскен кезде немесе шассидің негізгі бөлігі зақымданған кезде;

Алдыңғы қауіпсіздік жастығының іске қосылу ықтималдығы соқтығыс болған кезде автокөліктің белгілі бір бәсеңдеуіне қол жеткізілгеніне байланысты. Алайда, алдыңғы қауіпсіздік жастығы келесі жағдайларда, тіпті біршама жоғары жылдамдықта да ашылмауы мүмкін:

1. Автокөліктер бетпе-бет соқтығысқан немесе белгілі бір бұрышпен (жабынмен) соқтығысқан кезде;

Қозғалыс бағытында автокөлікке тигізілетін әсер азаяды, өйткені екі автокөліктің де үлкен энергия сіңіретін деформация аймақтары бар.

2. Автокөлік жүк көлігінің бүйіріне немесе артына соқтығысқан кезде;

① Жүк көлігінің қорғаныс құралы – пішіні өзгереді, беріктігі төмен.

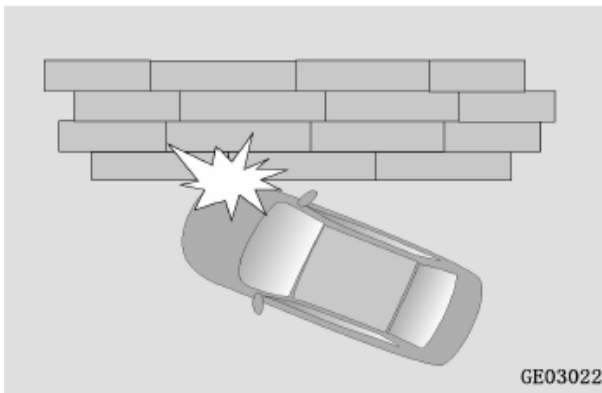
② Егер соқтығысу нүктесі автокөлік капотының аймағына немесе одан жоғары келсе, онда автокөліктің теріс үдеуі немесе әсер ету күші қажетті шарттан едәуір төмен болуы мүмкін және қауіпсіздік жастығының ашылу жағдайларына сәйкес келмейді.

3. Автокөлік ағашқа немесе майысатын шағын бағанға соғылған кезде:

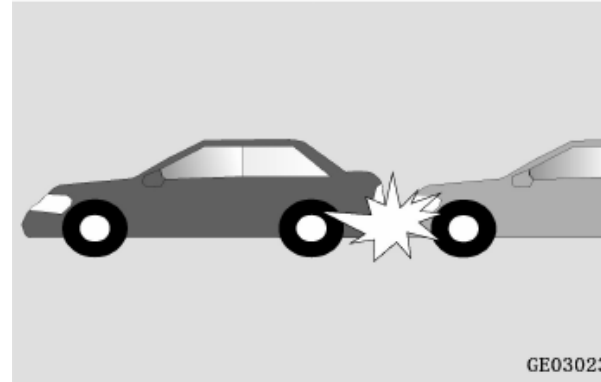

Соқтығысу кезінде зардап шеккен заттар сынуы немесе құлауы мүмкін болғандықтан, алдыңғы қауіпсіздік жастығы ашылмауы мүмкін.

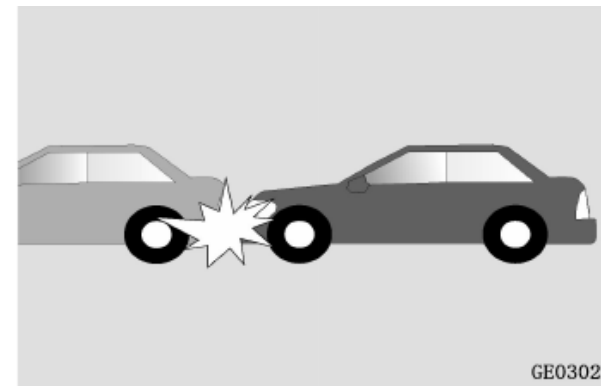
4. Автокөлік бетон қабырғасына немесе жүрдек автомагистраль қоршауына соқтығысқан кезде;

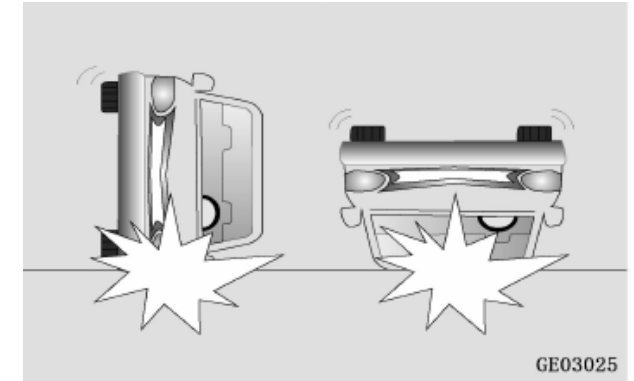
5. Егер автокөлігіңізге артқы жағынан басқа автокөлік соғылса, ал автокөлігіңіздің алдыңғы және бүйір бөліктері механикалық әсерге (соққыға) ұшырамаса;

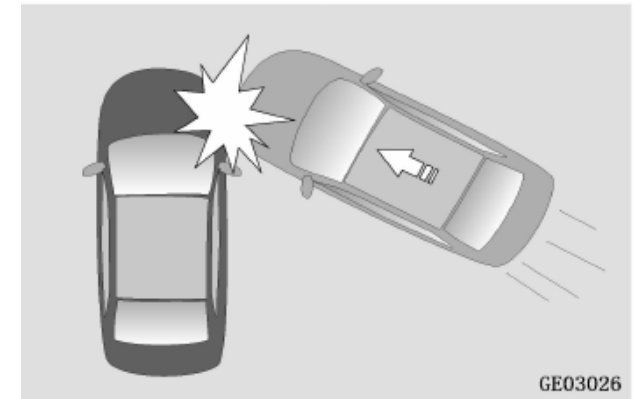
6. Егер автокөліктің алдыңғы бөлігі мен бүйір жақтары механикалық әсерге (соққыға) ұшырамаса, автокөлік басқа автокөліктің артқы жағымен соқтығысқан кезде;

7. Автокөлік аударылған немесе төңкерілген кезде;

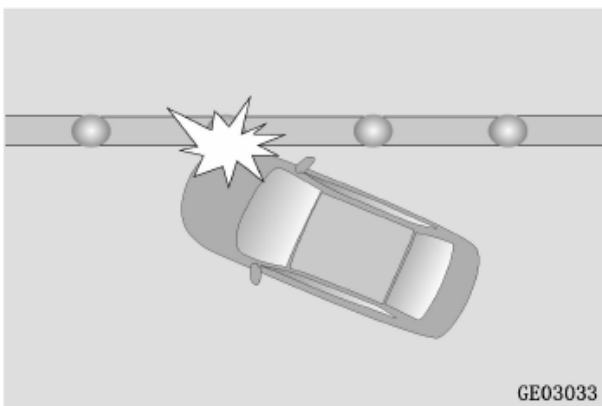

8. Бүйірмен соқтығысу кезінде, соққы қозғалтқыш бөлігіне немесе артқы есікке/жүксалғыш есігіне келсе;

9. Автокөлік шарбақ немесе қоршау сияқты икемді және пішімі өзгертін заттармен соқтығысқан кезде.

Бүйірлік қауіпсіздік жастығы ✖

Алдыңғы есіктің қуысында бүйірлік қауіпсіздік жастықтары туралы ескерту ақпараты бар. Ондағы ақпаратпен мұқият танысып шығыңыз.

Бүйірлік қауіпсіздік жастығы орындықтың арқалығына кіріктірілген және «AIRBAG» жазуымен белгіленген. Бүйірлік қауіпсіздік жастығы, іске қосу шарттары сақталғанда, бүйірден соққы тиген жағдайда ашылады, жолаушы мен ішкі әрлеу элементтері арасында буфер жасап, кеуде қуысын бүйірден қорғауды қамтамасыз етеді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздік жастығымен жабдықталған орындықтарға қосымша тыстарды немесе жұмсақ жастықшаларды орнатпаңыз. Мұндай тыстарды пайдалану жүйенің тиімділігін төмендетіп, тіпті оны толығымен бейтараптандырады.

Орындықтардың қаптамасын өз бетінше өзгертпеңіз. Бұл қауіпсіздік жастығының дұрыс жұмыс істемеуіне немесе іске қосылған кезде кездейсоқ жарақат алуға әкелуі мүмкін!

Сыртқы киімді орындықтың арқалығына іліп қоймаңыз.

Бүйірлік қауіпсіздік қалқалары ✖

Үрленетін бүйірлік қауіпсіздік қалқалары салонның тіреулеріндегі қаптаманың астында және алдыңғы және артқы есіктердің ойықтары үстінде орналасқан. «B» тіреуінде «AIRBAG» деген жазба белгісі бар. Бүйірлік қауіпсіздік қалқалары жолаушылар мен автокөлік салонының ішкі бүйірлік элементтері арасында жолаушылардың бастарын қорғайтын қорғаныс буферін жасай отырып, барлық іске қосылу жағдайын ескере отырып, бүйірмен соқтығысу жағдайында ашылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

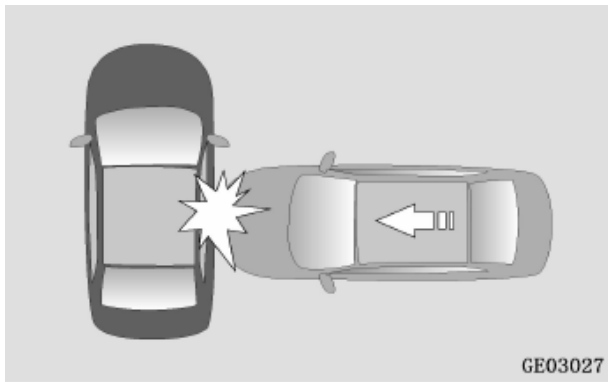
Қауіпсіздік қалқаларының орналасқан жерлеріне басыңызды немесе денеңізді сүйемеңіз. Қалқалардың ашылу аймағы - автокөліктің бүйір терезелерінің ойықтары.

Орындықтың арқалығы мен бүйір есіктердің арасына ешқандай зат қоймаңыз.

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтың ашылу шарттары

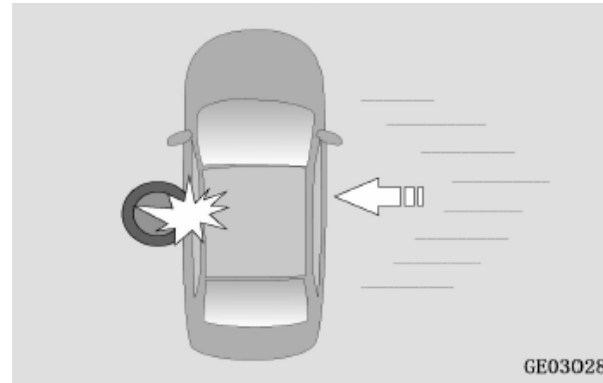
Төмендегі жағдайлар – бүйірлік қауіпсіздік жастығы ашылуы ықтимал соқтығысуға жүргізілген сынақ кезіндегі стандартты зертханалық жағдайлар. Алайда, нақты соқтығысқан кезде қауіпсіздік жастығының іске қосылуы соқтығысу кезінде пайда болатын баяулау жастықтың ашылу шарттарына сәйкес келетініне байланысты.

1. Автокөлік қозғалыс бағытына перпендикуляр бағытта 25 км/сағ жоғары қозғалыс жылдамдығымен келе жатып, салмағы 980 кг жоғары басқа көлік құралына соғылғанда;

GE03027

2. Бүйірмен сырғу салдарынан диаметрі 254 мм астам жылжымайтын және пішінін өзгертпейтін бетон бағанаға соғылған және соқтығыс кезіндегі жылдамдығы 35 км / сағ жоғары болса;

GE03028

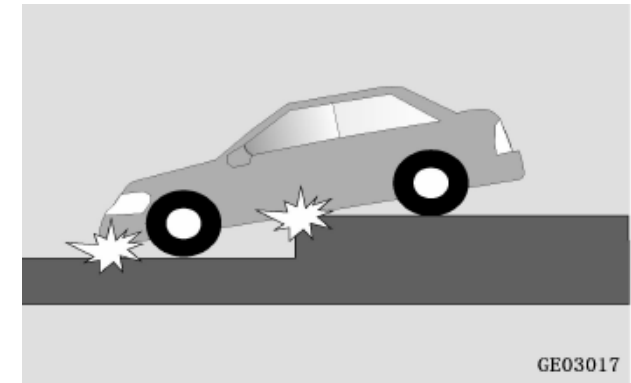
Нақты апат болған кезде қауіпсіздік жастығының іске қосылу ықтималдығы белгілі бір теріс үдеуге қол жеткізілгеніне байланысты. Дегенмен, бүйірлік қауіпсіздік жастығы келесі пайдалану жағдайларында ашылуы мүмкін:

1. Автокөлік баспалдақтармен, жиектастармен немесе басқа ұқсас шығып тұратын кедергілермен соқтығысқан кезде;

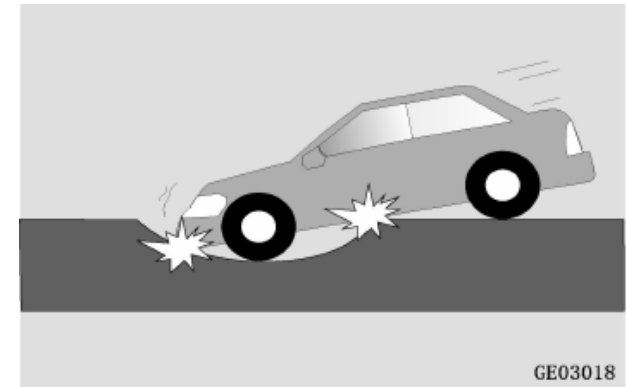
GE03016

2. Автокөлік өрден төмен қарай түскен сәтте алдыңғы бөлігімен жер бетіне соғылған кезде;

GE03017

3. Терең шұңқырға немесе ойыққа түскен кезде және/немесе шассидің негізгі бөлігі зақымданған кезде;

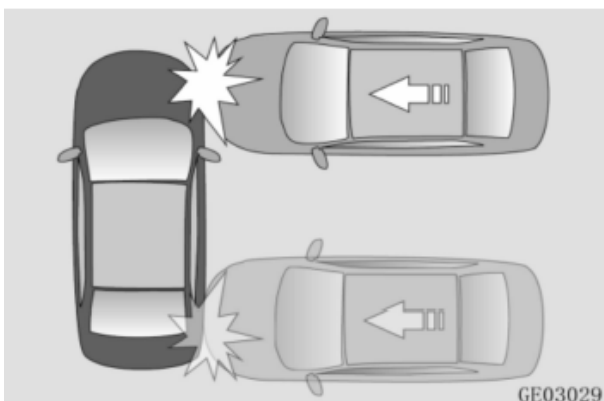
GE03018

4. Қадамдармен қозғалғанда немесе олармен соқтығысқан кезде.

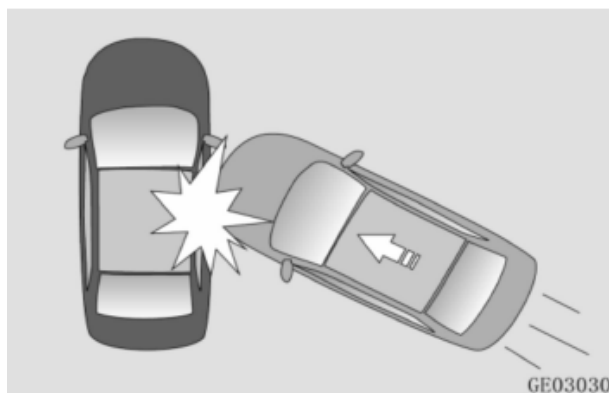

Бүйірлік қауіпсіздік жастығының іске қосылу ықтималдығы соқтығыс болған кезде автокөліктің белгілі бір теріс үдеуіне қол жеткізілгеніне байланысты. Алайда, бүйірлік қауіпсіздік жастығы келесі жағдайларда соққының жылдамдығы біршама жоғары болған кезде де ашылмауы мүмкін.

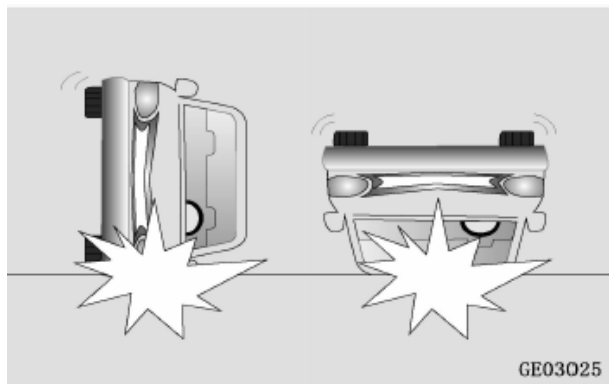
1. Басқа көлік құралы қозғалыс бағытына перпендикуляр бағытта бүйірімен келіп, автокөліктің алдыңғы (алдыңғы әйнек алдында) немесе артқы бөлігін соққан кезде;

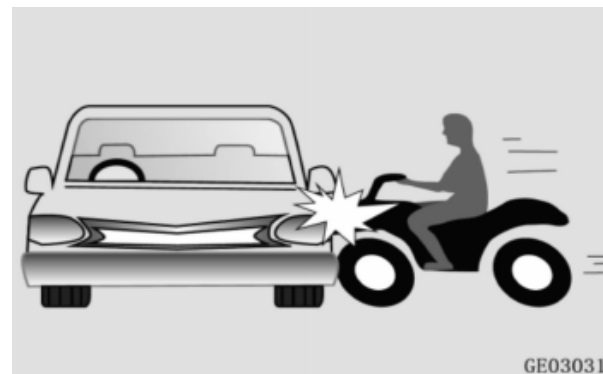
2. Автокөлік басқа көлік құралымен бүйір жағынан, белгілі бір бұрышпен және төмен жылдамдықпен соқтығысқан кезде;

3. Автокөлік аударылған немесе төңкерілген кезде;

4. Автокөлік салмағы жеңіл нысанмен (велосипед, мотоцикл) бүйірлеп соқтығысқан кезде. Мұндай соқтығысу кезіндегі әсер ету энергиясы төмен. Бұл жағдайда соққы шектеулі аймаққа келеді, ал оның толық күшін датчиктер ажырата алмайды;

5. Жіңішке бойлық бағанға бүйірімен соғылған кезде.

III. АВТОКӨЛІКФУНКЦИЯЛАРЫ

ҚАШЫҚТАН БАСҚАРУ ФУНКЦИЯСЫ БАР КІЛТ

Сымсыз қашықтан басқару пульті

Сымсыз қашықтан басқару пультінің көмегімен автокөліктен 10 метрге дейінгі қашықтықта жүксалғыш есігін қоса алғанда барлық есікті құлыптауға және құлып ашуға болады. Сонымен қатар осындай қашықтықта терезелерді басқаруға болады.

ЕСКЕРТПЕ

Кілтті майыстырмаңыз және оны жерге түсіріп алмаңыз. Оны басқа нысандарға әсер ету үшін қолданбаңыз. Кілтті ұзақ уақыт бойы жоғары температура әсер ететін жерде (мысалы, аспаптар тақтасының немесе қозғалтқыш капотының үстінде тікелей түсетін күн сәулелерінің астында) қалдырмаңыз.

Кілтке судың немесе басқа кез келген сұйықтықтардың тиюіне жол бермеңіз. Әйтпесе, жүйенің жұмысы бұзылуы мүмкін.

Кілтті басқа электрмагниттік құралдармен (ұялы телефондар, компьютерлер, планшеттер, навигаторлар және т. б.) бірге ұстамаңыз.

Қашықтан басқару пульті келесі жағдайларда жұмыс істемейді:

- Автокөліктің электрмен қоректендіру жүйесі «OFF» (Өшіру) күйінде емес;
- Қашықтан басқару пультінің жұмыс қашықтығы асып кетті;
- Қашықтан басқару пультіндегі қуат элементінің заряд деңгейі төмен;

- Сигналдар басқа көлік құралдарымен немесе нысандармен бұғатталған;
- Қоршаған ауа температурасы тым төмен немесе тым жоғары;
- Қашықтан басқару пульті радиосигнал көзінің (мысалы, радиостанция, әскери техника, әуежай немесе радиомұнара және т. б.) жанында орналасқан.

Егер қашықтан басқару құралы жұмыс істемесе, есіктерді ашу және жабу үшін механикалық кілтті пайдаланыңыз. Қашықтан басқару жүйесінің жұмысымен байланысты барлық сұрақ бойынша CHANGAN өкілетті сервис орталықтарына хабарласыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

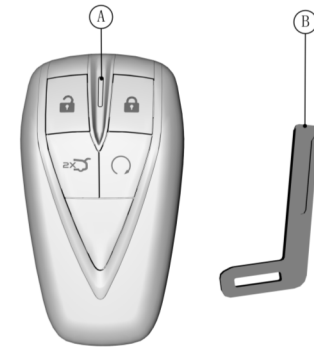
Таратқыштың қуатын өзгертпеңіз (соның ішінде бағдарламалық баптаулар немесе қуатты күшейткіштерді қолдану арқылы), сыртқы антенналар немесе толқын таратқыштар қолданбаңыз.

Қашықтан басқару пультімен әртүрлі сымсыз байланыс құрылғыларының жұмысына сыртқы кедергілер тудырмаңыз. Кедергі пайда болған кезде қашықтан басқару пультін пайдалануды дереу доғарыңыз да, оны қайтадан пайдаланбас бұрын сол кедергілерді жою шараларын қолданыңыз.

Автокөліктен шығып, пульттің жұмыс аймағынан тыс жерде кілттегі түймелерді баспаңыз. 2000 реттен көп (жалпы жиынтығы) басылған жағдайда кілт әрекетсіз күйге көшеді және автокөлігіңіздің жүйелерін басқармайтын болады. Бұл жағдайда кілтті қайта кодтау үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Кілт

SMART-кілт

A: SMART-кілт;

B: Механикалық кілт.

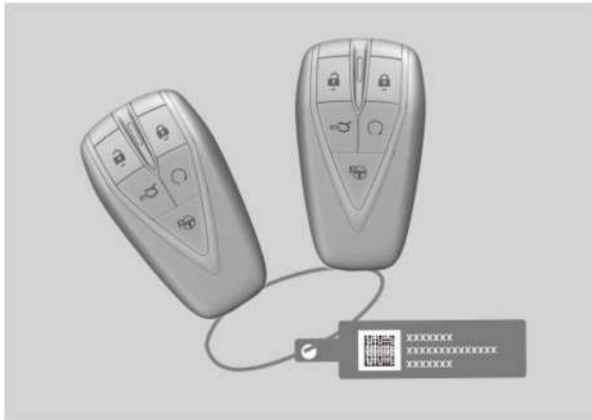
ЕСКЕРТУ

Автокөлік қозғалып келе жатқанда оталдыру жүйесін өшірмеңіз және кілтті оталдыру жүйесінің құлпынан шығармаңыз!

Автокөлікті құлыптап қалдырғанда барлық кілтті автокөліктен өзіңізбен бірге алып шығыңыз.

Кілттің жеке нөмірі

Кілттің жеке нөмірі кілттер жиынтығымен бірге жеткізілетін штрих-код тақтайшасында орналасқан. Оны сақтап қойыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Кілтті жоғалтып алсаңыз, тапсырыс беру үшін кілттің нөмірімен CHANGAN өкілетті сервис орталығына жүгініңіз.

Құлыпты ашу

Автокөліктің барлық есігінің құлпын ашу үшін

құлыпты ашу түймесін басыңыз. Бұрылыс көрсеткіштері бір рет жыпылықтайды.

Құлыптау

Автокөліктің барлық есігін құлыптау үшін құлыптау түймесін басыңыз. Бұрылыс көрсеткіштері екі рет жыпылықтайды.

Егер автокөлік есіктерінің бірі (соның ішінде жүксалғыш есігі) немесе капот жабылмаған болса немесе автокөліктің оталдыру жүйесі өшірілмеген («OFF» күйі емес) болса, есіктер құлыптау түймесімен құлыпталмайды.

Қашықтан басқару кілтінің көмегімен жүксалғыш есігін ашу

Автокөліктің оталдыру жүйесі өшірулі кезде («OFF» күйі) жүксалғыш есігін ашу үшін кілтте жүксалғыш есігін ашу түймесін екі рет басыңыз

ЕСКЕРТУ

Қашықтан басқару кілтіндегі түймені басудан бұрын жүксалғыш есігінің жанында адамдардың немесе кедергілердің жоқ екеніне көз жеткізіп алыңыз.

Есіктердің құлпын ашу режимдерін ауыстыру

Құлыптау және құлыпты ашу түймелерін бірге 4 секундтан ұзақ басып тұрыңыз. Құлыптау режимінің ауысқанын хабарлайтын бір реттік сигнал естіледі. Осы кезде құлыпты ашу түймесін басыңыз. Тек жүргізуші есігінің құлпы ашылады. Түймені қайта басқан кезде басқа есіктердің де құлыптары ашылады.

Құлыптау және құлыпты ашу түймелерін қайта бірге басып, 4 секундтан ұзақ ұстап тұрған кезде жүйе қайтадан барлық төрт есіктің құлпын ашу режиміне ауыстырылады.

Автокөліктің орналасқан жерін анықтау

Көліктің орналасқан жерін анықтау функциясын іске қосу үшін барлық есік құлыпталған кезде құлыптау түймесін 2 секунд басып тұрыңыз. Автокөліктің орналасқан жерін білдіру үшін екі рет дыбыс сигналы естіледі және бұрылыс сигналдарының шамдары шамамен 10 секунд бойы жыпылықтап тұрады. Шамдар жыпылықтап тұрған кезде құлыпты ашу түймесін бассаңыз, автокөлік есіктерінің құлыптары бірден ашылады.

Терезелерді қашықтан басқару ✖

Автокөліктің электр қуаты өшірілген («OFF» күйі) және есіктер жабылған күйде:

1. Құлыптау түймесін басып тұрыңыз, сонда қысып қалудан қорғау функциясы бар барлық терезе жабыла бастайды. Түймені жіберсеңіз, терезелердің жабылуы тоқтайды.
2. Құлпын ашу түймесін басып тұрсаңыз, барлық терезе ашыла бастайды. Түймені жіберсеңіз, терезелердің ашылуы тоқтайды.

Егер автокөлік қысып қалудан қорғау функциясы бар әйнек көтергіштермен жабдықталған болса, құлыптау түймесін 2 секундтан ұзақ басып тұрсаңыз (терезе жабыла бастаған кезде түймені жіберіңіз), терезе әйнегі автоматты түрде жабық күйіне дейін көтеріледі; құлпын ашу түймесін 2 секундтан ұзақ басып тұрсаңыз, әйнек автоматты түрде толығымен ашық күйіне дейін түседі.

ЕСКЕРТПЕ

Әйнектазартқыштарды қашықтан басқару функциясы зауыттық баптауларға сәйкес белсенді емес күйде болады. Оны іске қосу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Қозғалтқышты қашықтан оталдыру функциясы ✖

Автокөліктің барлық есігі құлыпталған, жанармай деңгейі минималды белгіден жоғары (жанармай деңгейінің шамы жанбайды) және айдап әкетуге қарсы жүйе іске қосылған (айдап әкетуге қарсы индикатор жыпылықтайды) кезде қозғалтқышты оталдыру үшін қашықтан басқару пультіндегі іске қосу түймесін ≥ 2 секунд басып тұрыңыз.

Қозғалтқышты қашықтан басқару пультімен өшіру қажет болса, іске қосу түймесін шамамен

2 секунд басып тұрыңыз.

Люкті қашықтан басқару ✖

Егер электр қуаты өшірулі болса («OFF» күйі) және автокөліктен шығарылған оталдыру жүйесінің кілті болса (SMART-кілт автокөлікте емес), автокөліктің барлық жабық есігінде люк жабық болмаса, құлыптау түймесін 2 секундтан артық басып тұрсаңыз, люк автоматты түрде жабылады.

Терезелерді/ люкті қашықтан басқару ✖

Автокөліктің электр қуаты ажыратылған («OFF» күйі) және есіктері жабық болғанда автоматты әйнеккөтергіші және люгі/ люк қалқасы бар модельдер үшін:

1. Құлыптау түймесін басып тұрыңыз. Қысып қалудан қорғау функциясы бар барлық терезе және люк/ люк қалқасы жабыла бастайды. Құлыптау түймесін жіберіңіз және қысып қалудан қорғау функциясымен жабдықталмаған терезелердің жабылуы тоқтайды; ал қысып қалудан қорғау функциясы бар терезелер автоматты түрде жабылуын жалғастырады;
2. Құлпын ашу түймесін басып тұрыңыз. Қысып қалудан қорғау функциясы бар барлық терезе және люк/ люк қалқасы ашыла бастайды. Құлпын ашу түймесін жіберсеңіз, қысып қалудан қорғау функциясымен жабдықталмаған терезелердің ашылуы тоқтайды; қысып қалудан қорғау функциясы бар терезелер және люк/ люк қалқасы автоматты түрде ашылуын жалғастырады.

ЕСКЕРТПЕ

Тек жүргізуші жағынан қысып қалудан қорғау функциясымен жабдықталған автокөліктерге арналған әйнеккөтергіштерді қашықтан басқару функциясы автокөлік зауыттан шыққан кезде белсенді емес күйде болады. Оны іске қосу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

SMART-кілттің қуат элементін ауыстыру

1. Артқы қақпақты басып, оны суретке көрсетілгендей, көрсеткі бағытымен сырғытыңыз.
2. Бұрауышпен немесе жұқа құралмен қуат көзінің қақпағын ашып, аккумуляторды алып шығарыңыз.
3. Батареяны орнатыңыз және кілт корпусын кері ретпен жинаңыз.

КІЛТСІЗ КІРУ ЖҮЙЕСІ (PEPS) ✖

PEPS кілтсіз кіру жүйесінің жұмысына әсер ететін шарттар

PEPS жүйесі төменде сипатталған жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайларда құлыптау / құлыпты ашу үшін механикалық кілтті пайдаланыңыз.

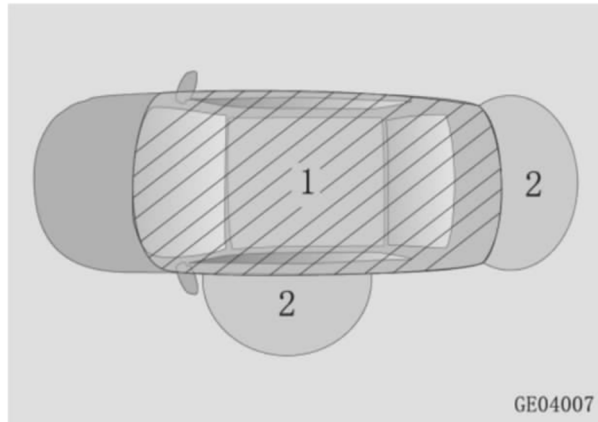
- SMART-кілт іске қосу аймағынан анықталмады;
- Автокөлік күшті электрмагниттік толқындар шығаратын нысандардың (телевизиялық мұнаралар, электр станциялары, жанармай құю бекеттері, радиостанциялар, кең экранды дисплейлер, әуежайлар немесе басқа да нысандар) жанында орналасқан;
- Автокөліктің жанында радиотолқындар шығаратын электронды жабдықтар (ұялы телефон, дербес компьютер, қоректендіру адаптері) бар;
- SMART-кілт металл затқа (фольга немесе құрамында металдары бар үлдір) жанасып және/немесе жабылып тұр;
- Жақын маңайда бір мезгілде жұмыс істеп тұрған көп SMART-кілттер бар;
- SMART-кілттегі қуат элементінің заряд деңгейі төмен.

ЕСКЕРТПЕ

Кез келген электрондық медициналық құрылғыларды (мысалы, жүрек ширатқышты) пайдаланушылар осындай медициналық құрылғыларға әсер етуі мүмкін электрмагниттік сәулеленудің әсері туралы анық ақпарат алу үшін құрылғы өндірушісінен кеңес алуы керек. Радиотолқындар мұндай медициналық құрылғыларды қолдануға күтпеген әсер етуі мүмкін.

Әрекет ету аймағы

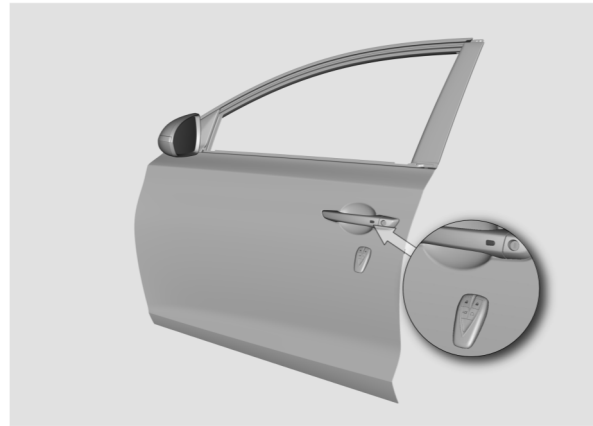
1. Қозғалтқышты оталдыру/ өшіру функциясының (START ENGINE STOP) әрекет ету аймағы – автокөлік салонының ішінде (автокөлік салонының шегінде белсенді). SMART-кілт аспаптар тақтасында, еденде немесе ұсақ-түйек жәшігінде жатса, START ENGINE STOP функциясы жұмыс істемей мүмкін.

2. PEPS кілтсіз кіру жүйесін іске қосу аймағы – жүргізуші есігінің тұтқасында немесе жүксалғыш есігінде орналасқан PEPS түймесінен 1 м қашықтықта;

SMART-кілт есік тұтқасына, терезеге немесе артқы бампердің ортасына тым жақын тұрса, PEPS функциясы іске қосылмауы мүмкін.

Кілтсіз кіру жүйесі

Кілтсіз кіру функциясы SMART-кілт жүйенің әрекет ету ауқымында болған жағдайда ғана іске қосылуы мүмкін.

PEPS жүйесінің көмегімен құлыпты ашу

Барлық есік жабық және құлыпталған күйде болса, алдыңғы есіктің сыртқы тұтқасынан ұстаңыз. Барлық есіктің құлыптары бір уақытта ашылады, ал бұрылыс көрсеткіштері бір рет жыпылықтайды.

PEPS жүйесінің көмегімен құлыптау

Автокөліктің қуат көзі өшірулі және құлыпталмаған автокөлік есіктері жабық болса, жүргізуші есігінің сыртқы тұтқасынан ұстаңыз. Барлық есіктің құлыптары бір уақытта жабылады, ал бұрылыс көрсеткіштері екі рет жыпылықтайды.

Төменде сипатталған жағдайларда автокөлік есіктерін кілтсіз кіру түймесі (PEPS) арқылы құлыптауға болмайды:

- Жүксалғыш есігін қоса алғанда есіктердің кез келгені жабылмаған;
- Автокөліктің қуаты сөндірілмеген («OFF» күйінде емес);
- SMART-кілт автокөлік ішінде;
- SMART-кілт есік тұтқасынан 5 см-ден кем қашықтықта немесе есіктің тікелей өзінде орналасқан.

Жүксалғыш есігін PEPS көмегімен ашу:

1. Жүксалғыш есігі құлыптаулы тұрған кезде SMART-кілт артқы есіктің әрекет ету аймағында орналасса, оны ашу үшін артқы есіктің төменгі бөлігіндегі PEPS түймесін басыңыз.

2. Егер бүйірлік есіктер құлыпталып тұрған кезде SMART-кілт жүксалғышта немесе артқы есіктің іске қосу аймағында қалып қойса, оны жапқан кезде барлық бүйірлік есіктің құлыптары автоматты түрде ашылады да, ескерту сигналы естіледі. Егер 30 секунд ішінде есіктердің ешқайсысы ашылмаса, бүйірлік есік құлыптары қайтадан автоматты түрде жабылады.

Қозғалтқышты START ENGINE STOP түймесімен іске қосу

SMART-кілт автокөлік салонының ішінде болғанда (қозғалтқышты оталдыру түймесінің әрекет ету аймағында), қозғалтқышты оталдыру/тоқтату немесе автокөліктің электр қуаты режимдерін («ACC», «ON» және «OFF») ауыстырып қосу үшін «START ENGINE STOP» түймесін басыңыз.

ACC/ON режимі: Көмескі жарық пен «START ENGINE STOP» түймесіндегі жазбаның түсі – сары түспен жанады; тежегіш педалін бассаңыз, көмескі жарықтың түсі жасыл болады.

«OFF» (ӨШІРУЛІ) режимі: «START ENGINE STOP» түймесінің индикаторы сөнеді.

Рульді құлыптау

Қозғалтқышты өшіргеннен кейін және автокөлікті электрмен қоректендіру сөндірулі («OFF» күйі) тұрғанда кез келген есікті ашыңыз, сонда электронды құлып рульді құлыптайды. «START ENGINE STOP» түймесін бассаңыз, руль автоматты түрде құлыптан ашылады.

ЕСКЕРТПЕ
Егер іске қосу кезінде «START ENGINE STOP» түймесінің индикаторы жасыл түспен жыпылықтаса, руль айналмайды және аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде "Руль құлыпталған" деп көрсетіледі — бұл рульдің құлыпталғанын білдіреді. Бұл жағдайда рульді аздап бұраңыз, автокөліктің қуатын өшіріңіз («OFF» күйі). Одан кейін «ENGINE START STOP» түймесін басыңыз. Мотордың дыбысын естіген соң тежегіш педалін басыңыз, сонда «START ENGINE STOP» индикаторы ұзақ уақыт бойы жасыл түспен жанады. Рульдің құлпы ашылды.

Қуат режимдерін ауыстырып қосу (АБҚ):

1. Тежегіш педалі басылмаса және берілістерді ауыстырып қосу селекторы «P» күйінде тұрса, «ENGINE START STOP» түймесін басу «ACC-ON-OFF» электр қуаты режимін «ACC – ON – OFF» ретімен ауыстырып қосады.

ЕСКЕРТПЕ
Аккумулятор батареясы қуаты таусылуының алдын алу үшін «ACC» режимінде 1 сағаттан артық жұмыс істегеннен кейін автокөліктің қуаты автоматты түрде өшеді («OFF» күйі).

2. Тежегіш педалі басылмаған кезде және берілістерді ауыстырып қосу селекторы «P» күйінен кез келген басқа күйде болса, «START ENGINE STOP» түймесін басу қуат режимін «ACC– ON» ретімен ауыстырып қосады.

Автокөлікті электрмен қоректендіру режимдерін ауыстырып қосу (МБҚ)

Ілінісу педалі басылмаса және берілістерді ауыстыру селекторы кез келген күйде тұрса, «ENGINE START STOP» түймесін басу «ACC-ON-OFF» ретімен қоректендіру режимін ауыстырып қосады.

ЕСКЕРТПЕ
Егер кілтсіз кіру жүйесі (PEPS) мен қозғалтқышты «START ENGINE STOP» түймесімен оталдыру жүйесі қате жұмыс істеп тұрса немесе онда ақау болса, диагностикалау үшін кілттердің толық жиынтығын алып, CHANGAN өкілетті сервис орталығына барыңыз.

Қозғалтқышты апаттық жағдайда оталдыру

Бұл процедура SMART-кілтті анықтау мүмкін болмаған кезде немесе батарея заряды аз болған жағдайда қозғалтқышты оталдыру немесе электр қуатының режимін өзгерту үшін қолданылуы мүмкін.

Қозғалтқышты оталдыру: тежегіш педалін (АБҚ) немесе ілінісу педалін (МБҚ) тақап басып, SMART-кілтті стақанқойғыштың түбіне қойыңыз. «START ENGINE STOP» түймесінің индикаторы жасыл түспен жанғаннан кейін «START ENGINE STOP» түймесін бассаңыз, қозғалтқыш оталдырылады.

Қуат режимдерін ауыстырып қосу: SMART-кілтті шынтақтаяныштың түбіне қойыңыз. «START ENGINE STOP» түймесін басу қуат режимдерін «ACC – ON – OFF» ретімен ауыстырып қосатын болады.

Имобилайзер

Кілтсіз кіру жүйесімен (PEPS) жабдықталмаған автокөліктерде сәйкестендіру ортақ кілт, автокөліктің шанағын басқару модулі және қозғалтқыштың басқару блогы арқылы жүргізіледі.

PEPS жүйесімен жабдықталған автокөліктерде тексеру қозғалтқыштың заманауи имобилайзер жүйесімен қамтамасыз етіледі. Аутентификациялау SMART-кілттің, имобилайзердің және қозғалтқышты басқару блогының көмегімен қамтамасыз етіледі.

Автокөліктің қозғалтқышын сәйкестендіру процесі өткеннен кейін ғана оталдыруға болады.

Күзетке қою

Егер есіктердің қандай да бірі немесе артқы есік жабылмаған болса, автокөлікті күзетке қоюға болмайды.

PEPS жүйесімен жабдықталмаған автокөліктерде күзет жүйесін келесі тәсілмен іске қосуға болады:

1. Автокөлікті тұраққа қойып, қозғалтқышты өшіріңіз;
2. Кілтті оталдыру құлпынан шығарыңыз;
3. Автокөліктің капотының, артқы есігі мен барлық есігінің жабық екеніне көз жеткізіңіз;
4. Есіктерді құлыптау үшін кілттің құлыптау түймесін басыңыз. Бұрылыс индикаторлары екі рет жыпылықтайды.

PEPS жүйесімен жабдықталған автокөліктерде күзет жүйесін келесі тәсілмен іске қосуға болады:

1. Автокөлікті тұраққа қойып, қозғалтқышты өшіріңіз. Автокөліктің қуат режимін «START ENGINE STOP» түймесінің көмегімен «OFF» күйіне ауыстырыңыз. «START ENGINE STOP» индикаторы сөнеді;

2. Кілтті автокөлік ішінен сыртқа шығарыңыз;
3. Автокөліктің капотының, артқы есігі мен барлық есігінің жабық екеніне көз жеткізіңіз;
4. Есіктің сыртқы тұтқасындағы PEPS түймесін немесе қашықтан басқару функциясы бар кілттегі құлыптау түймесін пайдаланып, есіктерді құлыптаңыз. Бұрылыс индикаторлары екі рет жыпылықтайды.

Жоғарыда сипатталған әрекеттерді орындағаннан кейін аспаптар тақтасындағы

имобилайзер индикаторы қосылады және 1 секундта бір рет аралығымен жыпылықтайтын болады. Біраз уақыттан кейін қозғалтқыштың имобилайзері іске қосылып, автокөлік қауіпсіздік режиміне өтеді.

Автокөлікті күзеттен шығару

PEPS жүйесімен жабдықталмаған автокөліктер үшін автокөліктің есіктерін ашу үшін «Unlock» құлыпты ашу түймесін басыңыз. Автокөлік күзеттен шығарылып, аспаптар тақтасындағы имобилайзер индикаторы сөнеді.

PEPS жүйесімен жабдықталған автокөліктер үшін «Unlock» құлыпты ашу түймесін немесе жүргізуші есігінің тұтқасындағы PEPS түймесін басып, автокөліктің есігін ашыңыз. Осыдан кейін көлік күзеттен алынады. Қуатты «ON» күйіне ауыстырып қоссаңыз, сәйкестендіру сәтті аяқталады. Аспаптар тақтасындағы имобилайзердің индикаторы сөнеді.

Егер автокөліктің құлпын ашқаннан кейін 30 секундтың ішінде автокөлік есіктерінің бір де бірі, соның ішінде артқы есік ашылмайтын болса немесе оталдыру жүйесі қосылмайтын болса, есіктер автоматты түрде құлыпталады, ал жүйе қайтадан күзету режиміне ауысады.

Дабыл режимі

Автокөлік күзетке қойылған кезде келесі жағдайлардың біреуі орын алса, дабыл режимі іске қосылады:

- PEPS түймесін немесе қашықтан басқару функциясы бар кілтті қолданбай, автокөліктің кез келген есігі ашылған (соның ішінде күзетке қойылған есіктің құлпын механикалық кілтпен ашу);
- Жүксалғыш есігі ашық;
- Мотор бөлігінің капоты ашық;
- Автокөліктің электр қуатының күйі өзгерді.

Дабыл режиміне ауысқаннан кейін аспаптар тақтасындағы имобилайзер индикаторы жоғарылау жиілікпен жыпылықтайды; дыбыс сигналы беріледі, бұрылыс көрсеткіштері үздіксіз жыпылықтайды.

ЕСКЕРТПЕ

Жолаушы көлік құралынан шыққан кезде жүйенің апаттық күйге ауысуын болдырмау үшін имобилайзерді автокөлік ішінде жолаушылар жоқ болған жағдайда ғана іске қосыңыз. Қозғалтқышты дабыл күйінде оталдырмаңыз. Ол тұрақты жұмыс істей алмайды.

Дабыл режимінен шығару

Автокөлікті дабыл режимінен шығару және есіктердің құлпын ашу үшін есіктің тұтқасындағы PEPS түймесін немесе қашықтан басқару кілтін пайдаланып, есікті ашыңыз. Аспаптар тақтасындағы имобилайзер индикаторы сөнеді; дыбыс сигналы беріледі; бұрылыс көрсеткіштері 4 рет жыпылықтайды.

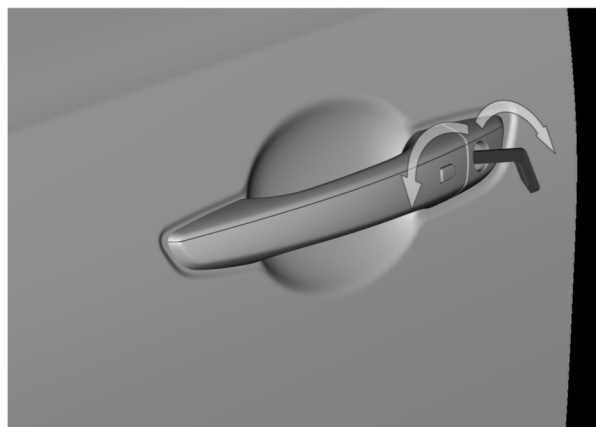
ЕСКЕРТУ

Автокөліктің айдап әкетуге қарсы жүйелерін қайта жабдықтамаңыз және қосымша айдап әкетуге қарсы жүйелер орнатпаңыз, себебі бұл орталық басқару блогын зақымдауы және басқа электр құрылғыларына әсер етуі мүмкін.

Қайта жабдықтаудан немесе бөгде электр жүйелерін орнатудан туындаған шығындар үшін бүкіл жауапкершілікті көлік иесі көтереді. Осы себепке байланысты келтірілген кез келген зиян кепілдік арқылы өтелмейді.

ЕСІКТЕРДІҢ ҚҰЛПЫ

Механикалық кілтпен есіктердің құлпын сырттан ашу/ жабу

Есіктердің құлпын ашу үшін құлыпқа салынған кілтті – сағат тіліне қарсы бағытта, ал құлыптау үшін сағат тілінің бағытымен бұраңыз.

Барлық есік жабық тұрған күйде кілтті жүргізуші есігі жағынан есіктердің құлпын ашу/ құлыптау үшін қолданған жағдайда барлық есіктің құлпы бірге ашылады/ барлық есік бірге құлыпталады.

ЕСКЕРТПЕ

Суық және ылғалды ортада есіктің құлпы мен механикалық жетектеріне мұз қатып қалуы мүмкін. Бұл жағдайда автокөлік есіктерінің ыңғайлы жұмыс деңгейін төмендетуге болады.

ЕСКЕРТУ

Қосалқы кілтті автокөлік ішінде қалдырмаңыз. Автокөлікті қараусыз қалдырған кезде әрдайым кілтті өзіңізбен бірге алыңыз. Барлық терезені алдын ала жауып, барлық есікті құлыптаңыз.

Құлыпты ашу: егер есік жабық болса, ішкі тұтқаны тартып көріңіз: бір рет тартсаңыз, есіктің құлпы ашылады, ал есікті ашу үшін екінші рет тартыңыз.

Құлыптау: автокөліктің қуаты қосулы тұрғанда («ON» күйі) есіктерді құлыптау үшін есіктердің құлыптарын басқарудың орталық қосқышын пайдаланыңыз. Автокөліктің қуаты өшірулі тұрғанда механикалық кілттің ұшын есік құлпының ортасында орналасқан апаттық құлыптың ойығына салыңыз да, оны құлыптау үшін көрсеткімен бейнеленген бағытқа бұраңыз (жүргізуші есігінен басқа).

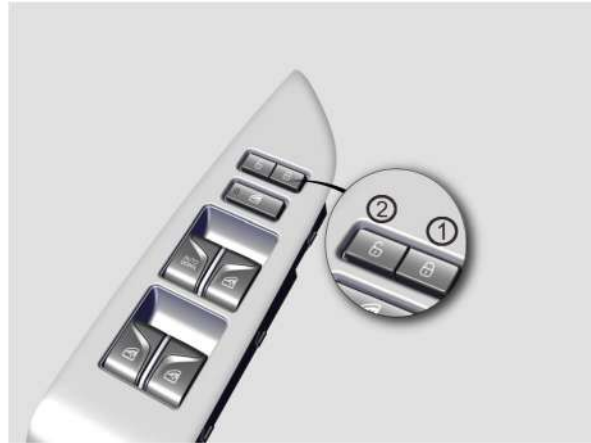
Есік құлпын ішкі жағынан ашу

Аккумулятор батареясының заряды төмен кезде автокөлікті құлыптау

Батарея заряды төмен автокөліктің жүргізуші есігін механикалық кілтпен ашуға/құлыптауға болады. Қалған үш есікті жабу үшін есіктің шетіндегі апаттық есік құлпының ойығын механикалық кілтпен бұраңыз. Механикалық шыртыл естілген соң, есікті жабыңыз.

Есікті орталық құлыптың көмегімен құлыптау

Барлық есік құлыптарын жабу үшін есіктегі ① орталық құлыптың пернесін басыңыз;

Барлық есік құлыптарын ашу үшін есіктегі ② орталық құлыптың пернесін басыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Орталық құлыпты басқару пернесі барлық есік жабық кезде жұмыс істейді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Автокөлік қозғалысы барысында барлық есік құлыптары толығымен жабық болуы керек. Қозғалыс барысында есіктердің абайсызда ашылып кетуін болдырмау үшін барлық есіктің құлыпталғанына көз жеткізіңіз.
- Есіктерді ашпас бұрын маңайда көлік құралдарының және/немесе жаяу жүргіншілердің жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

Соқтығыс болған кезде есік құлыптарының ашылуы

Егер соқтығысу анықталған кезде автокөліктің электр қуаты қосылы болса («ON» күйі), автокөліктің барлық есігінің құлпы автоматты түрде ашылады (аккумулятор мен есік құлыптары жұмысқа қабілетті болған жағдайда).

Құлыптардың электр моторын қызып кетуден қорғау

10 сек. ішінде құлыптар үздіксіз 10 реттен артық ашылған/ құлыпталған жағдайда құлыптардың электр моторын қызып кетуден қорғау функциясы іске қосылады. Есік құлыптарының жұмысы уақытша тоқтатылады және тек механикалық жолмен құлыпты ашу/ құлыптау қолжетімді болады. Есік құлпының жұмысқа қабілеттілігі 1 минуттан кейін қалпына келеді. Соқтығысу кезінде құлыптардың ашылуының кез келген қарама-қайшылығы жағдайында құлыптар автоматты түрде ашылады.

Қозғалыс барысында есіктердің автоматты түрде құлыпталуы

Автокөліктің жылдамдығы сағатына 20 км-ге дейін жоғарылаған кезде автокөліктің барлық есігінің құлыптары автоматты түрде бекітіледі.

ЕСКЕРТПЕ

Жылдамдықты үдеткен кезде есіктерді автоматты түрде құлыптау функциясы зауыттық баптауларда өшірулі болады. Бұл функцияны іске қосу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ЭЛЕКТР ӘЙНЕККӨТЕРГІШТЕР

Әйнеккөтергіштерді автокөліктің электр қуаты қосулы тұрғанда («ON» күйі) ғана немесе ON күйінен ACC режиміне ауыстырып қосқаннан кейін 1 мин. ішінде басқару қолжетімді.

Электр әйнеккөтергіштерді басқару пернелері әрбір есікте орналасқан. Жүргізушінің есігінде барлық терезені басқаратын, сонымен бірге оларды құлыптайтын орталық басқару блогы орналасқан.

Электр әйнеккөтергіштерді басқару пернелері:

- 1 – Алдыңғы сол жақ есіктің әйнеккөтергіші;
- 2 – Артқы сол жақ есіктің әйнеккөтергіші;
- 3 – Артқы оң жақ есіктің әйнеккөтергіші;
- 4 – Алдыңғы сол жақ есіктің әйнеккөтергіші;
- 5 – Әйнеккөтергіштерді құлыптау пернесі.

Терезелерді құлыптау

Жолаушылардың әйнеккөтергіштерді басқаруын бұғаттау үшін ⑤ құлыптау пернесін басыңыз. Қайта басу жолаушылар үшін әйнеккөтергіштерді басқару құлпын ашады.

Терезелерді ашу және жабу

- **Ашу:** пернені басыңыз;
- **Жабу:** пернені жоғары тартыңыз.

Әйнеккөтергіштердің жұмысының екі түрлі режимі бар:

- Бір рет басу арқылы автоматты түрде ашылу/ жабылу;
- Қолмен басқару режимінде ашу/ жабу.

ЕСКЕРТПЕ

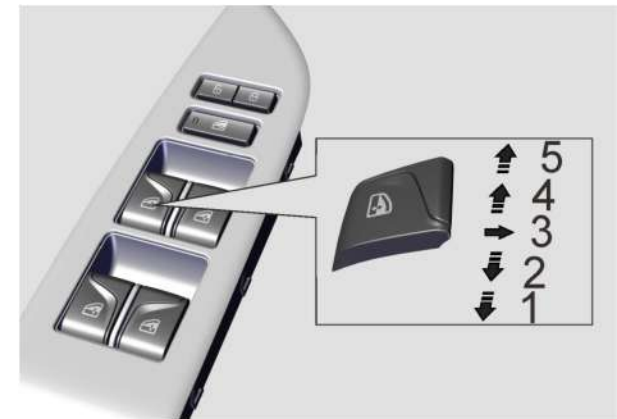
Суық және ылғалды қоршаған ортада мұздың қатуына байланысты электр әйнеккөтергіштердің жұмысы қиындауы мүмкін. Сақтандырғыштардың қызмет ету мерзімін ұзарту және әйнеккөтергіштер жүйесінің зақымдалуының алдын алу үшін бір мезгілде екі не одан көп терезені реттемеңіз.

Бір терезені бір мезгілде ашуға және жабуға әрекет жасамаңыз, ол жұмыс істемей қалуы мүмкін.

Бір рет басу арқылы ашу/жабу пернесі ✖

Әйнеккөтергіштерді автоматты түрде басқару пернесінің 5 режимі бар:

1. Бір рет басу арқылы ашу;
2. Қолмен ашу;
3. Ортаңғы күй;
4. Қолмен жабу;
5. Бір рет басу арқылы жабу.

Терезені ашу немесе жабу үшін тиісті перненің алдыңғы шетін қажетті күйге дейін басыңыз немесе жоғары қарай тартыңыз.

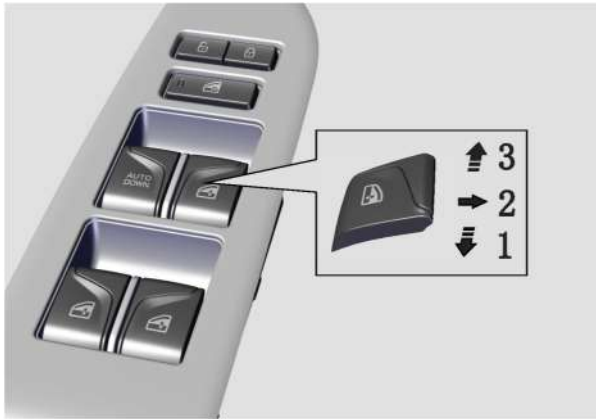
ЕСКЕРТПЕ

Әйнектің автоматты режимде ашылуын/жабылуын дереу тоқтату үшін пернені қарама-қарсы бағытта басыңыз/тартыңыз.

Қолмен ашу/ жабу

Әйнеккөтергіштерді қолмен басқару пернесінің 3 күйі бар:

1. Ашу;
2. Ортаңғы күй;
3. Жабу.

Қысып қалудан қорғау ✖

Терезе автоматты түрде ашылу/ жабылу кезінде қысып қалудан қорғау функциясымен жабдықталған. Егер көтерілген кезде әйнек кедергіге тап болса, ол автоматты түрде тоқтап, белгілі бір қашықтыққа төмен түседі. Қысып қалудан қорғау функциясының іске қосылу аймағы терезе жақтауынан төмен 4 ~ 200 мм.

ЕСКЕРТУ

Терезенің дұрыс жабылмауына байланысты қысып қалудан қорғау функциясы өшірілуі мүмкін, бұл жарақат алу қаупін тудырады.

Қысып қалудан қорғау функциясының шектеуі:

Егер қысып қалудан қорғау функциясы бір күйде екі рет іске қосылса, ол ажыратылады. Терезе бір рет басу арқылы жабылмайды. Бұл жағдайда әйнеккөтергіштерді ашу немесе жабу үшін қолмен басқару ғана қолжетімді.

ЕСКЕРТПЕ

Егер терезені автоматты режимде жапқан кезде кез келген кедергі қатарынан 2 немесе 3 рет анықталса, қысып қалудан қорғау функциясы уақытша сөнеді. Терезені жабуға келесі әрекет жасау кезінде кедергінің алынғанына көз жеткізіңіз.

Төменде сипатталған жағдайлар қысып қалудан қорғау функциясының қайта баптауына алып келуі мүмкін:

1. Қысып қалудан қорғау функциясы бір күйде үш рет іске қосылды және қалпына келмеді;
2. Автокөліктің аккумулятор батареясы ажыратылған немесе аккумулятордың кернеуі 6 В-тан төмен;
3. Сыртқы әсерден терезенің жақтауы деформацияланған, ал терезе әйнегі қысып қалудан қорғау функциясының жұмыс істеу аймағынан шығып бара жатыр.
4. Әйнеккөтергіш жұмыс істеген кезде қарсылық күші 5 %-ға ұлғайды.

Қысып қалудан қорғау функциясының қайта баптауы

1. Терезе толық жабылғанша әйнеккөтергішті басқару пернесін көтеріңіз, 2-3 секунд ұстап тұрыңыз, содан кейін жіберіңіз;
2. Терезе толық ашылғанша пернені басып тұрыңыз, содан кейін жіберіңіз;

3. Терезе толығымен жабылғанша пернені қайтадан көтеріңіз;

4. Пернені көтеріңіз және терезені автоматты түрде көтеруге әрекет жасап көріңіз.

Егер терезенің әйнегі автоматты түрде көтерілмесе және/немесе түсірілмесе, жоғарыда сипатталған баптау процедурасын қайталаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қысып қалудан қорғау функциясының болуына қарамастан, қысып қалу қаупі бар. Әйнектің қозғалу траекториясында кедергінің жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Қысып қалудан қорғау функциясы келесі нысандарға және жағдайларға қарсы жұмыс істемейді:

- Иілгіш, жеңіл және жұқа заттар (мысалы, шынашақ);
- Саңылау 4 мм-ден кем болса;
- Автоматты қарсы қозғалыстан кейін бірден қолмен жапқан кезде.

Қысып қалудан қорғау функциясы мұндай жағдайларда қорғауды қамтамасыз етпейді. Люкті жапқан кезде ешқандай дене мүшелерінің әйнектің қозғалу аймағында болмайтынына көз жеткізіңіз.

Жауын-шашын кезінде терезелердің автоматты түрде жабылу функциясы ✖

Жаңбыр (жауын-шашын) датчигі және барлық төрт есіктің қысып қалудан қорғау функциясы бар автокөліктер үшін. Егер автокөліктің терезелері ашық болса, жауын-шашын анықталған кезде олар автоматты түрде жабылуы мүмкін.

АРТҚЫ КӨРІНІС АЙНАЛАРЫ

Сыртқы артқы көрініс айналары

Сыртқы артқы көрініс айнасы кеңірек көріністі қамтамасыз ететін иілген айнадан тұрады.

Қозғалысты бастамас бұрын автокөліктің бүйірлеріндегі жағдайды егжей-тегжейлі көру үшін сыртқы артқы айналарды дұрыстап реттеңіз.

Сыртқы артқы көрініс айналарын автокөліктің қуат көзі қосұлы («ACC/ON» күйі) кезде ғана реттеуге болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Сыртқы артқы көрініс айналарында көрсетілген нысандар және осы нысандарға дейінгі қашықтық олардың нақты өлшемі мен оларға дейінгі қашықтыққа қатысты бұрмаланып беріледі. Арттағы автокөлікке дейінгі қашықтықты айнадағы көрініске қарап бағаламаңыз. Автокөліктің артқы жағына дейінгі нақты қашықтықты әрдайым тексеріп отырыңыз. Олай болмаған жағдайда бұл апатқа әкелуі мүмкін.

Сыртқы артқы көрініс айналарын автокөлік жүріп келе жатқан кезде реттемеңіз. Бұл автокөлікті бақылауды жоғалтуға және оның салдарынан апатқа алып келуі мүмкін.

Сыртқы артқы көрініс айналарын реттеу

1. Реттеу үшін артқы көрініс айнасын таңдаңыз: айна таңдау қосқышын солға (L - сол жақ) немесе оңға (R - оң жақ) жылжытыңыз.

2. Артқы көрініс айнасының күйін реттеңіз: қосқыштағы тиісті пернелерді (жоғары, төмен, солға және/немесе оңға) басыңыз.

Реттеу аяқталғаннан кейін қате реттеуді болдырмас үшін айналарды таңдау қосқышын орташа (0) күйге орнатыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Егер сыртқы артқы көрініс айналарына мұз қатып қалса/ қатып қалса, айна бетінің зақымдалуына жол бермеу үшін оларды қырмаңыз және реттемеңіз.

Сыртқы артқы көрініс айнасы максималды мүмкін болатын реттеу бұрышына жеткен кезде айнаның электрқозғалтқышының зақымдалуына жол бермеу үшін реттеуді тоқтатыңыз.

Сыртқы айнаны күш салып, қолмен реттемеңіз. Олай болмаған жағдайда айна компоненттері зақымдалуы мүмкін.

Қолмен реттеу

Айналарды реттеу жетегі зақымдалған немесе басқа электр ақаулары орын алған жағдайда сыртқы артқы көрініс айнасының айна элементінің жиегінен аздап басу арқылы абайлап реттеңіз.

Сыртқы артқы көрініс айналарының жиылуы

Сыртқы артқы көрініс айналарының механикалық жиылуы ✖

Жию үшін сыртқы айнаны есіктің әйнегіне бүктеңіз. Артқы көрініс айнасын суретте көрсетілгендей көрсеткілер бағытында қолмен жиюға және ашуға болады.

Электржетегі бар сыртқы артқы көрініс айналарының жиылуы ✖

1-ші орындау жолы ✖: Сыртқы артқы көрініс айналарын жию қосқышын бұраңыз, сонда сыртқы артқы көрініс айнасы автоматты түрде жиылады. Қосқышты кері бағытта бұраңыз, сонда сыртқы артқы көрініс айнасы автоматты түрде ашылады.

2-ші орындау жолы ✖: Сыртқы артқы көрініс айнасын жию түймесін бассаңыз, сыртқы артқы көрініс айнасы автоматты түрде жиылады немесе ашылады.

ЕСКЕРТПЕ

Айна механизмі мен бөлшектеріне зақым келтірмеу немесе оның бекітілуін әлсірету үшін қолмен механикалық араласудан аулақ болыңыз және артқы көрініс айналарын электржетекпен жию кезінде сыртқы күш қолданбаңыз. Электржетегі бар артқы көрініс айналарын қолмен жию қажет болса, мұны артқы көрініс айналарының статикалық күйінде ғана жасаңыз. Егер артқы көрініс айнасының күйі қалпына келмесе немесе бекітілмесе, олардың жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру үшін электрлік жию функциясын іске қосып көріңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жиылған немесе реттелмеген артқы көрініс айналарымен қозғалысты бастамаңыз.

Сыртқы артқы көрініс айналарының автоматты жиылуы ✖

Электр қуаты өшірулі болған кезде («OFF» күйі) автокөлікті қашықтан басқару функциясы бар SMART-кілтпен немесе «PEPS» түймесінің көмегімен құлыптаңыз. Оң жақ және сол жақ сыртқы артқы көрініс айналары автоматты түрде жиылады.

Автокөлік құлпын қашықтан басқару функциясы бар SMART-кілтпен немесе «PEPS» түймесімен ашқан кезде екі сыртқы айна да автоматты түрде ашылады.

Сыртқы артқы көрініс айналарын жылыту ✖

Автокөліктің электр қуаты қосулы болғанда жылыту түймесін басыңыз, сонда сыртқы артқы көрініс айнасының жылыту элементі айна бөліктерін автоматты түрде қыздырады.

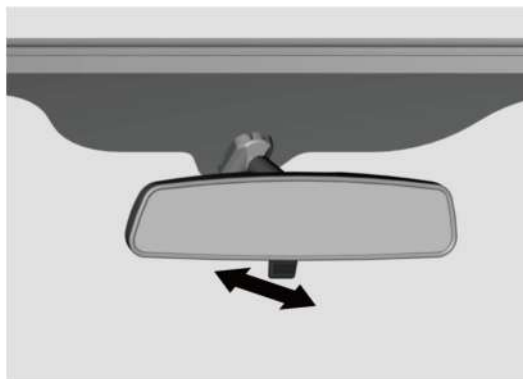
НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Айналарды жібіту функциясы жұмыс істеп тұрған кезде айналарға қол тигізбеңіз, өйткені сыртқы артқы көрініс айналары қызып тұрады.

Салон ішіндегі артқы көрініс айнасы

Максималды артқы көрініске қол жеткізу үшін қозғалысты бастамас бұрын салон ішіндегі артқы көрініс айнасын реттеп алыңыз. Артқы орындақта немесе жүк бөлімінде көрініске кедергі келтіретін заттарды орналастырмаңыз.

Түнгі уақытта көлік жүргізген кезде жүргізушінің көздерін шағылуыдан сақтау үшін салон ішіндегі артқы көрініс айнасының астындағы тұтқаны тартыңыз.

Шағылысуға қарсы электрхромды салонішілік артқы көрініс айнасы ✖

Шағылысуға қарсы электрхромды салонішілік артқы көрініс айнасы шағылыстыруға қарсы әсерді қамтамасыз ету үшін автоматты түрде күңгірттенеді.

ЕСКЕРТПЕ

Шағылысуға қарсы электрхромды салонішілік айнаның сезімталдығына сырттан әсер болмауы үшін айнаның бетін таза ұстаңыз.

Функция дұрыс жұмыс істеуі үшін артқы жарық датчигін бұғаттамаңыз.

АБҚ селекторы «R» (артқа жүру) күйіне ауыстырылған кезде шағылысудан автоматты қорғау жұмыс істемейді.

Егер шағылысудан автоматты қорғау функциясы дұрыс жұмыс істемесе, диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ТӨБЕДЕГІ ЛЮК ✖

Люкті тек электр қуаты қосулы («ON» күйі) тұрғанда немесе электр қуатын «ON» режимінен «ACC/OFF» режиміне ауыстырғаннан кейін ғана 1 минуттың ішінде басқаруға болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер люк қозғалған кезде дене мүшелері оған жақын орналасса, жарақат алу қаупі немесе қысылып қалу мүмкіндігі бар.

Люкті жылжитқан кезде мұқият және абай болыңыз. Оны жапқан кезде оның траекториясынан бөгде заттарды алып тастаңыз. Балаларды автокөлікте қараусыз жалғыз қалдырмаңыз. Балалардың люкті басқаруына жол бермеңіз, өйткені жарақат алу және қысылып қалу қаупі бар.

Люктің құрылымы бойынша ашудың екі әдісі көзделген: люкті артқа жылжыту немесе люктің артқы жағын көтеру.

Люкті ашқан/ жылжитқан кезде ішкі қысымның өзгеруі шу тудыруы мүмкін. Бұл жағдайда люктің қалпын өзгертіңіз немесе шуды азайту немесе жою үшін әйнекті сәл ғана ашыңыз. Негізінен бұл люктің автоматты режимдегі жұмысына қатысты.

ЕСКЕРТПЕ

Люктің күннен қорғау қалқасы люк ашылған кезде бастапқыда ашылатындай етіп құрастырылады. Люкті ашу кезінде күнқағар қалқаның ашылуына бөгет жасамаңыз.

Люкті басқару түймесін ұзақ уақыт (5 с-тан астам) басып ұстамаңыз, өйткені электр қозғалтқышы немесе жетек жүйесінің элементтері зақымдалуы мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ

Люкті үстінде мұздың, қардың немесе басқа да қоқыстың жоқ екеніне көз жеткізгеннен кейін ғана ашыңыз, әйтпесе, қате немесе ақау туындауы мүмкін.

Автокөлікті жуар алдында люктің жабық екеніне көз жеткізіңіз. Люк әйнегінің тығыздағышын немесе оның айналасын жуу үшін қысыммен атқылаған су ағынын пайдаланбаңыз. Люктің құрылымы және оның тығыздағыштары қосылыстардың толық герметикалығына кепілдік бермейді. Қатты жауын-шашын кезінде тығыздалған жерлерде ылғалдың аздап булануына және ішке енуіне жол беріледі.

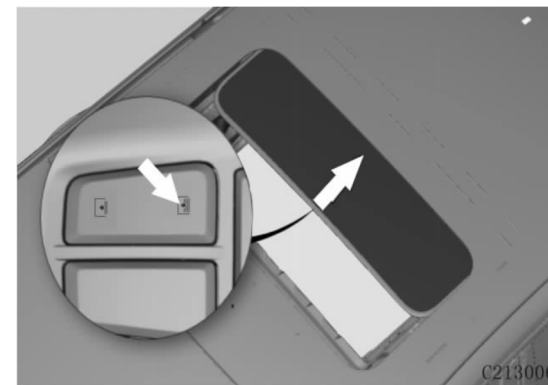
Люкке жүйелі түрде (үш ай сайын) техникалық қызмет көрсетіп отырыңыз. Люктің тығыздағыштары мен бағыттауыштарының бетіндегі шаңды уақтылы сүртіп, ластануын тазалап отырыңыз.

Стандартты люк

Люктің жұмыс режимдері:

1. Қолмен: люкті басқару түймесін басып қалу - люк қозғала бастайды;
2. Автоматты: ұзақ басып тұрғаннан кейін люкті басқару түймесін жіберіңіз - люк автоматты түрде қозғала бастайды. Люктің автоматты режимде қозғалуы кезінде оны тоқтату үшін люктегі кез келген түймені басыңыз.

Люкті жылжыту

Люкті жылжыту жолымен ашу үшін түймесін автокөліктің артқы жағына қарай басыңыз;

Люкті жылжыту жолымен жабу үшін: түймесін автокөліктің алдыңғы бөлігіне қарай басыңыз.

Люкті ашу кезінде күнқағар қалқа люк әйнегімен бірге автоматты түрде ашылады. Люкті жапқаннан кейін күнқағар қалқаны қолмен жабуға немесе ашуға болады.

Люкті көтеру

Люкті ашу (көтеру): жабық күйінде басыңыз. Люктің артқы бөлігі көтеріледі.

Люкті жабу: люк ашық тұрғанда оны жабу үшін түймесін басыңыз.

Панорамалық люк ✂

Төбенің панорамалық люгін басқару (алдыңғы әйнектің толық ашылуы):

1. Қолмен: панорамалық люкті басқару түймесін басып қалыңыз, люк қадамдармен қозғала бастайды;
2. Автоматты: автоматты түрде қозғалуы үшін панорамалық люкті басқару түймесін біраз уақыт басып тұрыңыз;

Панорамалық люктің қалқасын басқару:

1. Қолмен: панорамалық люктің қалқасын басқару түймесін басып қалыңыз, қалқа қадамдармен қозғала бастайды;
2. Автоматты: автоматты түрде қозғалуы үшін панорамалық люктің қалқасын басқару түймесін біраз уақыт басып тұрыңыз.

Автоматты режимде қозғалыс барысында панорамалық люктің әйнегін тоқтату үшін люкті басқару пернесін басыңыз.

Автоматты режимде қозғалыс барысында панорамалық төбе люгінің күнқағар қалқасын тоқтату үшін люкті басқарудың кез келген пернесін басыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

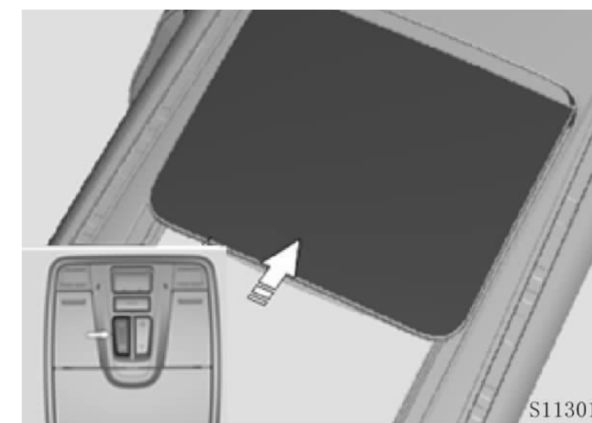
Панорамалық люкті ұзақ уақыт үзіліссіз басқармаңыз. Панорамалық люктің жетегі жылудан қорғау функциясымен жабдықталған. Мотор үздіксіз жұмыс істеген жағдайда қызып кетуден қорғаныш қосылады, люктің қозғалысы тоқтайды және қауіпсіз температураға дейін суығаннан кейін ғана қайта жалғастырылады.

Люкті көтеру

Люкті көтеру: түймесін артқы жаққа қарай басыңыз. Бұл функцияда қолмен және автоматты түрде басқару режимдерінің арасында айырмашылық жоқ.

Люкті жылжыту

Люкті жылжыту жолымен ашу - пернесін автокөліктің артқы жағына қарай басыңыз;

Люкті жылжыту жолымен жабу - пернесін автокөліктің алдыңғы жағына қарай басыңыз.

Люкті ашу кезінде күнқағар қалқа люк әйнегімен бірге автоматты түрде ашылады. Люкті жапқаннан кейін:

Қалқаны ашу үшін басыңыз;

Қалқаны жабу үшін басыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

- Автокөлік нөлден төмен температурада қозғалғанда немесе ұзақ тұрған кезде люкті толығымен ерігеннен кейін ғана ашыңыз. Ешқашан люкті күш салып ашпаңыз.
- Автокөлік тегіс емес жолдарда немесе таулы жерде пайдаланылатын болса, люкті ұзақ уақыт бойы толық ашық күйінде ұстамаңыз.
- Автокөліктің қозғалыс жылдамдығы 120 км/сағ шамасынан асатын болса, люкті ашпаңыз.

Кілттің көмегімен люкті қашықтан басқару

«III. Автокөлік функциялары - Қашықтан басқару кілті мен пульті» бөлімін қараңыз.

Жаңбыр болған кезде люктің автоматты жабылуы✘

Атмосфералық жауын-шашын датчигімен жабдықталған модельдер үшін. Егер төбе люгінің әйнегі ашық болса, онда жауын-шашын анықталған кезде люк әйнегі автоматты түрде жабылады.

ЕСКЕРТПЕ

- Жаңбыр датчигі алдыңғы әйнектің жоғарғы жағында орналасқан. Оны жаппаңыз және оған кедергі жасамаңыз.
- Егер атмосфералық жауын-шашын датчигінің беті ластанған болса, бұл әйнектасартқыштардың үздіксіз жалған іске қосылуын тудыруы мүмкін.

- Егер датчик ұзақ уақыт ластанған болса, жауын-шашын мен жарықтандыруды анықтау жүйесінің сезімталдығы төмендейді.
- Тұздың қалдықтары, жәндіктер мен су дақтары датчик бетінің ластануына әкеп соғуы мүмкін.
- Зақымданғаннан кейін алдыңғы әйнекті ауыстырған кезде датчикті де ауыстыру керек.

Қысып қалудан қорғау функциясы

Егер -20°C-тан 80°C-қа дейінгі температура ауқымында люкті жапқан кезде панорамалық төбе люгінің әйнегі қарсылыққа немесе кедергіге тап болса, онда жабу процесі тоқтап, люк толық ашылғанға дейін қарсы бағытта қозғала бастайды.

Панорамалық люктің қысып қалудан қорғау функциясы люк әйнегінің автоматты түрде қозғалу режимінде ғана іске қосыла алады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін, жарақаттануды және/немесе соғылуды болдырмау үшін люк арқылы басыңызды немесе дене мүшелеріңізді шығармаңыз.

Егер қозғалыс барысында люкті жапқан кезде люк механизмі болмашы қарсылықты немесе кедергілерді анықтаса, онда қысып қалудан қорғау режимі іске қосылады және люктің қозғалысы тоқтатылады.

Люктің қозғалу жолында кедергілердің жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қысып қалудан қорғау функциясының болуына қарамастан, қысып қалу қаупі бар. Люк әйнегінің қозғалу аймағының кедергілерден босатылғанына көз жеткізіңіз.

Қысып қалудан қорғау функциясы келесі нысандарға және жағдайларға қарсы жұмыс істемейді:

- Иілгіш, жеңіл және жұқа заттар (мысалы, саусақ);
- Саңылау 4 мм-ден кем болса;
- Автоматты қарсы қозғалыстан кейін бірден қолмен жапқан кезде.

Қысып қалудан қорғау функциясы мұндай жағдайларда қорғауды қамтамасыз етпейді. Люкті жапқан кезде ешқандай дене мүшелерінің әйнектің қозғалу аймағында емес екеніне көз жеткізіңіз.

Люкті қайта баптау

Аккумулятор батареясын ажырату немесе оның зарядының төмен деңгейі люк алгоритмінің ақаумен жұмыс істеуіне алып келуі, нәтижесінде люк дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Толық зарядталған және дұрыс жұмыс істеп тұрған аккумулятор батареясымен және автокөлікті электрмен қоректендіру қосұлы болғанда («ON» күйі) келесі тәсілмен қайта баптауды орындаңыз:

Кәдімгі люк

1. Люк ең шеткі күйге дейін еңкейгенше пернесін басып тұрыңыз, содан кейін түймені жіберіңіз;
2. Люктің әйнегі тоқтамай тұрып жоғары/төмен қозғалудың бір циклын аяқтамайынша пернесін тағы да 3 секунд басып тұрыңыз. Түймені жіберіңіз.

Панорамалық люк

1. түймесін автокөліктің алдыңғы бөлігіне қарай басыңыз. Панорамалық люктің механикалық қозғалыстың дыбысына ұласқан дірілін сезсеңіз, люкті жабу түймесін басып тұра беріңіз;
2. Люктің панорамалық әйнегі және күнқағар қалқа автоматты түрде толық ашылады;
3. Түймені басып ұстап тұрыңыз, сонда люктің панорамалық әйнегі автоматты түрде жабыла бастайды. Күнқағар қалқа да автоматты түрде жабылады;
4. Люктің панорамалық әйнегі мен күнқағар қалқа толығымен жабылған кезде қайта баптау аяқталды.

ЕСКЕРТПЕ

Баптаудың алдында панорамалық төбе люгінің әйнегі және панорамалық төбе люгінің күнқағар қалқасы толық жабық екенін тексеріңіз.

ЖҮКСАЛҒЫШ ЕСІГІ

Жүксалғыш есігін ашу түймесі ✖

Автокөлік құлыптан ашылған кезде (егер автокөлік өшірулі және құлыпталған болса, оны

бөлек құлыптан босатудың қажеті жоқ), жүксалғыш есігін ашу түймесін басып, есікті тепе-теңдік жағдайына дейін жоғары тартыңыз. Жүксалғыш жарықтары қосылып, жүксалғыш есігі автоматты түрде ашылады.

Жүксалғыш есігін жабу

Жабу және құлыптау үшін артқы есікті ортаңғы күйге дейін төмен қарай тартыңыз, содан кейін оның үстінен басыңыз.

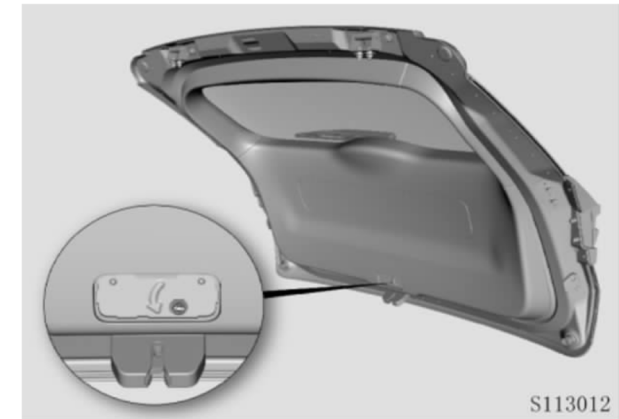

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүксалғыш есігін жабу үшін оның сыртқы жағынан басыңыз. Қысып қалудан сақтану үшін көмекші тұтқаны есікті жабу үшін қолданбаңыз.
- Қысып қалу қаупі болғандықтан, балалардың артқы есік құлпының түймесін пайдалануына жол бермеңіз.
- Артқы есік толық ашық тұрғанда ғана жүксалғышты пайдалануға болады. Артқы есік жартылай ашық тұрған кезде жүксалғышты пайдалану есік жабылып қалған жағдайда жарақат алуға алып келуі мүмкін.

Жүксалғыш есігін апаттық жағдайда ашу

Егер жүксалғыш есігі құлыпталған болса және жүксалғыш есігін ашу түймесі жұмыс істемесе, артқы есікті ішкі жағынан ашыңыз: артқы орындықты түсіріңіз, суретте көрсетілгендей артқы есіктің ішкі қаптамасындағы төсенішті алыңыз. Артқы есік құлпының тұтқасы төсеніштің артындағы тесікте орналасқан. Құралдың көмегімен тұтқаны сағат тіліне қарсы бұраңыз (бағыт суретте көрсеткімен бейнеленген), содан кейін жүксалғыш есігін жоғары қарай басып, оны ашыңыз.

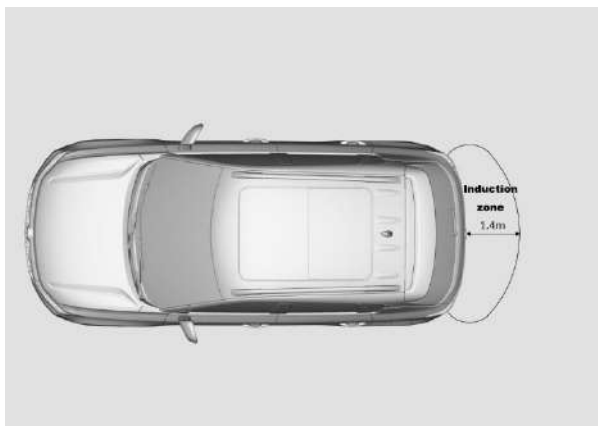

S113012

ЕСКЕРТПЕ

Егер жүксалғыш есігін және құлпын ашу үшін апаттық режим қажет болса, онда артқы есік ақаулы. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Жанасусыз құлыпты ашу✳

Автокөліктің қуаты өшірілген кезде («OFF» күйі), қашықтан басқару кілті автокөліктің ішіндегі іске қосу аймағынан тыс жерде орналасқан және автокөлік құлыпталған. Қашықтан басқару пульті іске қосу аймағынан тыс жерден іске қосу аймағына түскен жағдайда дыбыстық сигнал бір рет естіледі, бұрылыс сигналының шамдары бес рет жыпылықтайды және дыбыстық сигнал қайта естілгеннен кейін артқы есік автоматты түрде ашылады.

Іске қосу аймағының радиусы әдетте 1,4 м құрайды, бірақ әртүрлі жағдайларда іске қосу аймағының радиусы аздап өзгеруі мүмкін. Индуктивті құлыпты ашу функциясы келесі жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін:

- Автокөлік күшті электрмагниттік толқындар шығаратын нысандардың (телевизиялық мұнаралар, электр станциялары, жанармай құю бекеттері, радиостанциялар, кең экранды дисплейлер, әуежайлар немесе басқа да нысандар) жанында орналасқан;
- Автокөліктің жанында радиотолқындар шығаратын электронды жабдықтар (ұялы телефон, дербес компьютер, қоректендіру адаптері) бар;
- SMART-кілт металл затқа (фольга немесе құрамында металдары бар үлдір) жанасып және/немесе жабылып тұр;
- Жақын маңайда бір мезгілде жұмыс істеп тұрған көп SMART-кілттер бар;
- SMART-кілттегі қуат элементінің заряд деңгейі төмен.

ЕСКЕРТПЕ

Индуктивті құлыпты ашу функциясын пайдаланбас бұрын функцияның автокөлік баптауларында іске қосылғанына көз жеткізіңіз. Жанасусыз құлыпты ашу функциясы автокөлікті құлыптау үшін SMART-кілтті қолданғаннан кейін 15 секунд ішінде іске қосыла алмайды.

Электржетегі бар жүксалғыш есігі ✳

Электржетегі бар жүксалғыш есігін ашу

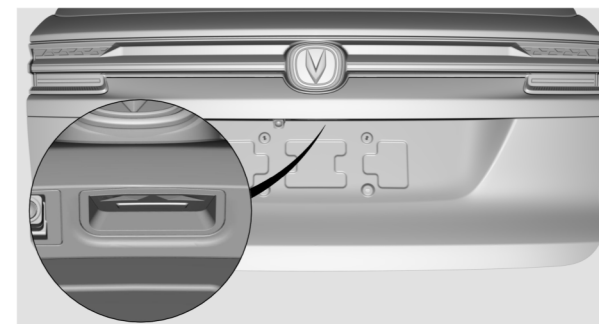
Есікті ашу – аспаптар тақтасында ашық есік туралы ақпарат пайда болады, жүксалғыш жарығы қосылады, апаттық дабыл шамдары бір рет жыпылықтайды, ескерту сигналы жүксалғыш есігі максималды күйге дейін ашылғанға дейін естіледі.

ЕСКЕРТПЕ

Жүксалғыш есігін құлыптан ашқан соң, оны алдымен артқа, сосын жоғары тартыңыз. Жүксалғыш есігін ашқан кезде мұқият және абай болыңыз. Жеткілікті орын бар екеніне көз жеткізіңіз, олай болмаса, ол зақымға және/немесе жарақатқа әкелуі мүмкін.

Жүксалғыш есігінің тұтқасы

- Жүксалғыш есігінің тұтқасын басыңыз, сонда электржетегі бар есік автоматты түрде ашылады.

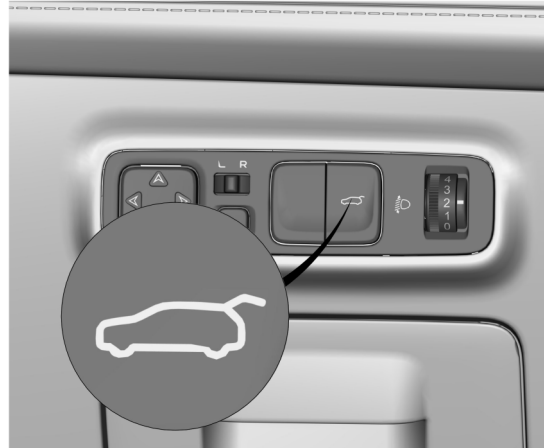
- Электржетегі бар жүксалғыш есігін ашу процесі кезінде жүксалғыш есігінің сыртқы тұтқасын немесе аспаптар тақтасындағы жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесін басыңыз, сонда электржетегі бар жүксалғыш есігі тоқтайды. Тоқтағаннан кейін жүксалғыш есігінің сыртқы тұтқасын немесе аспаптар тақтасындағы жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесін қайтадан басыңыз, сонда электржетегі бар артқы есік толық жабылғанға дейін кері бағытта қозғала бастайды.
- Егер автокөлік құлыптаулы болса және қашықтан басқару кілті жүксалғыш есігін іске қосу аймағында болса (жүксалғыш есігінен 0,8 м қашықтықта), электржетегі бар жүксалғыш есігін жүксалғыш есігінің сыртқы тұтқасымен ашуға болады:
- Автокөліктің электр қуаты қосулы болғанда («ON» күйі), АБҚ селекторы «Р» немесе «N» күйінде тұрғанда және тұрақ тежегіші іске қосулы кезде электржетегі бар жүксалғыш есігін аспаптар тақтасындағы ашу/жабу түймесінің көмегімен ашуға болады.

Жүргізуші жағынан жүксалғыш есігін басқару түймесі

Жүргізуші орындығының жағындағы жүксалғыш есігін басқару түймесін басып тұрыңыз (шамамен 2 секунд). Электржетегі бар жүксалғыш есігі автоматты түрде ашылады.

Электржетегі бар есікті ашу кезінде жүксалғыш есігін басқару түймесін қайта басу есікті ашу процесін тоқтатады; ол тоқтағаннан кейін басқару түймесін қайтадан басыңыз, сонда электржетегі бар есік ашылу процесін жалғастырады.

Автокөліктің қуаты «ON» күйінде, берілістерді ауыстырып қосу селекторы «Р» немесе «N» күйінде және тұрақ тежегіші іске қосылған болса, электржетегі бар жүксалғыш есігін жүргізуші жағындағы жүксалғыш есігін басқару түймесін ұзақ басу арқылы ашуға болады.

Электржетегі бар жүксалғыш есігін қашықтан басқару кілтімен ашу

- Қашықтан басқару пультіндегі артқы есіктің құлпын ашу түймесін екі рет тез басыңыз. Электржетегі бар жүксалғыш есігі автоматты түрде ашылады.
- Электржетегі бар есікті ашу кезінде қашықтан басқару пультіндегі жүксалғыш есігін басқару түймесін екі рет басу есікті ашу процесін тоқтатады. Есік тоқтайды.

- Есік тоқтағаннан кейін, егер "Жүксалғыш есігін кілтпен жабу" функциясы өшірілген болса, қашықтан басқару пультіндегі құлыптан босату түймесін тағы екі рет басыңыз, сонда электржетегі бар жүксалғыш есігі ашылу процесін жалғастырады.
- Есік тоқтағаннан кейін, егер " Жүксалғыш есігін кілтпен жабу " функциясы қосылса, қашықтан басқару пультіндегі құлыптан босату түймесін тағы екі рет басыңыз, сонда электржетегі бар жүксалғыш есігі қозғалыс бағытын өзгертіп, жабу процесін бастайды.
- Автокөліктің электр қуаты ажыратылған кезде («OFF» күйі) электржетегі бар жүксалғыш есігін қашықтан басқару кілтімен ашуға болады.

Электржетегі бар жүксалғыш есігін жабу

Электржетегі бар жүксалғыш есігін жапқан және құлыптаған кезде: апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары екі рет жыпылықтайды және дыбыстық ескерту сигналы естіледі. Жүксалғыш есігі толық жабылғаннан кейін жүксалғыш жарығы сөнеді, ал аспаптар тақтасында жүксалғыш есігінің құлыпталғаны туралы ақпарат көрсетіледі.

ЕСКЕРТУ

Электржетегі бар жүксалғыш есігін жапқан кезде есіктің жабылу жолында адамдардың және/немесе кедергілердің (соның ішінде бөгде заттардың) жоқ екеніне көз жеткізіңіз, олай болмаса, қысылып қалу қаупі бар.

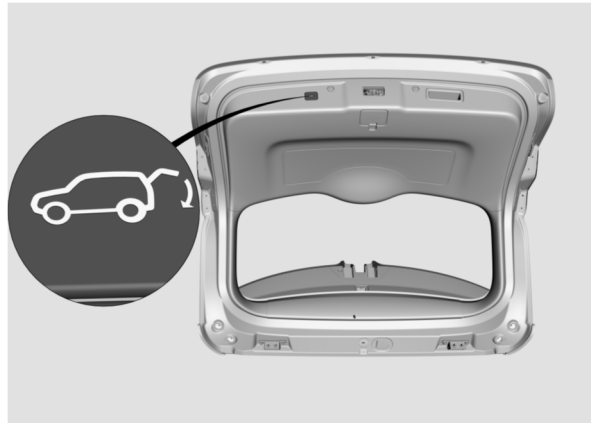
НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүксалғыш есігін жабу үшін оның сыртқы жағынан басыңыз. Қысып қалудан сақтану мақсатында тікелей есікті жабу үшін көмекші тұтқаны қолданбаңыз.
- Қысып қалу қаупі бар болғандықтан, жүксалғыш есігін жапқан кезде балалардың артқы есіктің ажыратқышын пайдалануына жол бермеңіз.
- Жүкті салу мен түсіруді жүксалғыш есігі толық ашылған кезде ғана жүргізу қажет. Есігі толық ашылмаған жүксалғышқа қол жеткізу ол жабылып қалған кезде жарақатқа әкелуі мүмкін.
- Жүксалғыш есігі автоматты түрде жабылған кезде электр жетегіне жақындамаңыз және артқы есіктің қозғалысын қолмен тоқтатуға тырыспаңыз; олай болмаса, ол қысылған кезде жарақат алуға әкеп соғуы мүмкін.
- Электржетегі бар жүксалғыш есігін автокөліктің ішінен жаппас/ашпас бұрын жазатайым оқиғаны немесе жүксалғыш есігінің және/немесе электржетек механизмінің механикалық бұзылуын болдырмау мақсатында осы операцияны орындау үшін жеткілікті бос орын бар екенін, жол қозғалысының басқа қатысушылары мен жаяу жүргіншілер үшін кедергілердің болмауын тексеріңіз.
- Жүксалғыш есігінің электр тірегі бөлшектемеңіз. Олай болмаса, тірек ішіндегі жоғары қысымды серіппе жарақатқа әкелуі мүмкін.

Есіктің қапталындағы жүксалғыш есігін басқару түймесі

Автокөлік есігінің қапталында орналасқан жүксалғыш есігін басқару түймесін басып қалу электржетегі бар жүксалғыш есігінің автоматты түрде жабылуына әкеледі.

Автокөлік есігінің қапталында орналасқан жүксалғыш есігін басқару түймесін екі рет жылдам басу жүксалғыш есігінің жабылғаннан кейін құлыпталуына алып келеді. Автокөліктің барлық есігі құлыпталады. Егер құлыптау шарты орындалмаса, дабыл сигналы естіледі.

Электржетегі бар есікті жабу кезінде жүксалғыш есігін басқару түймесін немесе тұтқадағы түймені қайта басу есікті жабу процесін тоқтатады. Ол тоқтағаннан кейін басқару түймесін немесе есіктің түймесін қайтадан басыңыз, сонда электржетегі бар есік қозғалыс бағытын өзгертіп, ашу процесін бастайды.

Автокөліктің қуаты – «ON» күйінде, ал берілістерді ауыстырып қосу селекторы «P» немесе «N» күйінде және тұрақ тежегіші іске қосылған болса, электржетегі бар жүксалғыш есігін жүксалғыш есігін басқарудың ішкі түймесімен жабуға болады.

Жүргізуші жағынан жүксалғыш есігін басқару түймесі

Аспаптар тақтасындағы жүксалғыш есігін басқару түймесін басып, ұстап тұрыңыз. Электржетегі бар жүксалғыш есігі автоматты түрде жабыла бастайды. Егер жабылу кезінде жүксалғыш есігін басқару түймесін жіберсе, есік тоқтайды. Басқару түймесін қайта басқан кезде жүксалғыш есігі жабылу процесін жалғастырады.

Егер электржетегі бар жүксалғыш есігін жабу кезінде жүксалғыш есігін басқару түймесін жіберіп, тоқтағаннан кейін басқару түймесін қайтадан бассаңыз, есік қозғалыс бағытын өзгертіп, ашылу процесін бастайды.

Автокөліктің қуаты – «ON» күйінде, ал берілістерді ауыстырып қосу селекторы «P» немесе «N» күйінде және тұрақ тежегіші іске қосылған болса, электржетегі бар жүксалғыш есігін жүргізуші жағындағы жүксалғыш есігін басқару түймесінің көмегімен жабуға болады.

Электржетегі бар жүксалғыш есігін қашықтан басқару кілтімен жабу

- Егер "Жүксалғыш есігін кілтпен жабу" функциясы іске қосылған болса, электржетегі бар жүксалғыш есігін қашықтан басқару пультімен жабуға болады.
- Жүксалғыш есігі ашық болғанда және жүксалғыш есігінің соңғы әрекеті ашылу болғанда қашықтан басқару пультіндегі артқы есіктің құлпын ашу түймесін екі рет басыңыз.
- Автокөліктің электр қуаты ажыратылған кезде («OFF» күйі) электржетегі бар жүксалғыш есігін қашықтан басқару кілтімен ашуға болады.

Электржетегі бар жүксалғыш есігінің қысып қалудан қорғау функциясы

Электржетегі бар жүксалғыш есігі жарақаттануды немесе жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін қысып қалудан қорғау функциясымен жабдықталған.

Егер ашу/ жабу процесінде жүксалғыш есігі кедергіге және/немесе үлкен қарсылыққа тап болса - қысып қалудан қорғау функциясы іске қосылады және есік белгілі бір қашықтыққа қарама-қарсы бағытта қозғалады, содан кейін тоқтайды.

Қысып қалудан қорғау функциясы көмекші функция болып табылады және жүксалғыш есігін ашу/ жабу барысында қауіпсіздік шараларын сақтауды талап етеді.

- Жұмсақ, жеңіл және жұқа заттардың (мысалы, шаш) болуы.

Мұндай жағдайларда қысып қалу қаупі жоғары болады, қысып қалудан қорғау функциясы дене мүшелерінің қысылуынан сақтамайды. Жүксалғыш есігін жапқан кезде дененің барлық мүшесі жүксалғыш есігі жабылатын аумақтан тыс екеніне көз жеткізіңіз.

Жүксалғыш есігін абайсызда қозғалудан қорғау функциясы

Егер ұзақ уақыт ішінде бір қосқышты 10 реттен артық үздіксіз басса, электржетегі бар жүксалғыш есігі абайсызда қозғалудан қорғау режиміне ауысады және түймелерді басуға жауап беруді тоқтатады. Шамамен 10 секундтан кейін жүйе осы режимнен шығады және функция қалыпты жағдайға оралады.

Электржетегі бар жүксалғыш есігінің ең жоғары ашылу биіктігін шектеу функциясы

Электржетегі бар жүксалғыш есігі электржетегі бар жүксалғыш есігін ашудың ең жоғары биіктігін шектеу үшін қолданылатын ашылу биіктігін есте сақтау функциясымен жабдықталған.

Электржетегі бар жүксалғыш есігінің ең жоғары ашылу биіктігін шектеуді орнату әрекеттері:

1. Электржетегі бар жүксалғыш есігін қажетті биіктікте қолмен бекітіп, ұстап тұрыңыз, жүксалғыш есігінің қапталындағы түймені 3 секундтан ұзақ басып тұрыңыз. Бұрылыс сигналдары 3 рет жыпылықтаған кезде жүксалғыш есігін ашудың ең жоғары биіктігін шектеу функциясы сәтті орнатылады.
2. Жүксалғыш есігі жабық болған кезде дисплейде «Автокөлік баптаулары» бөлімін таңдаңыз, жүксалғыш есігін ашу деңгейін басыңыз және индикаторды қажетті биіктікке орнатыңыз.

Электржетегі бар жүксалғыш есігін қайта баптау

Аккумуляторды қайта орнатқан кезде, егер жүксалғыш есігі ашық болса, кейбір функциялар жоғалуы мүмкін. Электржетегі бар жүксалғыш есігінің қалыпты жұмысын жөнге келтіріп, қайта баптау процесін аяқтау үшін есік толық жабық күйде болуы тиіс. Егер артқы есік жабық болса, қайта баптау қажет емес.

ECU электр блогын ауыстырғаннан кейін электржетегі бар жүксалғыш есігін ашудың баптауын жүргізу қажет.

Жүксалғыш есігінің ақаусыз жұмысын қайта баптау және қалпына келтіру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

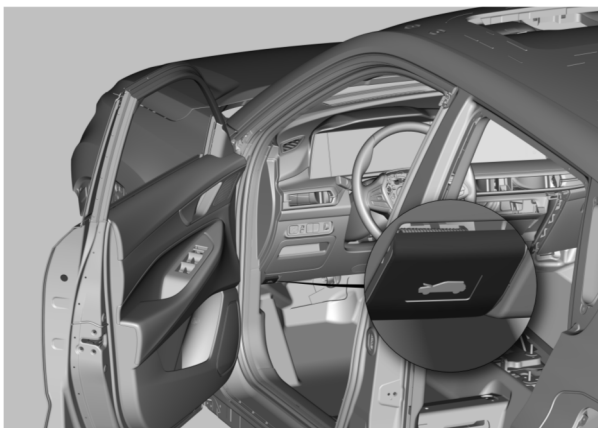
Қысып қалудан қорғау функциясы келесі заттар мен кедергілерге жауап бермейді:

- Жұмсақ, икемді, жеңіл және жұқа заттар (мысалы, саусақтар);
- жабу барысында соңғы 15 мм шегіндегі қозғалыс;

АВТОКӨЛІККАПОТЫ

Мотор бөлігінің капотын ашу

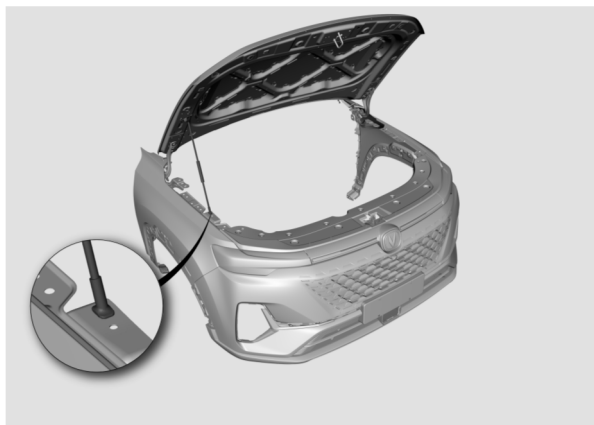
1. Автокөлік салонының алдыңғы қаптамасында, аспаптар тақтасының астында, сол жақта орналасқан мотор бөлігінің капотының құлпын ашу тұтқасын жоғары тартыңыз.

2. Алдыңғы бөліктің ортасында орналасқан капотты құлыптау тілін оңға қарай сырғытып, капотты көтеріңіз.

3. Капотты ашық күйінде бекіту үшін тіреуіш сырықты алдыңғы сол жақ қанаттағы осыған арналған ойыққа салыңыз.

Егер қозғалтқыш капотының тіректері пневматикалық тіреулер болса, қозғалтқыштың капотын ашу үшін оны алдыңғы жағынан сәл көтеріңіз, ол автоматты түрде ашылады және максималды рұқсат етілген ашық күйінде бекітіледі.

ЕСКЕРТУ

Капотты тек автокөліктің электр қуаты өшірулі күйде («OFF» күйі) болған және тұрақ тежегіші қосылған кезде ғана ашыңыз.

Капотты ашпас бұрын алдыңғы әйнектазартқыштардың алдыңғы әйнекке түсіріліп тұрғанына көз жеткізіңіз. Әйтпесе, әйнектазартқыштар немесе қозғалтқыш капоты зақымдалуы мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Капоттың абайсызда құлап кетуін болдырмау үшін тіреуіш сырықтың ойыққа толық сұғылғанына көз жеткізіңіз.

Капоты ашық автокөлікте қозғалысты бастамаңыз және оны жылжытпаңыз.

Жарақат немесе күйік алу қаупі болғандықтан, ешбір жағдайда мотор бөлімінен бу шығып тұрған кезде қозғалтқыш капотын ашпаңыз.

Күйік шалудан сақтану үшін тіреуіш сырықтың пластик бөлігінен ұстаңыз.

Мотор бөлігінің капотын жабу

1. Қозғалтқыш капотын сәл көтеріңіз де, сырықты ойықтан шығарып алыңыз. Оны капоттағы ұстағышқа бекітіңіз.

2. Капотты түсіріңіз және еркін жабылуы үшін шамамен 30 см биіктіктен тастай салыңыз. Капот жабылды. Қозғалтқыш капотының алдыңғы жиегінен көтеріп көріп, құлыпталғанына көз жеткізіңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қозғалтқыш капоты абайсызда ашылып кетсе, көру мүмкіндігінің шектелуіне байланысты апатқа жол бермеу үшін қозғалысты бастамас бұрын қозғалтқыш капотының жабық және құлыптаулы екеніне көз жеткізіңіз.

Автокөліктің қозғалысы кезінде қозғалтқыш капотының құлпын ашу иінтірегінен тартпаңыз.

ОТЫН ҚҰЮ АУЗЫНЫҢ ЛЮГИ

Отын құю аузы автокөліктің сол жақ артқы жағында орналасқан. Отын құю аузының люгін ашу иінтірегі жүргізуші орындығының алдында сол жақта орналасқан.

Автокөлікке отын құю

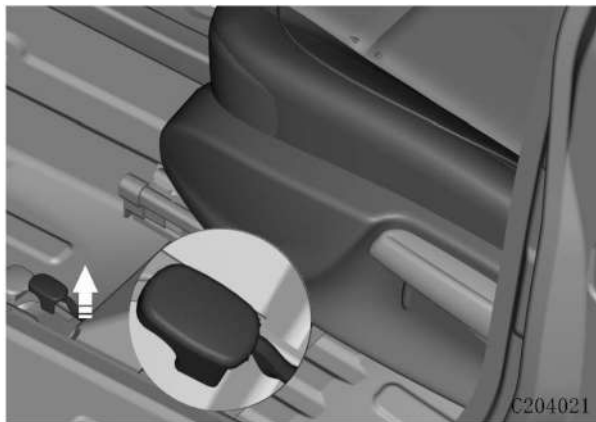

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Отын жеңіл тұтанады. Тұтануға жол бермеу үшін ұшқындардан, ашық оттан немесе түтіннен сақтаныңыз.

Отын құймас бұрын қозғалтқышты өшіріңіз.

1. Автокөліктің электр қуатын өшіріңіз («OFF» күйі) және барлық есік пен терезелерді жабыңыз;
2. Отын құю аузының люгін ашу иінтірегін жоғары қарай тартыңыз, люк сәл ашылады. Отын құю аузының люгін ашыңыз;

3. Отын құю аузының қақпағын сағат тіліне қарсы бағытта бұрап, шығарып алыңыз;

4. Отын құю аузының қақпағын отын құю аузы люгінің ішкі жағына бекітіңіз.

5. Отын құю пистолетінің ұшын отын бағына толық сұғыңыз, шүріппесін бекітіңіз де, отын құюды бастаңыз;

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Бақтағы артық қысымнан отынның шашырауына жол бермеу үшін отын құю аузының қақпағын жайымен ашыңыз.
- Отын құю пистолетінің ұшын мүмкіндігінше тереңрек сұғыңыз. Әйтпесе, отынның бактан төгілуі тұтануға және/немесе жарылысқа алып келуі мүмкін.
- Егер отын пистолеті автоматты түрде өшіп қалса, бұл отын бағының толғанын білдіреді. Отын құюды жалғастырмаңыз. Бұл отынның төгілуіне немесе отын жүйесінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.
- Отын құю аузының қақпағын ашпас бұрын немесе отын құю пистолетін қолға алудың алдында статикалық электр қуатын алып тастау үшін автокөліктің корпусына қолыңызды тигізіңіз. Статикалық электр тогының ағып кетуіне жол бермеу үшін отын құйған кезде көлікке отырмаңыз.

6. Қақпақты қайтадан отын құю аузына салыңыз да, айқын шыртылдарға дейін сағат тілімен бұраңыз. Отын құю аузының люгін жабыңыз.

ЕСКЕРТУ

Отын құю аузы қақпағының тығыз жабық болғанын тексеріңіз. Ол жабық болмаса, қозғалтқыш ақаулығының жарық индикаторының іске қосылуына әкеп соғуы ықтимал.

ЕСКЕРТПЕ

- Тек жоғары сапалы этилденбеген автокөлік бензинін қолданыңыз. Отын жүйесіне сапасыз отын берілсе, отын жүйесі мен қозғалтқыш зақымдалуы мүмкін.
  - Құрамында метил немесе этил спирті бар бензинді пайдаланбаңыз.
  - Отынның боялған беттерге тиюіне жол бермеңіз. Лак-бояу жабыны зақымдалуы мүмкін.
  - Егер отын құю аузының люгіне мұз қатып қалған және оны ашу мүмкін емес болса, люкті жеңіл басыңыз және мұзын кетіру үшін бетін сүртіңіз, содан кейін люкті ашыңыз.
- Төмен сапалы отынды пайдалану қозғалтқыштың отын құю жүйесінің зақымдалуына және/немесе отынның ағуына әкелуі мүмкін. Бұл қозғалтқыштың зақымдануына және тіпті оның бүлінуіне, сондай-ақ каталиттік түрлендіргіштің тұтануына әкеледі, соның салдарынан шығарылған қозғалтқыш газдарының тазартылу тиімділігі төмендейді және оның бұзылуына әкелуі мүмкін.

РУЛЬ

Руль күйін реттеу

Автокөлікті жүргізген кезде жайлылық пен қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін рульдің күйін ұзындығы мен еңкейту бұрышы бойынша реттеуге болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Рульде отырғанда дұрыс қалпыңызды сақтаңыз. Автокөліктің қозғалысы барысында рульдің күйін реттеуге тыйым салынады. Руль бағанының абайсызда бекітілмей қалуынан апат орын алуы мүмкін.

1. Руль бағанын реттеу механизмін құлыптан шығару үшін рульді реттеу иінтірегін төмен тартыңыз;

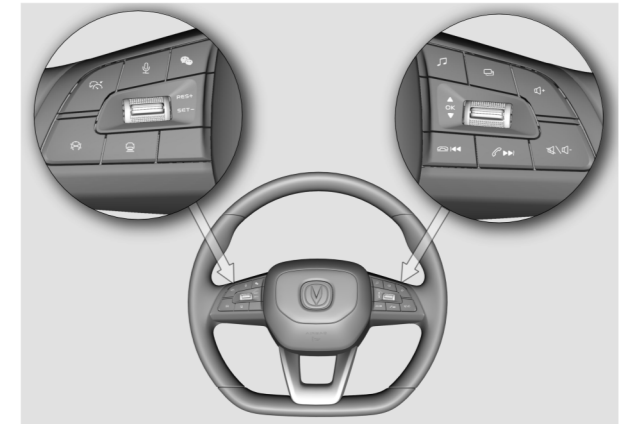

2. Рульді қажетті күйге (жоғары / төмен / алға / артқа) реттеп, орнатыңыз;
3. Рульді реттеу иінтірегін бастапқы күйіне келтіріп, рульдің күйін бекітіңіз.

ЕСКЕРТПЕ

Қозғалысты бастаудың алдында рульдің мықтап бекітілгеніне көз жеткізу үшін рульді жоғары және төмен шайқап көріңіз.

Рульдегі басқару түймелері ✖

Түймелердің сипаттамасы

1. : Мультимедиа режимдерін ауыстырып қосу.
Басып қалу: Bluetooth музыкасы – USB музыкасы – HDD музыкасы – FM/AM радиостанциялары – Сыртқы құрылғы (қосылған кезде) автоматты түрде көрсетіледі және ойнату режиміне өтеді.
Навигация карталары негізгі дисплейге шығарылған жағдайда ауысу процесі фондық режимде жүреді.
2. : Басып қалу: шақыруға жауап беру (Bluetooth қосылымы істеп тұрғанда)/келесі радиостанцияны іздеу және ойнату/ келесі әнді ойнату.

• Басып тұру: келесі алдын ала сақталған радиостанцияны таңдау/ жылдам 10 секундқа алға айналдыру.

3. : • Басып қалу: шақыруды аяқтау (Bluetooth қосылымы іске қосылса)/алдыңғы радиостанцияны іздеу және ойнату/ алдыңғы әнді ойнату.

• Басып тұру: алдыңғы алдын ала сақталған радиостанцияны таңдау/ 10 секундқа артқа айналдыру.

4. : Басып қалу: дыбыс қаттылығын арттыру.

5. : • Басып қалу: дыбыс қаттылығын азайту;

- Ұзақ басып тұру:
  - 2 секунд бойы - дыбысты өшіру;
  - 8 секунд бойы - ойнату жүйесін қайта қосу;

6. : Круз-контрольді іске қосу※;

7. : Круз-контрольді қалпына келтіру немесе крейсерлік жылдамдықты ұлғайту;

8. : Круз-контрольді белгілеу немесе крейсерлік жылдамдықты азайту;

9. : ACC (бейімделетін круз-контроль) іске қосу ※;

10. : ACC (бейімделетін круз-контроль) жүйесінен шығу ※;

11. : Қозғалысқа кедергі болмаған кезде алда жүріп бара жатқан автокөлікке дейінгі уақыт аралығын/ қашықтықты реттеу ※;

12. : Аспаптар тақтасының дисплейінде бейнені кезекпен ауыстырып қосу: автокөлік, баптаулар интерфейсі, навигациялау интерфейсі туралы ақпарат және т.с.с.

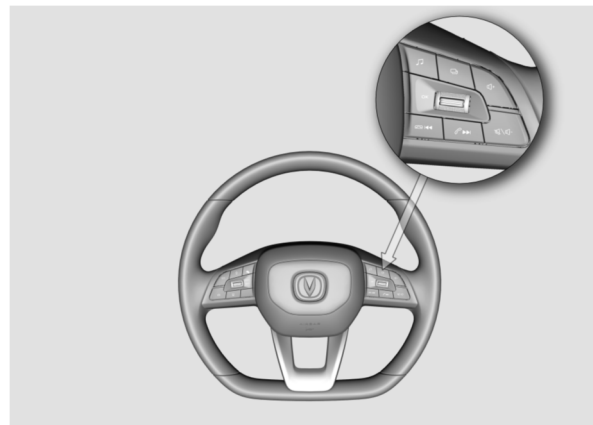
13. : • Басып қалу: Растау.
• Басып тұру: аспаптар тақтасы экранының суреті;

• Басып тұру: аралық жүрілген жолды, отынның орташа шығынын және қозғалыс туралы басқа да ақпаратты тазарту.

14. : Аспаптар тақтасы мәзірінің тармақтарын ауыстыру (жоғары/төмен) - жүрілген жолды, сапар туралы ақпаратты, шинаның қысымы туралы ақпаратты, крейсерлік жылдамдықты және т. б. дәйекті түрде көрсету.

Аспаптар тақтасын басқару пернелері

1-ші орындау жолы ※:

Көпфункционалы рульде біріктірілген аспаптар тақтасын басқарудың 2-ші пернелері орналасқан.

Аспаптар тақтасының дисплейіндегі дәйекті ауыстыру пернесі: жалпы жүрілген жол, орташа отын шығыны, аралық жүрілген жол, орташа жылдамдық.

«OK» түймесі (қоңырауды растау): қоңырауды растау үшін «OK» түймесін таңдаңыз. Орташа отын шығыны, аралық жүрілген жол және орташа жылдамдық интерфейсін ұзақ уақыт басу ақпаратты тазартуға әкеледі.

2-ші орындау жолы ※

Көпфункционалы рульде біріктірілген аспаптар тақтасын басқарудың 4-ші пернелері орналасқан.

Мәзір: біріктірілген аспаптар тақтасының мәзіріне кіру/шығу.

Қоңырау шалу түймесі (жоғары/төмен): аспаптар тақтасының дисплейінде бейнені кезекпен ауыстырып қосу: қозғалыс туралы ақпарат, тақырыпты баптау, хабарландырулар және басқа ескерту ақпараты. Түймені басу арқылы аспаптар тақтасының дисплейіндегі ақпарат ауысады. Мысалы, жүргізу туралы ақпарат интерфейсында шина қысымын көрсетуді, қысқа мерзімді сапар, ұзақ мерзімді сапар, аралық жүрілген жол, жалпы жүрілген жол, орташа жылдамдық және т. б. туралы ақпаратты таңдауға болады.

«OK» түймесі (қоңырауды растау): қоңырауды растау үшін және таңдалған ақпаратты растау үшін «OK» түймесін таңдаңыз.

Қос экранмен әрекеттесу ✖

Қоңырау

Қоңырау күйін синхронды көрсету.

Мультимедиа интерфейсі

Мультимедиа интерфейсін экранның үш саусағымен солға жылжыту арқылы немесе біріктірілген аспаптар тақтасын басқару мәзірін қолдана отырып, аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіне шығаруға болады.

АСПАПТАР ТАҚТАСЫНЫҢ КӨПФУНКЦИЯЛЫ ДИСПЛЕЙІ

1-модель ✳

1. Спидометр; 2. Ақпараттық дисплей;

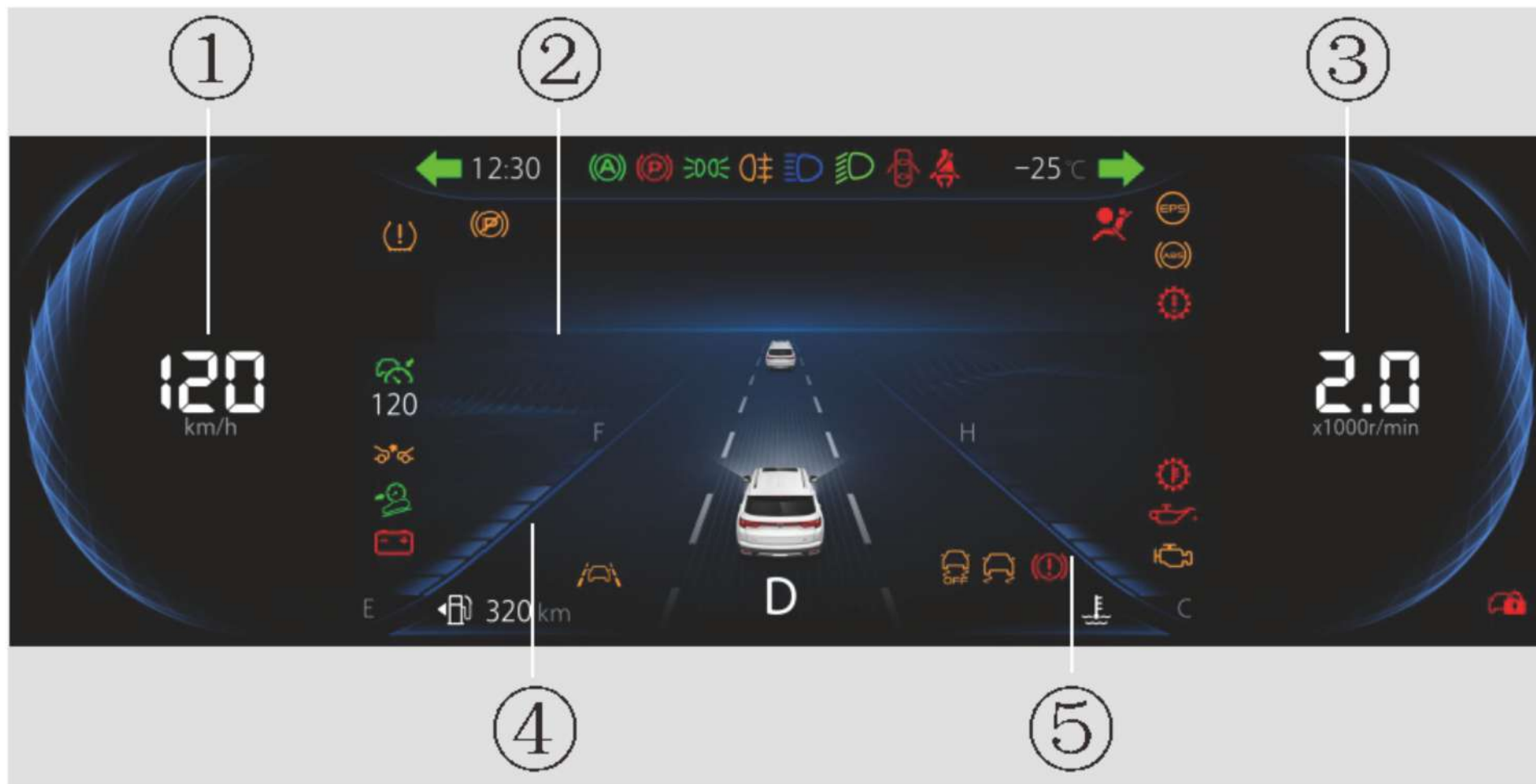
3. Қозғалтқыш тахометрі;

4. Отын деңгейінің көрсеткіші; 5.

Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші

АСПАПТАР ТАҚТАСЫНЫҢ КӨПФУНКЦИЯЛЫ ДИСПЛЕЙІ

2-модель ✳

1. Спидометр; 2. Ақпараттық дисплей;

3. Қозғалтқыш тахометрі;

4. Отын деңгейінің көрсеткіші;

5. Салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткіші

Спидометр

Автокөлік жылдамдығын км/сағ-пен көрсетеді.

Қозғалтқыш тахометрі

Қозғалтқыштың иінді білігінің ағымдағы айналу жылдамдығын көрсетеді (айн/мин). Көрсетілген мән ×1000 айн/мин шамасына тең. Қозғалтқыштың максималды айналу жылдамдығындағы ұзақ қозғалыс қозғалтқыштың зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Отын деңгейінің датчигі

Отын бағындағы отынның шамамен алынған қалдық мөлшерін көрсетеді. Егер отынның төмен деңгейінің индикаторы жанса немесе отын деңгейі өте төмен болса, автокөлікке мүмкіндігінше тезірек отын құю керек.

Егер шкала сегменті F (full) секторына жақын болса, жанармай бағы толы. Егер шкала сегменті E (empty) секторына жақын болса, жанармай бағы бос.

Қозғалтқышты салқындату сұйықтығының температура датчигі

Қозғалтқышты салқындату сұйықтығының температурасын көрсетеді. Егер салқындату сұйықтығының температурасы норма шегінде болса, көрсеткіш шкаланың ортасында тоқтайды. Егер көрсеткіш қызыл диапазонда тұрса, бұл қозғалтқыштың қызып кеткенін білдіреді.

Қозғалтқышты дереу өшіріңіз, суығаннан кейін қызып кетудің себебін анықтаңыз және жойыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қызып кетуді туындатқан ақаулық себептері жойылғанға дейін қозғалтқышты қайта іске қосуға болмайды.

Сигнал шамдары мен индикаторлар

Шалғай жарық фараларын қосу индикаторы

Индикатор шалғай жарықтың қосулы фараларын көрсетеді.

Таяу жарық фараларын қосу индикаторы

Индикатор таяу жарық фараларының қосылғанын көрсетеді.

Артқы тұман шамдары

Индикатор артқы тұман шамдарының қосылғанын көрсетеді.

Габарит жарықтары

Индикатор габарит жарықтарының қосылғанын көрсетеді.

Бұрылыс көрсеткіштерінің индикаторы

Солға/оңға бұрылу сигналы қосулы; Апаттық сигнал беру жүйесінің жарықтары қосуы.

Қозғалтқышты оталдыру кезінде тежегіш педальін немесе ілінісу педальін басу қажеттілігінің индикаторы ✖

Жасыл: қозғалтқышты оталдыру кезінде тежегішке немесе ілініске басыңыз

Кілтсіз кіру жүйесінің индикаторы ✖

Жасыл: SMART-кілттің қуат элементінің заряды таусылған. SMART-кілттің қуат элементін ауыстырыңыз.

Сары: кілтсіз кіру жүйесінің ақауы. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Май қысымының бақылау шамы

Автокөлікті электрмен қоректендіру қосылған кезде («ON» күйі) май қысымының бақылау шамы жанады және қозғалтқыш оталғаннан кейін сөнеді.

Егер май қысымының бақылау шамы қозғалтқыш оталғаннан кейін жанып тұрса немесе автокөліктің жұмысы кезінде жанса, бұл май қысымының төмен екенін немесе майлау жүйесінің ақауын көрсетеді. Мұндай жағдай туындаса, мүмкіндігінше тездетіп автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз және қозғалтқыштағы май деңгейін тексеріңіз.

Аккумулятор батареясы зарядының индикаторы

Автокөлікті электрмен қоректендіру қосылған кезде («ON» күйі) аккумулятор батареясы зарядының индикаторы жанады және қозғалтқыш оталғаннан кейін сөнеді. Егер қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде индикатор қызыл түспен жануын жалғастырса, бұл аккумулятор батареясының жұмысында ақау бар екенін білдіреді. Артық энергия тұтынушы құралдарды өшіріп, диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз. Бұл жағдайда генератор қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде автокөліктің аккумулятор батареясын зарядтамайтынын ескеріңіз.

Ашық есік индикаторы

Индикатор ашық есік туралы хабарлайды.

Қауіпсіздік жастығының индикаторы

Егер қауіпсіздік жастығының индикаторы автокөлік жұмыс істеп тұрған кезде жанса, бұл SRS жүйесінің жұмысында ақау бар екенін көрсетеді. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің индикаторы

Автокөліктің қуаты қосылған кезде («ON» күйі) тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің индикаторы тез арада жанады. Ол жүргізуші мен алдыңғы

жолаушы қауіпсіздік белбеулерін таққаннан кейін сөнеді.

Егер алдыңғы жолаушылар орындығында қандай да бір заттар болса, оларды басқа қауіпсіз жерге алып қойыңыз.

Қозғалтқыш ақауының индикаторы

Автокөлік қуаты қосылған кезде («ON» күйі) қозғалтқыш ақауының индикаторы 3 с бойы жанады және сөнеді: қозғалтқыштың өзін-өзі тексеруі аяқталды.

Егер қозғалтқыш оталғаннан кейін ескерту шамы жанып тұрса, бұл қозғалтқышты басқару модулінің немесе пайдаланылған газдардың шығарылуын бақылау жүйесінің ақауын көрсетеді. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Иммобилайзер индикаторы

Иммобилайзер іске қосылғаннан кейін индикатор автокөліктің күзетке қойылғанын көрсетіп, ұлғайтылған интервалмен жыпылықтайды. Жүйе ескерту (дабыл) режиміне өткен кезде индикатордың жыпылықтау жиілігі артады.

Төмен отын деңгейінің индикаторы

Егер автокөлік қозғалысы кезінде отынның төмен деңгейінің индикаторы жанса немесе ұзақ жанып тұрса, автокөлікке дереу отын құйыңыз.

Отын құюға дейін қалған қашықтыққа қарамастан, отын деңгейінің индикаторы қосылғаннан кейін автокөлікке уақтылы отын құйыңыз.

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы температурасының индикаторы

Индикатор қызыл түспен жанып тұр: салқындату сұйықтығының температурасы жоғары.

Егер қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін немесе автокөлік қозғалысы кезінде индикатор жанса немесе үздіксіз жанып тұрса, бұл қозғалтқыштың

салқындату сұйықтығының температурасы жоғары екенін көрсетеді. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына дереу хабарласыңыз.

Круиз-контроль индикаторы※ (СС)

Круиз-контроль функциясын іске қосу түймесін басыңыз, индикатор қосылады.

Ақ: тұрақты крейсерлік жылдамдықты сақтай отырып, круиз-контроль функциясы қосылған;

Жасыл: круиз-контроль функциясы іске қосылған.

Бейімделетін круиз-контроль индикаторы ※ (АСС)

Ақ: бейімделетін круиз-контроль функциясы күту режимінде қосылған;

Жасыл: круиз-контроль функциясы іске қосылған.

Шина қысымының индикаторы

- Индикатор үнемі сары түспен жанады: шинаның төмен қысымы туралы ескертеді. Шиналардағы қысым туралы ақпарат көпфункционалы дисплейде мәтіндік нұсқаумен бірге көрсетіледі. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қозғалысты жалғастырмас бұрын шиналардағы қысымды тексеріп, оның ұсынылған мәнге сәйкес келетініне көз жеткізіңіз. Тексеру, диагностикалау немесе жөндеу үшін жақын маңдағы CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

- Индикатор сары түспен жыпылықтайды: жүйенің ақаулығы. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Өрден түсуге көмектесетін жүйенің (HDC) индикаторы※

Жасыл түсті индикатор өрден түсуге көмектесетін жүйенің іске қосылғанын білдіреді. Индикатор жыпылықтап тұрса, бұл функцияның жұмыс жағдайында екенін білдіреді.

Тежеу жүйесі ақауының индикаторы

Тежеу жүйесі ақауының индикаторы жанса, келесі тексерістерді жүргізіңіз:

- Егер тежеу жүйесі ақауының индикаторымен бір уақытта АБС (ABS) индикаторы жанса, бұл АБС жүйесінің ақаулы екенін білдіреді. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз. Автокөліктің тежеу жүйесі АБС жүйесінсіз жұмыс істеп тұр.

- Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз. Егер тежеу жүйесінің сұйыққоймасында тежегіш сұйықтығының деңгейі төмен болса, келесі әрекеттерді орындаңыз:

- Автокөлікті байыппен жақын маңдағы қауіпсіз жерге тоқтатыңыз;

- Қозғалтқыш өшкеннен кейін сұйыққоймадағы тежегіш сұйықтығының деңгейін дереу тексеріп, қажет болған жағдайда тежегіш сұйықтығын құйыңыз. Тежеу жүйесінің барлық элементінде тежегіш сұйықтығының ағып кетуін тексеріңіз. Ағып кету белгілері байқалған кезде тежегіш жүйесі ақауының индикаторы үнемі қосылып тұрады және тежегіш жүйесі тиімді жұмыс істемейді. Автокөлікті пайдалануға тыйым салынады. Тексеру, диагностикалау немесе жөндеу үшін жақын маңдағы CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

- Басқа да ақаулар анықталған жағдайда тексеру, диагностикалау немесе жөндеу үшін жақын маңдағы CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Электрмеханикалық тұрақ тежегішінің (EPB) индикаторы

Егер индикатор үнемі жанып тұрса, автокөлік тұрақ тежегішіне орнатылған. Тұрақ тежегішін жіберген кезде бақылау шамы сөніп қалады. Егер электрмеханикалық тұрақ тежегішінің индикаторы тұрақ тежегішінің жай-күйін көрсетпесе, диагностикалау немесе жөндеу үшін жақын маңдағы CHANGAN өкілетті сервис орталығына дереу хабарласыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Автокөлік жүріп келе жатқан кезде тұрақ тежегішін пайдалануға тыйым салынады. Әйтпесе, автокөлікті басқару мүмкіндігінен айырылуға болады, автокөліктің қозғалысы қиындайды және тұрақ тежегішінің жүйесі бұзылуы мүмкін.

Электрмеханикалық тұрақ тежегіші (EPB) ақауының индикаторы

Егер индикатор үнемі жанып тұрса, бұл электрмеханикалық тұрақ тежегіші жүйесінің ақаулы екенін білдіреді. Диагностикалау және жөндеу үшін мүмкіндігінше тезірек CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

AUTO HOLD автоматты ұстап тұру жүйесінің индикаторы

- Индикатор ақ түспен жанып тұр: функция іске қосылды;
- Индикатор жасыл түспен жанып тұр: функция жұмыс істейді.

Трансмиссия ақауының индикаторы ✖

Егер трансмиссия ақауының индикаторы тексеру кезінде жанбаса немесе автокөлік қозғалысы кезінде жанбаса және/немесе жануды/жыпылықтауды жалғастырса, бұл трансмиссияның дұрыс жұмыс істемейтінін көрсетеді. Қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Трансмиссиялық майдың жоғары температурасының индикаторы ✖

Сары: трансмиссиялық майдың температурасы жоғары;

Қызыл: трансмиссиялық майдың температурасы тым жоғары.

Диагностикалау және жөндеу үшін мүмкіндігінше тезірек CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Бағыт тұрақтылығын сақтау жүйесінің (ESC) индикаторы

- Индикатор сары түспен жыпылықтайды: жүйе жұмыс істейді;
- Индикатор үнемі сары түспен жанады: ESC жүйесі ақаулы. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Электрондық бағыт тұрақтылығын сақтау жүйесін өшіру индикаторы (ESC_OFF)

Электрондық бағыт тұрақтылығын сақтау жүйесін (ESC) өшіру индикаторы ESC жүйесін ажыратқан кезде жанады. Жүйе қайта іске қосылған кезде немесе оталдыру жүйесі қосылған кезде индикатор сөніп, жүйе әдепкі бойынша іске қосылады.

EPS руль электркүшейткішінің индикаторы

Егер руль электркүшейткішінің индикаторы (EPS) автокөлік қозғалысы кезінде жанса немесе үнемі жанып тұрса, бұл рульдің ақаулы екенін көрсетеді. Қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

АБС (ABS) жүйесінің индикаторы

Егер жүйе индикаторы автокөлік жүріп келе жатқан кезде қосылса, бұл ESC жүйесінің ақауын көрсетеді. Бұл жағдайда тежеу жүйесі ABS жүйесінсіз жұмыс істейді. Қызмет көрсету үшін мүмкіндігінше тездетіп CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Шұғыл тежеу кезіндегі көмекші жүйенің (AEB) индикаторы ✖

Егер индикатор сары түспен жанып тұрса, AEB функциясы ақаулы. Диагностикалау және жөндеу үшін мүмкіндігінше тезірек CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Орналасқан қозғалыс жолағынан шығу туралы ескерту индикаторы (LDW) ✖

Егер жүйе индикаторы ақ түспен жанып тұрса, бұл орналасқан қозғалыс жолағынан шығу туралы ескерту жүйесі күту режимінде екенін білдіреді. Егер индикатор жасыл түсті болса, онда қозғалыс жолағынан шығу туралы ескерту жүйесі - белсенді күйде.

Дыбыстық ескертулер мен еске салулар

Жабылмаған есік

Автокөліктің қуат көзін қосқан кезде («ON» күйі) немесе қозғалтқышты оталдырған кезде есіктердің біреуі жабылмаса, сигнал естіледі.

Тағылмаған қауіпсіздік белбеуі туралы еске салу

Егер жүргізуші және/немесе алдыңғы жолаушы қауіпсіздік белбеуімен бекітілмеген болса және автокөліктің жылдамдығы белгіленген мәннен (7 км/сағ) асып кетсе, дыбыс сигналы естіледі. Егер жүргізуші және/немесе жолаушы әлі бекітілмеген болса, онда 5 минуттан кейін дыбыс сигналы тоқтайды. Ескертпе: тағылмаған қауіпсіздік белбеулері туралы дыбыстық ескерту алдыңғы жолаушыларға арналған қауіпсіздік белбеулері туралы еске салу функциясымен жабдықталған модельдерге қолданылады.

Сендірілмеген жарық туралы ескерту

Егер электр қуаты өшірілгеннен («OFF» күйі) және жүргізуші есігі ашылғаннан кейін фаралар немесе автокөліктің габарит жарықтары өшірілмеген болса, ескертуші дыбыс сигналы естіледі.

Автокөліктегі кілт туралы ескерту

Егер электр қуатын өшіргеннен кейін («OFF» күйі) жүргізуші есігін ашып, автокөліктен шыққаннан кейін кілт автокөліктің ішінде қалып қойса, ескертуші дыбыс сигналы естіледі.

Төмен отын деңгейі туралы ескерту

Отын деңгейі минималды белгіге жеткенде және төмен отын индикаторы жанған кезде дыбыстық сигнал естіледі.

Жабылмаған есік туралы ескерту

Автокөліктің электр қуатын өшіргеннен кейін («OFF» күйі) есіктердің кез келгені, капот және

жүксалғыш есігі жабылмаса, онда қашықтан басқару кілтінде құлыптау («Lock») түймесін басқан кезде дыбыс сигналы естіледі және есіктер құлыпталмайды.

«Follow Me Home» (Үйге дейін шығарып салу) функциясын қосу

«Үйге дейін шығарып салу» функциясы іске қосылған кезде дыбыс сигналы беріледі.

Қашықтан басқару пультінің қуат элементінің төмен заряд деңгейі туралы ескерту

Электр қуаты режимін «ACC» немесе өшірулі «OFF» күйіне ауыстырған кезде кілттегі құлыпты ашу түймесін («Unlock») басып, автокөліктің жүргізуші есігін ашыңыз. Қашықтан басқару функциясы бар кілттің қуат элементінің заряды төмен болған кезде дыбыс сигналы естіледі.

Кілт табылмады

Егер электр қуатын ON/ACC күйіне қосқан кезде автокөлікте кілт болмаса немесе кілт анықталмаса, ескертуші дыбыс сигналы естіледі.

АБҚ селекторын «P» күйіне ауыстыру туралы ескерту ✖

Егер қозғалтқышты іске қосу кезінде берілістерді ауыстырып қосу селекторы «P» күйінде болмаса, дыбыс сигналы естіледі.

Құлыптау кезінде автокөліктің электр қуаты сөнбегенін еске салу

Егер автокөліктің электр қуаты өшірілмесе («OFF» күйі), қашықтан басқару пультінің құлыптау түймесін немесе есіктің тұтқасындағы құлыпты ашу түймесін басқан кезде автокөлік құлыпталмайды. Аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде "Автокөлік өшірілмеген" хабарламасы шығады және ескерту сигналы естіледі.

Жабылмаған люк туралы ескерту

Егер электр қуатын өшіргеннен кейін («OFF» күйі) шатырдың люгі жабылмаса, ұзақ дыбыс сигналы естіледі.

Күзетке қою туралы ескерту

Электр қуатын ауыстырып қосу («ACC/OFF» күйі) және айдап әкетуге қарсы жүйені іске қосу кезінде дыбыстық сигнал естіледі.

Артқа жүрудің тұраққа қою датчиктерінің ақаулары туралы ескерту

Егер автокөліктің электр қуатын қосқан кезде («ON» күйі) жүйе тұраққа қою датчиктерінің ақаулығын анықтаса, ескерту сигналы естіледі.

Радар көмегімен кедергілерді анықтау туралы ескерту

Автокөліктің электр қуаты қосылып тұрған кезде («ON» күйі) және АБҚ селекторы «R» күйінде болғанда тұраққа қою датчиктері нысандарды және/немесе кедергілерді анықтаған кезде автокөлік пен кедергі арасындағы қашықтыққа байланысты ескерту сигналы әртүрлі жиіліктерде естіледі.

Ақпараттық дисплей (1-модель) ✳

Сапардың қашықтығы

0,0 км-ден 9999,9 км-ге дейінгі диапазонда бір сапарда жүріп өткен қашықтықты көрсетеді. Егер мән 9999,9 км-ден асатын болса, одометр көрсеткіштері автоматты түрде нөлдік мәнге қайтарылады. Жүрілген жол 9999,9 км шамасынан асып кетсе, осыған мән беріңіз.

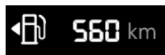
ОК түймесін басып қалса, сапардың көрсеткіштері өшіп кетеді. Тиісті нұсқауларды орындаңыз.

Жалпы жүрілген жол (ODO)

Жалпы жүрілген жолды көрсетеді. Диапазон: 0 - 999999 км. Жалпы жүрілген жол 999999 км-ге жеткен кезде көрсеткіштер тіркеледі және ары қарай өзгермейді.

Отын құюға дейінгі отын қоры (DTE)

Қалған отынмен автокөлік жүріп өте алатын шамамен алынған қашықтықты көрсетеді. Отын құюға дейінгі қашықтық отынның қалдық көлемі және отынның соңғы орташа шығыны бойынша есептеледі. Егер көрсеткіш отынның төмен деңгейін көрсетсе және ескерту шамы жанса, отын құюға дейінгі дисплейде көрсетілген қашықтыққа қарамастан, автокөлікке мүмкіндігінше тезірек отын құйыңыз.

Автокөліктің орташа қозғалыс жылдамдығы

Деректерді соңғы нөлдеген сәттен басталған орташа сапар жылдамдығын көрсетеді.

Шиналардағы қысым туралы ақпарат

Шиналардағы қысым мәнін көрсетеді және шинаның төмен қысымы туралы ескертеді.

Артқа жүру кезіндегі тұраққа қою датчиктерінің ескертулері

Кедергі анықталған кезде автокөліктен кедергіге дейінгі қашықтық ескертуші дыбыс сигналы іске қосылған сәтке дейін көрсетіледі.

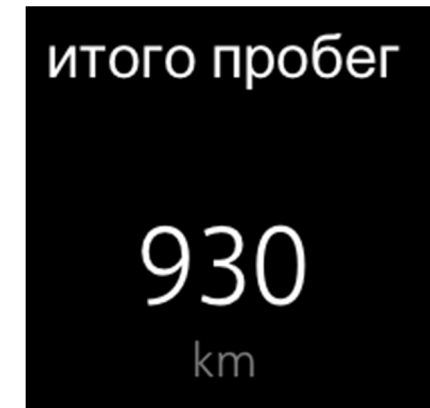

Ақпараттық дисплей (2-модель) ✳

Сапардың қашықтығы

0,0 км-ден 9999,9 км-ге дейінгі диапазонда бір сапарда жүріп өткен қашықтықты көрсетеді. Егер мән 9999,9 км-ден асатын болса, одометр көрсеткіштері автоматты түрде нөлдік мәнге қайтарылады. Жүрілген жол 9999,9 км шамасынан асып кетсе, осыған мән беріңіз.

ОК түймесін басып қалса, сапардың көрсеткіштері өшіп кетеді. Тиісті нұсқауларды орындаңыз.

Жалпы жүрілген жол (ODO)

Жалпы жүрілген жолды көрсетеді. Диапазон: 0 - 999999 км.

Отын құюға дейінгі отын қоры (DTE)

 320 km Қалған отынмен автокөлік жүріп өте алатын шамамен алынған қашықтықты көрсетеді. Отын құюға дейінгі қашықтық отынның қалдық көлемі және отынның соңғы орташа шығыны бойынша есептеледі. Егер көрсеткіш отынның төмен деңгейін көрсетсе және ескерту шамы жанса, отын құюға дейінгі дисплейде көрсетілген қашықтыққа қарамастан, автокөлікке мүмкіндігінше тезірек отын құйыңыз.

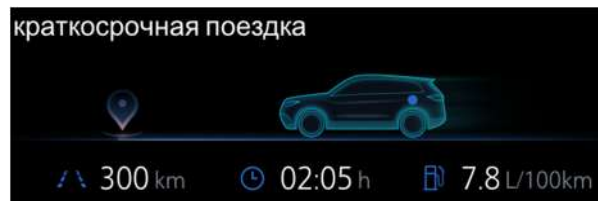
Автокөліктің орташа қозғалыс жылдамдығы

Деректерді соңғы нөлдеген сәттен басталған орташа сапар жылдамдығын көрсетеді.

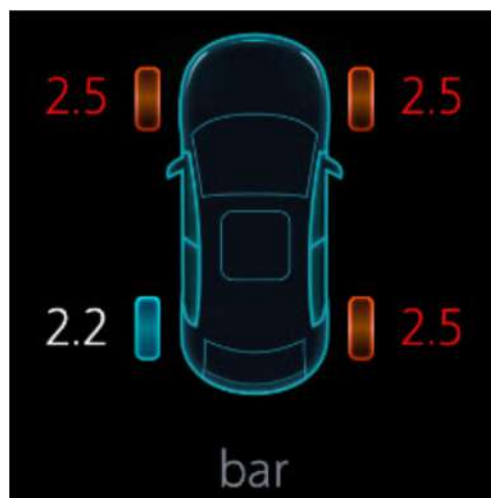
Сапар жайлы ақпарат

Қысқа мерзімді сапар мен жалпы жүрілген жол кезінде орташа отын шығынын, жүрілген жол мен көлік құралының жүру уақытын немесе соңғы отын құю туралы ақпаратты көрсетеді. Қозғалтқыш жұмыс істемей тұрған кезде отын шығынының мәні — нақты уақытта, ал автокөлік қозғалған кездегі отын шығыны орташа мәнмен көрсетіледі. Қозғалтқышты біраз уақытқа өшіргеннен кейін қысқа мерзімді сапар туралы ақпарат жойылады.

Шиналардағы қысым туралы ақпарат

Шиналардағы қысым мәнін көрсетеді және шинаның төмен қысымы туралы ескертеді.

Орналасқан қозғалыс жолағынан шығу туралы ескерту (LAS) ✖

Қозғалыс жолағының таңбалау сызықтарын анықтау туралы ақпаратты көрсетеді және автокөліктің жол белгілері сызығынан өткені туралы хабарлайды. Қосымша ақпарат алу үшін “Орналасқан жолақтан шығу туралы ескерту жүйесі (LDW)” бөлімін қараңыз ✖.

Круиз-контроль туралы ақпарат ✂

Келесі ақпаратты көрсетеді:

- Алда келе жатқан автокөлікке дейінгі қашықтық (уақыт аралығы);
- Круиз жылдамдығы;
- Круиз-контроль жүйесінің тиісті еске салулары мен апаттық ескертулері.

Артқа жүру кезіндегі тұраққа қою датчиктерінің ескертулері

Кедергі анықталған кезде автокөліктен кедергіге дейінгі қашықтық ескертуші дыбыс сигналы іске қосылған сәтке дейін көрсетіледі.

ЕСКЕРТУ

- Төмен температурада дисплей экранындағы ақпарат кідіріспен көрсетілуі мүмкін. Ақ экран әсері және басқа да өзгерістер сұйық кристалды дисплейдің қалыпты жұмысы болып табылады. Оң бөлме температурасына жеткенде ақпараттық дисплейдің жұмысы қалпына келтіріледі.
- Қоршаған ортаның жоғары температурасында (мысалы, күн сәулесінің әсерінен) ақпараттық дисплей экранының жарықтығы төмендеуі мүмкін, бұл сұйық кристалды дисплейдің қалыпты жұмысы болып саналады. Температура төмендеген кезде дисплейдің жарықтығы қалпына келеді.

Ақпараттық хабарламалар ✂

Егер аспаптар тақтасының немесе ақпарат экранының көпфункционалы дисплейі келесі мәтіндік хабарларды немесе ескерту ақпаратын көрсетсе, төменде келтірілген нұсқауларға сәйкес тексерулер жүргізіңіз.

Кілт және кілтсіз кіру жүйесі (PEPS)

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Кілт табылмады	Қозғалтқышты өшіріңіз және кілттің бар-жоғын тексеріңіз.	Есікті жабыңыз және қашықтан басқару пультіндегі құлыптау түймесін (Lock) басыңыз.	Есікті жабыңыз және кілттің құлыптау түймесін басыңыз.
Кілттің қуат элементінің заряд деңгейі төмен	SMART-кілттің қуат элементін ауыстырыңыз.	АБҚ үшін - Қозғалтқышты оталдыру үшін тежегіш педалін басыңыз	Қозғалтқышты оталдыру үшін тежегіш педалін басыңыз.
Кілт автокөлік ішінде	Есікті жаппай тұрып, кілтті автокөлік ішінен алыңыз.	МБҚ үшін - Қозғалтқышты оталдыру үшін ілінісу педалін басыңыз	Қозғалтқышты оталдыру үшін ілінісу педалін басыңыз.

Ескерту

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Қозғалтқышты оталдыру жүйесінің қатесі	CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.	Автокөлікті электрмен қоректендіру қатесі	CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.
Иммобилайзердің түпнұсқалығын тексеру қатесі	1. Кілтті тексеріңіз; 2. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.	Артқа жүру датчиктерінің ақауы	Артқы жүріс датчиктерінің нұсқаулығын қараңыз және CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.
Круиз-контрольді қосу шарттары сақталмаған	Круиз-контроль функциясының сипаттамасын қараңыз.		

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Шина қысымын бақылау жүйесінің ақауы	Автокөлікті жайымен қауіпсіз жерге тоқтатыңыз да, шина қысымын бақылау жүйесінің ақпаратына сәйкес шиналарды тексеріңіз.	Шиналардағы қысым туралы ақпарат	Автокөлікті жайымен қауіпсіз жерге тоқтатыңыз да, шина қысымын бақылау жүйесінің ақпаратына сәйкес шиналарды тексеріңіз.

Электрмеханикалық тұрақ тежегіші жүйесі (EPB)

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Электрмеханикалық тұрақ тежегішінің қысу күшінің жеткіліксіздігі	Жүйенің сипаттамасын «Электрмеханикалық тұрақ тежегіші (EPB)» бөлімінен қараңыз	Тұрақ күйінен шығару үшін тежегіш педалін басыңыз	Тежегіш педалін басып тұрып, электрлі тежегішті жіберіңіз.
Тұраққа қою үшін шамадан тыс еңістік	Жүйенің сипаттамасын «Электрмеханикалық тұрақ тежегіші (EPB)» бөлімінен қараңыз	Электрмеханикалық тұрақ тежегіші іске қосылған.	Электрмеханикалық тұрақ тежегішін босатыңыз.

Руль

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Рульдің құлпы ашылмаған	1. Құлыпты ашу үшін рульді абайлап бұрыңыз; 2. «Рульдің электркүшейткіші» сипаттамасын қараңыз.	Рульді құлыптау жүйесін тексеріңіз	«Рульдің электркүшейткіші» жүйесінің сипаттамасын қараңыз; CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Трансмиссия

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
АБҚ селекторын «Р» күйіне ауыстырыңыз	1. АБҚ селекторын «Р» күйіне ауыстырыңыз. 2. Егер берілістерді ауыстыру селекторы «Р» күйінде болса, ал дисплейдегі хабарлама бұрынғыдай көрсетілсе, тексеру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.	АБҚ селекторын «N» (Бейтарап) күйіне ауыстырыңыз	1. АБҚ селекторын «N» (Бейтарап) күйіне ауыстырыңыз. 2. Егер берілістерді ауыстырып қосу селекторы «N» күйінде тұрса, ал дисплейдегі ақпарат бұрынғыша көрсетіліп тұрса, тексерту үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз. АБҚ-ны ауыстырып қосу сигналының дұрыстығына көз жеткізіңіз.
Трансмиссия істен шыққан	CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.		

Орналасқан қозғалыс жолағынан шығу туралы ескерту жүйесі ✳

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі (LAS) калибрленбеген	Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесінің (LDW) сипаттамасын қараңыз	Қозғалыс жолағын анықтайтын жүйені калибрлеу жүруде (LAS)	Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесінің (LDW) сипаттамасын қараңыз
Орналасқан қозғалыс жолағынан шығу туралы хабарлау жүйесінің ақаулығы	Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесінің (LDW) сипаттамасын қараңыз	Орналасқан қозғалыс жолағынан шығу туралы хабарлау жүйесінің ақаулығы	Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесінің (LDW) сипаттамасын қараңыз
Камера бұғатталған	Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесінің (LDW) сипаттамасын қараңыз		

Круз-контроль жүйесі ✳

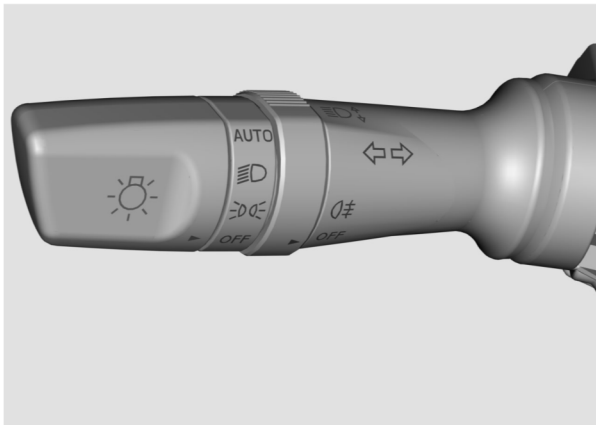
Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Шұғыл автоматты тежеу	Шұғыл апаттық автоматты тежеу жүйесінің сипаттамасын қараңыз.	Соқтығысу қаупі	Шұғыл апаттық автоматты тежеу жүйесінің сипаттамасын қараңыз.
Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтықты сақтаңыз	Шұғыл апаттық автоматты тежеу жүйесінің сипаттамасын қараңыз.	Автоматты түрде шұғыл тежеу жүйесі уақытша қолжетімсіз	Бейімделетін круз-контроль жүйесінің (ACC) сипаттамасын қараңыз
Бейімделетін круз-контроль ақаулы (ACC)	Бейімделетін круз-контроль жүйесінің (ACC) сипаттамасын қараңыз	Радар бүркелген	Бейімделетін круз-контроль жүйесінің (ACC) сипаттамасын қараңыз

Жарық

Хабарлама	Шара	Хабарлама	Шара
Таяу жарық фаралары (Күндізгі жүріс жарықтары) қосұлы.	Габарит шамдарын өшіріңіз; Көріну шарттарына және жол қозғалысының ережелеріне сәйкес фаралардың таяу жарығын қолданыңыз.	"Үйге дейін шығарып салу" функциясы қосылған (автокөлік фараларының жарығын өшіруді кейінге қалдыру функциясы).	Бұл автокөлік фараларын кейіннен өшіру функциясы қосылғанын білдіреді. Ешқандай іс-әрекет жасау қажет емес, жүйе дұрыс жұмыс істеп тұр

ЖАРЫҚТЫ БАСҚАРУ

Руль астындағы жарық ауыстырып-қосқышы

OFF Өшіру: руль астындағы ауыстырып-қосқыш «OFF» күйінде және автокөліктің электр қуаты «OFF/ACC» күйінде болғанда - автокөліктің барлық жарығы өшірілген; Автокөліктің электр қуат көзін қосқан кезде («ON» күйі) немесе қозғалтқышты оталдырған кезде, габариттік күндізгі жүріс жарықтарын қоспағанда, барлық жарық сөндірілген.

 : габарит жарықтары, нөмірлік белгінің жарығы;

 : фаралар, күндізгі габарит жарықтары, нөмірлік белгінің жарығы.

 : артқы тұман фарасы;

AUTO : **АВТО режимі**✱: автоматты режимге (AUTO) ауысу кезінде - фаралар қоршаған ортаның жарықтандырылуына байланысты автоматты түрде жанады және сөнеді.

ЕСКЕРТПЕ

Қоршаған ортаны жарықтандыру датчигі алдыңғы тақтада, алдыңғы әйнек дефлекторларының ортасында орнатылған. Датчиктің жұмысына бөгет жасамау үшін бұл аймаққа ешқандай заттар орналастырмаңыз.

Күндізгі жүріс жарықтары

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда және жарықтандыруды басқарудың руль астындағы ауыстырып-қосқышы «OFF/AUTO» (фаралардың автоматты режимі сөндірулі) күйінде болғанда күндізгі жүріс жарықтары қосылатын болады.

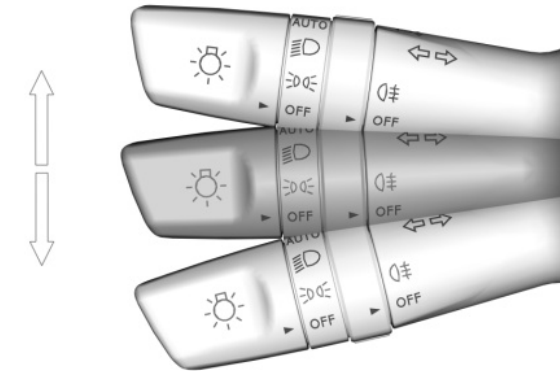
Фаралардың таяу жарығы деңгейін реттеу

Автокөліктің күйі өзгерген кезде жүктемеге, жеделдетуге, тежеуге және басқа жағдайларға байланысты жол қозғалысының басқа қатысушыларының көзін шағылыстырмау үшін деңгей реттегішінің көмегімен фаралардың таяу жарық деңгейін реттеуге болады. Реттегішті жоғары қарай айналдырыңыз, сонда фаралардың таяу жарық деңгейі максималды деңгейге көтеріледі (-->0, жарықтандырудың максималды қашықтығы); төмен айналдырыңыз, сонда

фаралардың жарықтандыру бұрышы төмендейді (->5, жарықтандырудың минималды қашықтығы).

Бұрылыс көрсеткіштерінің руль астындағы қосқышы

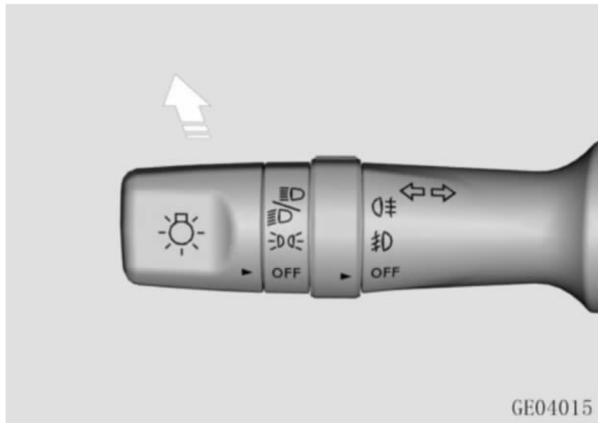

Автокөліктің электр қуаты қосылып тұрған кезде («ON» күйі) бұрылыс көрсеткіштерінің руль астындағы қосқышын жоғары/ төмен қарай ауыстырыңыз, сонда оң/ сол жақ бұрылыс сигналы жыпылықтай бастайды. Егер бұрылыстардың руль астындағы қосқышын жоғары / төмен қарай ауыстырып, бірден бейтарап күйге қайтарса, бұрылыс көрсеткішінің тиісті сигналы 3 рет жыпылықтайды.

Бұрылыс көрсеткішінің жарқылдарының санын өзгерту үшін мультимедиялық дисплейде «Автокөлік баптаулары - Жарықтандыру баптаулары» тармағын таңдаңыз

Егер бұрылыс көрсеткіші қосұлы болса, сигнал шамы әдеттегіден екі есе тез жыпылықтап, бұрылу сигналы шамының дұрыс жұмыс істемейтінін көрсетеді.

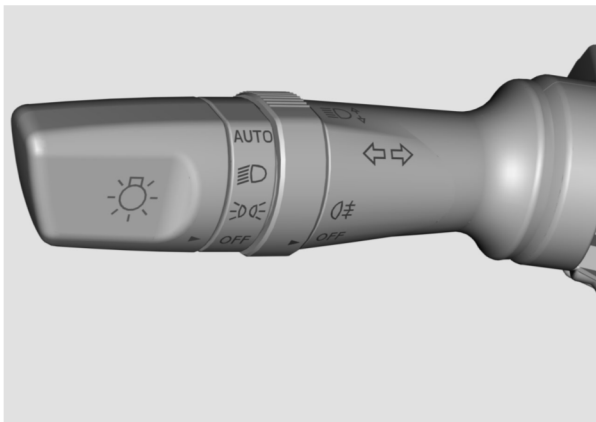
Шалғай / таяу жарық фараларын қосқыш

Жарықтандырудың руль астындағы қосқышын күйіне бұрыңыз, сонда фаралардың таяу жарығы қосылады. Фаралардың шалғай жарығын қосу үшін жарықтандырудың руль астындағы қосқышын «өзіңізден әрі» бағытта басыңыз.

Фаралардың шалғай жарығымен жыпылықтау үшін, мысалы, басып озу кезінде руль астындағы жарықтандыру қосқышын өзіңізге қарай тартыңыз. Тұтқа босатылғаннан кейін бастапқы күйіне оралады.

Тұман фараларының ауыстырып-қосқышы

Жарықтандырудың руль астындағы қосқышын немесе күйіне бұраңыз, тұман

фараларының қосқышын сағат тіліне қарсы бұраңыз, артқы тұман фарасы қосылады. Тұман фараларының қосқышы бірден бастапқы күйіне оралады (Алдыңғы тұман фараларын қосу).

Автокөлік фараларын өшіруді кейінге қалдыру функциясы (Follow Me Home) ✳

Фараларды кейіннен өшіру функциясы автокөлік тоқтап, қозғалтқышты өшіргеннен кейін біраз уақыттан кейін фараларды өшіреді, үйге оралғанда жолаушыларға жол мен автокөліктің алдындағы кеңістікті жарықтандырады.

1. Автокөліктің электр қуаты өшірілген кезде («OFF» күйі): 2с ішінде руль астындағы қосқыштың көмегімен жарықтандыруды өшірілген күйден («OFF») «таяу жарық» (немесе «AUTO» → «таяу жарық») күйіне, содан кейін қайтадан «OFF» күйіне ауыстырыңыз. Фаралардың таяу жарығы біраз уақыттан кейін өшеді. Мультимедиялық дисплейде фараларды өшіру аралығын орнатуға болады. Әдепкі бойынша аралық 30 с-қа орнатылады.

Фараларды өшіруді кейінге қалдыру функциясы іске қосылған кезде дыбыс сигналы естіледі.

2. Жарық датчигімен немесе жауын-шашын датчигімен жабдықталған автокөліктер үшін: қараңғыда немесе нашар жарықтандырылған тұрақта, автокөлік толық тоқтаған жағдайда руль астындағы жарық ауыстырып-қосқышын «AUTO» күйіне бұраңыз және мультимедиялық дисплей интерфейсі арқылы фараларды өшіруді кейінге қалдыру функциясын қосыңыз - «Қосу» күйі (әдепкі бойынша 30с).

Автокөлікті құлыптағаннан кейін (соның ішінде қашықтан басқару құралынан, есіктің тұтқасындағы PEPS түймелері), таяу жарықты өшіруді кейінге

қалдыру 30с құрайды. Осы уақыттан кейін фаралар автоматты түрде сөнеді.

Автокөліктің салонын жарықтандыратын алдыңғы плафон

- ① Микрофон;
- ② Салонның атмосфералық көмескі жарығы ✳;

Автокөліктің электр қуат көзі қосылған кезде («ON» күйі) салонның көмескі жарығы автоматты берілістерді ауыстыру селекторының аймағын жарықтандырады.

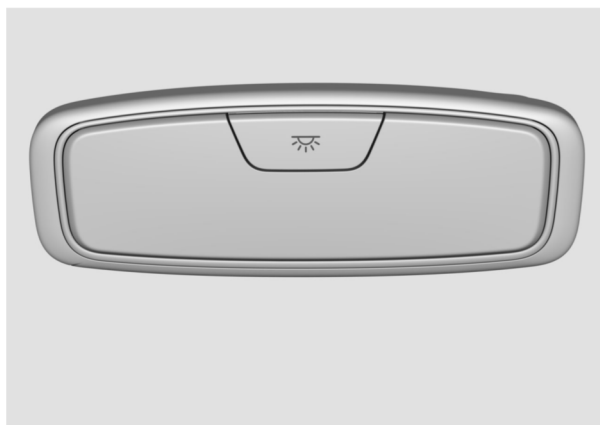
- ③ Салонды жарықтандыру шамын ажыратқыш;
- ④ Есік ашық кездегі жарық ажыратқышы
Есік ашық тұрған кезде жарық ажыратқышын басыңыз (DOOR). Есік ашық болған кезде салонның жарығы қосылады; есік жабылғаннан кейін жарық біртіндеп сөнеді. Есік ашық тұрған кезде жарық режимін өшіру үшін қосқышты қайта басыңыз.
- ⑤ Көзілдірік қабы;
- ⑥ Төбеніңлюгін ашуды басқарупернесі✳;
- ⑦ Төбеніңлюгін жабуды басқарупернесі✳;
- ⑧ Люктің қалқасын жабуды басқару пернесі✳;
- ⑨ Люктің қалқасын ашуды басқару пернесі ✳;

⑩ Автокөлік интерьерін жарықтандырудың алдыңғы плафонының USB-интерфейсі номиналды кернеуі 5В және максималды тоғы 2,4 А болатын ұялы құрылғыларды зарядтауға арналған✳

Салонның артқы бөлігінің жарығы ✳

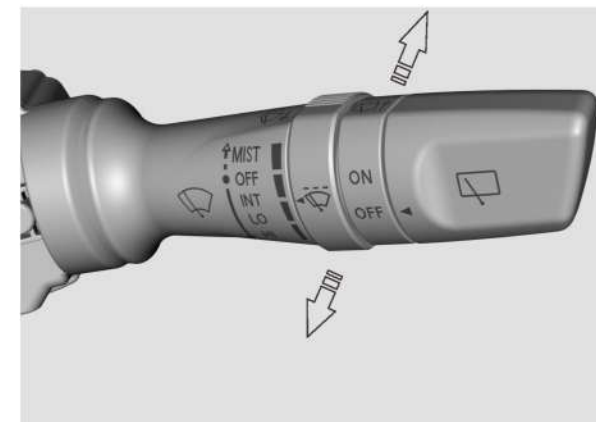
Төбедегі стандартты люкпен жабдықталған автокөліктер үшін: орындықтардың артқы қатарын жарықтандыруға арналған шам төбеге, орындықтардың артқы қатарының ортасына орнатылады. Қосу үшін шамның қосқышын басыңыз. Шамды сөндіру үшін қосқышты тағы да басыңыз.

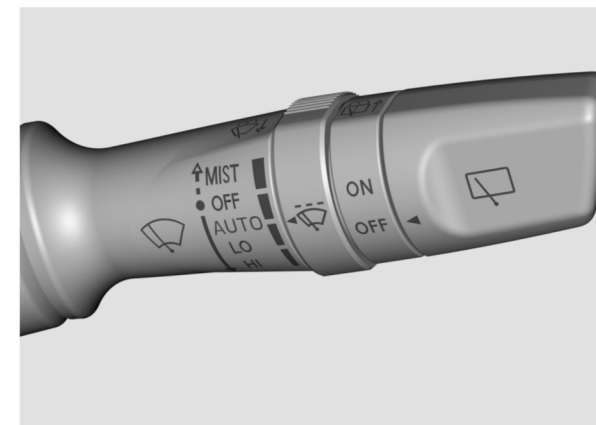
Төбедегі панорамалық люкпен жабдықталған автокөліктер үшін: орындықтардың артқы қатарын жарықтандыруға арналған шамдар төбенің екі жағында (сол және оң) орналасқан. Қосу үшін шамның қосқышын басыңыз. Шамды сөндіру үшін қосқышты тағы да басыңыз.

ӘЙНЕКТАЗАРТҚЫШ ЖӘНЕ ӘЙНЕКЖУҒЫШ

Руль астындағы әйнектазартқыш ауыстырып-қосқышы

Жауын-шашын датчигі бар әйнектазартқыш ✳

Руль астындағы ауыстырып-қосқыш алдыңғы және артқы әйнектазартқыштардың ауыстырып-қосқыштарынан ✳ және алдыңғы әйнектазартқыштың жұмыс істеу жылдамдығын реттеу механизмінен тұрады.

Алдыңғы әйнектазартқыш

OFF: Алдыңғы әйнектазартқыштар өшірілген;
MIST (Тұман): Ауыстырып-қосқышты сәл ғана жоғарғы басып, оның еркін қайтуына жол беріңіз. Әйнектазартқыш бір рет іске қосылады.
INT ✖: Алдыңғы әйнектазартқыштар үзік режиммен жұмыс істейді;
LO: Алдыңғы әйнектазартқыштар тұрақты төмен жылдамдықпен жұмыс істейді;
HI: Алдыңғы әйнектазартқыштар тұрақты жоғары жылдамдықпен жұмыс істейді.

Жұмыс интервалын реттеу ✖

Руль астындағы ауыстырып-қосқыштың реттегішін бұраған кезде әйнектазартқыштың жұмыс істеу интервалын баяу ырғақтан анағұрлым тез ырғаққа жайлап ауыстыруға болады.

Жауын-шашын датчигі бар әйнектазартқыш ✖

Әйнектазартқыштың жұмыс жылдамдығы жауын-шашын мөлшеріне байланысты автоматты түрде өзгереді. Реттегішті кең диапазонға қарай бұру арқылы жауын-шашынды анықтау сезімталдығы төмендейді және әйнектазартқыштың жылдамдығы баяулайды.

ЕСКЕРТПЕ

Жаңбыр датчигі алдыңғы әйнектің жоғарғы жағында орналасқан. Оны жаппаңыз. Егер жарықтандыру датчигінің беті ластанған болса, бұл әйнектазартқыштың үздіксіз жалған іске қосылуына әкелуі мүмкін. Егер датчик ұзақ уақыт бойы ластанған болса, жауын-шашын мен жарықтандырудың автоматты жүйесінің датчиктерінің сезімталдығы төмендейді. Тұздың қалдықтары, жәндіктер мен су дақтары датчиктің бетін ластауы мүмкін. Зақымданғаннан кейін алдыңғы әйнекті ауыстырған кезде датчикті де ауыстыру керек.

Артқы әйнектазартқыш ✖

OFF: Әйнектазартқыш өшірулі;
ON: Әйнектазартқыш үзік режимде жұмыс істейді.

Әйнекжуғыштар

Алдыңғы әйнекжуғыш

Әйнекжуғышты қосу үшін руль астындағы әйнектазартқыштың ауыстырып-қосқышын өзіңізге қарай тартыңыз, сонда әйнекжуғыш жұмыс істей бастайды. Оның жұмысы аяқталғаннан кейін әйнектазартқыштар қозғалысты біршама уақытқа жалғастырады.

Артқы әйнекжуғыш ✖

Жүксалғыш есігінің әйнекжуғышын қосу үшін руль астындағы әйнектазартқыштың ауыстырып-қосқышын «өзіңізден әрі» қарай сәл басыңыз, сонда артқы әйнекжуғыш жұмыс істей бастайды. Оның жұмысы аяқталғаннан кейін әйнектазартқыш қысқа уақыт ішінде қозғалысты жалғастырады.

Егер жуғыш жұмыс істемесе немесе жуғыш бүріккіші сұйықтықты шашыратпаса, жуу сұйықтығының деңгейін тексеріп, қажет болған жағдайда қосыңыз.

ЕСКЕРТУ

Жуу сұйықтығының деңгейі төмен болғанда әйнекжуғышты пайдаланбаңыз, себебі бұл әйнекжуғыш моторының зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Әйнектазартқышты құрғақ немесе мұзі ерімеген/қатып қалған әйнекте қоспаңыз, өйткені әйнек тырналып, әйнектазартқыш щеткалары зақымдалуы немесе әйнектазартқыштың электр моторы күйіп кетуі мүмкін.

Қоршаған ортаның теріс температурасында қатпайтын әйнекжуғыш сұйықтықты қолданыңыз.

Әйнектазартқышты қоспас бұрын оның әйнекке қатып қалмағанына және толығымен ерігеніне көз жеткізіңіз.

Жуғышты қолданар алдында әйнектің дұрыс ерігеніне көз жеткізіңіз. Олай болмаса, жуу сұйықтығы алдыңғы әйнектің бетінде қатып қалуы мүмкін, бұл көру мүмкіндігіне және қауіпсіздікке әсер етуі мүмкін.

КЛИМАТ-КОНТРОЛЬ ЖҮЙЕСІ ✖

Жалпы сипаттамасы

Сыртқы желдету

Кондиционер жүйесі қалыпты жұмыс істеуі үшін алдыңғы әйнектің алдындағы ауа өткізгіштердің және кондиционер жүйесі дефлекторларының қар және жапырақтар және т.б. сияқты бөгде заттардан таза екеніне көз жеткізіңіз.

Салон ішіндегі ауа циркуляциясы

Ұзаққа созылған салон ішіндегі ауа циркуляциясы терезелерге мұздың қатуына алып келуі мүмкін. Ауаны құрғату функциясы немесе әйнектердің булануына қарсы функция қосылуы тұрғанда салон ішіндегі ауа циркуляциясы режимін қоспаңыз.

Салон ішіндегі ауа циркуляциясы режимі қосылғаннан кейін салон ішінде темекі шекпеңіз, себебі темекі түтіні мен шайыры буландырғышқа шөгеді де, иісі тұрақты сақталып қалады.

Жылыту

Жылыту жүйесі қозғалтқыш жұмыс температурасына жеткеннен кейін ғана салонды жылытудың максималды режиміне шыға алады. Ауа ағындарын аяққа арналған кеңістікке және буланған кезде алдыңғы әйнекке бағыттау ұсынылады.

Салқындату

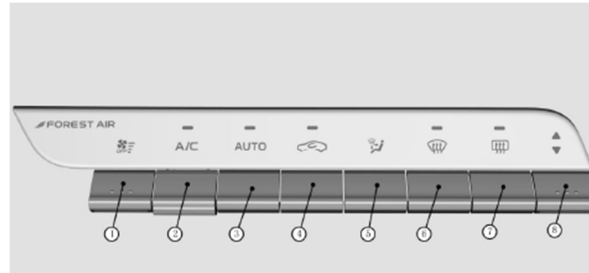
Кондиционер жүйесін пайдалану отын шығынының артуына әсер етеді.

Ауа буландырғыш арқылы өткен сайын салқындатылады. Терезелердің булануына жол бермеу үшін ауадағы ылғал сіңіріледі. Осының нәтижесінде пайда болған конденсат сыртқа ағып кетеді. Осының салдарынан автокөліктің астында азын-аулақ ылғалдың пайда болуына жол беріледі.

Алдымен ауа ағындарын бетіңізден сыртқа қарай бағыттауға, содан кейін ішкі ауа циркуляциясы режимін іске қосуға кеңес беріледі.

Кондиционерді автоматты түрде басқару жүйесі ✖

Климатты басқару тақтасына шолу және оның функциялары

① : Ауа ағынын реттеу:

Ауа ағынын реттеу үшін басыңыз.

② : Кондиционерді ажыратқыш;

③ : Автоматты режим;

Автоматты режимді таңдау үшін **AUTO** түймесін басыңыз. Оның жұмысы кезінде жүйе автоматты түрде бұрын орнатылған температураны, күш пен ауа ағынының режимін реттейді және сақтайды.

Автоматты режим (AUTO) қосылуы тұрғанда салқындату, ауа ағынын реттеу, үрлеу режимін және ауа циркуляциясын өзгерту түймелерінің кез келгенін басыңыз, сонда жүйе автоматты режимнен шығады.

④ : Ауаны рециркуляциялау: Ішкі және сыртқы ауа циркуляциясы арасында ауысу үшін түймені басыңыз. Ішкі айналымды таңдағанда түймедегі индикатор жанады, ал ауа салонның ішінде айналады.

⑤ : Режимдерді реттеу: Ауаның берілуінің 4 режимінің бірін таңдау үшін

түймесін басыңыз, атап айтқанда:

a. Бет: Ауа орталық және бүйірлік ауа өткізгіштерден шығады;

b. Бет және аяқтар: ауа орталық, бүйірлік ауа арналарынан және аяқ тұсындағы ауа арнасынан шығады;

c. Аяқтар: Ауа негізінен аяқтар аймағындағы ауа өткізгіштерден шығады;

D. Аяқтар мен алдыңғы әйнек: ауа алдыңғы әйнекке үрлейтін ауа арналарынан, бүйірлік ауа арналарынан және аяқ тұсындағы ауа арналарынан шығады.

⑥ : Алдыңғы әйнекті жылыту; Түймені басыңыз, сонда алдыңғы әйнекті жылыту индикаторы қосылады. Алдыңғы әйнектің мұзды еріту және булануын болдырмау функциясы іске қосылды. Ауа ағыны әдепкі қалып бойынша 5-ші деңгейге қойылған және сыртқы ауа циркуляциясы режимі іске қосылған. Температураны және ауа ағынын ұлғайту жолымен мұзды ерітудің тиімділігін арттыруға болады.

⑦ : Артқы әйнекжылытқыш; Түймені басыңыз, артқы әйнекті және сыртқы артқы көрініс айналарын жылыту функциясының іске қосылуын растайтын индикатор қосылады (✖). Жылыту функциясы шамамен 14 минут жұмыс істейді, содан кейін автоматты түрде өшеді. Қолмен өшіру үшін түймені тағы бір рет басыңыз.

⑧ : Температураны реттеу
Автокөлік ішіндегі ауа температурасын реттеу.

ЕСКЕРТПЕ

Автокөліктің ішінде әрдайым таза ауа бар екеніне сенімді болу үшін және терезердің булануын барынша азайту үшін кондиционер сөніп тұрған кезде сыртқы ауа циркуляциясы режимін мүмкіндігінше көбірек қолданыңыз.

Сыртқы ауа циркуляциясы режимі қосылған кезде, егер температура ауыстырып-қосқышы қызыл күйде орнатылса, қыздырылған ауа кіреді; егер ауыстырып-қосқыш көк күйге орнатылса, кіретін ауа қоршаған орта температурасына сәйкес келеді. Егер өте суық болмаса, сыртқы циркуляция режимін қосу және аяқ аймағына жылы ауа беру ұсынылады.

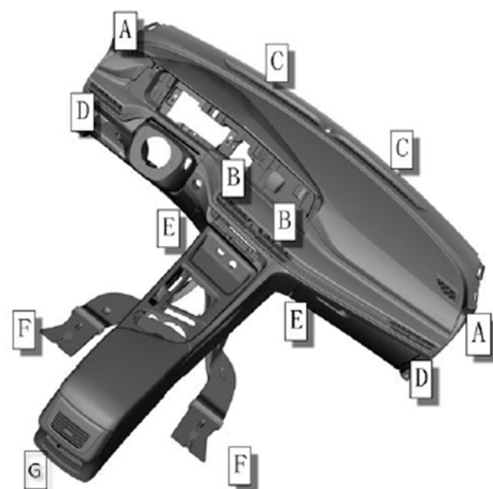
Сыртқы ауа циркуляциясы режимі қосулы тұрғанда сырттағы иістер кедергісіз автокөлік ішіне кіреді. Егер автокөлік ауа сапасы нашар және шаң мөлшері көп аймақта болса, салон ішіндегі ауа циркуляциясына ауысу ұсынылады.

ЕСКЕРТУ

Ұзақ уақыт бойы салон ішіндегі ауа циркуляциясы автокөлік ішіндегі ауаның ластануына және оттегінің төмен мөлшеріне алып келуі мүмкін. Қажет болса, желдету үшін автокөліктің терезелерін ашыңыз.

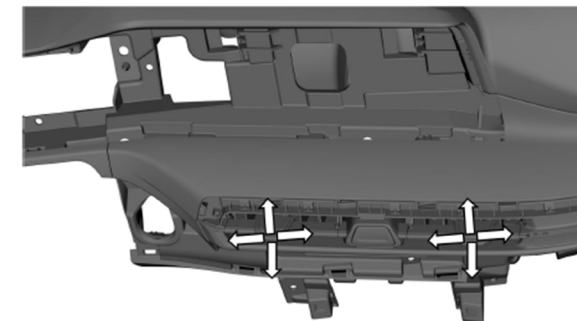
Ауа ағынын реттеу

Ауа өткізгіштердің орналасуы

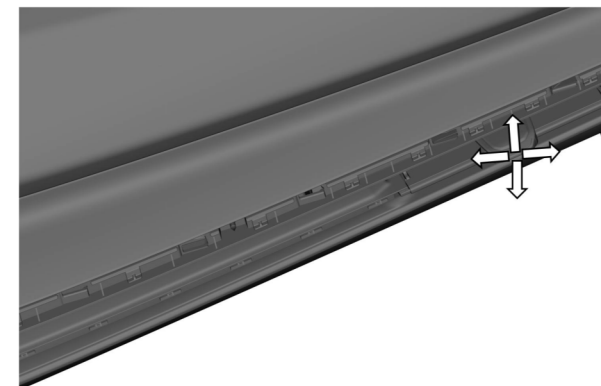
A	Бүйірлік үрлеу және еріту дефлекторлары;
B	Орталық ауа өткізгіш;
C	Алдыңғы әйнекке үрлеу және мұздан ерітудің алдыңғы дефлекторлары;
D	Бүйірлік үрлеу дефлекторлары;
E	Аяққа арналған кеңістікті үрлеудің алдыңғы дефлекторлары
F	Аяққа арналған кеңістікті үрлеудің артқы дефлекторлары
G	Артқы жолаушылардың ауа өткізгіштері ✖

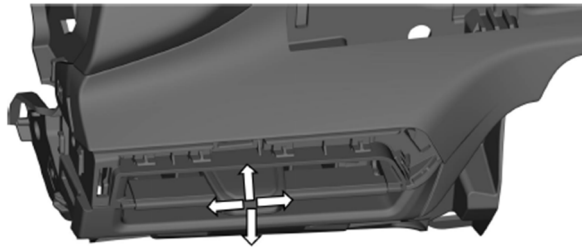
Ортаңғы ауа өткізгіштерді реттеу

- ① ауа бағытын өзгерту үшін ауа өткізгіш жапқышын жоғары/ төмен немесе солға/ оңға қарай реттеңіз;
- ② ауа өткізгішті ашу/ жабу үшін жапқышты солға/ оңға жылжытыңыз.

Бүйірлік ауа өткізгіштерді реттеу

- ① ауа бағытын өзгерту үшін ауа өткізгіш жапқышын жоғары/ төмен немесе солға/ оңға қарай реттеңіз;
- ② ауа өткізгішті ашу/ жабу үшін жапқышты солға/ оңға жылжытыңыз.

Екінші қатардағы жолаушылардың ауа өткізгіштерін реттеу

- ① ауа бағытын өзгерту үшін ауа өткізгіш жапқышын жоғары/ төмен немесе солға/ оңға қарай реттеңіз;
- ② ауа өткізгішті ашу/ жабу үшін жапқышты солға/ оңға жылжытыңыз.

Климат-контроль жүйесін пайдалану

Кондиционер жүйесі жұмыс істеген кезде туындайтын жаман иістерді азайту үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Қозғалтқышты оталдырыңыз;
2. Кондиционер жүйесін өшіру үшін салқындату түймесін басыңыз;
3. Желдеткішті ауа ағынының максималды деңгейіне қосыңыз;
4. Температураны максималды жоғары мәнге қойыңыз;
5. Сыртқы ауа циркуляциясы режимін қосыңыз;
6. 3~5 минут күтіңіз, содан кейін қозғалтқышты өшіріңіз.

Салонды тез жылыту

	Кондиционерді қолмен басқару	Кондиционерді автоматты басқару
1	Ауа ағынын MAX «8» деңгейіне орнатыңыз;	«AUTO» түймесін басыңыз;
2	Ауа температурасын ең ыстық күйге қойыңыз;	
3	Ауа ағынының бағытын аяқтарға ауыстырыңыз.	

Жылыту үшін ұсынылатын баптаулар

	Кондиционерді қолмен басқару	Кондиционерді автоматты басқару
1	Ауа ағынын «5» деңгейіне орнатыңыз;	«AUTO» түймесін басыңыз;
2	Ауа температурасының қажетті мәнін орнатыңыз (қызыл аймақ);	
3	Ауа ағынының бағытын аяқтарға ауыстырыңыз.	

Салонды тез салқындату

	Кондиционерді қолмен басқару	Кондиционерді автоматты басқару
1	Ішкі ауа циркуляциясы режимінің қосылғанына көз жеткізіңіз;	
2	Ауа ағынын MAX «8» деңгейіне орнатыңыз;	«AUTO» түймесін басыңыз;
3	Бет пен жан-жаққа үрлеу режимін орнатыңыз;	
4	Салқындатуды қосыңыз;	
5	Ауа температурасын ең суық күйге қойыңыз.	

Салонды салқындату үшін ұсынылатын баптаулар

	Кондиционерді қолмен басқару	Кондиционерді автоматты басқару
1	Ішкі ауа циркуляциясы режимінің қосылғанына көз жеткізіңіз;	
2	Ауа ағынын «5» деңгейіне орнатыңыз;	«AUTO» түймесін басыңыз;
3	Бет пен жан-жаққа үрлеу режимін орнатыңыз;	
4	Салқындатуды қосыңыз;	
5	Қажетті ауа температурасын орнатыңыз (көк аймақ);	

Алдыңғы әйнекті мұздан еріту және булануын болдырмау

	Кондиционерді қолмен басқару	Кондиционерді автоматты басқару
1	Алдыңғы әйнекті жылыту түймесін басыңыз;	
2	Ауа ағынын қажетті деңгейге қойыңыз;	«AUTO» түймесін басыңыз;
3	Қажетті ауа температурасын орнатыңыз (қызыл аймақ);	
4	Ішкі ауа циркуляциясы режимінің өшірулі екеніне көз жеткізіңіз.	

МУЛЬТИМЕДИАЛЫҚ ЖҮЙЕ ✖

Жүйені қосу кезіндегі ескерту

Мультимедиалық жүйені қосқаннан кейін экранда сәлемдесу және жүргізушінің жауапкершілігі туралы ескерту пайда болады.

Басты бет

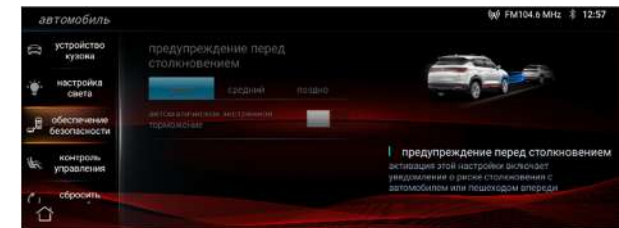
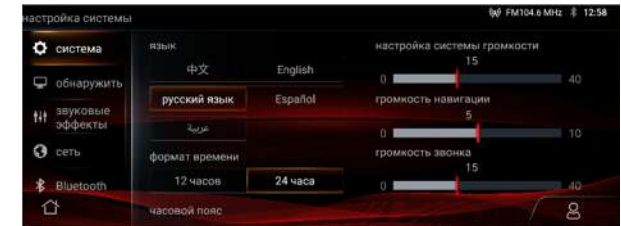
Мультимедиалық құрылғының басты бетінде әртүрлі функцияларды басқару мүмкіндігі бар: баптаулар, файлдарды басқару, бейнебақылау, жаңарту, кондиционер, Easy Connect және т. б.

ЕСКЕРТУ

- Төмен температурада дисплей экранындағы ақпарат кідіріспен көрсетілуі мүмкін. Ақ экран әсері және басқа да өзгерістер сұйық кристалды дисплейдің қалыпты жұмысы болып табылады. Оң бөлме температурасына жеткенде ақпараттық дисплейдің жұмысы қалпына келтіріледі.
- Қоршаған ортаның жоғары температурасында (мысалы, күн сәулесінің әсерінен) ақпараттық дисплей экранының жарықтығы төмендеуі мүмкін, бұл сұйық кристалды дисплейдің қалыпты жұмысы болып

саналады. Температура төмендеген кезде дисплейдің жарықтығы қалпына келеді.

Жүйе баптаулары ✖

Бас мультимедиалық құрылғының көмегімен опцияларды баптауға немесе келесі функцияларды іске қосуға болады: қозғалысты басқару, автокөлік баптаулары, жарықтандыруды басқару, көлік жүргізуге көмектесу, қауіпсіздік жүйелерін баптау, аспаптар тақтасын баптау және автокөліктің зауыттық баптауларын қалпына келтіру (қажет болған жағдайда).

Қосымша функциялар ✖

Жүйені USB-жинақтағыш арқылы және онлайн арқылы жаңартуға болады.

ЕСКЕРТУ

Бағдарламалық жасақтаманы жаңарту кезінде автокөліктің қуатын өшірмеңіз.

Аккумулятор батареясының заряд деңгейінің төмен болуына байланысты ажыратуды болдырмау үшін бағдарламалық жасақтаманы бос жүрісте істеп тұрған қозғалтқышпен қалдырылған тоқтап тұрған автокөлікте жаңарту ұсынылады.

USB-жинақтағыш арқылы жаңартқан кезде жаңарту пакетінің файлы USB құрылғысының түбірлік каталогына салыңыз.

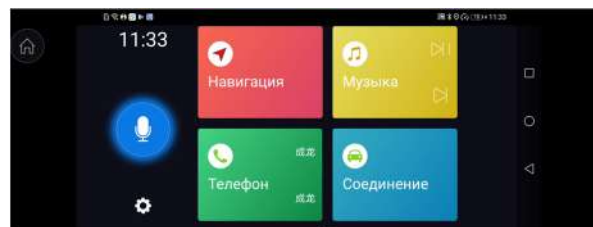
WLAN желісі арқылы бағдарламалық жасақтаманы жаңартпас бұрын WLAN желісінің қосылғанына және тұрақты жұмыс істейтініне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, жаңарту файлы жүктеу қатемен аяқталуы мүмкін, бұл жаңарту процесінің ақаулығына әкеледі.

EasyConnection

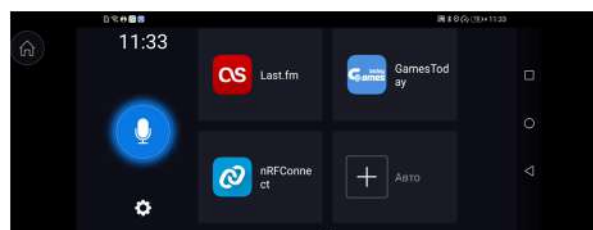
Интеллектуалды байланыс интерфейсіне кіру үшін негізгі бетте [EasyConnection] түймесін басыңыз.

Басты бет

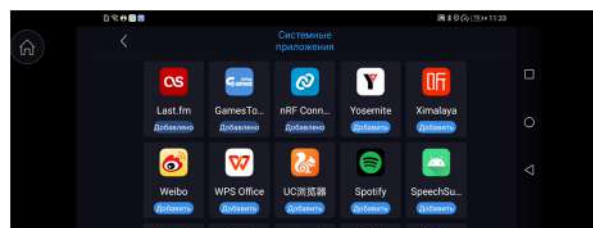
Таңдалған бетке өту үшін тиісті орынға нұқыңыз.

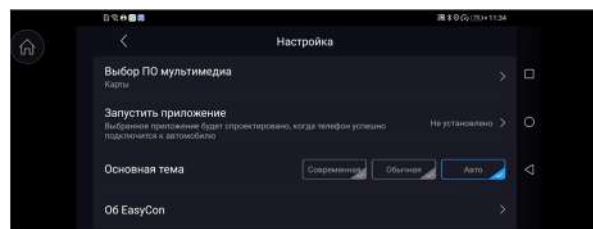
Бөлек қосымшалар

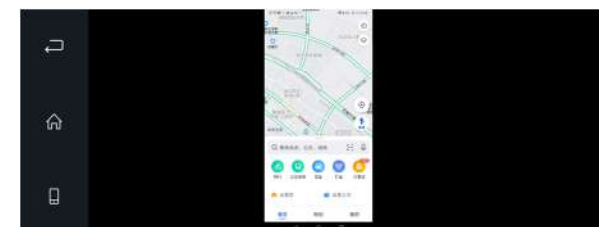
Пайдаланушы қосымшалары

Жүйе баптаулары

Навигация

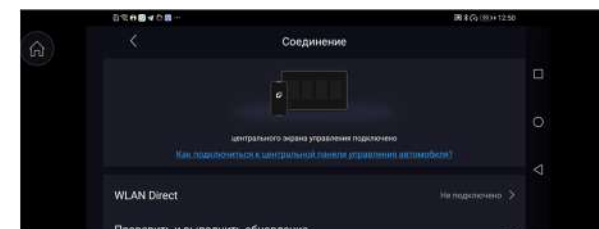
Телефон

Музыка

Интернет байланысы

ТҰРАҚҚА ҚОЮ КӨМЕКШІ ЖҮЙЕСІ ✖

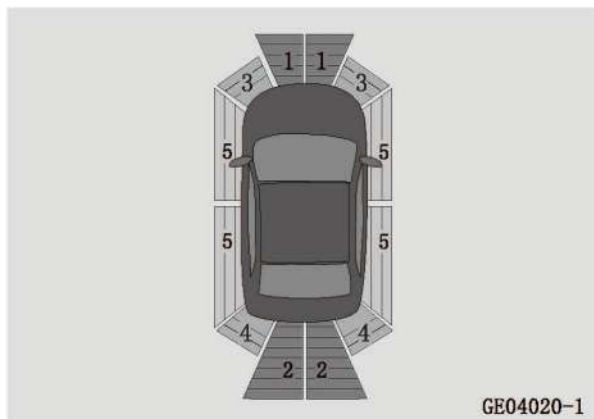
НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тұраққа қою көмекші жүйесі көмекші функция болып табылады және жүргізушінің әрекетін толығымен алмастыра алмайды. Автокөліктің қауіпсіз қозғалуы/ тұраққа қойылуы үшін жүргізуші мұқият және абай болуы және автокөліктің адамдарға, жануарларға немесе басқа да нысандарға тиіп кетпеуін қадағалауы тиіс.

Артқы жүріспен жүрген кездегі ескерту

Артқы жүріспен жүрген кезде ескерту жүйесі - ультрадыбысты датчиктермен жабдықталған автокөлікті тұраққа қою кезінде көмектесетін электронды жүйе. Датчиктердің көмегімен жүйе көлік құралының айналасындағы жағдайды бағалайды, визуалды және дыбыстық ескерту арқылы жүргізушіге көлік құралы мен анықталған нысан арасындағы қашықтық туралы хабарлайды.

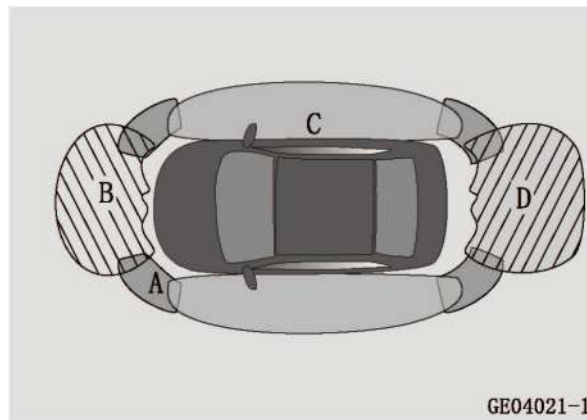
Алдыңғы және/немесе артқы датчиктер кедергіні анықтаған кезде дыбыстық хабарландыру сигналы әртүрлі жиіліктерде шығарылады. Дыбыстарды тану кезінде абай болыңыз.

GE04020-1

1. Алдыңғы орталық датчиктердің анықтау аумағы ✖;
2. Артқы орталық датчиктердің анықтау аймағы;
3. Алдыңғы бүйірлік датчиктердің анықтау аумағы ✖;
4. Артқы бүйірлік датчиктердің анықтау аумағы;
5. Бұрын пайдаланылатын датчиктердегі деректер және автокөліктің жүрген жолы негізінде бос кеңістікті анықтау және қадағалау ✖.

Датчиктердің анықтау аймағы

GE04021-1

A	Шамамен 60 см
B	Шамамен 100 см
C	Шамамен 60 см
D	150 см шамасында

Датчиктердің кедергіні анықтауына дейінгі максималды қашықтық кедергінің өлшеміне байланысты өзгереді. Баған және/немесе жол белгісі сияқты кішігірім кедергілер үшін датчиктердің анықтауына дейінгі қашықтық 150 см-ден аз болуы мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ

Тұрақ радары келесі нысандарды анықтамауы мүмкін:

- Жіңішке заттар (электр сымы, арқан және т.б.);
- Дыбыс толқындарын жұтатын нысандар (мысалы, мақта, қар);
- Жиегі өткір заттар;
- Үстіңгі бөлігі шығыңқы биік нысандар;
- Аласа және қысқа нысандар.

Кейбір нысандарды физикалық жұмыс принциптеріне байланысты тұрақ радарымен анықтау мүмкін емес, ал кейбіреулері жүйенің жалған іске қосылуын тудыруы мүмкін:

- Анықтау диапазонының төменгі шегі: балалар мен жануарлар.
- Анықтау диапазонының жоғарғы шегі- сырттан бекітілген жүк немесе жүк көліктерінің өлшемдерінен тыс жүк сияқты нысандар.

Артқа жүру кезінде тұрақ радарының ескерту датчиктері келесі жағдайларда қате жұмыс істеуі мүмкін:

- Бампер зақымдалған;
- Датчиктер немесе қосымша жабдық соқтығысудың нәтижесінде зақымдалған;
- Датчиктердің анықтау аймағында басқа аксессуарлар орналасқан;
- Датчиктің беті ластанған немесе басқа заттармен (қар, балшық, ылғал, қырау немесе су тамшылары) жабылған;
- Автокөлік еңкіш орналасқан;
- Өте ыстық немесе суық ауа райы;
- Автокөлік тегіс емес жолмен қозғалып келе жатыр;
- Автокөлік айналасында ультрадыбыстық толқын шығару көзі, мысалы, басқа автокөліктің жұмыс істеп тұрған пневмосигналы және/немесе

жүк көлігінің пневматикалық тежегішінің дыбысы орналасқан;

- Автокөлік радиоантеннамен, қорғаныш доғаларымен және фаркоппен жабдықталған;
- Автокөлік жылдам түрде жолдың биік жиегіне немесе көлбеу дөңеске жақындап келеді;
- Кедергі датчикке өте жақын орналасқан.

Келесі жағдайлардың кез келгені туындайтын болса, CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз:

- Автокөліктің электр қуаты қосылған кезде («ON» күйі) тұрақ радары 3 секунд бойы сигнал шығарады, экранда реверсивті радар қатесі көрсетіледі;
- Экранда тұрақ радарының ақауы көрсетіледі, ол датчиктерден бөтен заттар мен ласты алып тастағаннан кейін де жойылмайды;
- Жүйе автокөлік айналасында кедергілер болмаса да ескерту сигналын береді;
- Жүйе кедергі болған кезде ескерту сигналын көрсетпейді және бермейді.

Егер датчик зақымдалған болса, жүйе ақаулық туралы ескертеді және дабыл сигналын береді.

Ескерту дисплейі

Кедергі анықталған кезде тақтада тиісті ескерту индикаторы жанады және ескерту сигналы естіледі. Автокөлік кедергіге жақындаған сайын сигналдар арасындағы аралық қысқарады. Көлік құралы мен кедергі арасындағы қашықтық 40 см-ге жеткенде ескерту сигналы үздіксіз болады.

Кедергіге дейінгі қалған қашықтыққа байланысты дисплейде үш түсті индикаторлық сызықтар көрсетіледі.

Сигнал деңгейі	Артқы бүйірлік датчик (см)	Артқы орталық датчик (см)
3 (Жасыл)	--	100-150
2 (Қызғылт сары)	40-60	40-100
1 (Қызыл)	≤ 40	≤ 40

Тұраққа қою көмекші жүйесінің артқы датчиктері

Тұраққа қою көмекші жүйесінің артқы датчиктері берілісті ауыстырып қосу селекторын «R» күйіне (Артқы жүріс) ауыстырған кезде іске қосылады. Олар автокөліктің артқы жағынан белгілі бір бұрыштағы кедергіге дейінгі қашықтықты анықтайды.

Артқы көрініс камерасы*

Артқы көрініс камерасы – бұл тұраққа қоюға көмектесетін визуализацияланған құрал. Автокөліктің артқы бөлігіне орнатылған бейнекамера автокөлікті тұраққа қою кезінде басты құрылғының экранына қосалқы сызықтар салынатын сурет жібереді.

ЕСКЕРТУ
• Артқы көрініс камерасынан алынған кескінде экрандағы нысандардың контурлары бұрмаланып көрсетілуі мүмкін. Көлік құралы мен артқы жүріспен жүру кезінде экранда көрсетілетін кедергі (автокөлік, жаяу жүргінші және т.с.с.) арасындағы қашықтық дәл болмауы мүмкін екенін және бұл апатқа алып келуі мүмкін екенін ескеру қажет;   • Камерадан алынған кескін ажыратымдылығының шектелуіне байланысты кейбір нысандар, мысалы, жіңішке қоршаулар, торлар және ағаштар көрсетілмеуі немесе анық көрсетілмеуі мүмкін;

- Артқы көрініс камерасының көзден тас аймақтары бар. Мұқият болыңыз, себебі артқы көрініс камерасы ешбір жағдайда адамдарды және кейбір шағын нысандарды, мысалы, кішкентай балаларды және кішкентай жануарларды анықтай алмайды.

- Артқы көрініс камерасынан алынған кескін дисплейде тек 2D-форматта көрсетіледі. Кеңістіктің тереңдігі болмағандықтан, камерадан алынған кескіннің көмегімен жол төсеміндегі дөңестерді немесе ойықтарды анықтау қиын немесе мүмкін емес.

ЕСКЕРТПЕ

- Жүргізу жылдамдығы мен мәнерін әрдайым көру мүмкіндіктеріне, ауа райы жағдайларына және қозғалыс тығыздығына қарай таңдаңыз.

- Тұраққа қою кезінде қозғалыс бағытын және айналадағы мән-жайды мұқият қадағалаңыз. Артқы жүріспен жүру кезінде автокөліктің алдыңғы бөлігінің артқы бөлікпен салыстырғанда үлкенірек радиуспен бұрылатынын ескеріңіз.

- Артқы көрініс камерасының кескінін тек жүк бөлігінің есігі толық жабылған кезде ғана басшылыққа алуға болады.

- Артқы көрініс камерасы автокөліктің сыртына орнатылған және жеңіл ластанады. Егер камерадан алынған кескін анық болмаса, объективтің бетін жұмсақ шүберекпен сүртуге кеңес беріледі.

Пайдалану бойынша кеңестер

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін артқы көрініс камерасын қолданар алдында келесі тексерулерді орындаңыз:

1. Жүксалғыш есігі жабық екендігіне көз жеткізіңіз;
2. Автокөлік зақымдалмаған, камераның орнатылған күйі және оның орнатылу бұрышы өзгермеген;
3. Камера объективінің беті таза, мұз баспаған немесе шаң жоқ;
4. Камераның кедергісі жоқ, ешқандай бөгде нысандар камераның шолу бұрышын жаппаған.
5. Артқы көрініс камерасының кескінін тұраққа қою көмекшісі ретінде ғана жақсы көру мүмкіндіктері бар және ашық ауа райы жағдайларында пайдалануға кеңес беріледі.

Артқы көрініс камерасының көрінісін қосу/ өшіру

Артқы көрініс кескінін қосу:

- АБҚ селекторын «R» күйіне ауыстырыңыз;
- Оң жақтағы көзден таса аймақты қарау интерфейсінде қосқышты [Артқы жақты шолу] жылжытыңыз.

Арты көрініс кескінін өшіру:

- АБҚ селекторын «R» күйінен ауыстырыңыз;
- Артқы көріністі шолудан оң жақтағы [Right Side] көрінбейтін аймақты шолуға ауысыңыз.

Тұраққа қою кезіндегі көмекші жолақтар

Артқы жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмекші жолақтарды қосу/ өшіру үшін [көмекші жолақтар] түймесін басыңыз.

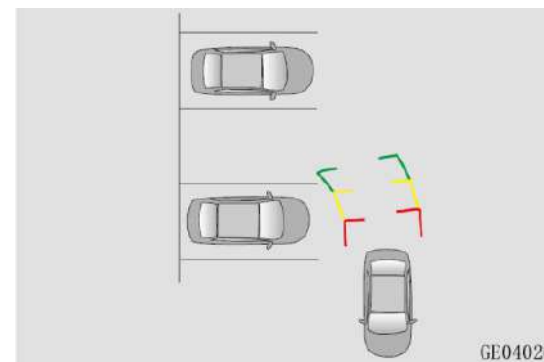

Тұраққа қою кезінде экранда көрсетілетін екі түрлі көмекші сызық: статикалық және динамикалық. Олар ені сыртқы артқы көрініс айналарымен бірге автокөліктің еніне тең келетін, артқы бамперден артқа қарай 3м қашықтықтағы автокөліктің болжалды траекториясын көрсетеді.

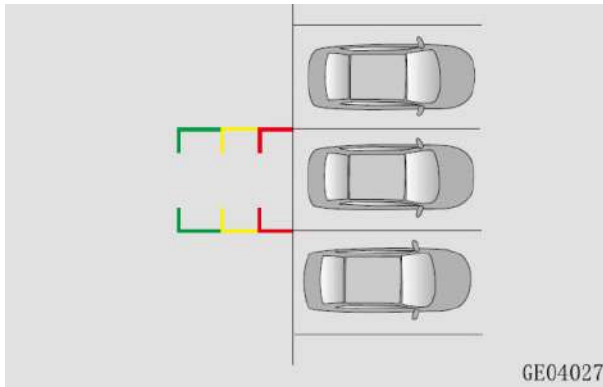
1. Қызыл сызық: автокөліктің артқы бамперінен шамамен 40см дейінгі қашықтықты көрсетеді;
2. Сары сызық: автокөліктің артқы бамперінен шамамен 80см дейінгі қашықтықты көрсетеді;
3. Жасыл сызық: автокөліктің артқы бамперінен шамамен 100см дейінгі қашықтықты көрсетеді;
4. Динамикалық қосалқы сызық: руль айналған кезде рульдің бұрылу бұрышына байланысты өзгереді. Ол автокөлік қозғалысының есептік траекториясы болып табылады. Руль нөлдік күйде болғанда динамикалық көмекші сызық жасырылған.

Артқы жүріспен тұраққа қою үлгілері

1. Тұраққа арналған орынды таңдаңыз және автокөлікті төмендегі суретте көрсетілгендей қалыпта тоқтатыңыз. АБҚ селекторын «R» күйіне қойыңыз және артқы жүріспен тұраққа қою режимін таңдаңыз.

2. Динамикалық сызықты бақылап, рульді бұрыңыз. Рульдің бұрылу бұрышы таңдалған траекторияға сәйкес келген кезде жайымен қозғалысты бастаңыз. Артқы жүріспен жүрген кезде автокөліктің орналасуына байланысты рульмен траекторияны түзетіңіз.
3. Автокөлік таңдалған тұрақ орнына параллель тұрған кезде автокөлікті түзеу үшін рульді нөлдік күйге қайтарыңыз және тұраққа қоюды аяқтаңыз.

ЕСКЕРТПЕ

- Бұл артқы жүріспен жүру кезіндегі көмекші жүйе болып табылады. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін шешімдерді нақты жағдайға байланысты қабылдаңыз.
- Тұрақ орнының өлшемдері көмекші жолақтардың енінен үлкенірек немесе оған тең болуы тиіс.

Оң жақтағы көзден таса аймақтың көрсетілуі✘

Тұраққа қою көмекші функциясы автокөліктің оң жағындағы көзден таса аймақтың бейнесін береді. Сурет алынып, алдыңғы артқы көрініс айнасында орналасқан камерамен дисплейге шығарылады. Дисплейдегі сурет автокөліктің оң жағындағы көзден таса аймақты айтарлықтай азайтуға және тар жолдар мен тұйық көшелерден өтуге көмектеседі.

ЕСКЕРТУ

- Автокөліктің оң жағындағы көзден таса аймақтың кескінінде экрандағы нысандардың контурлары бұрмаланып көрсетілуі мүмкін. Автокөлік пен артқы жүріспен жүру кезінде экранда көрсетілетін кедергі (автокөлік, жаяу жүргінші және т.с.с.) арасындағы қашықтық дәл

болмауы мүмкін екенін және бұл апатқа алып келуі мүмкін екенін ескеру қажет;

- Камерадан алынған кескін ажыратымдылығының шектелуіне байланысты кейбір нысандар, мысалы, жіңішке қоршаулар, торлар және ағаштар көрсетілмеуі немесе анық көрсетілмеуі мүмкін;
- Камераның көзден таса аймақтары бар. Мұқият болыңыз, себебі артқы көрініс камерасы ешбір жағдайда адамдарды және кейбір шағын нысандарды, мысалы, кішкентай балаларды және кішкентай жануарларды анықтай алмайды;
- Көзден таса аймақтың кескіні дисплейде тек 2D-форматта көрсетіледі. Кеңістіктің тереңдігі болмағандықтан, камераның көмегімен жол төсеміндегі дөңестерді немесе ойықтарды анықтау қиын немесе мүмкін емес.

ЕСКЕРТПЕ

- Жүргізу жылдамдығы мен мәнерін әрдайым көру мүмкіндіктеріне, ауа райы жағдайларына және қозғалыс тығыздығына қарай таңдаңыз;
- Маневрлер жасаған кезде қозғалыс бағытын және айналадағы мән-жайды мұқият қадағалаңыз. Артқы жүріспен жүру кезінде автокөліктің алдыңғы бөлігінің артқы бөлікпен салыстырғанда үлкенірек радиуспен бұрылатынын ескеріңіз;
- Оң жақтағы көзден таса аймақтың кескінін жүксалғыштың есігі толық жабық тұрған кезде ғана қолдануға болады;
- Оң жақтағы көзден таса аймақты шолу камерасы автокөліктің сыртына орнатылған және жеңіл ластанады. Егер бейне анық болмаса, объективтің бетін жұмсақ шүберекпен сүртуге кеңес беріледі.

Пайдалану бойынша кеңестер

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін оң жақтағы көзден таса аймақты шолу камерасының кескінін қолданар алдында келесі тексерулерді орындаңыз:

1. Сыртқы оң жақ артқы айна толық ашылғанына көз жеткізіңіз;
2. Автокөлік зақымдалмаған, камераның орнатылған күйі және оның орнатылу бұрышы өзгермеген;
3. Камера объективінің беті таза, мұз баспаған немесе шаң жоқ;
4. Камераның кедергісі жоқ, ешқандай бөгде нысандар камераның шолу бұрышын жаппаған.

Оң жақтағы көзден таса аймақтың кескінін қосу/өшіру

Оң жақтағы көзден таса аймақты шолу камерасынан алынған кескінді көрсету:

- Оң жақты шолу түймесін басыңыз;
- Ауыстырып-қосқышты артқы жақты шолу режимінен оң жақты шолу [Right Side] күйіне жылжытыңыз;
- Руль астындағы бұрылыс ауыстырып-қосқышымен оң жақтағы көзден таса аймақтың кескіні көрсетілсе, руль астындағы ауыстырып-қосқышты оң жақ бұрылыс көрсеткішінің күйіне аударыңыз,
- Оң жақтағы көзден таса аймақтың кескіні іске қосылған кезде кедергі жақындаған жағдайда.

Оң жақтағы көзден таса аймақтың кескінін өшіру:

- Оң жақты шолу түймесін басыңыз;
- Оң жақтағы көзден таса аймақтың кескіні түймесін немесе көпфункционалы мультимедиалық дисплейдегі «Жабу» [Close] түймесін басыңыз.
- Ауыстырып-қосқышты оң жақты шолу режимінен [Right Side] күйінен артқы көрініс күйіне [Back Side] жылжытыңыз.
- Автокөлік жылдамдығындағы оң жақ бұрылу белгісі 25 км / сағ-тан аз болған жағдайда көпфункционалы дисплейде оң жақтағы көзден таса аймақтың кескіні пайда болады; оң жақ бұрылу сигналын өшіргеннен кейін оң жақтағы көзден таса аймақтың кескіні 5 секундтан кейін автоматты түрде жоғалады.

Баптаулар

Бұрылыс көрсеткішінің көмегімен оң жақтағы көзден таса аймақтың кескінін шығару баптауларын өзгерту үшін [Баптаулар] түймесін басыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

- Руль астындағы бұрылыс ауыстырып-қосқышының көмегімен оң жақтағы көзден таса аймақтың кескінін қосу функциясын алдын ала баптау қажет.
- Маневрлар жасаған кезде қозғалыс бағытын және айналадағы мән-жайды мұқият қадағалаңыз.

Панорамалық кескін (HD) ✳

Панорамалық кескін жүйесі – бұл 4 камераның (алдыңғы/ артқы/ оң жақ/ сол жақ) көмегімен автокөліктің айналасындағы көріністі тіркейтін, алынған көріністі жоғарыдан қарағандағы 360° шолуға біріктіретін және орталық дисплейге шығаратын тұраққа қою көмекші жүйесі. Жүйе автокөлік айналасындағы көзден таса аймақты айтарлықтай азайтуға, автокөлікті тұраққа дұрыс қоюға және тар көшелер мен тұйық көшелерде маневр жасауды жеңілдетуге мүмкіндік береді.

ЕСКЕРТУ

- Панорамалық кескін экрандағы нысандардың контурларын бұрмалауы мүмкін. Көлік құралы мен дисплейде көрсетілетін кедергі (автокөлік, жаяу жүргінші және т.с.с.) арасындағы қашықтық дәл болмауы мүмкін екенін және бұл апатқа алып келуі мүмкін екенін ескеру қажет;
- Камерадан алынған кескін ажыратымдылығының шектелуіне байланысты кейбір нысандар, мысалы, жіңішке қоршаулар, торлар және ағаштар көрсетілмеуі немесе анық көрсетілмеуі мүмкін;
- Панорамалық кескін камераларының көзден тас аймақтары бар. Мұқият болыңыз, себебі камералар ешбір жағдайда адамдарды және кейбір шағын нысандарды, мысалы, кішкентай балаларды және кішкентай жануарларды анықтай алмайды;
- Панорамалық кескін дисплейде тек 2D-форматта (екі өлшемді кескін) көрсетіледі. Кеңістіктің тереңдігі болмағандықтан, камерадан алынған кескіннің көмегімен жол төсеміндегі дөңестерді немесе ойықтарды анықтау қиын немесе мүмкін емес.

ЕСКЕРТПЕ

- Автокөлік жүргізу және маневр жасау кезінде қоршаған орта мен қозғалыс бағытын мұқият қадағалаңыз;
  - Тұрақ орнының ені көмекші жолақтардан үлкенірек немесе олардың еніне тең екеніне көз жеткізіңіз;
  - Панорамалық кескін жүйесін тек толық жабық бүйірлік есіктермен және жүксалғыш есігімен, дұрыс орналастырылған артқы көрініс айналарымен пайдаланыңыз;
  - Панорамалық кескін камералары автокөліктің сыртына орнатылған және жеңіл ластанады. Егер кескін анық болмаса, объективтің бетін жұмсақ шүберекпен сүрту керек.
- 360° панорамалық кескін жүйесі жұмыс істемейі мүмкін немесе келесі жағдайларда шектеулі функционалдылыққа ие:
- Автокөліктің есіктері, сонымен қатар жүксалғыш есігі - жабық емес;
  - Сыртқы артқы көрініс айналары жиылған;
  - Ауа райының қиын жағдайлары (қатты жаңбыр, қар немесе тұман);
  - Тәуліктің қараңғы уақытында (түнде) немесе жарық аз болғанда жағдайда;
  - Камералар ашық түсті жарықтардың әсеріне бейім;
  - Бұл аймақ люминесцентті/ флуоресцентті шамдармен немесе жарықдиодты шамдармен жарықтандырылған (дисплейде жыпылықтауы мүмкін);
  - Температураның күрт өзгеруі кезінде (мысалы, суық мезгілде автокөлік жылытылатын үй-жайға кіреді).
- Егер камера орнатылған автокөлік бөлшектері зақымдалған болса, камералардың орналасуы

мен калибрлеуін тексеру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Панорамалық кескін режимін қосу

Автокөліктің электр қуат көзі қосулы күйде («ON» күйі) және автокөлік 27 км/сағ шамасынан аспайтын жылдамдықпен қозғалғанда:

- Панорамалық кескінді қосу түймесін басыңыз, сонда мультимедиалық жүйенің дисплейі автоматты түрде панорамалық кескін режиміне ауысады;
  - АБҚ селекторын «R» (Артқы жүріс) күйіне ауыстыру кезінде мультимедиалық жүйенің дисплейі автоматты түрде панорамалық кескін режиміне ауысады.
  - Егер панорамалық кескінді қосу функциясы руль астындағы бұрылыс сигналдарын ауыстырып-қосқыш көмегімен іске қосылса (баптауларда қосу/ өшіру нұсқасын таңдаңыз), бұрылыс сигналын қосыңыз, сонда мультимедиалық жүйенің дисплейі панорамалық кескін режиміне ауысады.
- Панорамалық кескінді бұрылу белгісі арқылы алдын ала орнатқан жағдайда (баптаулардан Қосу/Өшіру таңдаңыз), бұрылу белгісін қосыңыз. Мультимедиалық жүйенің дисплейі автоматты түрде панорамалық кескін режиміне ауысады.

Панорамалық кескін режимін өшіру

1. Түйменің көмегімен панорамалық кескін режимін қосқан кезде автокөлік жылдамдығы 30 км/сағ мәніне жеткенде мультимедиалық жүйенің дисплейі автоматты түрде өшеді;
2. АБҚ селекторын «R» (Артпен жүру) жағдайынан «P» күйіне ауыстыру кезінде панорамалық кескін режимі өшіріледі.
3. Панорамалық кескіннен шығу және дисплейдің алдыңғы мәзіріне оралу үшін АБҚ

селекторының «R» күйінен өзге кез келген күйінде [Жабу] түймесін басыңыз.

- Панорамалық кескін режимін руль астындағы бұрылыс сигналын ауыстырып-қосқыштың көмегімен қосқан кезде панорамалық кескін режимі қосылу шарттары болмаған кезде 5 секундтан кейін автоматты түрде өшеді.

Панорамалық кескін режимдерін ауыстыру

Панорамалық кескін + алдыңғы жақтан/ артқы жақтан/ сол жақтан/ оң жақтан қарағандағы көрініс режимдерін ауыстырып қосу

Панорамалық кескін режимі қосулы кезде алдыңғы (A)/артқы (C)/сол жақ (D) немесе оң жақ (B) кескінді таңдаңыз. Интерфейс біріктірілген панорамалық кескінге және бір мезгілде алдыңғы/артқы/сол жақ немесе оң жақ кескінге ауысады:

АБҚ селекторын «R» күйінен кез келген басқа күйге ауыстырған кезде кескін автоматты түрде панорамалық кескінге + алдыңғы көрініске ауысады.

Панорамалық кескін + сол жақтан/ оң жақтан қарағандағы көрініс режимдерін ауыстырып қосу

Панорамалық кескін + көріністердің бірі режимінде панорамалық кескін + сол жақтан/ оң жақтан қарағандағы көрініске ауыстырып қосу үшін автокөліктің суретін (E) басыңыз.

Алдыңғы / артқы үлкейтілген кескін режимі

Панорамалық кескін + алдыңғы / артқы көріністердің біреуі режимінде көріністердің біреуінің тиісті үлкейтілген кескіні режиміне ауысу үшін көріністердің біреуін нұқыңыз. Жоғарыдан жалғыз үлкейтілген кескіннің көру бұрышы кеңірек. Панорамалық кескінге + түрлердің біріне оралу үшін бір үлкен кескіні бар секторды тағы бір рет басыңыз.

Тұраққа қою кезіндегі көмекші жолақтар

Панорамалық кескін + алдыңғы / артқы көрініс режимінде таңбалаудың көмекші жолақтары панорамалық режимде және дара көрініс режимінде көрінеді.

① **Ескертуші жолақ:** автокөлік дөңгелектерінен бүйірлік қашықтық шамамен 20 см құрайды.

② **Дөңгелектерді айналдыру бағыты:** автокөлік дөңгелектерінің траекториясы.

③ **Қауіпсіздік жолағы:** автокөліктен шамамен 50 см.

Динамикалық көмекші жолақ: рульді бұраған кезде рульдің бұрылу бұрышына қарай өзгереді. Ол автокөлік қозғалысының есептік траекториясы болып табылады. Руль нөлдік күйде болғанда динамикалық көмекші жолақ жасырылған.

3D шолу режимі

3D режиміне ауысу үшін [3D View] түймесін басыңыз. Автокөліктің айналасындағы 3D кескінін басқару түймелерін пайдаланып, 3D көрінісіне сәйкес таңдаңыз.

Баптау

Панорамалық кескін немесе көріністердің бірі режимінде көмекші жолақтарды қосу, панорамалық кескінді қосуды баптау және тұрақ датчиктерін қосу функциясы үшін мультимедиялық жүйенің дисплейінде сол жақтағы [Баптаулар] түймесін басыңыз.

Кескіндерді интеллектуалды ауыстыру

Бұрылыс көрсеткіші панорамалық кескін режимінде 15 км/сағ мәнінен аспайтын жылдамдықпен қосылған кезде панорамалық кескін қосылған бұрылыс көрсеткішіне сәйкес автоматты түрде сол/оң жақтағы жағдайды бейнелеуге ауысады.

Егер кедергі автокөліктің алдыңғы немесе артқы жағына жақын болса (60 см шегінде), панорамалық кескін режимі автоматты түрде жоғарыдағы көрініске ауысады.

Қозғалыс кезінде айнала шолуды тіркеу жүйесі ✖

Қозғалыс кезінде айнала шолуды тіркеу жүйесі автокөлікте орнатылған 4 камераның көмегімен (алдыңғы, артқы, сол және оң) автокөліктің айналасындағы кескінді түсіреді және оны TF картасына сақтайды. Жазылған бейнені мультимедиалық жүйенің дисплейінде ойнатуға немесе компьютер экранында көруге болады.

ЕСКЕРТУ

- Айнала шолуды тіркеу жүйесінің камераларынан алынған кескін, камераның линзасының технологиялық ерекшеліктеріне байланысты, нақты қашықтықты визуалды түрде өзгертетін бұрмаланумен сақталады;
- Камераның ажыратымдылығының шектеулеріне байланысты кейбір нысандар, мысалы, жұқа қоршаулар, бағандар, торлар және ағаштар көрсетілмеуі немесе анық көрсетілмеуі мүмкін;
- [Циклді жазу] қосқышы қосылған кезде көру және жылжыту жазу жүйесі қозғалыс кезінде фондық режимде болады;
- Осылайша жазылған бейнелерді жол-көлік оқиғалары сияқты дәлелдемелерді жинау үшін пайдалануға болады және басқа заңсыз мақсаттарда пайдалануға болмайды.

ЕСКЕРТПЕ

- Танымал өндірушілердің TF жад карталарын пайдаланыңыз. Оқу және жазу жылдамдығы CLASS 10-нан төмен болмауы тиіс (беру жылдамдығы кемінде 10 МБ). U1 және одан жоғары таңбаламасы бар TF карталарын (ең аз жазу жылдамдығы 10 МБ/с) пайдалану ұсынылады. Ұсынылатын брендтер: Samsung, SanDisk, Panasonic, Sony және Kingston.

Контрафактілік және жалған карталарды пайдаланудан аулақ болыңыз.

- Үлкен сыйымдылығы бар 4 камерадан бейне жазу файлы, шамамен 4 Гб/сағ. Сыйымдылығы кемінде 8-64 Гб құрайтын жад карталарын пайдалану ұсынылады.
- TF жад картасын бастапқыда орнату кезінде жүйе жадтау құрылғысының сыйымдылығын автоматты түрде төрт сақтау аймағына бөледі: үздіксіз бейне, апаттық бейне аймағы, көлік жүргізу кезіндегі көмек бейнесі және фотосуреттер секторы.
- Үздіксіз бейне [loop video] қалтасын толығымен толтырғаннан кейін жүйе жазуды жалғастыру үшін ең ескі бейнежазбаларды автоматты түрде жояды.
- Апаттық бейнежазбалар немесе фотосуреттер автоматты түрде жойылмайды. Егер бөлінген көлем 100% толтыруға жақын болса, орынды қолмен босату керек. Әйтпесе, апаттық жазбалар, фотосуреттер немесе экран суреттерін жасау мүмкін емес.
- TF картасы осал болып табылады және үздіксіз бейне және/немесе апаттық жазба жазу кезінде алып шығару барысында зақымдалуы мүмкін. Ағымдағы бейнежазба бүлінуі және ойнатылмауы мүмкін. Жазу немесе апаттық жазу циклы аяқталғаннан кейін және кескіннің жоғарғы сол жақ бұрышында [Сақтау] сөзі жоғалғаннан кейін TF картасын алып шығару ұсынылады.
- Ойнату шектеулеріне байланысты компьютерде тек біріктірілген кескінді ойнатуға болады. Таңдалған бір көріністі ойнату мүмкін емес.
- Жад картасы болмаған кезде немесе ол дұрыс жұмыс істемеген жағдайда бейнені тек нақты уақытта көруге болады, ал жазу немесе түсіру сияқты қосымша функцияларды орындау мүмкін емес.

Пайдалану

1. Бейнежазбаларды сақтау үшін TF жад картасын сатып алып, оны карта ұясына орнату керек. Жад картасының ұясы автокөліктің алдыңғы жағында орналасқан (автокөлік тежегіш педалінің үстінде).

ЕСКЕРТУ

TF жад картасын орнатқан кезде абай болыңыз. Жад картасының ұясына TF жад картасын дұрыс орнатпау, картаны немесе ұяшықты зақымдауы мүмкін.

2. Автокөліктің электр қуатын қосыңыз («ON» күйі). Мультимедиалық жүйенің дисплейінде сақталған бейнежазбаларды көру немесе тиісті баптауларды өзгерту үшін [Айнала шолу бейнежазғышы] түймесін басыңыз.
3. [Айнала шолу бейнежазғышы] интерфейсінде "Камера", "Фотоальбом" және "Баптаулар" атты үш режимнің біреуін таңдай аласыз. Әр функцияның толық сипаттамасы төменде келтірілген.
4. Айнала шолуды тіркеу интерфейсінен шығу үшін «үйге» түймесін басыңыз.

Камера

Камера режимінде нақты уақыттағы қоршаған орта бейнелерін көре аласыз, жазба қосқышын басқара аласыз және суретке түсіре аласыз.

Альбом

Альбом режимінде TF картасында сақталған бейнелерді немесе фотосуреттерді көруге және ойнату/ жою /беру сияқты әрекеттерді орындауға болады.

Баптаулар

Жазу уақыты: Бір бейнежазбаның ұзақтығын циклдік жазу режимінде орнату (1 мин, 3 мин және 5 мин).

Жад картасын пішімдеу: пішімдеу жад картасындағы барлық деректі жояды. Бұл функцияны таңдағанда абай болыңыз.

Апаттық жағдайларды бейнеге жазу

Апаттық жағдайлардың бейнежазбаларын кепілді сақтау үшін апаттық жағдайларды айналма шолуды бейнетіркеу функциясы мынадай жағдайларда іске қосылуы мүмкін: төтенше жағдай туындағанға 15с дейін және одан кейін (шамамен 30 с), сосын жазбаны осы үшін арнайы бөлінген қалтада сақтайды. Оны жүйе автоматты түрде өшіре алмайды. Автоматты түрде қосу:

- Автокөлік қатты соғылған немесе соқтығысқан жағдайда;
- Күрт тежелу жағдайында (абсолютті баяулау $\geq 6 \text{ м/с}^2$);
- Апаттық жағдайларды бейнеге жазу түймесін басқан кезде

Қажетті бейнежазбаны апаттық бейне ретінде сақтау үшін апаттық сақтау түймесін басуға болады.

ШИНАЛАРДАҒЫ АУА ҚЫСЫМЫН БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (TPMS)

Жүйенің сипаттамасы

Автокөлік қозғалған кезде шина қысымын бақылау жүйесі барлық төрт шинадағы қысымды бақылайды. Егер жүйе шиналардағы қысымның рұқсат етілген мәндерден асып өзгергенін анықтаса, жүйе тиісті ескертуді көрсетеді. Шиналардағы қысым туралы ақпарат дисплейі.

Шиналардағы қысым туралы ақпарат көпфункционалы дисплейде көрсетіледі. Автокөлік жүріп келе жатқан кезде шиналардағы қазіргі қысымды тексеру үшін [Мәзір] түймесінің көмегімен шиналардағы қысым туралы деректі шығаруға болады. Шиналардағы ауа қысымы өзгерген кезде қысымның өзгергенін көрсететін тиісті индикатор жанады. Егер бұл ауа қысымының өзгеруінен туындаса, автокөлік тақтайшасында көрсетілген ұсынылған салқын қысымға сәйкес шиналардағы қысымды реттеңіз. Шиналардағы қысым индикаторы қозғалыс басталғаннан бірнеше минуттан кейін автоматты түрде өшіп қалады. Қосалқы дөңгелек - T-типті шинасы бар дөңгелек (сүйрету). Қосалқы дөңгелекте шиналардағы қысымды бақылау датчигі орнатылмаған.

Қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін, қозғалысты бастаған соң, біраз уақыттан соң шиналардағы қысым индикаторы жанады . Мүмкіндігінше тезірек стандартты шинаны жөндеп немесе ауыстырып, шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің көрсеткіштерін қалпына келтіру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Сақтық шаралары

Шиналардағы қысымды қозғалыс жағдайына және автокөлікті жүктеуге байланысты ұсынылған салқын қысымға сәйкес орнату қажет. Шинаның қысымын салқын күйде тексеріңіз және қажет болған жағдайда айына кемінде бір рет реттеңіз. Шиналар келесі жағдайларда қысымды тексеру үшін салқын күйде болады:

- Автокөлік тікелей күн сәулесінің әсерінен алшақ жерде кемінде 3 сағат қозғалыссыз тұрды.
- Автокөлік жүрісті бастаған соң 1,6 км-ден көп емес жүріп өтсе.

ЕСКЕРТПЕ

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі жүргізушіге уақтылы хабар бере отырып, шиналардағы қысымды бақылауға көмектеседі, алайда апаттың алдын ала және ақауды жоя алмайды.

Қысымды бақылау жүйесі автокөлік жүріп бара жатқан кезде ғана шиналардағы қазіргі нақты қысымды көрсетеді. Жүйе статикалық күйде шиналардағы қысымды көрсетпейді. Статикалық автокөлік үшін шиналардағы қысым анықтама ретінде келтірілген. Шиналарды ауыстыру керек болса, қысым датчигін зақымдамау үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз. Дөңгелектерді орындарымен алмастырған кезде, жүйе шинаның орналасқан жерін уақтылы анықтауы үшін жүйедегі датчиктерді үйрету процесін қайталау қажет.

Манометр көрсеткіштері бойынша салқын күйде орнатылған шиналардағы қысым TPMS жүйесінің көрсеткіштерінен өзгеше болуы мүмкін. Шиналардағы қысым туралы ақпаратты аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіне шығаруға болады.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі деректерді жіберу үшін радиоарнаны пайдаланады. Шиналардағы апаттық қысым индикаторы қате қосылуы мүмкін, ал шиналардағы қысымды басқару жүйесінің жұмысы келесі жағдайларда бұзылуы мүмкін:

- Автокөлік әуежай, радиомұнара және т. б. секілді электр өткізу немесе радиосигнал тарату желілерінің жанынан өтіп бара жатыр;
- Автокөліктің ішінде немесе жанында электрондық құрылғыларды және радиотаратқыштарды (мысалы, ноутбук, сымсыз құлақпаптар, диктофондар және т.б.) жұмыс істейді;
- Автокөлік сырғытпайтын шынжырлармен жабдықталған.

ЕСКЕРТПЕ

Автокөлікке қысқы шиналар және/немесе сырғытпайтын шынжырлар орнатқан кезде шиналардағы ауа қысымының датчиктерінің сигналының берілу қуаты төмендеуі және қабылдағыш құрылғы сигналды анықтай алмауы мүмкін, бұл индикатордың қате іске қосылуына алып келеді.

Қысымды бақылау жүйесінің бұрыс жұмыс істеуіне және индикатордың жөнсіз іске қосылуына жол бермеу үшін шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің қысқы режимі функциясын қосу немесе өшіру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің ескертуі

Егер шиналардағы қысымды бақылау жүйесі бір немесе бірнеше шинадағы қысымның өзгергенін анықтаса, дисплейде ескерту хабарламасы пайда болады және сәйкес индикатор қосылады. Шұғыл маневрлер жасаудан сақтанып, автокөлікті жайымен қауіпсіз жерге тоқтатыңыз. Суығаннан кейін шиналардағы қысымды тексеріңіз және түзеңіз. Қажет болса, шиналарды ауыстырыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Егер шиналардағы қысым жылы жағдайларда реттелген болса, шиналардағы ауа қысымының өзгеру индикаторы суық аймаққа кірген кезде қосылуы мүмкін. Бұл температураның өзгеруіне, ал ол қысымның өзгеруіне байланысты және жүйенің дұрыс жұмыс істемеуін көрсетпейді. Автокөлікті әртүрлі температуралық жерлерде пайдалану кезінде шиналардағы қысымды уақтылы тексеріп, реттеңіз.

Шина қысымын бақылау жүйесінің ақауы туралы ақпарат

Шина қысымын бақылау жүйесінде (TPMS) ақау болған жағдайда аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде ескерту пайда болады және шиналардағы қысым индикаторы жанады

. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

КРУИЗ-КОНТРОЛЬ (CC) ※

Круз-контроль жүйесі (CC) автокөлікке берілген тұрақты жылдамдықпен (40 км/сағ ~ 180 км/сағ) аралығында жүруге мүмкіндік береді. Басқару органдарының қосымша араласуынсыз берілген крейсерлік жылдамдықты автокөлік өздігінен қолдайды.

МБҚ-мен жабдықталған автокөліктерге круз-контроль жүйесі 3-ші берілісте және одан төмен қозғалыс кезінде крейсерлік жылдамдықты орната және қолдай алмайды.

АБҚ-мен жабдықталған автокөліктерде, егер АБҚ селекторы «P», «N», «R» немесе 3-ші берілісте және одан төмен жағдайда болса, круз-контроль жүйесі іске қосылмайды.

Круз-контроль функциясы іске қосылған кезде өрден төмен қарай қозғалу жағдайында автокөлік белгіленген крейсерлік жылдамдықтан асып кетуі мүмкін. Бұл жағдайда жылдамдықты реттеу, қауіпті болдырмау және жылдамдық режимін бұзу үшін тежегіш педальды қолданыңыз.

Орамалы жолдармен немесе қозғалысы қарқынды жолдармен жүру кезінде, тұрақты жылдамдықпен жүру мүмкін болмаған жағдайда, сондай - ақ қауіпсіздік ережелерін сақтау мақсатында круз-контроль функциясын өшіріңіз.

Тайғақ немесе мұз басқан жолдармен (мұз, қар, ылғал немесе батпақты жолдар) жүру кезінде круз-контроль жүйесін пайдаланбаңыз. Бұл дөңгелектердің сырғып кетуіне әкелуі мүмкін және автокөлік басқаруға бағынбауы мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізуші апат қаупі бар деп ойлайтын кез келген қауіпті жағдай туындағанда круз-контрольдің күшін жойыңыз немесе оны жабыңыз және автокөлікті басқаруды дереу өз қолыңызға алыңыз.

Жүйені дұрыс пайдаланбау салдарынан болатын апаттардың алдын алу үшін круиз-контроль жүйесін әрдайым өшіріңіз.

Круиз-контроль жүйесін басқару

 Круиз-контрольді Қосу/Өшіру түймесі.

Круиз-контрольді іске қосу үшін рульдегі түймесін басыңыз. Жасыл түсті индикатор

қосылады.

 Круиз-контроль функциясын өшіру. Круиз-контрольдің қазіргі крейсерлік жылдамдығы сақталады және круиз-контроль келесі рет қосқан кезде қалпына келтіріледі;

RES+ Круиз-контроль бұрын белгіленген крейсерлік жылдамдығын қалпына келтіру немесе берілген жылдамдықты ұлғайту;

SET- Круиз-контрольдің крейсерлік жылдамдығы ретінде ағымдағы жылдамдықты орнату немесе берілген жылдамдықты төмендету.

Круиз-контроль интерфейсі

- ① Орнатылған крейсерлік жылдамдық;
- ② Круиз-контроль күйінің индикаторы

Круиз-контрольді (СС) іске қосу

Круиз-контрольді іске қосқаннан кейін «SET/-» немесе «RES/+» түймесін басыңыз, круиз-контроль күйінің индикаторы жасыл болып, круиз-контроль қосылады.

Егер автокөліктің жылдамдығы 40 км/сағ-тан асса, ағымдағы жылдамдықты крейсерлік ретінде орнату үшін «SET/-» түймесін басыңыз.

Крейсерлік жылдамдықты реттеу

Қажетті жылдамдықты тергеннен кейін ағымдағы жылдамдықты круиз-контрольдің мақсатты (крейсерлік) жылдамдығы ретінде орнату үшін «SET/-» түймесін басыңыз. Дисплейде ағымдағы жылдамдық көрсетіледі. Автокөліктің шынайы жылдамдығы мақсатты крейсерлік жылдамдыққа жақындаған кезде, крейсерлік жылдамдықты арттыруға/төмендетуге болады.

«RES/+» немесе «SET/-» батырмаларын басу автокөліктің крейсерлік жылдамдығын 5 км/сағ арттырады/төмендетеді.

«RES/+» немесе «SET/-» ұзақ басу көлік құралының жылдамдығын үздіксіз арттыруға/төмендетуге алып әкеледі.

Круиз-контроль режимін уақытша өшіру

Бейімделетін круиз-контрольді іске қосқаннан кейін келесі әрекеттер орындалған немесе келесі шарттар сақталған жағдайда жүйе автоматты түрде күту күйіне ауысады, бірақ круиздің бекітілген мақсатты жылдамдығы сақталып қалады:

- Қозғалтқышты өшіру;
- Тежегіш педалінің басылуы;
- Ілінісу педалін басу (МБҚ-мен жабдықталған автокөліктер үшін);
- түймесінің басылуы;
- ESC жүйесін іске қосу (іске қосылуы);
- Нақты жылдамдығы 15 км/сағ астам мақсатты крейсерлік жылдамдығы төмен;

- Нақты жылдамдығы 40 км/сағ-тан төмен;
- АБҚ селекторы «N» күйінде немесе 1-ші берілісте (АБҚ-мен жабдықталған автокөліктер үшін).

СС круиз-контрольді қалпына келтіру

Круиз-контрольді уақытша өшіргеннен кейін, келесі шарттар орындалған кезде «RES/+» түймесін басыңыз, ал круиз-контроль режимі бұрын орнатылған жылдамдықты қайта қосады және қалпына келтіреді.

- Автокөлік жылдамдығы 40 км/сағ шамасынан асады;
- Автокөлік 2-ші немесе жоғары берілісте қозғалуда (АБҚ-мен жабдықталған автокөліктер үшін).
- Автокөлік 3-ші немесе жоғары берілісте қозғалуда (МБҚ-мен жабдықталған автокөліктер үшін).

Белсенді үдеу режимі

Белсенді үдеу режимі - бұл круиз-контроль режимі іске қосылған кезде, мысалы, басып озу үшін автокөліктің қозғалысын жылдамдату үшін жүргізушінің акселератор педаліне белсенді түрде басыуы. Жүргізуші акселератор педалін жіберген кезде круиз-контроль автоматты түрде круиздік жылдамдықты қалпына келтіреді.

БЕЙМДЕЛЕТІН КРУИЗ-КОНТРОЛЬ (ACC) ✖

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) алдыңғы бампердің төменгі торына орнатылған миллиметрлік толқын диапазонының радарымен (MMW) алдыңғы автокөлікке дейінгі қашықтықты ұстап тұруға немесе қозғалысқа кедергі болмаған кезде берілген жылдамдықты ұстап тұруға арналған. Егер алдыңғы көлік белгіленген жылдамдықтан төмен жылдамдықпен жүрсе, бейімделген круиз-контроль жүйесі автоматты түрде сол көлік құралына дейінгі қашықтықты сақтау үшін жылдамдатады және толық тоқтағанға дейін баяулатады. Автокөлік алдыңғы көлік құралдарын байланысты қозғалатынына / тоқтайтынына көз жеткізіңіз.

Бейімделетін круиз-контроль функциясын (ACC) қолданар алдында осы бөлімнің мазмұнын мұқият оқып шығыңыз және танысыңыз.

ЕСКЕРТУ

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) кедергілер детекторы немесе соқтығысудан қорғану жүйесі болып табылмайды. Ол жүргізушінің қозғалыстың, жолаушылардың және басқа да жол қозғалысынның қатысушыларының қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, автокөлікті басқаруға және жол ережелерін қадағалап, тәуекелге бармай толық жауапкершілік алады.

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) жүргізушіге көмектеседі, бірақ оны толығымен алмастыра алмайды. ACC қосылуы болса да, бұл жүргізушінің автокөлікті басқарудағы, жылдамдық режимін және жол ережелерін сақтаудағы жауапкершілігінен босатпайды.

ACC жүйесі жылдам жолдарда немесе жақсы жол жағдайлары бар жолдарда пайдалануға арналған. Оны қалалық жолдармен немесе таулы жолдармен жүру кезінде пайдалануға

кеңес берілмейді. Эстакадаларда немесе туннельдерде қозғалу кезінде ACC қолданбаңыз. Бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) бір қозғалыс жолағында орналасқан және бір бағытта қозғалатын көлік құралдарына ғана әсер етеді. Ол қарсы келе жатқан және жолды кесіп өтетін көлік құралдарына немесе қозғалыссыз немесе баяу қозғалатын көлік құралдарына (жүріп жатқан жолақ (LAS) бойынша қозғалыс кезінде көмек жүйесімен жабдықталған автокөліктер көлік құралының қозғалыс жылдамдығы 50 км/сағ төмен болған кезде көлік құралын сәйкестендіре алады) жауап бермейді. Бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) жаяу жүргіншілерге, жануарларға немесе жолдағы басқа заттарға қарсы жұмыс істемейді.

Қауіпсіздік мақсатында келесі жағдайларда ACC қолдану кеңес берілмейді:

- Жылдам жолдардан жол айрықтарында және шыға берістерінде, жөнделетін жолдарда (қорға сақталған жылдамдыққа дейін қажетсіз үдеуді болдырмау үшін);
- Нашар көріну жағдайында (толассыз жаңбыр, тұман, бұршақ, құмды дауыл, қатты қар және т. б.);
- Жол жамылғысының нашар жағдайы (көктайғақ, тайғақ / ылғал жол, қиыршық тас, борпылдақ топырақ, қар басқан жол учаскелерінде);
- «Өткір» бұрылыстарда немесе өткір еңістерге/өрлерге қозғалған кезде;
- Металл нысандар орналасқан орындардан өтіп бара жатқанда (металл цехтары, теміржол рельстері және т. б.);
- Жабық бөлмелер арқылы көптеген бөлімдермен (үлкен гараждар, паромдар, туннельдер және т. б.) өту кезінде.

Жол жағдайлары мен жол қозғалысы қауіпсіздігі ережелеріне сәйкес, маневрдің қауіпсіздігіне толық кепілдік беру мүмкін болмаған жағдайда, күрделі жол жағдайларында және жүйенің іске қосылу мүмкіндіктері шектеулі кезінде (үздіксіз және/немесе күрт бұрылыстардан өту немесе тығыз ағынмен жүру кезінде) ACC функциясын өшіріп, автокөлікті басқаруды өз қолыңызға алыңыз. Жылдамдық режимін бұзбаңыз.

Радиолокациялық сигналдардың қатты шағылысуы жағдайында (мысалы, көп қабатты автотұрақтарда, туннельдерде және т. б.) жол учаскелерінде қозғалыс кезінде радардың өнімділігі айтарлықтай төмендеуі мүмкін. ACC функциясын өшіріп, автокөлікті өзіңіз басқарыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

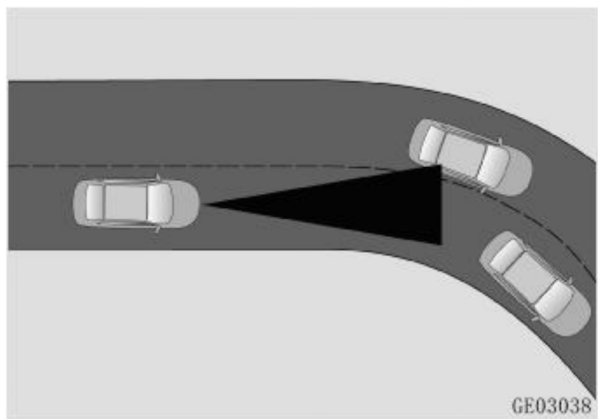
Тіркемені пайдаланған кезде немесе басқа көлік құралдарын сүйреген жағдайда ACC жүйесінің өнімділігі төмендейді.

Автокөліктің құрылымына өзгерістер енгізу немесе оны жетілдіру (мысалы, жарық бағытын төмендету, алдыңғы тақтаны, нөмірлік белгінің монтаждау пластинасын немесе автокөлік бамперін өзгерту және т. б.) бейімделетін круиз-контроль бақылауының өнімділігінің төмендеуіне және /немесе оның істен шығуына әкелуі мүмкін

Радармен алда жүріп бара жатқан автокөлікті анықтау мүмкін емес болатын немесе ол кешігіп анықталатын жағдайларда, төменде сипатталған жағдайларда жүргізуші автокөлікті басқаруды өз қолына алуы қажет:

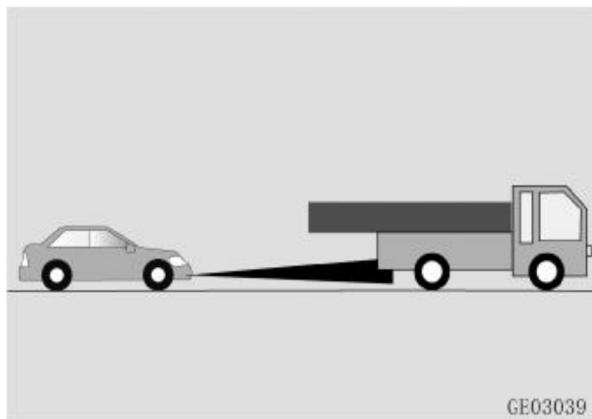
1. Бұрылыстардан өту

Тегіс емес жолдардағы бұрылыстардан және жолдың ирелең телімдерінен өткен кезде радар алда жүріп бара жатқан көлік құралын анықтай алмайды немесе көршілес қозғалыс жолағындағы көлік құралын анықтауы мүмкін.

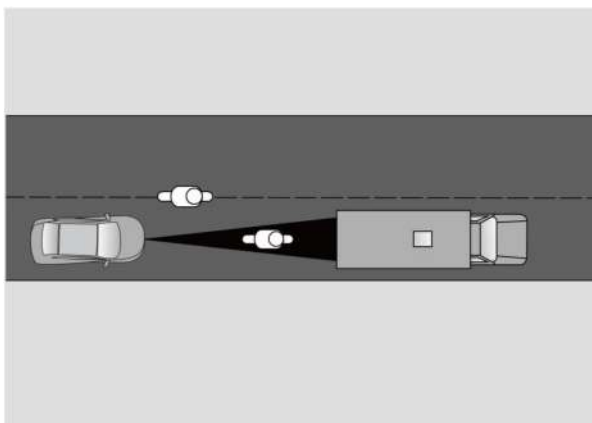
2. Арнайы жүктері немесе арнайы жабдықтары бар көлік құралдары

Радар алда жүріп бара жатқан көлік құралындағы оның бүйірінің, артының немесе үстінің габариттерінен асатын заттарды немесе көлік құралында орналасқан аксессуарларды анықтай алмауы мүмкін. Егер алда жүріп бара жатқан немесе озып жатқан көлік құралы жоғарыда айтылған арнайы құрылғылармен немесе керек-жарақтармен жабдықталған болса немесе олардан асатын болса, жүргізушіге мұқият болу және қажет болғанда АСС өшіріп, автокөлікті басқаруды өз қолыңа алу қажет.

3. Алда жүріп бара жатқан шағын габаритті көлік құралы

Радиолокатор мотоциклдер және велосипедтер секілді шағын габаритті көлік құралдарын анықтай алмайды.

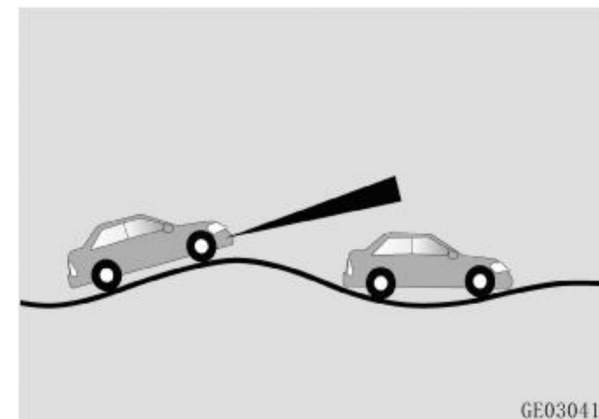

4. Жол қозғалысының басқа қатысушыларының қозғалыс жолағын ауыстыруы

Егер алда келе жатқан көлік құралы көрші жолақтан қозғалыс жолағына түссе және ол радардың анықтау аймағына толық кірмесе, радар оны анықтай алмауы мүмкін және/немесе қандай көлік құралының артынан жүру керектігі туралы қиындық туындауы мүмкін.

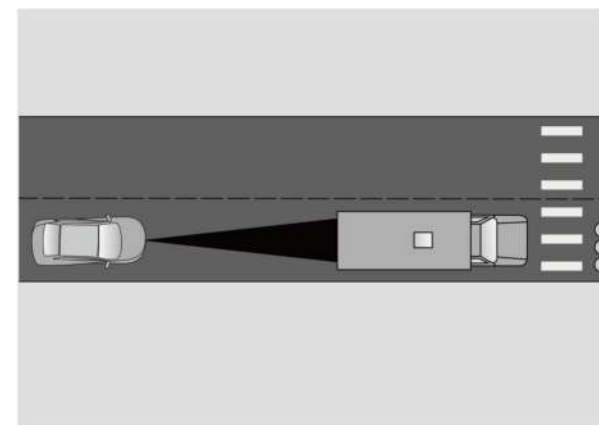
5. Еңістер мен эстакадалар бойынша қозғалыс

Автокөлік пандусқа мінген кезде немесе төбелері бар жол телімімен қозғалғанда радиолокатор алда жүріп бара жатқан көлік құралын анықтай алмайды.

6. Қозғалмайтын нысандар

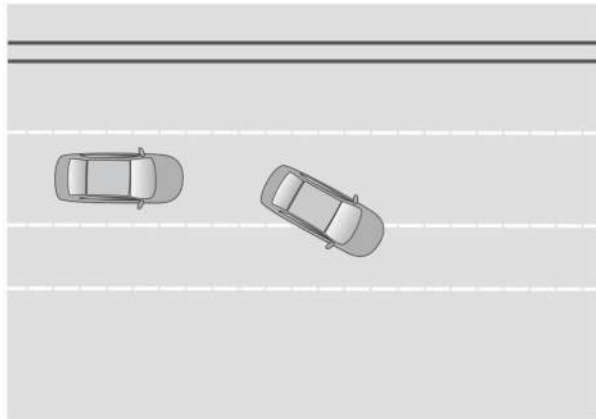
Радар алдында орналасқан жылжымайтын нысандарды және/немесе көлік құралдарын анықтай алмайды.

7. Бағыттан айтарлықтай ауытқып кету

Радар автокөлікке белгілі бір бұрышта орналасқан көлік құралдарын анықтай алмайды.

Рульдегі ACC басқару түймелері

 : Бейімделетін круиз-контроль (ACC) жүйесін іске қосу;

 : ACC бейімделетін круиз-контроль функциясын өшіру;

 : ACC жүйесін қалпына келтіру немесе крейсерлік жылдамдықты арттыру;

: ACC орнату немесе крейсерлік жылдамдықты азайту.

: Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі уақытты/қашықтықты реттеу.

Круиз-контроль интерфейсі

1. Круиз-контроль жүйесінің күйін көрсету:
  - **Ақ:** жүйе күту режимінде тұр;
  - **Жасыл:** жүйе іске қосылған;
  - **Қызғылт сары:** жүйенің ақаулығы;
2. Орнатылған крейсерлік жылдамдық;
3. Басқарылатын автокөліктің сұлбалық бейнесі;
4. Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі уақыт пен қашықтықтың белгіленген аралығы;
5. Алда келе жатқан көлік құралы;
6. Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтық.

Круиз-контроль жүйесінің интерфейсі сатып алынған автокөлік моделіне байланысты өзгеруі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі іске қосылғаннан кейін алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтық көрсетілуі мүмкін. Аспаптар тақтасының көп функциялы дисплейінде көрсетілген көрші жолақтардағы көлік құралдарының қашықтығы мен орналасуы нақты жағдайдан өзгеше болуы мүмкін. Жүргізуші қозғалыстың, жолаушылардың және басқа да жол қозғалысынның қатысушыларының

қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, автокөлікті басқаруға және жол ережелерін қадағалап, тәуекелге бармай толық жауапкершілік алады.

Күн сәулесі қатты болған кезде немесе жүргізуші көлікті көзілдірікпен басқарған жағдайда аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіндегі ақпарат қиын оқылуы мүмкін. Терезелер ашық болса, жылдамдық жоғары кезінде немесе көпфункционалы ойын-сауық құрылғысының дауысы қатты болса, жүйенің ескерту сигналын естімей қалуыңыз мүмкін. Жүргізуші әрдайым жолды және қоршаған ортаны мұқият қадағалап отыруы керек, жолдың жай-күйі туралы ақпаратты дұрыс қолдануы керек және жүйені ескерту ақпаратымен немесе қарсы шаралар қолдану қажеттілігін күтпей-ақ көлікті уақтылы басқаруы керек.

ЕСКЕРТПЕ

ACC жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде тежегіш жүйесі тежеу дыбыстарына ұқсас белгілі бір дыбыстар шығаруы мүмкін. Бұл ақаулық емес және сіз жүйені сенімді түрде қолдана аласыз. Көлік құралын ACC жүйесімен тежеу жағдайында тежегіш педаль қатты болады. Бұл жағдайда жүргізуші тежегіш педальды басу арқылы автокөліктің баяулауын өздігінен басқара алады. Алда келе жатқан көлік құралын радармен анықтау мүмкін болмаған немесе оны кеш анықтаған жағдайда, ACC жүйесі іске қосылған автокөлік белгіленген жылдамдықпен қозғалады және автокөлік пен алда келе жатқан көлік құралы арасындағы қашықтықты сақтамайды. Бұл жағдайда сіз дереу автокөлікті басқаруды өз қолыңызға алуыңыз керек.

Круиз-контроль жүйесін пайдалану

Егер круиз-контроль жүйесінің күй индикаторы ақ түспен жанса, бұл жүйенің күту режимінде

екенін көрсетеді. Круиздік функцияны келесідей пайдалануға болады:

1. Бейімделетін круиз-контрольді (ACC) іске қосу

Автокөлік қозғалтқышын оталдырғаннан кейін түймені басу арқылы бейімделетін круиз-контроль функциясын іске қосыңыз . Сіз өшіріп қосқышты басу арқылы **RES+** немесе **SET-** қозғалтқыш жұмысының циклі кезінде жүйені қосуға және баптауға болады. ACC функциясы белсенді болған кезде круиз-контроль жүйесінің күй индикаторы жасыл түспен жанады.

Бейімделетін круиз-контроль жүйесін келесі жағдайларда іске қосу мүмкін емес. Жүйені іске қосу үшін көмекші кеңестерді орындаңыз:

- Жүргізуші қауіпсіздік белбеуін тақпаған;
- Тұрақ тежегіші іске қосылған;
- АБҚ берілістерін ауыстырып қосу селекторы «D» (Drive) күйінде емес;
- ESP жүйесі өшірілген;
- Автокөлік жылдамдығы 150 км/сағ шамасынан асады;
- Жүргізуші есігі жабылмаған;
- Автокөлік қозғалысы кезінде тежегіш педальін басу;
- HDC/ ESP/ ABS жүйелері іске қосылды немесе қосылып кетті.
- Бейімделетін круиз-контроль жүйесін іске қосуға мүмкіндік бермейтін басқа жағдайлар.

2. Крейсерлік жылдамдықты реттеу

Бейімделетін круиз-контроль жүйесін іске қосқаннан кейін, **RES+** немесе **SET-** ауыстырғыш арқылы немесе крейсерлік жылдамдықты 30 км/сағ және 150 км/сағ аралығында реттеңіз. Ауыстырғышты қысқа мерзімге басу арқылы орнатылған крейсерлік жылдамдықты 5 км/ сағ арттырады /азайтады.

Белгіленген крейсерлік жылдамдықты 1 км/сағ өзгерту үшін тиісті бағытта ауыстырғышты ұзақ басу.

ЕСКЕРТПЕ

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) іске қосылған кезде белсенді жүргізу жағдайында ағымдағы жылдамдықты крейсерлік ретінде орнату үшін «SET-» ауыстырғышын басыңыз.

Бұрылыстардан өтер кезде, жылдамдықты жолдың бұрылыс радиусына байланысты түсіріңіз. Бұрылыс қатты болған сайын, жылдамдықты көбірек түсіру керек. Бұрылыстан өткен соң, жылдамдықты қалпын келтіріңіз.

ЕСКЕРТУ

Күрделі жол жағдайларында (үздіксіз және / немесе күрт бұрылыстар) және жүйенің іске қосылу мүмкіндіктері шектеулі болған кезде, жүйе бұрылыстардан өткен кезде баяуласа, маневрдің қауіпсіздігіне толық кепілдік беру мүмкін емес. Крейсерлік жылдамдықты жол жағдайларына және жол қауіпсіздігі ережелеріне сәйкес орнатыңыз. Жылдамдық режимін бұзбаңыз.

3. Алда келе жатқан көлікке дейінгі аралықты реттеу

Бейімделетін круиз-контрольді (ACC) іске қосқаннан кейін алда жүріп бара жатқан көлік құралына дейінгі ара қашықтықты/интервалды белгілеу үшін түймесін басыңыз.

Бейімделетін круиз-контроль режимінде көлік құралын басқарған кезде, сіз қашықтықтың 4 нұсқасының бірін таңдай аласыз. Келе жатқан көлік құралының алдындағы қашықтық бір бөлімнен төртке дейін өзгереді, мұнда бір бөлім ең жақын қашықтық, ал төртеуі ең алыс. Автокликті әрбір қайта қосудан кейін, әдепкі қашықтық режимі соңғы белгіленген мәнге сәйкес келеді.

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіндегі автокөлік пен алдыңғы көлік арасындағы қашықтық жасыл, сары және қызыл түспен көрінуі мүмкін:

- **Жасыл:** автокөліктердің арасындағы нақты интервал белгіленген мәнге сәйкес келеді;
- **Сары:** алда келе жатқан көлік құралының нақты аралығы белгіленген мәннен аз;
- **Қызыл:** алда келе жатқан көлік құралының нақты аралығы белгіленген мәнге қатысты өте аз. Крейсерлік жылдамдықты немесе автокөліктер арасындағы аралықты реттеңіз. Қажет болса, автокөлік басқаруды бақылауға алыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Уақыт аралығы мен қашықтық мәні тек баптау кезінде көрсетіледі. Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтық неғұрлым аз болса, жүргізушінің әрекет етуіне аз уақыт қалады.

Крейсерлік жылдамдықты және алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтықты / аралықты сыртқы факторларға сәйкес орнатыңыз: көлік ағынының тығыздығы, ауа райы және басқа да жол жағдайлары.

4. Бейімделетін круиз-контроль режимінен шығу

Бейімделетін круиз-контрольді іске қосқаннан кейін келесі әрекеттер орындалған немесе келесі шарттар сақталған жағдайда жүйе автоматты түрде күту күйіне ауысады:

- Қозғалтқышты өшіру;
- Тежегіш педалінің басылуы;
- Автокөліктің 3 минуттан ұзақ тоқтауы;
- Автокөлікті тоқтаған соң сүйрету;
- Рульдегі түймесін басыңыз;
- Жүргізуші есігі/ капот ашық тұр;
- ESC жүйесінде ақау бар;
- Тұрақ тежегішін іске қосыңыз;

- АБҚ селекторы «D» күйінде тұрған жоқ;
- Қауіпсіздік белбеуі тағылмаған;
- HDC/ ESP/ABS және алдан соқтығысу туралы ескерту жүйелері (автоматты төтенше тежеу жүйесі) іске қосылды немесе жұмыс істеп кетті;
- Автокөлікті 15 минуттан артық белсенді басқару;
- Автокөлік жылдамдығы 155 км/сағ шамасынан жоғары;
- Жақын қашықтықта автокөліктің ізінен ілесіп отырғанда мақсат жоғалтылды;
- Автокөлік тоқтағаннан кейін руль үлкен бұрышпен бұрылған;
- Радар ластанған/ жүйеде ақау бар.

Егер жүйе автокөлікті толық тоқтағанға дейін басқарса, тежегіш педалін басқан кезде ол өшпейді.

ЕСКЕРТПЕ

Жүргізуші апат қаупі бар деп ойлайтын кез келген қауіпті жағдай туындағанда круиз-контрольдің күшін жойыңыз немесе оны өшіріңіз және автокөлікті басқаруды дереу өз қолыңызға алыңыз.

5. Жүйенің жұмысын қайта келтіру

Бейімделетін круиз-контроль жүйесін белсенді күйден күту режиміне ауыстырған жағдайда:

Түймесін басыңыз **RES+**, бейімделетін круиз-контроль жүйесі іске қосылады және көлік жылдамдығы алдын ала орнатылған күйге оралады;

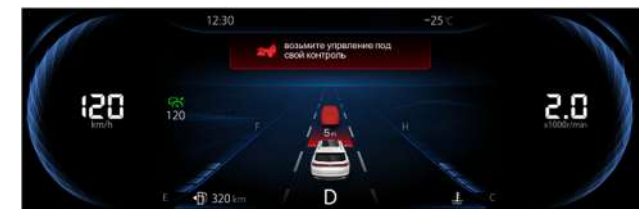
Түймесін басыңыз **SET-** немесе түймесін басыңыз, бейімделетін круиз-контроль жүйесі қайта іске қосылады және ағымдағы жылдамдықты крейсерлік етіп автоматты түрде орнатады.

ЕСКЕРТПЕ

Круиз-контроль **RES+** функциясын, бұған дейін белгіленген жылдамдықты қалпына келтіру үшін түймесін басқан кезде ағымдағы қозғалыс жылдамдығынан айтарлықтай өзгеше болуы мүмкін. Автокөлік жылдамдығының осы жол телімінде қарастырылған жылдамдық шектеулері ережелеріне сәйкес келетініне көз жеткізу және автокөліктің жылдамдықты үдетуіне және баяулатуына назар аудару қажет. Крейсерлік жылдамдықты уақытылы реттеңіз.

6. АСС белсенді үдеу режимі

Белсенді үдеу режимі - бұл круиз-контроль функциясы іске қосылған кезде, мысалы, басып озу үшін автокөліктің қозғалысын жылдамдату үшін жүргізушінің акселератор педаліне белсенді түрде басыуы. Жүргізуші акселератор педалін жібергеннен кейін бейімделетін круиз-контроль автоматты түрде алдына ала орнатылған круиздік жылдамдықты қалпына келтіреді.

ЕСКЕРТПЕ

Круиз-контроль жүйесі іске қосылған кезде автокөлікті белсенді басқару жағдайында басқару толығымен жүргізушіге беріледі және бейімделетін круиз-контроль жүйесі автокөліктің үдеуін немесе тежелуін бақыламайды.

7. Бейімделетін круиз-контроль жүйесін қолдана отырып, көліктің қозғалысын бастау және тоқтату

Егер алда жүріп бара жатқан автокөлік баяу тоқтаса, ACC жүйесі автокөлікті алдағы көлік құралының артына кеп толық тоқтатуға дейін басқарады. Егер алда орналасқан көлік құралы 3 секунд ішінде қозғалысын бастаса, ACC жүйесі қосулы тұрған автокөлік оның артынан қозғалысын бастайды.

3 секундтан артық ұзақ тоқтағаннан кейін круиз-контроль жүйесінің индикаторы ақ түске бөленеді. Бұл кезде жүйе автокөлікті басқармайды. Алда жүріп бара жатқан автокөліктің артынан ілесу режимі өшірілген. Қозғалысты бастау және бейімделетін круиз-контроль жүйесін іске қосу үшін **RES+** түймесін басыңыз немесе акселератор педалін сәл басыңыз.

ACC жүйесінің көмегімен толық тоқтағаннан кейін автокөлік келесі жағдайларда автоматты түрде электрмеханикалық тұрақ тежегішін іске қосады да, ACC жүйесі келесі жағдайларда өшіп қалады:

- 3 минуттан ұзақ аялдау;
- Жүргізушінің капоты / есігі ашық;
- Жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі тағылмаған;
- Қозғалтқыш өшірілген (күту режиміндегі тоқтату/оталдыру функциясы өшірілген);
- ESC жүйесінде ақау бар;
- АБҚ селекторы «D» күйінде тұрған жоқ.

8. ACC жүйесінің ескертулері

Бейімделетін круиз-контроль жүйесі автокөлік мүмкіндіктерінің тежегіш күшінің шамамен 40% - ын қолдана алады. Егер ACC жүйесінің тежегіш күші алда орналасқан көлік құралына қажетті қашықтықты сақтау үшін жеткіліксіз болса, үздіксіз дыбыстық сигнал шығады және «Автокөлікті басқаруды бақылауға алыңыз» ақпараттық хабарламасы пайда болады. Соқтығысуды болдырмау үшін көлікті басқаруға дереу араласу қажет.

Ықтимал ақаулар және оларды жою тәсілдері

Егер бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) радардың бұғатталғанын немесе ақаулы екенін анықтаса немесе ACC жұмысына байланысты жүйелердің бірі (мысалы, ESC) істен шықса, аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіндегі круиз-контроль күйінің индикаторы қызғылт сарыға айналады және дисплейде тиісті хабарлама пайда болады.

1. Радар бұғатталған.

Егер аспаптар тақтасының дисплейінде «Радар бұғатталған» деген хабарлама пайда болса, радардың бетін тазалаңыз. Радардың беті таза екеніне көз жеткізіп, беткі кірді сүртіңіз. Егер радардың бетін тазалағаннан кейін ақаулық ұзақ уақыт бойы автоматты түрде жойылмаса, диагностикалау және/немесе жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

2. Функция шектеуі

Төменде сипатталған ақаулықтар туындаған жағдайларда және ақаулықтарды ұзақ уақыт бойы автоматты түрде жою мүмкін еместігі туралы еске салуларда, оның ішінде автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін диагностикалау және/немесе жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз:

- Бейімделетін круиз-контроль уақытша қолжетімді емес;
- Бейімделетін круиз-контрольдің алдын ала ескерту жүйесі уақытша қолжетімсіз;
- Бейімделетін круиз-контрольдің алдын ала ескерту жүйесінің радарының жұмысы шектелген;
- Бейімделетін круиз-контроль тежегіш жүйесінің функциясы шектеулі. Бейімделетін круиз-контрольдің алдын ала ескерту жүйесі уақытша қолжетімсіз.

Төменде сипатталған жағдайларда радарды тексеру және калибрлеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз:

- Радар немесе алдыңғы бампер шешілген, немесе қайта орнатылған;
- Радарға немесе оның жұмысына сыртқы күштер әсер етуде;
- Соқтығысу немесе апат нәтижесінде пайда болған механикалық жарақаттарға байланысты;
- ACC жүйесінің жұмыс сапасының / өнімділігінің төмендеуі (нысанаға дейінгі қашықтық сақталмайды немесе көрші жолақта көлік құралдарын жиі қате тіркейді).
- Шұғыл тежеу кезінде автоматты көмек көрсету жүйесінің дұрыс жұмыс істемеуі (ескертулердің жиі жалған іске қосылуы немесе тежелу және т. б.)

ЕСКЕРТПЕ

Көлікке дұрыс техникалық қызмет көрсетпеу радар орнының өзгеруіне әкелуі мүмкін, бұл ACC жүйесінің жұмысына әсер етуі мүмкін. Автокөлікті жөндеу немесе қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ШҰҒЫЛ ТЕЖЕУ КЕЗІНДЕГІ АВТОМАТТЫ КӨМЕКШІ ЖҮЙЕ (АЕВ) ✖

Автокөлікті шұғыл тежеу кезіндегі көмекші жүйе алдынан соқтығысу туралы ескерту жүйесін және жедел апаттық тежеудің автоматты жүйесін қамтиды.

Алдыңғы жақтан соқтығысу туралы ескерту жүйесі алда жүріп бара жатқан көлік құралымен соқтығысу қаупі туындаған жағдайда жүргізушіге тежеу қажеттігі туралы уақтылы хабар береді.

Егер жүргізуші тарапынан тежеу күші жеткіліксіз болса, шұғыл тежеу кезінде көмектесетін автоматты жүйе жүргізушіге көлікті тоқтатуға көмектеседі. Егер жүргізуші жүйе ескертулерін елемесе немесе кешігіп әрекет етсе, онда төтенше тежеу жүйесі соқтығысуға жол бермеу үшін соқтығысудың алдында бәсеңдеу немесе соқтығысудан келетін зақым мен жарақатты азайту үшін қажетті тежеу күшін қолданады. Бұл бөлімнің мазмұнын мұқият оқып шығыңыз.

ЕСКЕРТУ

Шұғыл тежеу кезінде автоматты көмек жүйесі (EVA) жүргізушіге белгілі бір жағдайларда ғана көмектесе алады. Автокөлікті басқару кезінде мұқият болу және жағдайды толық бақылауда ұстау қажет. Жүргізуші автокөлікті басқаруға және соқтығысу қауіп-қатерлері үшін жауапкершілік көтереді. Шұғыл тежеу жүйесі белсенді жүргізу кезінде немесе жүргізуші соқтығысу қаупінен өздігінен қашқан жағдайда

және жүйенің жұмысына кедергі келтіргенде жұмыс істемейді. Бұл жағдайда жүйе жүргізушінің әрекеттеріне кедергі жасамайды. Жүйе алда орналасқан, бір қозғалыс жолағында бір бағытта қозғалып бара жатқан көлік құралдарына жұмыс істейді. Ол қарсы келе жатқан көлік құралдарына немесе жанында жүріп келе жатқан көлік құралдарына, тоқтап тұрған немесе баяу қозғалған көлік құралдарына, жануарларға және басқа да жол нысандарына ешқандай әсер етпейді.

Fusion моделінің камералары келесі нысандарға әрекет ете алады: жаяу жүргіншілер, бір орында тұрған көлік құралдары немесе сол қозғалыс жолағында, алда орналасқан екі дөңгелекті көлік құралдары (мотоциклдер мен велосипедтер).

Жүйенің жұмысына толықтай сеніп, оны әдейі сынамағаныңыз жөн. Жүйе іске қосылғанын күтпеңіз.

Жүйеге тән шектеулерге байланысты оның жалған іске қосылуын толығымен болдырмау мүмкін емес.

Автокөліктің шұғыл тежеу кезіндегі автоматты көмек жүйесі және бейімделетін круиз-контроль жүйесі (ACC) алдағы көлік құралын анықтау үшін миллиметрлік толқындар диапазонының бір алдыңғы радарын пайдаланады. Радар жұмысының шектеулері жүйенің жұмысына, оның ішінде алда тұрған нысандарды анықтаған кезде де әсер етуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

Автокөлік күрделі ауа райы және климаттық жағдайларда, тығыз қозғалыс жағдайларында және сыртқы факторлардың әсеріне ұшырап пайдаланылса, радиолокатор алда орналасқан көлік құралдарын анықтауды кепілдендіре алмайды. Егер радиолокатор көлік құралдарын анықтай алмаса, жүйе дұрыс жұмыс істемейді.

- Күрделі ауа райы жағдайлары (нөсер жауын, қар, бұршақ және т. б.) және сырғанақ жол төсемі (мұз, қар, ылғал немесе лайлы жолдар) жүйе жұмысының өнімділігінің төмендеуіне алып келуі мүмкін.

- Жүйенің өнімділігі айтарлықтай төмендейді және жүйе жаңа нысандарды анықтаған кезде қозғалыс жолағын ауыстыру, өзгерту және/немесе қатты бұрылыстар мен қысқа қашықтықтағы апаттық тежеу кезінде анықтау диапазонынан ауытқып кететін нысандарды анықтауда үлкен шектеулерге ұшырайды.

- Қоршаған орта факторлары (электр өрісінің әсері, жерасты автотұрағы, тоннельдер, металл көпірлер мен теміржол өткелдері, құрылыстар, шектен тыс биік қақпалар және т. б.) радиолокатор жүйесінің жұмысына әсер етуі мүмкін. Олар анықталған жағдайда жүйенің өнімділігі төмендейді және/немесе триггердің жалған іске қосылуларының саны артады.

- Күшті немесе мардымсыз соққы немесе діріл радиолокатордың калибрленуіне әсер етуі мүмкін. Жүйе жұмысының өнімділігі төмендеуі мүмкін және/немесе жалған іске қосылулар саны артады. Радиолокатордың күйін тексеріңіз және қажет болғанда оны калибрлеңіз.

- Автокөлікті күрделі ауа райы және климаттық жағдайларда, төмен теріс температураларда пайдалану кезінде камера дұрыс жұмыс істемейді. Жаңбыр, тұман, қар немесе кір және нашар жарық камераның заттарды тануына әсер етуі мүмкін және шұғыл тежеу кезінде автоматты көмек жүйесінің өнімділігін төмендетеді, сондай-ақ жаяу жүргіншілерге уақтылы ескерту жасай алады.

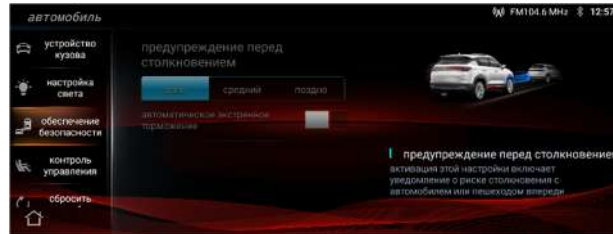
- Камера кірмен, құстардың тезектерімен, мұзбен, жәндіктермен және т. б. ластанған кезде жүйе дұрыс жұмыс істемейді.

мүмкін. Алдыңғы әйнекті, оның ішінде датчиктің/ камераның жанында (артқы көріністің салонішілік айнасының жанында орналасқан) жөндеуге қатаң тыйым салынады. Алдыңғы әйнек зақымданған жағдайда оны алмастыру керек.

- Автокөліктің құрылымын өзгерту немесе оны жетілдіру (мысалы, жол жарықтандыруын төмендету, автокөліктің алдыңғы тақтасын / бамперін өзгерту және т. б.) жүйенің жұмысының төмендеуіне және/немесе триггердің жалған қосылуының көбеюіне әкелуі мүмкін, сәйкесінше, бұл жүйені пайдалану мүмкін емес болады.

Шұғыл тежеу кезіндегі көмекші жүйенің жұмысы (AEB)

Жүйені мультимедиалық жүйенің дисплейі арқылы қосуға/ өшіруге болады. [Автокөлік баптаулары] → [Қауіпсіздік жүйелері] интерфейсі → қосу/өшіру бөлімін басыңыз. 2 қосалқы функция [Алдыңғы жақтан соқтығысу туралы ескерту] және [Автоматты шұғыл апаттық тежеу жүйесі].

ЕСКЕРТУ

Шұғыл тежеу жүйесі фондық режимде жұмыс істейді және жүргізушіге байқалмайды. Егер жүйе алда келе жатқан көлікті белгіленген қауіп дәрежесіне жетпей жатып немесе автоматты тежеу қосылғанға дейін анықтаса. Тежеу кезіндегі әсер уақытын азайту үшін соқтығысу қаупі анықталған жағдайда жүйе қауіптілік деңгейіне сәйкес жүйеде тежегіш сұйықтығының қысымын алдын ала арттырады. Бұл процесс кезінде электрмагниттік клапан мен ESC қозғалтқышы жұмыс істейді, оның шығаратын дыбысы болады және автоматты төтенше тежеу жүйесі жұмыс істеген кезде қалыпты жағдай болып табылады.

ЕСКЕРТУ

Келесі жағдайларда жүйені іске қосуға тыйым салынады:

- Автокөлікті сүйрету;
- Автокөлік сынақ стендінде орналасқан;
- Радарға сыртқы күштердің әсер етуі.

Соқтығысу туралы ескерту жүйесі

Алдыңғы жақтан соқтығысу туралы ескерту жүйесі алдағы нысанмен алдыңғы жақтан соқтығысу қаупі болған кезде тежеу қажеттілігі туралы ескертеді.

Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы 65 км/сағ - 150 км/сағ жылдамдығымен келе жатқан көлік құралына дейін жақын қашықтықта қозғалса, жүйе «Қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз» хабарламасымен қауіпсіз қашықтықты сақтау қажеттілігін еске салады және ескерту сигналы естіледі.

Автокөлік орта және жоғары жылдамдықпен қозғалған кезде, алда орналасқан көлік құралымен соқтығысу қаупі туындаған кезде жүйе соқтығысу қаупі туралы «Алдынан соқтығысу қаупі» туралы хабарлайды және үздіксіз ескертетін дыбыстық сигналы естіледі.

Соқтығысу қаупі туралы дыбыстық ескерту жұмыс істейтін жылдамдық диапазоны:

- тоқтап тұрған көлік құралдары үшін: 30-100 км/сағ;
- қозғалыстағы көлік құралдары үшін: 30-150 км/сағ;

Егер соқтығысу қаупі артса, онда шұғыл апаттық тежеу жүйесі қысқа уақыттық тежеуді жылдам іске асырады.

Келесі жағдайларда алдыңғы жақтан соқтығысу туралы ескерту жүйесі жұмыс істемейді:

- Жүйе қосылмаған;
- АБҚ селекторы «D» күйінде тұрған жоқ;
- Автокөліктің жылдамдығы жүйе жылдамдықтарының жұмыстық диапазонынан шығып кеткен;
- Жүргізуші тежегіш педалін басты;
- Жүргізуші автокөлікті белсенді басқарады (педальдарға және рульге әсер ету);
- Жүргізуші акселератор педалін шұғыл басты;
- Қозғалтқыш өшірілген;
- Жүйенің деректері бойынша соқтығысу қаупі жойылды;
- Автокөлік тұрақсызданған;
- Жүйені қайта баптау орындалуда;
- ESC жүйесінде ақау бар;
- Жүйеде немесе аспаптар тақтасында қате бар;
- Аспаптар тақтасының ақаулығы;
- Автоматты шұғыл апаттық тежеу жүйесінде ақау бар;
- Радар бұғатталған;
- Камера бұғатталған (жаяу жүргіншілер /жылжымайтын заттар / велосипедшілер үшін).

Жүргізуші алдыңғы жақтан соқтығысу туралы ескерту жүйесінің сезімталдығының үш деңгейінің бірін таңдай алады: алдыңғы, стандартты және кейінгі. Жүйенің сезімталдығы неғұрлым жоғары болса, ол соқтығысу қаупі туралы соғұрлым ертерек хабарлайды, ал ескертулер анағұрлым жиілей түседі.

Автоматты апаттық тежеу жүйесі

Егер жүйенің алдыңғы жақтан соқтығысу туралы ескертуінен кейін жүргізуші тежегіш педалін басса, бірақ қолданылатын тежеу күші жеткіліксіз болса, соқтығысуға жол бермеу үшін автоматты түрде апаттық тежеу жүйесі автокөлікті толық тоқтатуға дейін баяулатуға көмектеседі және дисплейде шұғыл тежеу туралы «Назар аударыңыз! Автокөлікті шұғыл тежеу» хабарламасын көрсетеді. Бұл функция келесі жылдамдық диапазонында жұмыс істей алады:

- тоқтап тұрған көлік құралдары үшін: 4-60 км/сағ;
- қозғалыстағы көлік құралдары үшін: 4-150 км/сағ.

Апаттық тежеу жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді:

- Автоматты шұғыл апаттық тежеу жүйесі іске қосылмаған;
- Жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі тағылмаған;
- АБҚ селекторы «D» күйінде тұрған жоқ;
- Автокөліктің жылдамдығы жүйе жылдамдықтарының жұмыстық диапазонынан шығып кеткен;
- Жүргізуші автокөлікті белсенді басқарады (педальдарға және рульге әсер ету);
- Жүргізуші акселератор педалін шұғыл басты;
- Қозғалтқыш өшірілген;
- Жүйенің деректері бойынша соқтығысу қаупі жойылды;

- Автокөлік тұрақсызданған;
- Жүйені қайта баптау орындалуда;
- ESC жүйесінде ақау бар;
- Жүйеде немесе аспаптар тақтасында қате бар;
- Аспаптар тақтасының ақаулығы;
- Автоматты шұғыл апаттық тежеу жүйесінде ақау бар;
- Радар бұғатталған.

ЕСКЕРТПЕ

Автоматты апаттық тежеу жүйесі автокөліктің 2с қауіпсіз тоқтауына дейін белсенді тежеуді қолданады. Әрі қарай жүйе тежегіш күшін әлсіретеді, ал жүргізуші көлікті уақтылы басқаруы керек (мысалы, тежегіш педалін басу арқылы).

ЖОЛАҚ СЫЗЫҒЫН ҚИЫП ӨТУДІ ЕСКЕРТУ ЖҮЙЕСІ (LDW) ✳

Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесі (LDW) автокөліктің жоғары жылдамдықпен қозғалуы кезінде жүргізушіге жолақ сызығын қиып өткені туралы хабарлайтын қосалқы жүйе болып табылады. Жүйе автокөлік шанағында орналасқан төрт панорамалық камераның көмегімен автокөлік алдындағы жол белгілерін таниды. Жолақ сызығынан өткен кезде ескерту хабарламасы пайда болады және жүргізушіге осы жағдай туралы хабарлап, дыбыстық ескерту жасалады.

ЕСКЕРТУ

Жолақ сызығын қиып өтуді ескерту жүйесі (LDW) — бұл кез келген ауа райы мен жол жағдайлары шартына арналмаған қосалқы функция. Жүргізуші автокөлік қозғалысының, жолаушылардың және жол қозғалысының басқа да қатысушыларының қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, автокөлікті абайлап және мұқият басқаруға әрқашан жауапты болады. Жүргізуші барлық жол белгісінің, жолақтардың талаптарын сақтап, LDW жүйесі оларды таппаған немесе танымаған жағдайларда жол жағдайына сүйенуге міндетті. Мұқият болыңыз және автокөлікті басқаруға дереу кірісуге дайын болыңыз.

LDW жүйесі суық және нашар ауа райында (жаңбыр, қар, тұман) немесе жарық аз және/немесе күрт төмендеген кезде (мысалы, туннельге кіргенде және одан шыққан кезде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін, өйткені бұл жағдайлар датчиктің жұмысына әсер етуі мүмкін. LDW жүйесі келесі жағдайларда және жол шарттарында жұмыс істемеуі немесе жалған ескерту беруі мүмкін:

- Жол төсеміне уақытша жол-құрылыс белгісі және т. б. қондырылған;
- Жол төсемі зақымданған немесе сумен шайылған;
- Жол белгілерінің сызықтары балшықпен/ қармен жабылған;
- Датчик/камера жылжыған немесе бұғатталған;
- Датчик жерүсті қозғалыс жолағындағы белгіні тани алмайды
- Автокөлік тар жолмен немесе қатты бұрылыстармен жүріп келеді.

Сызаттар, жарықшақтар және басқа да әйнек ақаулары жүйенің өнімділігіне және жұмысына,

сондай-ақ камера жұмысының сапасына әсер етуі мүмкін. Алдыңғы әйнекті, оның ішінде датчиктің/ камераның жанында (артқы көріністің салонішілік айнасының жанында орналасқан) жөндеуге қатаң тыйым салынады. Алдыңғы әйнек зақымданған жағдайда оны алмастыру керек. Датчиктің жанындағы алдыңғы әйнекті бөгеуге қатаң тыйым салынады.

LDW жүйесін пайдалану

Жолақ сызығын кесіп өтуді ескерту жүйесін (LDW) мультимедиалық жүйенің дисплейінде қосуға/ өшіруге болады. Автокөліктің қуат көзі қосулы кезде («ON» күйі) жолақ сызығын кесіп өтуді ескерту жүйесін (LDW) Қосу/Өшіру үшін LDW қосқышын басыңыз.

LDW функциясы қосылғаннан кейін:

Автокөлік 65 км/сағ-тан төмен жылдамдықпен қозғалған кезде жүйе күту режимінде болады, ал LDW жүйесінің индикаторы аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде ақ түспен жанады.

Автокөліктің жылдамдығы 65 км/сағ және одан жоғары болған кезде жүйе автоматты түрде іске қосылады, ал аспаптар тақтасында қозғалыс жолағынан шығып кетуді ескерту жүйесінің күйінің индикаторы жасыл түспен жанады.

Егер датчик екі жағынан жолақ сызықтарын анықтаса, аспаптар тақтасындағы қозғалыс жолақтарының сызығы ақ түспен көрсетіледі. Егер жолақ сызықтары тек бір жағынан танылса, аспаптар тақтасындағы осы жағы ақ түспен жанады, ал екінші жағында жолақ жүйе танығанша, сұр болып қалады. Егер екі жақ та танылмаса, олар аспаптар тақтасында көрінбейді.

ЕСКЕРТУ

Жүргізуші қозғалыстың, жолаушылардың және жол қозғалысының басқа да қатысушыларының қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, автокөлікті мұқият басқаруға толық жауапты болады. Жүргізуші барлық жол белгісінің, жолақтардың талаптарын сақтап, LDW жүйесі оларды таппаған немесе танымаған жағдайларда жол жағдайына сүйенуге міндетті. Мұқият болыңыз және автокөлікті басқаруға дереу кірісуге дайын болыңыз.

- Жүйе ауытқуды немесе қозғалыс бағытын дұрыстауды үнемі ескертіп отырмайды. Автокөліктің қозғалыс бағытының ауытқуы немесе бірқалыпты дұрысталуы туралы ескертуден кейін жүргізуші дереу автокөлікті басқаруды өзіне алуы және жол қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін оның қозғалыс бағытын түзетуі қажет.

- Жүйенің дұрыс жұмыс істеуіне күрделі ауа райы жағдайлары әсер етуі мүмкін: қатты жауын, қар немесе тұман, құмды шағыл, нашар көру жағдайы және/немесе жоғары контрастты/ жарық шағылысулар (мысалы, туннельге кіру

және шығу кезінде). Ауытқу туралы ескерту немесе қозғалыс бағытын бірқалыпты дұрыстау болмауы немесе кеш болуы мүмкін. Жүйені келесі шектеулі жағдайларда пайдаланбаңыз.

- Автокөліктің қозғалыс бағытын қосалқы түзету жүйесі тайғақ жолда, қатты бұрылыстарда, жоғары жылдамдықта және т. б. қозғалыс жолағынан автокөліктің ауытқуына жол бермейді.

Жолақ сызықтарын кесіп өтуді ескерту әдістері

Жолақ сызығын кесіп өткен жағдайда аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде ескерту пайда болады және дыбыстық ескерту естіледі.

Аспаптар тақтасында жолақ сызығын кесіп өту туралы ескерту: кесіп өтетін жолақ сызығы қызыл болып жанады.

Жолақ сызығын кесіп өтуді ескерту іске қосылған кезде автокөліктің қозғалыс бағытын дереу түзетіңіз.

Ескерту әдісін таңдау ✖

Жолақ сызығын кесіп өту туралы ескерту тек аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіндегі ескерту мен дыбыстық ескерту арқылы жүзеге асырылады.

Ақауларды тексеру және жою

Егер жолақ сызығын кездейсоқ кесіп өту туралы ескерту жүйесі (LDW) камераның бұғатталғанын, жүйенің дұрыс жұмыс істемейтінін, калибрлеудің орындалмағанын немесе ілеспе жүйенің істен шыққанын анықтаса, аспаптар тақтасындағы LDW

индикаторы сары болып, ақаулықтың себебін көрсетеді.

1. Камера бұғатталған;
2. Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі (LAS) калибрленбеген;
3. Жолақ сызығын кесіп өтуді ескерту жүйесінің істен шығуы;
4. LDW функциясының жұмысын шектеу;

Егер ұзақ уақыт бойы жүйенің қате туралы хабары автоматты түрде өшпесе, сондай-ақ автокөлік қайта іске қосылғаннан кейін жоғалып кетпесе, тексеру және қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ

Қозғалтқышты іске қосу мүмкін болмаған жағдайда оны бірнеше рет және үздіксіз іске қосу әрекеттері кезінде пайдаланылған газдар шығарындыларын бақылау жүйесі бұзылуы мүмкін.

Қозғалтқыштың немесе пайдаланылған газдар шығарындыларын бақылау жүйесінің кез келген компоненттерін қайта жабдықтауға тыйым салынады. Бұл автокөліктің сипаттамаларына әсер етуі немесе тиісті заңдар мен ережелерді бұзуы мүмкін. Қайта жабдықтаудан туындаған автокөліктің кез келген зақымы немесе оның жұмысындағы ақаулық, сондай-ақ осындай қайта жабдықтау салдарынан қуаттың төмендеуі кепілдік міндеттемелермен өтелмейді.

ЕСКЕРТУ

Пайдаланылған газдар шығарындыларын сынау кезінде қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы мен/немесе қозғалтқыш майының температурасы 70°C-тан төмен емес екеніне көз жеткізіңіз. Егер сынақтар 70°C сәйкес келмесе, температураны 80°C дейін көтеріңіз.

Қозғалтқыштың пайдаланылған газдар шығарындыларының жүйесіне арналған сақтық шаралары

Егер автокөлік салонында пайдаланылған газдардың иісін сезсеңіз, дереу автокөлік ішін желдетіңіз. Егер пайдаланылған газдардың автокөлікке қозғалыс кезінде сырттан кіргеніне сенімді болмасаңыз, барлық терезені ашыңыз да, автокөлікті тексеріңіз.

Егер автокөлікпен ішінде жүру немесе сыртқа шығып кету қажет болмаса, қозғалтқышты жабық немесе желдетілмейтін үй-жайларда (мысалы, гаражда) оталдырмаңыз.

Автокөлікті ашық аумақта ұзақ уақытқа қозғалтқышы оталып тұрған күйі қалдыру қажет болса, желдету жүйесін сырттан ауа кіргізуге баптаңыз (сырттан ауа келтіру желдеткіші). Мұндай жағдайларда автокөлік ішінде ұзақ уақыт бойы отырмаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қозғалтқыш шығаратын газдардың құрамында көміртек тотығы (CO), канцерогендер мен уытты компоненттер (бензол туындылары) бар. Пайдаланылған газдармен (CO) ұзақ уақыт бойы шамадан тыс тыныстау сіздің денсаулығыңызға өлімге дейін зиян тигізуі мүмкін, ал гомологтармен және бензол туындыларымен ұзақ уақыт тыныстау сіздің денсаулығыңызға дәл солай зиян тигізеді.

Каталитикалық бейтараптандырғышқа байланысты сақтық шаралары

- Қозғалтқышты белгіленген тәртіптен тыс қолданбаңыз, мысалы, оталдыру жүйесі өшірілген күйінде (OFF күйі) қозғалуға немесе беріліс өшірілген күйі тік ылдиға қарай түсуге жол бермеңіз.
  - Қозғалтқыштың жүктемесіз ұзақ уақыт бойы (бес минуттан ұзақ) жоғары айналымдармен жұмыс істеуіне жол бермеңіз.
  - Қозғалтқыштың немесе пайдаланылған газдар шығарындыларын бақылау жүйесінің кез келген компоненттерін қайта жабдықтауға тыйым салынады. Барлық тексерулер мен реттеулерді CHANGAN өкілетті сервис орталығында жүргізу қажет.
  - Отын деңгейі төмен автокөлікті жүргізбеңіз. Егер отын таусылса, қозғалтқыш өшеді және каталиттік бейтараптандырғыш зақымдалуы мүмкін.
- Жоғарыда көрсетілген профилактикалық (қарапайым) шараларды сақтамау каталиттік бейтараптандырғыштың зақымдалуына алып келуі мүмкін, бұл кепілдік міндеттемелермен қамтылмайды.

ЕСКЕРТУ

Автокөлікті тұраққа қоймаңыз және оны жұмыс істеп тұрған қозғалтқышпен шөп, қағаз немесе жапырақ сияқты жанғыш заттардың жанында қалдырмаңыз. Қозғалтқыш пен пайдаланылған газдарды шығару жүйесі бөліп шығаратын жылу өртке әкелуі мүмкін. Пайдаланылған газдарды шығару жүйесі жұмысын тоқтатқанша және суығанша қандай да бір қорғаныс құрылғысын пайдаланбастан түтін шығару жүйесінің компоненттерінен (мысалы, пайдаланылған газдарды шығару құбырынан) ұстауға тыйым салынады. Әйтпесе, күйік шалуы мүмкін.

ӨЗГЕЖАБДЫҚТАР

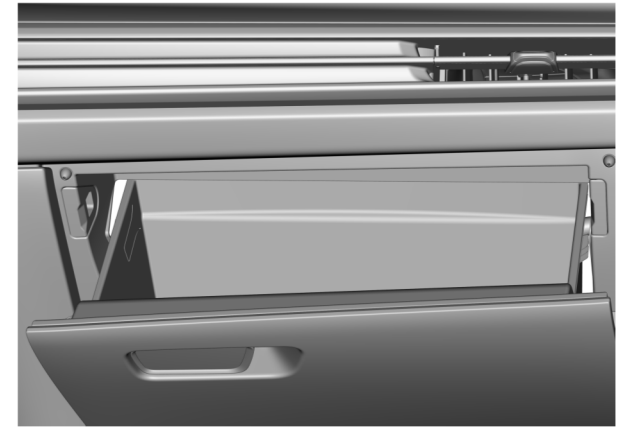
Ұсақ-түйек орындары

ЕСКЕРТУ

Заттарды автокөлік салонында дұрыс сақтамаған жағдайда тежеу немесе шұғыл тік бұрылыстар кезінде олар сырғып немесе құлап кетуі және жүргізушіге немесе жолаушыға соғылуы, осылайша жарақаттар келтіруі мүмкін:

- Автокөліктің қозғалысы кезінде құлыпталатын ұсақ-түйек тартпасын жауып қойыңыз;
- Барлық нысанды сенімді бекітіңіз және автокөлікте бекітілмеген заттардың жоқ екеніне көз жеткізіңіз;
- Сақтауға арналған жәшіктерден және бекіткіштерден ешқандай заттардың құлап түспейтініне көз жеткізіңіз;
- Ауыр, қатты, үшкірленген, өткір немесе сынғыш заттарды жүксалғышқа салып, сенімді етіп бекітіп қойыңыз.

Ұсақ-түйек тартпасы

Ашу: Тұтқаны тартыңыз және сәйкес көлемдегі заттарды сақтауға арналған ұсақ-түйек бөлімі баяу ашылады.

Жабу: қақпақты көтеріп, оны тиісінше жабыңыз.

ЕСКЕРТУ

- Автокөліктің қозғалысы кезінде қолданғаннан кейін ұсақ-түйек тартпасын бірден жауып қойыңыз. Әйтпесе, жазатайым жағдайлардың нәтижесінде жарақаттар келтірілуі мүмкін.
- Ұсақ-түйек тартпасының ішінде бағалы заттарыңызды қалдырмаңыз.
- Ашқаннан кейін ұсақ-түйек тартпасын толық ашу үшін күш қолданбаңыз. Бұл демпферді зақымдауы мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ

Ұсақ-түйек тартпасы бітелмеген. Кейбір модельдерде саңылаулар болуы мүмкін. Олар арқылы кішкентай заттар ұсақ-түйек тартпасынан түсіп кетуі мүмкін, олар автокөлік қозғалған кезде бөгде дыбыстар шығаруы немесе тіпті оны зақымдауы мүмкін. Майда заттарды ұсақ-түйек тартпасында сақтамаңыз.

Түбіртектер мен қағаздар бөлімі

ЕСКЕРТУ

- Түбіртектер мен қағаздар бөлімін ұзақ уақыт ашық ұстамаңыз;
- Автокөліктің қозғалысы кезінде қолданғаннан кейін түбіртектер мен қағаздар бөлімін бірден жауып қойыңыз. Әйтпесе, жазатайым оқиғаның нәтижесінде жарақаттар келтірілуі мүмкін;
- Түбіртектер мен қағаздар бөлімінде бағалы заттарыңызды қалдырмаңыз.

Шынтақтаяныш

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Соққылар және жарақаттар алу қаупін азайту үшін автокөліктің қозғалысы кезінде шынтақтаяныштың қақпағын жабық күйде ұстаңыз.

Автокөліктің сынуын болдырмау үшін шынтақтаянышқа сұйықтықтың төгілуіне жол бермеңіз.

Жүргізуші мен алдыңғы жолаушыға арналған алдыңғы шынтақтаяныштағы ұсақ-түйек бөлімі

Автокөліктің жинақтамасына қарай алдыңғы шынтақтаяныштың екі түрі бар.

Тұтқаны жоғары қарай тартып, алдыңғы шынтақтаяныштың ұсақ-түйек бөлімін ашыңыз.

Стақанқойғыш ✖

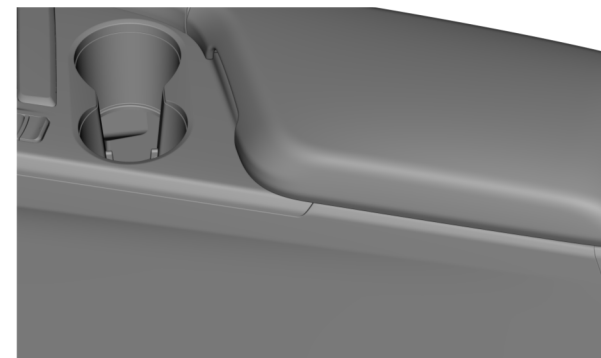
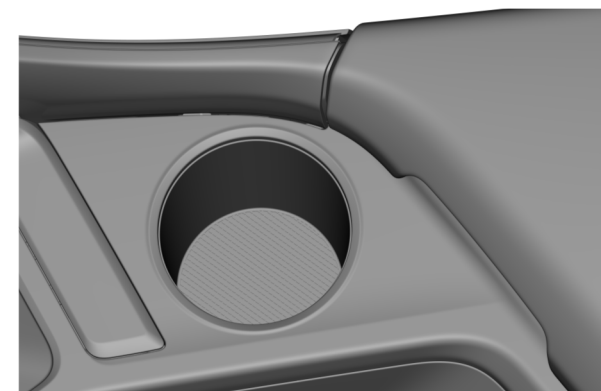
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Стақанқойғышқа жеңіл және сынбайтын ыдыстарды салыңыз. Ыдыстағы сусынның ыстық емес екеніне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, бұл жазатайым оқиғалардан жарақат алу қаупін арттыруы мүмкін.

Әрқашан стақанқойғышқа оның көлеміне сәйкес келетін қақпағы бар ыдыс салыңыз. Әйтпесе, ыдыстағы сусын шашырауы мүмкін.

Алдыңғы стақанқойғыш

Автокөліктің жинақтамасына қарай алдыңғы шынтақтаяныштың екі түрі бар.

Стақанқойғыш екі резеңке тығыздағышпен жабдықталған, оны алғаннан кейін стақанқойғышты сақтау орны ұлғаюы мүмкін.

Екінші қатардағы жолаушыларға арналған стақанқойғыш ✖

Артқы орындықтың ортасында орналасқан шынтақтаянышты төмен түсіріңіз, сонда екінші қатардағы жолаушыларға арналған стақанқойғыш қолжетімді болады.

Артқы орындық қалтасы

Қалталар алдыңғы орындықтардың арқалықтарында орналасқан.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Ауыр немесе өткір заттарды орындықтардың қалтасына салмаңыз.

Сымсыз зарядтау жүйесі

Сымсыз зарядтау құрылғысымен жабдықталған автокөлік сымсыз зарядтау функциясы бар ұялы телефонды немесе сымсыз зарядтау мүмкіндігі бар құрылғыға қосылған ұялы телефонды қуаттай алады. Ұялы телефонның зарядтау қуаты шығыс қуатына сәйкес келуі керек. Сымсыз зарядтау құрылғысының максималды шығыс қуаты - 15 Вт. Ұялы телефонды зарядтау жылдамдығы ұялы телефонды зарядтау тәсіліне, зарядтау тақтасына дейінгі қашықтыққа және басқа факторларға байланысты.

ЕСКЕРТПЕ

Сымсыз зарядтау құрылғысының жанына металл заттарды, магниттік карталарды және қашықтан басқару құралдарын қоймаңыз.

Сымсыз зарядтау құрылғысы имплантацияланатын жүрек ширатқыштың жұмысына әсер етуі мүмкін. Оны қолданар алдында электромагниттік сәулеленудің әсері туралы сенімді ақпарат алу үшін дәрігермен және құрылғыны өндірушімен кеңесу ұсынылады.

Автокөлік дисплейінде «Температура тым жоғары, сымсыз зарядтау құрылғысы ажыратылған» хабары пайда болған жағдайда құрылғыны автоматты түрде қорғау функциясы қосылған.

Сымсыз зарядтау құрылғысын пайдалану

1. Сымсыз зарядтау құрылғысын пайдаланбас бұрын

Орталық ұсақ-түйек бөлімі

USB ұясын ұялы құрылғыларды зарядтау үшін пайдалануға болады. Орталық ұсақ-түйек бөлімінде ұялы телефондар, темекі, шамдар және т. б. сияқты кішкене заттарды сақтауға болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Артқы жолаушылардың жарақат алуын болдырмау үшін ұсақ-түйек жәшігіне түсіп қалуы мүмкін ауыр, өткір және тағы басқа заттарды салмаңыз.

Есік қаптамасындағы ұсақ-түйек бөлімі

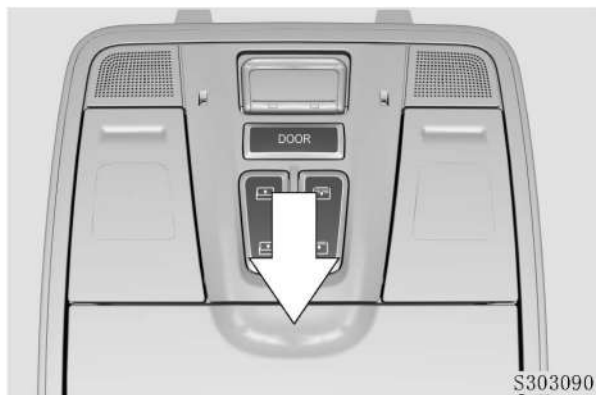
Суы бар ыдысты, сусындар құйылған бөтелкелерді және т. б. төменгі ұсақ-түйек бөліміне орналастыруға болады. Кішкентай заттарды ұсақ-түйек бөлімінің жоғарғы бөлігіне қойыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Есік қаптамасындағы ұсақ-түйек бөлімдеріне сынғыш және үшкір заттар салмаңыз. Бұл жазатайым оқиғалардан немесе апаттан жарақат алу қаупін арттырады. Ұсақ-түйек бөлімінде бағалы заттарыңызды қалдырмаңыз.

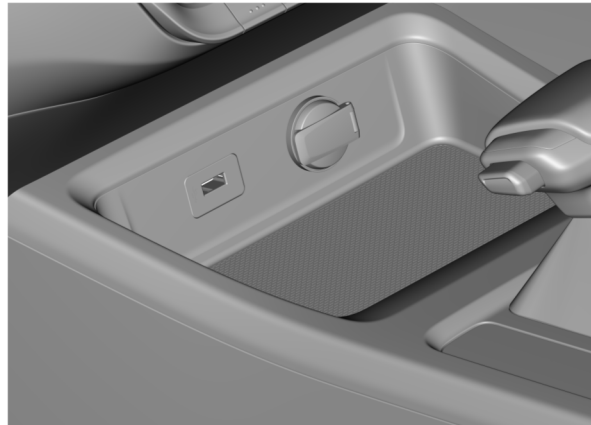
Көзілдірік сақтауға арналған бөлім ✖

S303090

Бөлім көзілдірікті сақтауға арналған. Бөлімді ашу пернесі төбенің плафонында орналасқан. Бөлімді ашу үшін пернені басыңыз. Жабу үшін бөлімнің қақпағын жоғары көтеріңіз.

Алдыңғы жақтағы ұсақ-түйек бөлімі

USB ұясын ұялы құрылғыларды зарядтау үшін пайдалануға болады. Орталық ұсақ-түйек бөлімінде ұялы телефондар, темекі, шамдар және т. б. сияқты кішкене заттарды сақтауға болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Розеткаға ток өткізгіш материалдар мен заттарды (мысалы, су, тиындар және т.б.) салмаңыз. Электр розеткасына абайсызда ток өткізгіш материалдар тиген жағдайда автокөлікті тоқтатыңыз, электрмен қоректендіруді өшіріңіз және аккумулятордың теріс клеммасын ажыратыңыз. Автокөліктің қысқа тұйықталуын болдырмау үшін розеткаға кірген бөтен заттарды алыңыз және ұяшығын тазалаңыз;
- Егер розетканы пайдаланбасаңыз, қақпағын жабық күйінде ұстаңыз;
- Ұсақ-түйек бөлімінде бағалы заттарыңызды қалдырмаңыз.

Тоқ көзі мен USB қуаттағыш құрылғысы

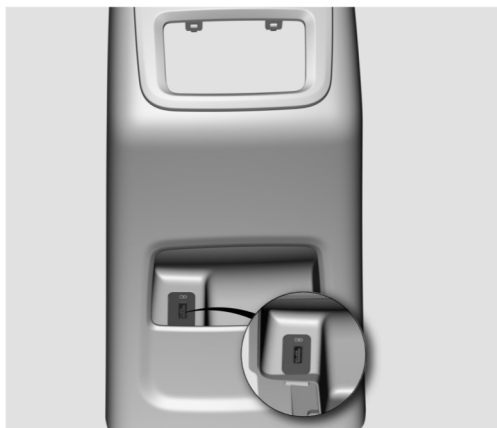

Тоқ көзі автокөліктің электр жүйесімен жұмыс істейтін электр жабдықтарын қосуға арналған.

Алдыңғы USB ұясы USB-жинақтағышты, ұялы телефонды және т. б. қосуға арналған.

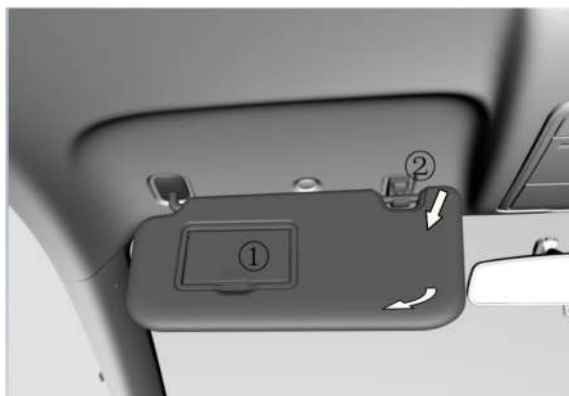
ЕСКЕРТУ

- Электр тогының ұруын болдырмау үшін тоқ көзіне кернеуі 12В және максималды қуаты 120 Вт құрайтын электр құрылғыларын ғана қосуға рұқсат етіледі.
- Саусақтарыңызды немесе бөгде заттарды (түйреуіштер және т. б.) қуат көзіне салмаңыз және тоқ көзіне ылғал қолыңызды тигізбеңіз.
- Тоқ көзін тек қана қозғалтқыш істеп тұрғанда пайдаланыңыз. Пайдаланып болған соң ашаны тоқ көзінен шығарыңыз. Қозғалтқыш тоқтағаннан кейін электр тұтынғыштар ұзақ уақыт пайдаланылса, аккумулятор заряды таусылады.
- Тоқ көзін пайдалану кезінде кондиционерді немесе жылытуды минималды деңгейге қойыңыз.
- Тоқ көзі пайдаланылмаса, оның қақпағын жабық ұстаңыз.
- Ашаны тоқ көзіне толығымен кіргізіңіз. Егер байланыс нашар болса, штепсель қызып кетуі мүмкін және/немесе ішкі температура сақтандырғышы күйіп кетуі мүмкін.

Екінші қатардағы жолаушыларға арналған USB ұясы номиналды кернеуі 5В және максималды тогы 2,4А құрайтын ұялы құрылғыларды ғана зарядтауға арналған.

Күнқағар

- ① Күнқағардағы косметикалық айна;
- ② Күнқағар бекітпесінің қронштейні.

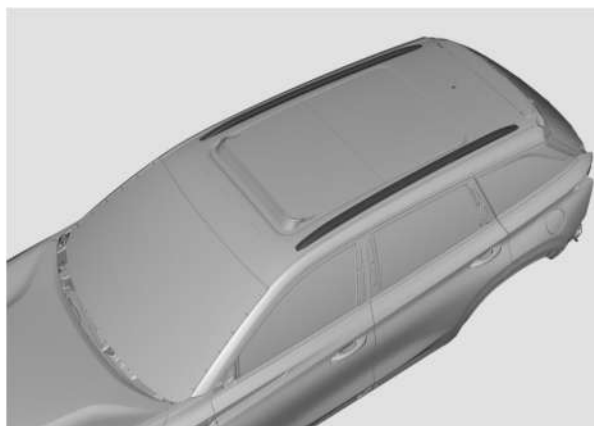
Күнқағар жүргізушіні және жолаушыларды шағылысулардан және тікелей түсетін күннің жарығынан қорғайды.

Күнқағарды төмен түсіріңіз және оның ішкі жағын оны ұстап тұрған қронштейннен мұқият шығарып алыңыз ②. Бүйірден түсетін сәуленің шағылысуынан қорғану үшін күнқағарды шетке қайырып қойыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Күнқағарды бастапқы орнына қайтармас бұрын косметикалық айнаның қақпағын өшіріңіз де, жабыңыз.

Төбедегі бойлық рейлингтер✳

Төбедегі бойлық рейлингтер тек сәндік функцияға ие және жүктерді бекітуге және тасымалдауға арналмаған.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Көлденең арқалықтарды орнатпаңыз және бекіткіштерді немесе басқа да жүктемелерді рейлингтерге қоймаңыз.

Жүкті сақтау және тасымалдау кезіндегі сақтық шаралары

- Жүк көлемі жүксалғыш есігінің дұрыс жабылуын қамтамасыз ету үшін жүксалғыш есігінің ойығының көлемінен аспауы тиіс. Қозғалысты бастамас бұрын жүксалғыш құлыпталып тұрғанына көз жеткізіңіз;
- Жүксалғыш қаптамасының элементтерін зақымдамау үшін жүк салмағы 50 кг-дан аспауы тиіс;
- Дөңгелек және / немесе цилиндрлік заттар қозғалыс кезінде жүксалғыштың қаптамасымен және / немесе есігімен соқтығыспауы үшін мықтап бекітілуі керек.

ЕСКЕРТПЕ

Жанғыш, тез тұтанатын, жарылыс қаупі бар, ұлы, ұлтты, күйдіргіш және басқа да қауіпті жүктерді сақтауға және тасымалдауға тыйым салынады. Жүксалғыш есігі ашық кезде жүктерді тасымалдауға тыйым салынады.

IV. АТВОКӨЛІКТІ БАСҚАРУ

АВТОКӨЛІКТІ ПАЙДАЛАНУ КЕЗІНДЕГІ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

CHANGAN CS35PLUS автокөлігі — ойлы-қырлы жерде пайдалануға болатын, ауырлық ортасы биік және клиренсі ұлғайтылған көпфункционалы автокөлік.

- Автокөліктердің басқа түрлерімен салыстырғанда, ауырлық ортасы жоғары автокөлік аударылуға аса орнықты емес;
- Биік клиренсі жақсы көріністі қамтамасыз етеді;
- Жолсыз жерлерді жақсы еңсеру үшін SUV типті автокөліктердің баптаулары мен сипаттамалары аспасы төмен шағын жолаушы автокөліктеріне немесе спорттық купелерге тең қозғалыс жылдамдықтарында сай келмейді. Жоғары жылдамдықпен күрт бұрылу салдарынан автокөлік аударылып кетуі мүмкін;
- Шатырда орналасқан жүксалғышта ауыр жүктерді тасымалдау автокөліктің ауырлық ортасын арттырып, оның тұрақтылығын нашарлатады. Шатырдағы жүксалғышта ауыр жүкті тасымалдаудан аулақ болыңыз;
- Қапталдан екпінді жел соққанда жылдамдықты шектен асырмаңыз. Пішіні мен жоғары ауырлық ортасының арқасында автокөлік, әдеттегі жолаушы автокөлігіне қарағанда, қапталдан соққан жел екпініне анағұрлым сезімтал болып келеді. Жылдамдықты төмендету автокөлік басқаруды жеңілдетеді әрі жақсартады;
- Тік өрге шыққанда оның өту қабілетін анықтайтын автокөліктің өлшемдерін ескере отырып, өрдің бойымен тік (тікелей жоғары немесе төмен) қозғалуға тырысыңыз. Автокөлік өрге перпендикуляр бағытпен қозғалғаннан гөрі өрге қиялай шығу не түсу кезінде аударылып кету ықтималдығы жоғары болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Автокөлік қозғалысы кезінде барлық жолаушы қауіпсіздік белбеулерін тағып отыруы керек. Аударылған жағдайда қауіпсіздік белбеулерін тақпаған жолаушылардың жарақат алу немесе тіпті өлімге ұшырау қаупі жоғары болады.
- Күрт бұрылыстар мен маневрлерден, бір орыннан ытқып қозғалудан, жоғары жылдамдықпен жүруден және күрт тежеуден аулақ болыңыз. Автокөлікті күрт үдетіп жүргізу мәнері және дұрыс пайдаланбау көлікті басқара алмай қалуға немесе автокөліктің аударылуына әкелуі мүмкін.
- Жолсыз жермен немесе ойлы-қырлы жермен жүрген кезде қатты жылдамдықпен жүрмеңіз. Шұғыл бұрылу, шұңқырлар мен тастардың үстінен жоғары жылдамдықпен өте шығу, бөгде заттардың соғылуы және т.б. автокөліктің аспа элементтері мен шассиіне күрделі зақым келтіруі мүмкін, ал бұл автокөлікті басқара алмай қалуға немесе аударылуға алып келеді.

ЖОЛСЫЗ ЖЕРЛЕРМЕН ЖҮРУ КЕЗІНДЕГІ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

- Жолсыз жерге шықпас бұрын қозғалтқыштағы мотор майының деңгейін тексеріп, қажет болған жағдайда үстемелеп құйыңыз. Дөңгелектегі қысымды, шиналардың күйін тексеріңіз. Автокөлікке жиналмалы күректі, баллон кілтін, сүйрейтін арқанды және т.б. салыңыз;
- Жолсыз жермен жүру автокөліктің зақымдану ықтималдығын арттырады. Жүргізу стилі мен мәнері бағдар мен төңірек жағдайларына сәйкес мұқият түзетілуі және қауіпсіз болуы керек;
- Жолсыз жермен жүргенде АБҚ селекторын N қалпына ауыстырмаңыз;

- Жолсыз жермен жүріп өткен соң автокөлікті мұқият жуыңыз және қарап тексеріп шығыңыз;
- Жолсыз жерлермен жүрген кезде құм, су немесе май-су қоспасы тежегіш жүйесіне кіріп кетуі мүмкін, ал ол тежегіш механизмдерінің тозуын арттырады, тежеу тиімділігін төмендетеді және тежеу жүйесінің істен шығуына әкеледі. Жолсыз жерден жүріп өткеннен кейін тежегіш жүйесін тазалаңыз.
- Бөгде шу, үйкеліс пайда болғанда немесе тежеу тиімділігінің төмендеуі байқалғанда тежеу жүйесін тексеру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына дереу хабарласыңыз.

ҚОЗҒАЛЫСТЫ БАСТАУ АЛДЫНДАҒЫ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

Автокөліктің сыртын тексеру

- Барлық терезе, айналар және жарықтандыру аспаптары таза екеніне көз жеткізіңіз;
- Шиналарда зақымдардың бар-жоғын немесе бөгде заттардың жиналып қалмағанын қарап тексеріңіз. Шиналардағы қысымды тексеріңіз;
- Автокөліктің астында май аққан жерлердің бар не жоғын тексеріңіз;
- Қозғалтқыштағы май деңгейі және басқа сұйықтықтар қалыпты екеніне көз жеткізіңіз.

Қозғалтқышты іске қоспас бұрын

- Барлық есікті жабыңыз және бекітіңіз;
- Дұрыс отыру үшін орындықтың, арқалықтың және бассүйегіштің қалпын тексеріп, реттеңіз;
- Артқы көрініс айналарын реттеңіз;
- Салондағы барлық жолаушының қауіпсіздік белбеуін таққанына көз жеткізіп алыңыз;
- Автокөліктің электр қуатын қосқан кезде бақылау шамдарының жұмысын және күйін тексеріңіз;
- Автокөліктің электр қуаты қосылып тұрған кезде («ON» күйі) габарит шамдарының (КЖЖ) жұмысын тексеріңіз;

- Тұрақ тежегішін (EPB) босатып, бақылау шамының сөнгеніне көз жеткізіңіз.

Қозғалтқышты оталдырғаннан кейін

- Қозғалтқышты суықтай оталдырғаннан кейін бос жүріс айналымдары жылытылған автокөлікке қарағанда жоғары болады. Бұл қозғалтқышты тез жылыту үшін қажет және ақау емес.
- Автокөліктің қозғалысы кезінде тежегіш педалін басқанда бөгде дыбыстар естілсе (қатты шуыл немесе үйкеліс шуылы, шықырлау, металдың «сыртылдауы»), тежегіш қыспақтарын жақын маңдағы CHANGAN өкілетті сервис орталығында дереу тексеру және ауыстыру қажет.
- Пайдаланылған газдарды шығару жүйесін тыңдап, онда кез келген дыбыстар мен басқа да бөгде дыбыстардың бар-жоғын тексеріңіз. Егер қандай да бір ағып кетуді немесе бөгде дыбыстарды байқасаңыз, CHANGAN өкілетті сервис орталығына дереу хабарласыңыз.

ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫ ОТАЛДЫРУ ЖӘНЕ ӨШІРУ

Кілтсіз оталдыру ✖

Қозғалтқышты іске қоспас бұрын

1. Автокөліктегі артық энергия тұтынатын аспаптар мен жарықтандыру жүйесін сөндіріңіз.
2. SMART-кілт автокөлік ішінде іске қосу аймағында тұрғанына көз жеткізіңіз.

АБҚ-мен жабдықталған автокөліктердің қозғалтқышын оталдыру

1. АБҚ селекторының «P» (Тұраққа қою) немесе «N» (Бейтарап) күйінде тұрғанына көз жеткізіңіз.
2. Тежегіш педалін басыңыз;
3. «START ENGINE STOP» түймесінің айналасындағы көмескі жарық жасыл түспен жанғаннан кейін қозғалтқышты оталдыру түймесін басыңыз.

ЕСКЕРТУ

Автокөлік қозғалысы кезінде «START ENGINE STOP» түймесін басушы болмаңыз.

Қозғалтқышты іске қоспас бұрын тежегіш педалін (АБҚ) және/немесе ілінісу педалін (АБҚ) қозғалтқыш оталғанына дейін толық басыңыз. Егер «START ENGINE STOP» түймесінің көмескі жарығы жасыл түспен жанбаса, қозғалтқыш оталмайды.

Қозғалтқышты оталдырғаннан кейін қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының температурасы жұмыс аумағына жеткенше қозғалысты төменгі жылдамдықпен бастаңыз. Бұл қозғалтқышты жұмыс температурасына дейін тез қыздыру үшін қажет.

Қозғалтқышты сәтсіз оталдыру

Егер «START ENGINE STOP» оталдыру түймесін басқаннан кейін қозғалтқыш іске қосылмаса, келесі ықтимал себептерді тексеріңіз:

1. SMART-кілт пен автокөлік арасында байланыс жоқ. Кілт анықталмады немесе кілттің қуат элементінің заряды таусылған.
2. Руль құлыптанған. Аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде «Руль құлыптанған» ақпараттық хабарламасы көрсетіледі. «START ENGINE STOP» іске қосу түймесін баса отырып, рульді ақырын бұраңыз.
3. Қоршаған орта жағдайлары, аккумулятор батареясы зарядының деңгейі, отынның төмен деңгейі және т.б. факторлар қозғалтқыштың дұрыс оталмауына себеп болуы мүмкін. Егер қозғалтқыш оталмаса, диагностика жүргізу және қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Қозғалтқышты кілтсіз өшіру (АБҚ-мен жабдықталған автокөліктер үшін)

1. Автокөлік толық тоқтағаннан кейін берілістерді ауыстырып қосу селекторын «P» (Тұраққа қою) күйіне ауыстырыңыз;
2. «START ENGINE STOP» түймесін басып, қозғалтқышты өшіріңіз.

Төтенше жағдайда, егер автокөлік қозғалысы кезінде қозғалтқышты өшіру қажет болса, жылдамдықты 40 км/сағ дейін төмендетіңіз, «START ENGINE STOP» іске қосу түймесін 5 секундтан артық басып тұрыңыз.

ТРАНСМИССИЯ

АБҚ-ның қолмен ауыстыру режимі

Автоматты беріліс қорабы (АБҚ) ауыстырып қосудың 2 режимімен жабдықталған — автоматты ауыстырып қосу режимі және қолмен ауыстырып қосу режимі. Ауыстырып қосу режимін берілістерді ауыстырып қосу селекторының көмегімен таңдауға болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Автокөліктен шығар алдында тұрақ тежегіші, АБҚ селекторы «P» (Тұраққа қою) күйіне орнатылғанына көз жеткізіңіз және оталдыру жүйесін «LOCK/OFF» күйіне ауыстырыңыз.
- Тұрақ тежегішіне балама ретінде селектордың «P» (Тұраққа қою) күйін пайдаланбаңыз.

Режимді таңдау

Спорттық режимге өту үшін АБҚ селекторын «D» күйінен оңға қарай жылжытыңыз. АБҚ селекторын одан әрі алға немесе артқа қарай жылжыту автокөлікті «SPORT» режимінен АБҚ берілістерін ауыстырып қосудың қол режиміне ауыстырады.

Берілістерді ауыстырып қосу

«P» (Parking)- Тұраққа қою. АБҚ селекторының «P» күйі – қозғалтқыштың тұраққа қою және оталдыру режимі:

- Автокөлікті толығымен тоқтатқаннан кейін және тұрақ тежегішін іске қосқаннан кейін АБҚ берілістерді ауыстырып қосу селекторын «P» (Тұраққа қою) күйіне ауыстыруға болады (EPB пернесі жоғары көтерілген);
- Ауыстырып қосу педалі үшін — акселератор педалін жіберіп, тежегіш педалін басыңыз.

АБҚ селекторын «P» (Parking) — Тұраққа қою күйіне орнату:

1. Тежегіш педалін басып, автокөлікті толығымен тоқтатыңыз;
2. Автокөлік толық тоқтаған кезде тұрақ тежегішінің (EPB) пернесін (иінтірегін) жоғары тартыңыз;
3. Тежегіш педалін жібермей, АБҚ селекторын «N» күйіне ауыстырыңыз және тұрақ тежегішіне қою үшін шамамен 3 секунд ұстаңыз.
4. АБҚ селекторын «P» (Тұраққа қою) күйіне ауыстырыңыз.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған және тежегіш педалі басылып тұрған кезде АБҚ селекторын «P» (Тұраққа қою) күйінен кез келген қажетті күйге оңай ауыстыруға болады. Берілістерді ауыстыру үшін

берілістерді ауыстыру селекторындағы құлыпты ашу түймесін басыңыз: «P→R», «R→P», «N→R».

АБҚ селекторын «P» күйіне бекіту

Егер АБҚ селекторы «P» (Тұраққа қою) күйіне дұрыс орнатылмаған болса, ол осы күйде бұғатталуы мүмкін. Мысалы, пандус үстінде немесе өрде тұраққа қойғанда. Селектордың құлыптануы – қалыпты жағдай. Бұл жағдайда АБҚ бекіткішіне автокөліктің толық салмағы әсер етеді. АБҚ бекіткіші мен берілістер қорабының тістегеріштері АБҚ селекторын «P» (тұраққа қою) күйінен ауыстырып қосу үшін АБҚ селекторына көп күш жұмсауды талап ете отырып, үлкен үйкеліс жасайды. Бұл қиын процесс және белгілі бір күшті қажет етеді. Ауыстырып қосу процесі соққымен бірге жүруі мүмкін. Егер АБҚ селекторын «P» күйінен өз бетінше шығару мүмкін болмаса, CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

«R» (Reverse) – Артқа жүру:

Берілістерді ауыстыру селекторын автокөлік толығымен қозғалыссыз болған жағдайда ғана «R» (Тұраққа қою) күйіне ауыстыруға болады.

«N» (Neutral) – Бейтарап күй

- Қозғалтқыштың жұмыс істеп тұрғанына/тұрмағанына қарамастан, бұл берілісті автокөлік қозғалысы кезінде қолданушы болмаңыз.
- Автокөлікті жұмыс істеп тұрған қозғалтқышпен біршама уақытқа тоқтату қажет болса, мысалы, кептеліс кезінде автокөліктің тежегішін алдын ала қосып, осы берілісті қолданыңыз;
- Берілістерді ауыстырып қосу селекторы «N» (Бейтарап күй) күйінде болса, қозғалтқышты оталдыруға болады;
- Автокөлікті тіркеп сүйреу кезінде осы берілісті қолданыңыз.

«D» (Drive) – Алға жүру

Бұл режимде беріліс қорабы берілістерді автоматты түрде ауыстырып отырады, бұл кезде қозғалтқыштың айналу жылдамдығы, отын шығыны және қозғалтқыштың жұмысының шуылы оңтайлы күйде болады.

+/- — қол режимінде жоғары және төмен беріліске ауысу:

Арттыру: селекторды алға жылжытыңыз;

Төмендету: селекторды артқа тартыңыз.

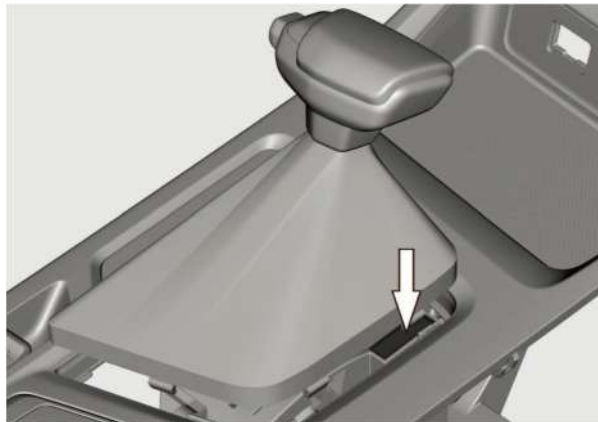
АБҚ күйі мен жұмыс режимдерін көрсету

Таңдалған режим туралы ақпарат («P», «R», «N», «D» таңбасы) аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде көрсетіледі. АБҚ қол режимінде жұмыс істегенде дисплейде нақты беріліс туралы ақпарат көрсетіледі (мысалы, 1, 2... және т.б.).

АБҚ селекторын бекіту жүйесі

«P» күйінде АБҚ селекторының құлыптау функциясы бар. Автокөліктің электр қуаты («ON» күйі) қосулы болса немесе қозғалтқыш жұмыс істеп тұрса, тежегіш педалін басыңыз. Берілістерді ауыстырып қосу селекторын «P» (тұраққа қою) күйінен ауыстыру үшін АБҚ түймесін басыңыз.

Егер жоғарыда аталған бекітпеден шығару тәсілі сәтсіз болса, қолмен бекітуден шығару тәсілін қолданыңыз: ауыстырып қосу жолағын ашып, бекітпеден шығару түймесін басыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Егер автокөлік қозғалысы кезінде аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде трансмиссия ақауы туралы ақпарат көрсетілсе немесе келесі жағдайларда трансмиссия ақауы индикаторы жанса, тиісті шараларды қолданыңыз:

- Егер берілістерді ауыстырып қосу кезінде айқын ауытқулар немесе соққылар болмаса, диагностикалау жүргізу және қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына мүмкіндігінше тезірек хабарласыңыз.

- Егер берілістердің ауысуы айқын соққылармен, серпілістермен және бөгде шуылмен бірге жүрсе, қозғалысты тоқтатып, диагностикалау жүргізу және қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына автокөлікті сүйреп апару үшін эвакуаторды шақырыңыз.

- Автокөліктің қуаты жоғалған жағдайда қозғалысты тоқтатып, диагностикалау жүргізу және қызмет көрсету үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына автокөлікті сүйреп апару үшін эвакуаторды шақырыңыз.

ЕСКЕРТУ

Қозғалыс және тасымалдау кезінде АБҚ селекторын «P» (тұраққа қою) күйіне ауыстыруға қатаң тыйым салынады. Әйтпесе, АБҚ-ны құлыптау бекіткіші зақымданып, АБҚ сынып кетуі мүмкін.

Қозғалыс кезінде АБҚ селекторын «N» (бейтарап) күйіне ауыстыруға қатаң тыйым салынады. Әйтпесе, май сорғысының өнімділігі төмендейді, ал мұның салдарынан беріліс қорабының ішіндегі температура жоғарылап, оның компоненттері толық зақымдалады.

«D» (алға жүру) және «R» (артқа жүру) режимдері арасында ауыстырып қосуды автокөлік толығымен тоқтағаннан кейін ғана жүзеге асыру қажет. Әйтпесе, беріліс қорабы зақымдалуы мүмкін.

ТЕЖЕУ ЖҮЙЕСІ

Автокөлік гидравликалық дискілі тежегіштермен жабдықталған. Жұмыс тежегішін қосу немесе өшіру үшін тежегіш педалін басыңыз немесе жіберіңіз.

Егер тежегіш педалі қозғалтқышты оталдыру алдында басылса, оталғаннан кейін тежегіш педаліне түсетін күш жеңілдейді және педаль төмен түседі, бұл вакуумдық күшейткіші бар тежеу жүйесінің қалыпты жұмысы болып есептеледі.

ЕСКЕРТУ

- Автокөлік қозғалысын бастамас бұрын барлық бақылау шамдары мен тежеу жүйесінің индикаторы қалыпты жұмыс істейтініне көз жеткізіңіз.

- Тежегіш қыспақтары тозу датчиктерімен жабдықталған. Егер тежеу кезінде металл дыбысы естілсе (тежегіш дискісіне металл серіппелі датчиктің тиіп шықырлауы), тежегіш қыспақтарын ауыстыру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына мүмкіндігінше тезірек хабарласыңыз.

- Тежегіш қыспақтары тозып кеткен автокөліктерді пайдаланбаңыз. Өзіңізді және жол қозғалысының басқа қатысушыларын апат қаупіне ұшыратпаңыз.

Электрмеханикалық тұрақ тежегіші (EPB)

Электрмеханикалық тұрақ тежегішінің (EPB) функциялары: тұраққа қою кезінде автокөлікті бір орында ұстау, өрге көтерілгенде автокөліктің сырғып кетуіне жол бермеу, жоғары температурада тежеу күшін реттеу, динамикалық тежеу функциясы.

Автокөлікті бір орында ұстау функциясы

Автокөлік толық тоқтағаннан кейін EPB пернесін жоғары тартыңыз. Тұрақ тежегіші іске қосылады, аспаптар тақтасының көпфункционалы

дисплейіндегі EPB индикаторы **(P)** – қызыл түспен, ал тұрақ тежегіші пернесінің индикаторы сары түспен жанады.

Автокөлікті тұрақ тежегішінен шығару үшін алдымен тежегіш педалін, содан кейін EPB пернесін басыңыз. Тұрақ тежегіші құлыптан босатылып, аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіндегі **(P)** және тұрақ тежегішінің пернесіндегі индикаторлар сөнеді.

Автокөлікті тұрақ тежегішіне қою немесе алып тастау кезінде тежегіш механизмдерінің жұмысының шуылы естіледі.

ЕСКЕРТПЕ

Егер электрмеханикалық тұрақ тежегішінің ақау индикаторы жанса, автокөлікті бір орында қайта іске қосыңыз, электрмеханикалық тұрақ тежегішінің (EPB) пернесін басып, жоғары қарай тартыңыз. Егер ақау индикаторы әлі де жанып тұрса, диагностика жүргізу және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ЕСКЕРТУ

- Автокөлік қозғалысы кезінде электрмеханикалық тұрақ тежегішінің (EPB) пернесіне тимеңіз;
- EPB пернесінің үстіне ауыр заттарды қоймаңыз.

Қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе (DAA) ✳

Қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе (DAA) – EPB-нің көмекші функциясы. DAA жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде жүргізушіге EPB пернесін басудың қажеті жоқ. Жүйе қозғалысты бастау ниетін анықтаған кезде EPB автокөлік қозғалысын бастау үшін акселератор педалін басқан кезде тұрақ тежегішін автоматты түрде босатады. Бұл функция автокөліктің қозғалысын бастау кезінде ыңғайлылықты едәуір арттырады.

Қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе (DAA) келесі шарттар орындалған кезде жұмыс істейді: жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі тағылған, жүргізушінің есігі дұрыс жабылған.

ЕСКЕРТУ

Қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе (DAA) артқы жүріспен қозғалуға да арналған. Маневр жасаған кезде мұқият және абай болыңыз.

МБҚ-мен жабдықталған автокөліктерде DAA жүйесін пайдалану кезінде МБҚ селекторының күйіне назар аударыңыз. Бейтарап берілісте («N» күйі) ілінісу педалін жіберу және акселератор педалін бір уақытта басу автокөліктің сырғуына алып келуі мүмкін.

Қызып кету кезінде тежеу күшін реттеу (HTR)

HTR жүйесі – EPB-нің көмекші функциясы. Жиі тежеу тежегіш механизмдердің қызып кетуіне әкелуі мүмкін. Қауіпсіз тұраққа қоюды қамтамасыз ету үшін HTR жүйесі автокөлік тоқтағаннан кейін автоматты түрде іске қосылады. HTR жүйесі автокөліктің қозғалмауын қамтамасыз ету үшін тұрақты уақыт аралығында қайта автоматты түрде қосады. Жүйе жұмыс істеп тұрған кезде тежегіш механизмдері жұмысының шуылы естілуі мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ

Бірнеше үздіксіз тежегеннен кейін қауіпсіз тұраққа қоюды қамтамасыз ету үшін автокөлікті тегіс жолда тұраққа қоюға тырысыңыз.

Динамикалық аялдау жүйесі (CDP)

Динамикалық аялдау жүйесі (CDP) – бұл электрмеханикалық тұрақ тежегішінің (EPB) қосалқы функциясы және шұғыл тежеу үшін электрмеханикалық тұрақ тежегішін (EPB) үздіксіз іске қосады.

ЕСКЕРТУ

CDP жүйесін қолдана отырып тежеу тек апаттық жағдайларда мүмкін болады.

Егер тежеу кезінде тежеу жүйесінің ақаулығы анықталса, CDP функциясын қолдану ұсынылады.

«P» берілісін бекіту функциясы (SIPA)

«P» берілісін бекіту функциясы – бұл тұраққа қоюда көмек көрсетудің электрондық функциясы. Тежегіш педалін басқаннан кейін және автоматты беріліс селекторын «P» күйіне ауыстырғаннан кейін автокөлік толығымен тоқтаған кезде электромеханикалық тұрақ тежегіші автоматты түрде іске қосылады және EPB жұмыс индикаторы мен EPB ауыстыру түймесінің индикаторы қосылады.

ЕСКЕРТУ

Егер берілісті ауыстыру селекторы «P» күйінен ауысса, автокөлік электромеханикалық тұрақ тежегішінен автоматты түрде алынбайды. Тұрақ тежегішін алып тастау үшін тежегіш педалін басып, EPB қосқышын басыңыз.

Тежегішті бекіту жүйесі (ABS)

Автокөлік дымқыл тайғақ жолмен жүрген кезде немесе күрт тежеген кезде төтенше жағдай туындаса, ABS жүйесі автокөліктің басқарылуы мен тұрақтылығын шұғыл тежеу кезінде сақтау үшін дөңгелектердің бекітілуіне жол бермейді.

ABS жүйесі іске қосылған кезде тежегіш педалінде аяққа сезілетін діріл білінеді, ал мотор бөлімінде ABS жүйесінің жетегі тиісті дыбыспен іске қосылады.

ЕСКЕРТПЕ

Тежеу кезінде ABS жүйесі іске қосылған кезде:

- Тежегіш педалін қатты басуды жалғастырыңыз, төтенше тежеу қажет болғанша педальға күш түсірмеңіз!
- Тежегіш педалін әртүрлі күшпен баспаңыз, кезекпен жіберіп, қайтадан басыңыз. Тежегіш педаліне қысымды азайтпаңыз!
- Тежегіш педалі толық басылып тұрған кезде ABS жүйесі тежеу кезінде дөңгелектердің

бұғатталуын болдырмайды. Бұл тежеу кезінде автокөлікті басқару мүмкіндігін сақтауға көмектеседі. Автокөлік қозғалысының бағытын жағдайға байланысты таңдаңыз.

- Тежегіш педалін жіберген кезде немесе тежегіш педаліне қысымды азайтқан жағдайда тежеу жүйесі қалыпты жұмыс режиміне оралады. ABS жүйесі өшіріледі.
- ABS жүйесі жол жағдайларына қарамастан, шамамен 8 км/сағ жылдамдығынан бастап әрекет етеді. Тайғақ жолда ABS жүйесі әлсіз тежеу кезінде іске қосыла бастайды.

Қосымша:

- Тежеу кезінде ABS жүйесі іске қосылған кезде тежегіш педалінің дірілі сезіледі. Мотор бөлімінде ABS қозғалтқышының жұмысының дыбысы естіледі. Бұл қалыпты жағдай.
- Автокөлікті оталдырған сайын және бастапқыда 40 км/сағ жылдамдығына жеткенде ABS жүйесі автоматты түрде өзін-өзі диагностикалайды және оның тиісті дыбысы естіледі.

Бос айналудан сақтау жүйесі (TCS)

Автокөлік тегіс жол төсемімен немесе таулы аймақтағы жолмен жүргенде автокөліктің жетекші дөңгелектерінің тайып кетуіне жол бермейді. Жетекші дөңгелек тайған кезде TCS жүйесі тарту күшін сақтау үшін дөңгелектер мен қозғалтқыштың айналдыру моментін бақылауда ұстап, аздап тежейді, осылайша автокөліктің жүріс тұрақтылығын, үдеуін, орнықтылығын және басқарылу мүмкіндігін жақсарту үшін жетекші дөңгелектердің тайып кетуін болдырмайды немесе азайтады.

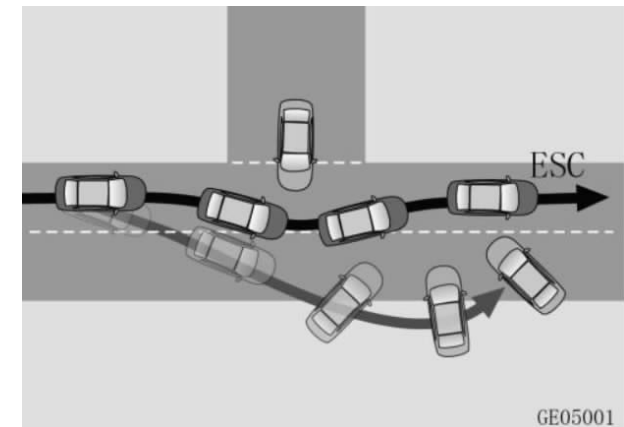
TCS бос айналудан сақтау жүйесі автоматты түрде іске қосылады. Жүйені қосу және өшіру ESC функциясының жұмысына байланысты. («Бағыт

тұрақтылығын сақтайтын электрондық жүйе (ESC)» бөлімін қараңыз).

Егер автокөлік қарға, батпаққа немесе құмға батып қалса, қозғалтқыштың номиналды айналдыру моментін қалпына келтіру үшін және кедергіні еңсеру мақсатында қуатты арттыру үшін тартқышты бақылайтын бос айналудан сақтау жүйесін (TCS) өшіру ұсынылады.

Электрондық бағыт тұрақтылығын сақтау жүйесі (ESC)

Бағыт тұрақтылығын сақтайтын электрондық жүйе (ESC) автокөліктің күйін бақылау үшін датчиктерді қолданады және автокөліктің тұрақтылығы мен жүрісін жақсартады. Егер автокөлік төтенше тұрақтылық күйінде болса (мысалы, шұғыл бұрылыстар немесе қозғалыс жолақтарының кенеттен ауысуы), жүйе тежеу күшін және қозғалтқыштан дөңгелектерге берілетін моментті реттейді. Бұл автокөліктің қозғалыс тұрақтылығын жоғарылатып, апаттардың ықтималдығын тиімді түрде төмендетеді және көлік жүргізу қауіпсіздігін арттырады.

GE05001

Қосу/Өшіру:

1. «Автокөліктің баптаулары» мәзіріне кіріңіз.
2. Қозғалысты басқару опциясын таңдаңыз.
3. ESC жүйесін ESC қосқышының көмегімен қосуға/өшіруге болады. Жүйені өшіргеннен кейін аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейінде

«ESC_OFF» индикаторы жанады. ESC жүйесі қосулы кезде индикатор сөнеді.

ЕСКЕРТПЕ

Көлік жүргізу қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін төменде сипатталған белгілі бір жағдайларды қоспағанда, бағыт тұрақтылығын сақтайтын электрондық жүйені (ESC) ажыратпау керек:

- Автокөлік сырғытпайтын шынжырлармен жабдықталған;
- Қалың қарда немесе жұмсақ жол төсемінде жүрген кезде;
- Автокөлік тұрып қалғанда және шығып кетуге тырысқанда.

Жүйе іске қосылған кезде аспаптар тақтасының көпфункционалы дисплейіндегі ESC индикаторы жыпылықтайды, тежегіш педалі аздап дірілдейді, ал мотор бөлімінде ESC жүйесінің жетегі іске қосылады, бұл қалыпты жағдай.

Автокөлікті іске қосқан сайын және бастапқыда 10 км/сағ жылдамдығына жеткенде ESC жүйесі автоматты түрде өзін-өзі диагностикалайды және оның тиісті дыбысы естіледі.

ЕСКЕРТУ

ESC және TCS жүйелері қозғалыс қауіпсіздігін арттырғанына қарамастан, көлік басқару кезінде мұқият және абай болыңыз. Қозғалыс кезінде автокөліктің тежеу жолын ескере отырып, қажетті қашықтықты сақтаңыз.

Бағыт тұрақтылығын сақтау жүйесі (ESC) тежеу жүйесімен, аспамен, дөңгелектермен, рульмен,

электр жүйелерімен және т.б. тығыз байланысты. Автокөлікті жеке тәртіппен қайта жабдықтау ESC жүйесінің жұмыс сипаттамаларын нашарлатуы немесе істен шығаруы мүмкін.

Тік еңісте жүруге көмектесетін жүйе (HDC)

Автокөлік тік өрге немесе ұзақ еңіске жетіп қалғанда «HDC» түймесін басу арқылы еңісте жүруге көмектесетін жүйені қосуға болады. ESC жүйесі белгіленген диапазондағы қозғалыс жылдамдығын бақылай отырып, автокөлікті жүргізуге баса назар аударуға және өрді жылдам әрі қауіпсіз еңсеруге мүмкіндік береді:

- HDC жүйесі әдепкі бойынша қосулы. Тежегіш педалін немесе акселератор педалін басу арқылы автокөліктің жылдамдығын 8~35 км/сағ аралығында реттеңіз. Педальдарды жіберіңіз, сонда автокөлік белгіленген жылдамдыққа сәйкес өрде жүруді жалғастырады.

Қосу/Өшіру

HDC жүйесі әдепкі бойынша өшірулі. Көліктің жылдамдығы сағатына 35 км/сағ-тан аз болса, HDC жүйесін қосу/өшіру үшін HDC қосқышын басыңыз, ал аспаптар тақтасының көпфункционалы

дисплейінде HDC жүйесінің қосылу индикаторы жанады, бұл функцияның белсенді екенін хабарлайды. Қосқышты тағы бір рет басыңыз, сонда HDC жүйесінің индикаторы өшіп, бұл функцияның өшірулі емес екенін білдіреді.

Егер автокөліктің жылдамдығы 35 км/сағ шамасынан асса, бірақ 60 км/сағ шамасынан төмен болса, HDC жүйесінің жұмысы уақытша тоқтатылады. Автокөлік жылдамдығын 8~35 км/сағ дейін төмендеткеннен кейін HDC жүйесінің жұмысы қалпына келтіріледі. Егер автокөліктің жылдамдығы 60 км/сағ шамасынан асса, жүйе өшеді, ал HDC индикаторы сөніп қалады.

ЕСКЕРТПЕ

Функция жұмыс істеп тұрған кезде HDC жүйесінің индикаторы жыпылықтайды және мотор бөлімінде ESC жүйесінің жетегі іске қосылып, жұмыс істеп тұрған ESC қозғалтқышының дыбысы естілуі мүмкін. Бұл қалыпты жағдай.

Автокөлікті автоматты түрде ұстап тұру жүйесі (AUTO HOLD)

Автокөлікті автоматты түрде ұстап тұру жүйесі (AUTO HOLD) тежеу жүйесіндегі қысымды ESC жүйесі арқылы ұстап тұрады және жүргізушіге автокөлікті қозғалыссыз күйде ұстап тұруға көмектеседі. Тежегіш педалін жіберген кезде автокөлік қозғалыссыз күйде қалады. Акселератор педалін басқанда қозғалысты бастауға жағдай жасалады, тұрақ тежегіші автоматты түрде жіберіліп, автокөлік біртіндеп қозғала бастайды.

Автоматты түрде ұстап тұру функциясы (AUTO HOLD) жүргізушіге келесі жағдайларда көмектеседі:

- Қозғалыс басталған кезде, әсіресе тік өрде автокөлікті ұстап тұрады;
- Автокөліктің, әсіресе тік өрде кездейсоқ және өздігінен қозғалуына жол бермейді;
- Кептелісте қозғалған кезде немесе бағдаршам алдында уақытша тоқтаған жағдайда тұрақ тежегіші функциясын орындайды.

Автокөлікті автоматты түрде ұстап тұру жүйесінің (AUTO HOLD) іске қосылу шарттары:

- Автокөлік толығымен қозғалыссыз;
- Қозғалтқыш оталып тұр;
- Жүргізушінің қауіпсіздік белбеуі тағылған;
- Есіктер (соның ішінде жүргізуші есігі) жабық;
- EPB (Электрмеханикалық тұрақ тежегіші) жүйесінің ақау индикаторы өшірулі;
- ESC жүйесі қосылған;
- AUTO HOLD пернесін басыңыз, индикатор жанады.

Егер автокөлік сырғып кетуге бейім болса, AUTO HOLD автоматты түрде ұстап тұру жүйесі автокөлікті қозғалтпау үшін тежеу жүйесінің күшін автоматты түрде арттырады. Сонымен қатар ESC жүйесі жұмысының дыбысы естіледі және аяққа шамалы діріл сезіледі. Автокөлік қайтадан сырғыған жағдайда AUTO HOLD жүйесі автокөлікті автоматты түрде тұрақ тежегішіне орнатады, бұл жүйенің қалыпты алгоритмі.

Егер автокөлік қозғала бастаған кезде AUTO HOLD автоматты түрде ұстап тұру жүйесі жұмыс істесе, автокөлікті ұстап тұру режимінен шығару үшін акселератор педалін басыңыз.

МБҚ бар автокөлік үшін: ілінісу педалі бірден жіберілген және акселератор педалі басылмаған жағдайда бұл AUTO HOLD жүйесінің автоматты түрде қосылуына және/немесе автокөліктің тоқтап қалуына әкелуі мүмкін, бұл жүйенің қалыпты алгоритмі.

Егер автокөлікті автоматты түрде ұстап тұру жүйесі (AUTO HOLD) көлік жүргізу кезінде қолайсыздық тудырса, мысалы, артқа жүру кезінде, кептелісте тұрғанда және т.б. жағдайларда оны уақытша өшіріп қоюға болады.

Қосу/Өшіру

Функцияны AUTO HOLD қосқышымен қосуға немесе өшіруге болады.

AUTO HOLD ауыстырып-қосқышын басыңыз,

AUTO HOLD индикаторы ақ түспен жанады, бұл функцияның іске қосылғанын білдіреді. Қосқышты тағы бір рет басыңыз, индикатор сөніп, функция өшеді.

ЕСКЕРТПЕ

- [AUTO HOLD] пернесінің үстіне ауыр заттарды қоймаңыз;
- [AUTO HOLD] пернесін ұзақ уақыт басып тұрмаңыз. Жүйе мұны қате деп анықтап, қате туралы хабарлайды.
- Автокөлікті ұстап тұру режимінен [AUTO HOLD] шығару үшін қозғалыс басталған кезде акселератор педалін басыңыз. Әйтпесе, автокөлік қозғалысты бастай алмайды. МБҚ-мен жабдықталған автокөліктерде қозғалтқыш тоқтауы мүмкін.
- AUTO HOLD жүйесі автокөлікті қозғалыссыз күйде ұстай бастаған сәттен бастап шамамен 3 минуттан кейін AUTO HOLD автоматты түрде ұстап тұру жүйесі электрмеханикалық тұрақ тежегішіне өздігінен ауысады;

- AUTO HOLD функциясы іске қосылған кезде тежегіш педалі қатайып кетуі мүмкін.
- AUTO HOLD автоматты түрде ұстап тұру жүйесі тұрақ тежегішін алмастырмайды. Автокөлікті қауіпсіз көлденең бетке тұраққа қойыңыз. Автокөліктің сырғып және тайып бара жатпағанына көз жеткізіңіз.
- AUTO HOLD функциясы жұмыс істеп тұрған кезде AUTO HOLD индикаторы қосулы болып, жасыл түспен жанады.
- Егер AUTO HOLD жүйесінің барлық жұмыс істеу шарттары орындалса, бірақ перне индикаторы қосылмаса, диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Өрге қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе (HNC)

Өрде қозғалысты бастауға көмектесетін жүйе (HNC) қозғалыс басталған кезде автокөліктің артқа қозғалуына (сырғып кетуіне) жол бермейді. Тежегіш педалін жіберген кезде жүйе қысқа уақыт ішінде (2 секунд шамасында) автокөлікті қозғалыссыз ұстайды және сырғып кетуден сақтау үшін акселератор педалін басуға уақыт береді.

ЕСКЕРТУ

- Егер бөлінген қысқа уақыт өткеннен кейін автокөлік қозғала бастамаса немесе жүргізуші акселератор педалін аз күшпен басса, HNC жүйесі автокөлікті статикалық күйде ұстауды тоқтатады, ал бұл автокөліктің артқа сырғып кету қаупін туындатады, мұның салдары апаттарға, жазатайым оқиғаларға және жарақаттарға әкелуі ықтимал.
- Егер HNC жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде жүргізуші есігі ашылса, жүйе дереу өшіп, автокөлік төмен сырғи бастайды.

- Берілістерді ауыстырып қосу селекторының «D» (Алға жүру) немесе «R» (Артқа жүру) күйінде тұрғанына көз жеткізіңіз.

ЕСКЕРТПЕ

- ННС жүйесі зауыттық баптауларда әдепкі бойынша іске қосылған. Оны өшіру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.
- Жүйе қалыпты жұмыс істегенде соленоидтардың электрмагнитті клапандары «сырт» еткен дыбыс шығарады, бұл ақау болмауы мүмкін.
- ННС жүйесі тежеу жүйесіндегі күшті арттырмайды. Егер тежегіш педалі аз күшпен басылса, ННС автокөлікті ұстай алмай қалуы мүмкін.
- Тұрақтылықты бақылау жүйесі (ESC) бұзылған жағдайда диагностика жүргізу және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

РУЛЬДІҢ ЭЛЕКТРКҮШЕЙТКІШІ (EPS)

Рульдің электркүшейткіші ✖

Рульдің электркүшейткіші (EPS) жүргізушінің рульге түсіретін күшін едәуір төмендетуге мүмкіндік береді. Рульдің төмен жылдамдықпен айналу күшін азайтады және жоғары жылдамдықта рульге түсетін күшті тұрақтандырады. Бұл автокөліктің жайлылығы мен басқарылу мүмкіндігін арттыруға және отын шығынын азайтуға мүмкіндік береді.

Егер рульдің электркүшейткіші жүйесі жарамсыз болса, электркүшейткіштің тиімділігі төмендеген кезде және автокөлік рульдің әрекеттеріне көп күш жұмсап жауап берсе, диагностика жүргізу және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ЕСКЕРТУ

Егер руль тақалғанша айналса және ұзақ уақыт бойы сол күйде ұсталса, қолға берілетін күш артуы мүмкін. Жүйе салқындағаннан кейін қолға берілген күш қалыпты жағдайға оралуы керек.

Аккумулятор батареясының қуаты таусылған жағдайда: батареяның жағдайын тексеріп, оны зарядтаңыз немесе қажет болғанда оны ауыстырыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Рульді бұрған кезде рульдің электркүшейткішінің рұқсат етілген жұмыс дыбысын (шуын) естуге болады. Бұл ақау емес.

Рульдің бейімделетін күшейткіші

Руль электркүшейткішінің көпфункционалы режимі рульдегі күшті жеке қалауыңызға немесе жолдағы жағдайға сәйкес бақылауға мүмкіндік береді. Рульмен басқару режимін орталық көпфункционалы басқару диплейіндегі түйменің көмегімен таңдауға болады:

- Қалыпты режим (Normal mode), рульге түсетін күштің орташа деңгейі;
- Ыңғайлы режим (Comfort mode), рульге түсетін күштің жеңіл деңгейі;
- Спорт режимі (Sport mode) рульге түсетін ең үлкен күш.

Орталық көпфункционалы басқару дисплейіндегі режимді таңдау пернесін басқан кезде аспаптар тақтасының дисплейі қазіргі уақытта таңдалған руль режимін көрсетеді.

Қозғалтқышты оталдырғаннан кейін рульдің электркүшейткіші соңғы өшіру алдында таңдалған режимді баптайды. Аккумулятор батареясын ауыстырғаннан немесе қайта орнатқаннан кейін және одан соң оталдырғаннан кейін электркүшейткіш әдепкі стандартты режимге оралады.

КӨЛІК ЖҮРГІЗУ БОЙЫНША КЕҢЕСТЕР

Сынап жүргізу

Автокөліктің бұл моделі арнайы сынап жүргізу жағдайларын қажет етпейді, бірақ автокөліктің сипаттамаларын жақсарту, отын үнемдеу және қызмет ету мерзімін ұзарту үшін алғашқы 1600 км (сынап жүргізу кезеңі) ішінде келесі сақтық шараларын сақтаған жөн:

- Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін қозғалтқыштың жұмысын 3000 айн/мин мәнінен жоғары жылдамдықта ұстау ұсынылады. Қозғалысты бастамас бұрын қозғалтқышты баяу әрі мұқият қыздырып алыңыз. Күрт үдетуге қатаң түрде тыйым салынады.
- Ұзақ уақыт бойы бірдей тұрақты жылдамдықты (жоғары немесе төмен) ұстамаңыз. Автокөлікті сынап жүргізу кезінде қозғалтқышты толыққанды пайдалануға енгізу үшін қозғалтқышты әртүрлі айналымда жұмыс істеткен жөн.
- Өндіріс технологиясына сәйкес жаңа шиналардың адгезиялық қасиеттері жақсы жағдайда емес. Алғашқы 300 км бойы жаңа шиналармен абайлап жүріңіз.
- Тежегіш дискілері мен тежегіш қыспақтары алғашқы 500 км жүріс кезінде тозады. Ең жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін, әсіресе алғашқы 300 км шегінде, шұғыл тежемеуге тырысыңыз.
- Тек төмен жылдамдықпен қозғалмауға тырысыңыз (МБҚ бар автокөліктер үшін тек төмен және жоғары жылдамдықта).
- Сынап жүргізу кезінде автокөліктің жылдамдығын 100 км/сағ асырмаған жөн.
- Қолданудың алғашқы 1600 км кезеңінде сүйреп қозғалудан және сүйреуден аулақ болыңыз.

Сынап жүргізу кезеңінде АБҚ бар автокөліктерге арналған ұсынымдар:

- АБҚ бар автокөліктерде «D» (Алға жүру) режимін қолданыңыз;
- Ұсынылатын жылдамдығы 100 км/сағ артық емес;
- АБҚ-ны қолмен басқару режимінде пайдаланған кезде ұсынылған шараларды қолданыңыз.

Автокөлік ұзақ уақытқа тұраққа қойылған кездегі ұсынымдар

- Автокөлік төрт аптадан астам уақытқа тұраққа қойылған жағдайда аккумулятор батареясының заряды таусылып, зарядтың шамадан тыс таусылуына байланысты ол жөндеуге жарамсыз болып қалуы мүмкін.
- Автокөлікті тұраққа ұзақ уақыт қойған кезде шиналарды қозғалтқыштан, аккумулятор батареясынан және ЖЖМ-нан (жанар-жағармай материалдарынан) алыс ұстау ұсынылады. Автокөлікті күн сәулесі мен жаңбырдың тікелей әсерінен, жоғары температура мен ылғалдың әсерінен қорғаңыз. Резеңке тығыздағыштарды тазалаңыз да, майлаңыз, барлық есікті жауып, автокөлікті құлыптаңыз. Егер автокөлік үй-жайда тұраққа қойылса, есік терезелерін сәл ашық қалдырыңыз.
- Ұзақ уақыт бойы сақтайтын болсаңыз, автокөлікті жақсылап жуып, құрғатып сүртіңіз де, балауызбен өңдеңіз. Автокөлікті құрғақ, жақсы желдетілетін жерге тұраққа қойыңыз және автокөліктің астындағы балауыздың қорғаныс қабатын тексеріңіз. Шиналардағы қысымды зауыттық тақтайшада көрсетілген максималды рұқсат етілген мәнге дейін арттырыңыз. Шиналардың деформациялануына жол бермеу үшін шиналардың күйін өзгерту мақсатында автокөлікті аптасына бір рет жылжытып отырыңыз.

Ай сайын шиналардағы қысым көрсеткіштерін тексеріңіз.

Жоғары жылдамдықпен қозғалу

- Шиналардағы қысымды тексеріп, қажет болған жағдайда ұсынылған мәнге дейін реттеңіз.
- Автокөліктің жылдамдығы жоғарылаған сайын тежеу ізі артады. Көлік құралының жылдамдығына қарай оны тежегіш педалімен бақылаңыз.
- Алдағы көлік құралына дейінгі қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз.
- Тау асуынан өту, ұзын көлік құралынан айналып өту немесе туннельге кіру кезінде жылдамдықты азайтыңыз, өйткені автокөлікке бүйірден соғатын жел әсер етуі мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тәуліктің қараңғы уақытында, нашар көрініс жағдайында, жаңбырлы ауа райында, қарлы, батпақты және тайғақ жолдарда жоғары жылдамдықпен жүрмеген жөн.

Тәуліктің қараңғы уақытында жүру

- Жоғары жылдамдықпен жүруден аулақ болыңыз және алдағы көлік құралына дейінгі қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз.
- Қозғалысты бастамас бұрын көзді қарықтыру әсерін азайту мақсатында артқы көрініс айналарын реттеңіз.
- Қозғалысты бастамас бұрын жарық жақсы түсуі және алысты көру мүмкіндігі үшін фаралардың тазалығын тексеріңіз.
- Қозғалысты бастамас бұрын жарықтандыру элементтері мен бұрылыс сигналдары, жүріс жарықтары және габарит жарықтары, дыбыс сигналы және басқа да жабдықтар жұмысқа жарамды күйде екеніне көз жеткізіңіз.

Жаңбырлы және ылғалды ауа райында жүру

- Төмен жылдамдықпен қозғалыңыз: қатты жаңбыр жүргізушінің жолды көруіне кері әсер етеді және тежеу ізін арттырады;
- Қозғалысты бастамас бұрын әйнектасартқыштың жұмысын тексеріңіз;
- Қозғалысты бастамас бұрын шиналардың қысымы мен күйін тексеріңіз. Шиналардың нашар күйі автокөліктің сырғып кетуіне, аквақалқуға және жол-көлік оқиғасына әкелуі мүмкін;
- Қозғалыс кезінде тежегіш педалін бірнеше рет басыңыз, тежегіш дискінің беттерін және қыспақтардың беттеріндегі ылғалды тежеу әсері қалпына келгенше құрғатыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жаңбырлы және ылғалды ауа райында жүру кезінде жол қозғалысының басқа қатысушыларына ескерту үшін фаралардың таяу жарығын қосыңыз.

Су кедергісін еңсеру

- Қозғалтқышқа су кіріп кетпеуі үшін қозғалыс кезінде терең шұңқырлардан, су басқан жерлерден аулақ жүруге тырысыңыз.
- Су кедергісінен өткен кезде: жылдамдықты барынша төмендетіңіз; дөңгелектердің су кедергісінен бір уақытта өтуін қамтамасыз етуге тырысыңыз; дөңгелектердің сырғып кетуіне және автокөліктің бүйірмен сырғуына жол бермеу үшін тежегіш педалін баспаңыз.
- Еңсерілетін су өткелінің тереңдігінен және 5 км/сағ жоғары қозғалыс жылдамдығынан аспаңыз, себебі автокөліктің қозғалтқышына, трансмиссиясына және электр жабдықтарына зақым келуі мүмкін.

- Су кедергісін еңсергеннен кейін тежегіш дискінің беттерін және қыспақтарды қалыпты тежеу әсерін қалпына келтіргенше кептіру үшін тежегіш педалін бірнеше рет басыңыз.

Лас және тайғақ жолмен қозғалу

- Жоғары жылдамдықпен жүргізуден аулақ болыңыз.
- Мүмкіндігінше, тозған шиналарды пайдаланбаңыз. Шиналарды уақтылы ауыстырыңыз.
- Лас және тайғақ жолмен ұзақ қашықтыққа ұзақ уақыт бойы жүргеннен кейін автокөлікке қызмет көрсету қажет.

Өрде және таулы жерде жүру

- Өрге көтерілу кезінде айналу моментін арттыру және қозғалтқыштың қызып кету мүмкіндігінен туындаған зақымдарды болдырмау үшін қозғалтқыштың айналу жиілігі мен еңіс бұрышына сәйкес төмендетілген беріліске уақтылы ауысу қажет.
- Таудан/өрден ұзақ уақыт бойы түсу кезінде төменгі беріліске ауысып, тежеу үшін қозғалтқышты пайдалану қажет.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тік немесе созылған еңісте жүргенде тежеу механизмдерінің қызып кетуіне және тежеу әсерінің жоғалуына жол бермеу үшін тежегіш педалін жиі немесе ұзақ баспаңыз.

Еңістен бейтарап беріліспен/еркін қозғалыспен (АБҚ селекторының «N» күйі) түсуге үзілді-кесілді тыйым салынады.

Қыс мезгілінде жүру

Қыс мезгілі басталғанға дейін автокөлікке техникалық қызмет көрсетіп, қыста пайдалануға дайындаңыз. Қыс кезінде автокөлік жүргізгенде жол төсемінің күйін және қысқы уақыттағы ауа райы жағдайларын ескеріңіз:

- Қоршаған орта температурасына сәйкес келетін ЖЖМ мен техникалық сұйықтықтарды қолданыңыз (мысалы, май, қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы, әйнекжуғыш сұйықтығы және т.б.);
- Аккумулятор батареясының күйі мен заряд деңгейін тексеріңіз;
- Автокөліктің мақсаты мен қолданысына байланысты оны қажетті керек-жарақтармен жабдықтау керек (мысалы: шиналарға арналған сырғытпайтын шынжырлар, әйнек қырғыштар, құм немесе тұз салынған қаптар, сигнал алаулары/ракеткалар, күрек және т.б.);
- Қысқы шиналарды орнату керек, қатты тозған шиналарды пайдаланбаған жөн;
- Автокөлікті тексеріп, үстіндегі қарды алып тастаңыз;
- Қыс мезгілінде қозғалу кезінде тежегіштерді алдын ала қолданыңыз және тежегіш педалін жиі баспау үшін баяулауды қадағалаңыз.
- Тұрақта тұрған кезде тұрақ тежегішін пайдаланбаңыз. Тұрақ тежегіші қатып қалуы мүмкін, соның салдарынан оны түсіруге кедергі туындатуы мүмкін. Беріліс қорабының селекторын келесі күйге келтіріңіз:
  - АБҚ бар автокөлік — «P» күйіне;
  - МБҚ бар автокөлік — 1-ші беріліске немесе артқа жүру берілісіне.
- Автокөлікті өрде тұраққа қоюға болмайды. Егер бұл мүмкін болмаса, кездейсоқ сырғып кетудің алдын алу үшін дөңгелек астына сырғытпайтын тіреуді қойыңыз.
- Сырғытпайтын шынжырларды дұрыс қолданыңыз.

ЕСКЕРТУ

Қарлы күндері және тайғақ жолдарда жоғары жылдамдықпен жүруге тыйым салынады.

Қар басқан және тайғақ жолдарда күрт маневр жасауға, бастауға, жылдамдық үдетуге, күрт бұрылуға және тежеуге тыйым салынады.

Мүмкіндігінше, автокөлікті тегіс жерге тұраққа қойыңыз.

Төмен беріліске ауысу арқылы қозғалтқышпен тежеу тәсілін қолданбаған жөн. Тайғақ беттерде жетекші дөңгелектер жолмен іліністі жоғалтуы мүмкін, сондықтан тайып кету және апат қаупі артады.

Отын үнемдеп жүргізу

Отын шығынын және зиянды шығарындыларды азайту үшін келесі ережелерді орындаңыз:

- «СТАРТ/СТОП» функциясын іске қосыңыз (егер автокөлік жабдықталған болса);
- Автокөлікті бос жүрісте ұзақ уақыт істетіп қоюдан аулақ болыңыз. Тоқтаған кезде қозғалтқышты сөндіріңіз, автокөлікті тұрақ тежегішіне орнатыңыз да, қозғалтқышты кейінірек іске қосыңыз.
- Күрт үдетуден аулақ болыңыз: күрт үдету отын шығынын арттырады және қозғалтқыштың қызмет ету мерзімін қысқартады.
- Автокөлік қозғалысын болжаңыз: жанармай шығынын азайту үшін күрт үдетуден, тежеуден және тоқтаудан аулақ болыңыз.
- Ауа сүзгісі мен сүзгі элементінің күйін бақылаңыз. Оларды таза ұстаңыз. Ауа сүзгісі ластанған жағдайда қозғалтқышқа ауаның кіруі қиындайды, бұл отын қоспасының арақатынасы дұрыс болмауына және отынның толық жанбауына әкеледі.
- Автокөліктің салмағын барынша азайтыңыз: қосымша салмақ отын шығынын арттырады.

● Шиналардағы қысымды үнемі тексеріп тұрыңыз: шиналардағы төмен қысым қозғалысқа кедергіні, отын шығынын арттырады және шиналардың тозуын тездетеді.

● Люкті және/немесе терезелерді жабыңыз: Ашық тұрған шыны люк немесе терезелер желдің кедергісін арттырады және отын шығынын арттырады.

● Еркін (инерциямен) қозғалуды қолданыңыз: бағдаршамның қызыл сигналына жақындағанда немесе таудың тік өрінен түсіп бара жатқанда акселератор педалін алдын ала жіберіңіз, осылайша автокөлікке инерциямен қозғалуға мүмкіндік беріледі. Осы кезде қозғалтқышқа отын аз мөлшерде беріледі.

● Жоғары жылдамдықпен жүргізуден аулақ болыңыз: тұрақты немесе төмен жылдамдық отын шығынын үнемдеп, тозуды барынша азайтады.

● Қозғалтқыштың иінді білігінің ұсынылатын айналу жылдамдығы 1800 айн/мин ~ 2300 айн/мин диапазонында, бұл қозғалтқыштың үнемді жұмыс диапазоны болып саналады.

● Уақтылы техникалық қызмет көрсету: тұрақты техникалық қызмет көрсету ұзақ қызмет ету мерзімі мен оңтайлы үнемдеуге кепілдік береді.

V . АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ІС-ӘРЕКЕТТЕР

АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДА КӨМЕК КӨРСЕТУ

ЕСКЕРТПЕ

Осы бөлімде сипатталған құралдар мен ескерту әдістері анықтама ретінде келтірілген. Айырмашылық табылған жағдайда автокөліктің нақты конфигурациясына мән беріңіз.

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі

Апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосу

түймесі орталық консольде орналасқан.

Апаттық сигнал беру жүйесін қосу үшін түймені басыңыз, сол және оң жақ бұрылыс көрсеткіштері бір уақытта жыпылықтай бастайды. Өшіру үшін - түймені қайта басыңыз.

100/сағ жылдамдықпен келе жатқан автокөлікті шұғыл тежеген кезде апаттық жарық сигналын беру жүйесі автоматты түрде қосылады да, қауіптің барын ескертеді және жол қозғалысының басқа қатысушыларына жылдамдықтың төмендегені туралы хабар береді. Егер шұғыл тежегеннен кейін автокөлік қайтадан үдейтін болса немесе өшіру түймесі басылса, сигнал беру жүйесі өшеді.

Апаттық сигнал беру жүйесі автокөліктің оталдыру жүйесі ажыратылған кезде де жұмыс істейді.

ЕСКЕРТПЕ

- 100 км/сағ төмен жылдамдықпен келе жатқан автокөлікті шұғыл тежеу немесе бірқалыпты тежеу кезінде апаттық жарық сигналын беру жүйесі автоматты түрде қосылмайды.
- Тежеу кезінде апаттық сигнал беру жүйесінің автоматты түрде қосылу мүмкіндігін өшіруге немесе баяулаған кезде қосылу

параметрлерін реттеуге болады. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Апаттық аялдау белгісі ❖

Апаттық аялдау белгісі жүксалғышта, жүксалғыш кілемшесінің астындағы борттық жол құралымен бірге орналасқан.

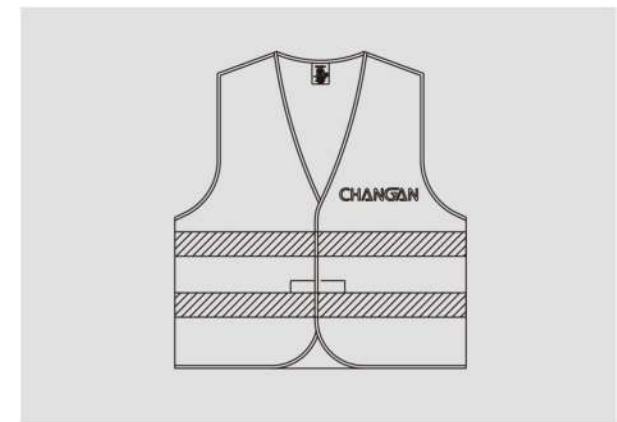
ЕСКЕРТПЕ

Апаттық аялдау жағдайында жарық шағылыстыратын кеудеше киіңіз. Жол жүру ережелері мен жол жағдайларына сәйкес апаттық аялдаудың ескертуші белгісін шығарып, жоғарыда көрсетілгендей орнатыңыз.

Апаттық аялдау белгісі жол жағдайларына қарай басқа жүргізушілерге қауіп туралы уақытылы ескертуді қамтамасыз ететін қашықтыққа орнатылады. Бұл қашықтық елді мекендерде автокөліктен – кемінде 15 м, ал елді мекеннен тыс жерде 30 м болуы керек. Сонымен қатар апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосу керек.

Сүйретілетін механикалық көлік құралының апаттық жарық сигналы жоқ болған немесе істен шыққан кезде оның артқы жағына апаттық аялдау белгісін бекітіп қою керек.

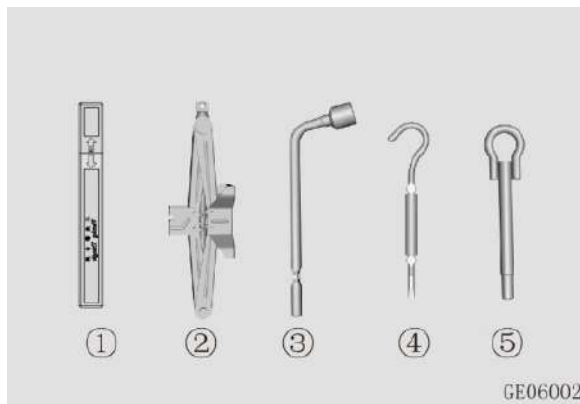
Жарық шағылыстыратын қауіпсіздік кеудешесі ❖

Жарық шағылыстыратын кеудеше салынған сөмке алдыңғы жолаушы орындығының алдындағы ұсақ-түйек тартпасында орналасқан.

Автокөліктегі құралдар жинағы ✘

Борттық құрал қосалқы дөңгелектің қуысында орналасқан. Автокөліктің борттық жол құралына кіру үшін жүк бөлімшесінің еден жабынын көтеріңіз.

- ① Апаттық аялдау белгісі;
- ② Домкрат (тек дөңгелектерді ауыстыруға арналған);
- ③ Баллон кілті;
- ④ Домкрат тұтқасы;
- ⑤ Сүйреу құлақшасы.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Автокөлікті жолдың үстіне тоқтап жөндемеңіз.

Дөңгелектерді ауыстырмас бұрын жолдың шетіне шығып, автокөлікті тұраққа қойыңыз және оны тіреулермен бекітіңіз де, жарық шағылыстыратын кеудеше киіңіз. Домкратты тегіс қатты бетке орнатыңыз.

Домкрат автокөліктің алдыңғы және артқы бүйір жағындағы арнайы бөлінген орындарға дұрыс орнатылғанына көз жеткізіңіз. Домкратты автокөліктің бамперінің немесе басқа бөліктерінің астына орнатпаңыз.

Домкратты қолдану кезінде дене мүшелерін домкратта тұрған автокөліктің астына кіргізуге тыйым салынады. Егер автокөлік астына кіру қажет болса, оны тіреу үшін тірекке орнатыңыз. Қауіпсіздік шараларын ұстанбаған жағдайда автокөлік домкраттан тайып кетуі мүмкін. Бұның салдары ауыр жарақаттарға немесе тіпті өлімге ұшыратуы мүмкін.

Автокөлікті көтерген кезде қозғалтқышты оталдырушы болмаңыз.

Автокөлікті көтерер алдында салонда жолаушылар жоқ екеніне, баланың (бар болса) жолдан және домкратпен көтерілетін автокөліктен қашық жерде тұрғанына көз жеткізіңіз.

ДӨҢГЕЛЕКТЕРДІ АУЫСТЫРУ

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Дөңгелектерді ауыстырмас бұрын автокөлікті жолдан шығарып, оны тегіс қатты жерге қойыңыз және ауыстырылатын дөңгелектен диагональ бойынша дөңгелектерді екі жағынан тіреумен бекітіңіз.

Домкратты тегіс қатты бетте қолданыңыз.

Егер дөңгелекті бұл жағдайда ауыстыру мүмкін болмаса, CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Жұмысқа дайындау

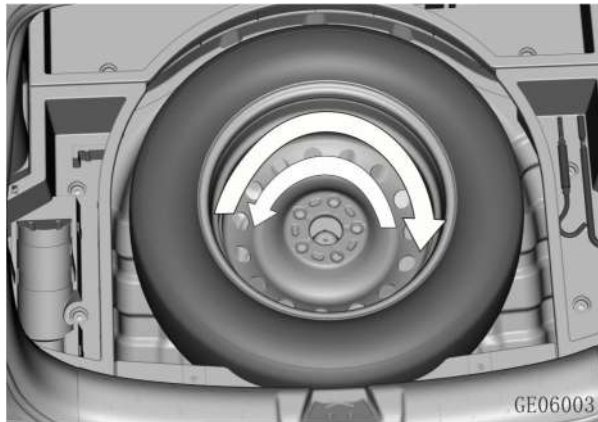
- Автокөлікті қатты, тегіс жерге қойыңыз;
- Тұрақ тежегішін іске қосыңыз;
- Алдыңғы дөңгелектерді бұрып түзеңіз;
- АБҚ бар автокөліктер үшін берілістерді ауыстырып қосу селекторын «P» (Тұраққа қою) күйіне орнатыңыз; МБҚ бар автокөліктер үшін «R» (артқа жүру) күйіне орнатыңыз;
- Қозғалтқышты өшіріңіз;
- Апаттық сигнал беру жүйесін қосыңыз;

- Қосалқы дөңгелек қуысынан қосалқы дөңгелек пен құралдар жинағын алып шығыңыз;
- Жарық шағылыстыратын кеудешені киіңіз. Жол жүру ережелері мен жол жағдайларына сәйкес апаттық аялдаудың ескертуші белгісін шығарып, орнатыңыз.
- Автокөлік сырғып кетпеуі үшін ауыстырылатын дөңгелектен диагональ бойынша дөңгелектердің алдынан және артынан тіреу қойыңыз.

ЕСКЕРТУ

Дөңгелекті ауыстырып жатқанда автокөлік сырғып кетпеуі үшін оны көтермес бұрын тұрақ тежегішін іске қосып, дөңгелектердің астына тіреу қойыңыз.

Қосалқы дөңгелекті алу

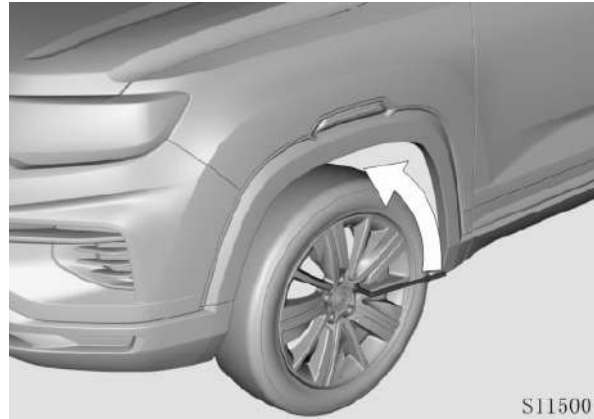
Қосалқы дөңгелекті босату үшін қосалқы дөңгелекті бекіту болтын теріс бағытқа бұраңыз.

Қосалқы дөңгелекті ауыстырғаннан кейін бекіту үшін қосалқы дөңгелектің болтын оң бағытқа бұраңыз.

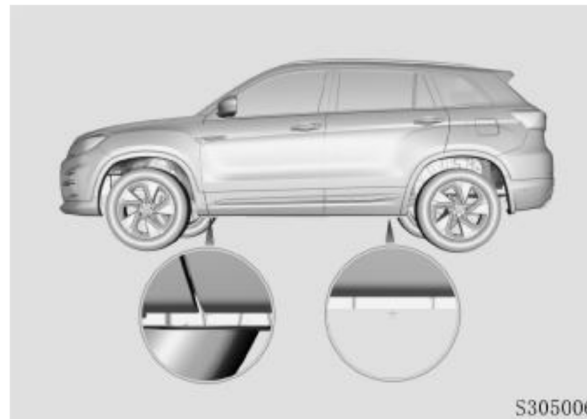
105-115Нм дөңгелек болттарын бұрап қатайту моменті

Дөңгелектерді ауыстыру

1. Дөңгелек сомынын босату үшін оны теріс бағытқа бір толық айналымға бұраңыз, бірақ сомынды толығымен бұрап алмаңыз.

2. Домкратты ауыстырылатын дөңгелектің жанында (төмендегі суретте көрсетілгендей), автокөліктің алдыңғы / артқы бөлігінің тиісті жеріне орнатыңыз. Домкратты орнату орындары машина шанағының астыңғы жағында орналасқан. Автокөлікті домкратпен көтерген кезде алдыңғы және артқы дөңгелек күпшектеріне жақын, бүйірлік панельдердің етегі аймағында, домкрат орнатылатын орынға сәйкес көтеру нүктелерін таңдаңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жарақат алып қалмас үшін автокөлікпен жиынтықта бірге келген домкратты пайдаланыңыз. Домкратты белгілеген домкратпен көтеруге арналған орындарға ғана орнатыңыз. Автокөліктің басқа бөліктерінің астына домкрат салмаңыз.

Домкратты дұрыс пайдаланбаған жағдайда автокөлік көтерілген кезінде ауып, тайып немесе құлап кетуі мүмкін. Домкратты тек қатты, тегіс, тайғақ емес жерге орнатыңыз.

Домкратты тіреу үшін ағаш бөліктерін немесе сол сияқты заттарды пайдаланбаңыз. Әйтпесе, домкратқа түскен салмақты домкрат көтере алмай, қажетті биіктікке жете алмай қалады. Шина мен жердің арасы 3 см аспайтынына көз жеткізіп алыңыз.

3. Домкрат тұтқасын домкратқа орнатыңыз және оны автокөлік көтерілгенге дейін оң бағытқа бұраңыз. Баллон кілтінің көмегімен дөңгелек сомындарын шешіп алыңыз.

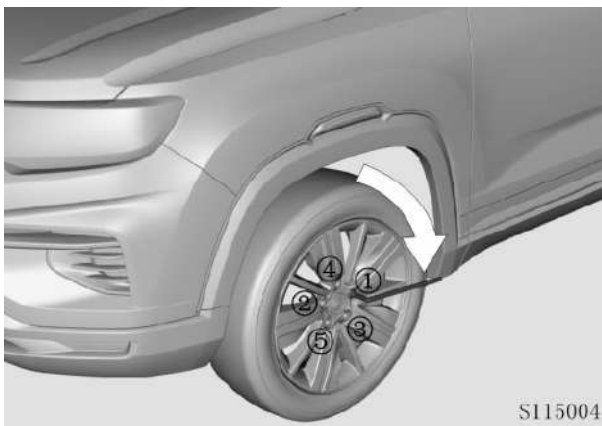
4. Дөңгелекті шешіп, автокөліктің жанына қойыңыз;
5. Дөңгелектің күпшекпен жанасатын бетін тазалаңыз;
6. Қосалқы дөңгелекті күпшекке орнатыңыз және бекітіңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Сақ болыңыз, дөңгелектер мен дөңгелек қақпақтарының өткір жиектері болуы мүмкін. Дөңгелекті орнатпас бұрын күпшекте немесе дөңгелектің өзінде бөтен заттардың және/немесе ластану белгілерінің (мысалы, топырақ, батпақ, шайыр, қиыршық тас және т.б.) жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Қажет болса, дөңгелекті күпшекке орнатуға және бекітуге кедергі келтірмеуі үшін оны тазалаңыз.

7. Дөңгелек сомындарын орнатып, оларды кедергі пайда болғанша қолмен бұраңыз. Назар аударыңыз, дөңгелек сомынының конусы ішке қаратылуы керек.
8. Баллон кілтінің көмегімен дөңгелек сомындарын оң бағытқа алдын ала бұрап шығыңыз да, автокөлікті түсіріңіз.
9. Дөңгелек сомындарын көрсетілген ретпен қатайтып бұраңыз. Барлық сомынның қатайтылғанын тексеріңіз.

S115004

ЕСКЕРТПЕ

Болттар мен сомындарды ауыстыру кезінде метрикалық бұрандасы бірдей және қылау конфигурациясы дәл сондай сомындарды қолданыңыз. Метрикалықтан бөлек, бұрандалары басқа сомындар мен болттар дөңгелек бекітілетін бұранданы зақымдап, дөңгелекті бекітуге мүмкіндік бермейді.

Жаңа дөңгелек сомындарын немесе дөңгелектерді орнатпас бұрын олардың түрі мен өлшемін мұқият тексеріңіз. Қандай да бір қиындықтар туындаған жағдайда CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Дөңгелек домкратпен көтеріліп тұрған автокөліктің болттарын немесе сомындарын тартпаңыз, өйткені ол домкраттан тайып кетуі мүмкін. Дөңгелек болттарын немесе сомындарын автокөлік толығымен түсірілгеннен кейін ғана бұрап қатайтыңыз.

Егер сомын немесе болт зақымдалған болса, дөңгелекті мықтап бекіту мүмкін емес. Бұл дөңгелектің шешіліп кетуіне және жарақат алуға немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін ауыр апатқа себеп болуы ықтимал.

Дөңгелектерді ауыстырғаннан кейін сомындарды ұсынылған қатайту моментімен тарту керек. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Дөңгелек сомындарын қатайту моменті

Дөңгелектердің сомындарын қатайту моменті 100 – 120 Нм.

Ауа клапанының қалпақшасын бұрап алыңыз да, ауа қысымын манометрдің көмегімен тексеріңіз. Егер шинадағы ауа қысымы төмен болса, қысымды

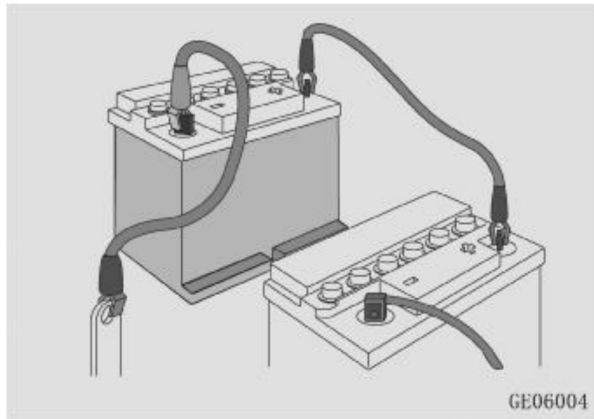
көрсетілген мәнге дейін жеткізу үшін жақын жердегі техникалық қызмет көрсету станциясында тоқтаңыз. Ауа қысымын тексеріп немесе реттеп болған соң, ауа клапанының қалпағын орнатыңыз.

АККУМУЛЯТОР БАТАРЕЯСЫНЫҢ ЗАРЯДЫ ӘЛСІЗ БОЛҒАНДА ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫ ОТАЛДЫРУ

ЕСКЕРТПЕ

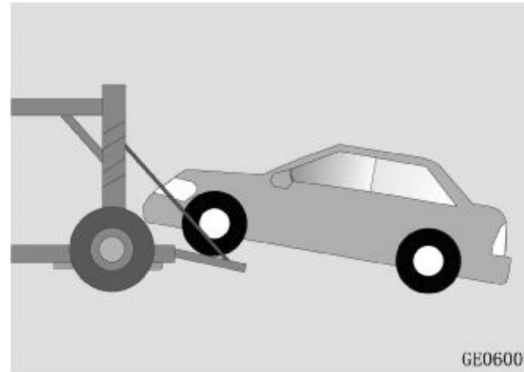
Автокөлікті 12V кернеуі бар батареядан ғана қосуға болады.

1. Автокөліктің жанына сыртқы қуат көзін орнатыңыз және оны ұштары бар («қолтырауын» түрі) жоғары вольтті сымдардың көмегімен қосыңыз. Оталдыру үшін басқа автокөліктің аккумуляторы пайдаланылып тұрса, оны аккумулятордың қуаты төмен автокөліктің капотына барынша жақын орналастырыңыз. Автокөліктер бір-біріне тимеуі керек. Екі автокөліктің де тұрақ тежегішін қосып қойыңыз.
2. Сымдарды аккумулятор батареясына жалғамас бұрын батарея мен сымдардың клеммаларын тексеріңіз, кірін және шамадан тыс коррозиясын кетіріп (болған жағдайда), барлық қақпағы тартылып, теңескеніне көз жеткізіңіз.
3. Қажетті қауіпсіздік индикаторларынан басқа (мысалы, фаралар, апаттық жарық сигналын беру жүйесі) артық қуат көзі тұтынушыларын сөндіріңіз.
4. Аккумуляторларды сымдармен мынадай жолмен жалғаңыз: сыртқы батареяның оң полюсін және заряды таусылған батареяның оң полюсін сыммен жалғаңыз; содан соң сыртқы батареяның теріс полюсіне жалғанған сымды оталдырылуы тиіс автокөліктің батарея мен отын беру жүйесінен қашық жердегі массасына (қозғалтқыштың ашық металл бөлігіне) жалғаңыз. Екі сымның бір-біріне тиіп қалмауын қадағалаңыз.

CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

СҮЙРЕУ

5. Автокөлікті оталдыру үшін пайдаланған кезде сымдарды жалғап болған соң, осы автокөліктің қозғалтқышын оталдырып, тұрақты жылдамдық айналымында біраз уақыт істетіп қойыңыз.

6. Аккумулятор қуаты төмен автокөліктің қозғалтқышын оталдырыңыз;

7. Оталғаннан кейін сымдарды кері ретпен ажыратыңыз. Ажырату процесінде кез келген автокөліктің металл бөліктеріне қол тигізбеңіз. Ажыратқан кезде кабельді кез келген көлік құралының металына қоймаңыз.

ЕСКЕРТУ

Аккумулятор батареясы мұздаған болса, автокөлікті қосалқы аккумулятордан оталдыруға тырыспаңыз. Әйтпесе, аккумулятор батареясы жарылуы немесе істен шығуы мүмкін.

Қуат көзі жеткіліксіз болса, сымдарды батареяның теріс полюсіне тікелей жалғамаңыз.

Қозғалтқышты оталдыру кезінде қолдарыңыз бен сымдарды белдік шкивінен, генератор белдігінен, желдеткіштен және қозғалтқыштың басқа да айналатын бөліктерінен қашық ұстаңыз.

Егер автокөліктің аккумулятор батареясының заряды ешқандай себепсіз жиі таусылатын болса, диагностика жүргізу және жөндеу үшін

Автокөлікті артқы осі асылған күйде тасымалдамаңыз, әйтпесе, руль жүйесі істен шығуы мүмкін.

Қозғалтқыш істемей тұрған кезде руль күшейткіші мен тежеу жүйесі жұмыс істемейді. Бұру немесе тежеу үшін көп күш қажет болады.

Автокөлікті сүйреу құлақшасынан, шанақтан немесе шассиден іліп көтермеңіз, себебі бұл оны зақымдауы мүмкін.

Алдыңғы дөңгелектері асылмаған автокөлікті артқа сүйремеңіз. Бұл автокөліктің бұзылып қалуына әкеледі.

Күрт немесе бағынбайтын қозғалысты, немесе сүйреу құлақшасына, сүйреу арқанына немесе шынжырына ауыр салмақ түсіретін автокөліктің өздігінен, тұрақсыз қозғалуына жол бермеңіз, бұл олардың бұзылуына алып келеді және апаттық жағдай тудырады. Бұл автокөлікті зақымдауы және жарақат келтіруі мүмкін.

Бұзылған автокөлікті сүйреу мүмкін болмаса немесе ол бақылаудан шығып кетсе, қозғалысты тоқтатыңыз.

Сүйреу кезінде барынша түзу және бірқалыпты жүруге тырысыңыз.

ЕСКЕРТУ

Автокөлікті кез келген торабынан немесе сүйреу құлақшасынан басқа шанақтың бөлігінен іліп сүйреу салдары автокөлікті зақымдауы мүмкін.

Сүйреу үшін арнайы болат арқанды немесе шынжырды ғана пайдаланыңыз. Болат арқанды немесе шынжырды сүйреу құлақшасына сенімді түрде бекітіңіз.

Автокөлікті сүйреу кезінде жұлқуға және күрт қозғалуға жол бермеңіз. Жүктемені тұрақты әрі біркелкі үлестіру әдісін пайдаланыңыз.

Жолдағы көмек

Егер автокөлікті сүйреу қажет болса, CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз немесе автокөліктерді тасымалдаумен және эвакуациялаумен айналысатын компанияға хабарласыңыз. Автокөлікті тіркеп сүйреу үшін автокөлікті көтеру немесе дөңгелектерді ілу мүмкіндігі бар автокөлік манипуляторын (жол-құтқару қызметінің көлік құралдарын) немесе тегіс платформамен жабдықталған эвакуаторларды пайдалану керек. Эвакуатор болмаған жағдайда қатты тіркегіші бар тартқыш жабдықты пайдаланыңыз. Арқанмен сүйреуге тыйым салынады.

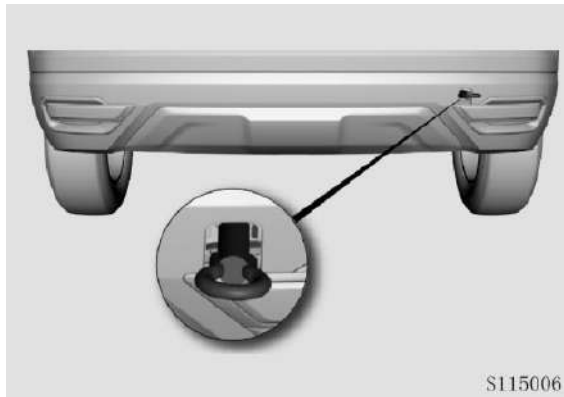
Жол-құтқару қызметінің көлік құралдарының көмегімен алдыңғы жетекті автокөлікті сүйреу үшін алдыңғы дөңгелектерді жерден көтеретін құрылғыларды пайдаланыңыз немесе трансмиссия мен рульді зақымдап алмау үшін алдыңғы дөңгелектерді көтеріп, платформаға немесе тіркемеге орнатып бекітіңіз. Бұл жағдайда алдыңғы дөңгелектер ілінеді, ал артқы дөңгелектер жерде болады.

Алдыңғы сүйреу құлақшасын бекіту нүктесі

Алдыңғы сүйреу құлақшасын бекіту нүктесі автокөліктің алдыңғы бамперінің төменгі сол жақ бөлігіндегі алдыңғы соққы беру арқалығында орналасқан. Алдыңғы бампердегі сүйреу құлақшасын бекіту бітеуішін ашыңыз, сүйреу құлақшасын орнатыңыз да, мықтап бекітіңіз.

Артқы сүйреу құлақшасын бекіту нүктесі

Артқы сүйреу құлақшасын бекіту нүктесі шанақтың артқы жағында, автокөліктің артқы бамперінің астында орналасқан.

Дөңгелекті ілмей, автокөлікті тіркеп сүйреу

Көрсетілген тәсілмен автокөлікті қысқа қашықтықтарға тіркеп сүйреуге рұқсат етіледі және бұл тек қатты тегіс төсемді жолдармен жүзеге асырылуы керек. Дөңгелектер, аспа, жүріс бөлігі, руль және тежеу жүйесі жарамды күйде болуы шарт.

- Сүйрейтін автокөлік сүйретілетін автокөліктен жеңіл болмауы керек, әйтпесе, жүргізуші автокөліктерді басқарудан айырылып қалуы мүмкін.
- Сүйреу құлақшасының жарамды екеніне көз жеткізіңіз.
- Сүйретілетін автокөлікті құлақшаға болат арқанмен немесе шынжырмен бекітіңіз.
- Сүйреген кезде баяу және бірқалыпты жүріңіз. Сүйретілетін автокөлікті және сүйреу құлақшасын жұлқымай тартыңыз.
- Сүйретілетін автокөліктің оталдыру жүйесін қосыңыз. Берілістерді ауыстырып қосу селекторын бейтарап күйге ауыстырыңыз да, тұрақ тежегішін жіберіңіз.
- Сүйреу құлақшасына зақым келтірмеу үшін автокөлікті оның тұрған бағыты бойынша қарай сүйреңіз.
- Сүйрейтін арқанның ұзындығы 5 м шамасынан аспауы тиіс. Арқан көрініп тұруы үшін жалауша іліп қою керек.
- Абайлап қозғалыңыз. Сүйреу арқаны салбырап қалмауы қажет.
- Екі жүргізушіге де мүмкіндігінше жиі ақпарат алмасу қажет.
- Тауға шыққан кезде тежеу механизмдері қызып кетуі мүмкін, ал бұл олардың тиімділігін төмендетеді. Тежегіштерді салқындату үшін жиі аялдап тұрыңыз.
- Артқа жүріп сүйреуге тыйым салынады. Тіркеп сүйреу кезіндегі жылдамдық 40 км/сағ аспауы тиіс, ал тіркеп сүйреудің ең ұзақ қашықтығы 25 километрден аспауы тиіс.

- Тежеу жүйесі істен шыққан жағдайда автокөлікті жылжыту үшін жылжымалы платформаны немесе автокөлікті тасымалдауға арналған эвакуаторды пайдаланыңыз.

Автоматты беріліс қорабымен жабдықталған автокөлікті тіркеп сүйреу

Автоматты трансмиссияның механикалық ақау пайда болғанда автокөлікті тіркеп сүйреу жетекші дөңгелектерді жерден толығымен көтеріп орындалуы мүмкін.

Егер тіркеменің жылдамдығы сағатына 20 км-ден асса немесе тіркеп сүйреу қашықтығы 20 км-ден асса, онда сүйретілетін көлік құралының жетекші дөңгелектері жерден толық ажырауы тиіс.

Автокөлікті сүйреу кезінде жетекші дөңгелектер жерден ажырамағаны жөн. Автокөлікті қауіпті жерден эвакуациялау қажет болған жағдайда жылдамдық 20 км/сағ аспауы тиіс.

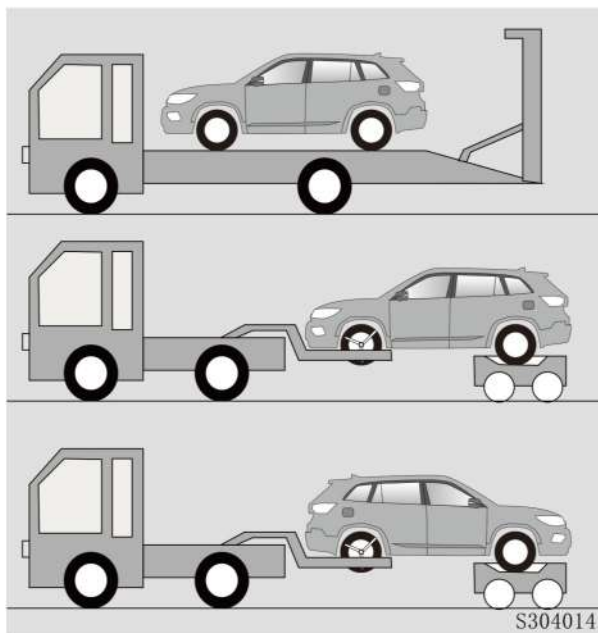
Автокөлікті артқа сүйреуге қатаң тыйым салынады.

Қоршаған орта температурасы 0 °С-тан төмен болған кезде автокөлікті сүйремеңіз.

Толық жетекті автокөлікті тасымалдау үшін оны суретте көрсетілгендей толығымен эвакуатор платформасына немесе тіркемеге көтеріп қою керек.

ЕСКЕРТПЕ

Толық жетекті автокөліктерді жартылай тиеу арқылы тасымалдауға тыйым салынады. Дұрыс сүйремеу салдары толық жетек жүйесінің түйіндері мен бөлшектерінің зақымдануына алып келеді.

Батып қалған кезде көмектесу

Батқан автокөлікті алып шығарған кезде оны күрт жұлқымаңыз және оны белгілі бұрышпен тартпаңыз. Шамадан тыс күш түсіру салдары автокөлікті зақымдауы мүмкін.

Жетекші дөңгелектер жұмсақ немесе лай жолға батып қалған кезде, әсіресе тиелген автокөлікті шығарған кезде абай болу керек.

Автокөлікті сүйреу құлақшасынан сүйреп шығармаңыз. Батып қалуға төтеп беріп, көлік құралының қапсырмасынан автокөлікті артқа тартыңыз.

АВТОКӨЛІК АҚАУЛАРЫ

Автокөлік ақаулы болса, оны реттеу немесе жөндеу қажет болуы мүмкін. Келесі белгілердің кез келгені анықталған жағдайда жақын жердегі CHANGAN өкілетті сервис орталығына мүмкіндігінше тезірек хабарласыңыз.

Көрінетін белгілер

- Автокөлік астында сұйықтықтың ағуы. (Ауа кондиционерін қолданғаннан кейін шығару құбырындағы дренаждық тесіктерден сұйықтықтың ағуын және судың тамшылауын қоспағанда — қалыпты болып саналады).
- Шиналардың әркелкі тозуы немесе томпаюы.

- Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы температурасының көрсеткішінің күйі шамадан тыс жоғары болып қалады.

Дыбыс белгілері

- Пайдаланылған газ шығару құбырынан шығатын дыбыс өзгерді.
- Бұрылыстарда шиналардың тым қатты шуыл шығаруы.
- Аспа жұмысында бөгде дыбыстар пайда болды.
- Қозғалтқыштың жұмысына байланысты бөгде дыбыстар.

Пайдалану белгілері

- Қозғалтқыш оталмайды, тұрақсыз, іркіліспен жұмыс істейді;
- Қуаттың айтарлықтай төмендеуі;
- Тежеу кезінде автокөлік траекториядан қатты ауытқиды;
- Автокөлік тегіс жолмен қозғалған кезде траекториясын ұстап тұрмайды;
- Тежеу жүйесі істен шыққан, тежегіш педалі жұмсақ, педаль еденге сәл тимей тұр.

ТӨТЕНШЕ ЖЕДЕЛ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ШАҚЫРУ ЖҮЙЕСІ

Төтенше жедел қызметтерді шақыру жүйесі төтенше жедел қызметтердің (ТЖҚ) операторын автоматты түрде (апат болған жағдайда) немесе қолмен шақыруға, автокөліктің сипаттамаларын, оның орналасқан жерінің координаттарын, қозғалыс уақыты мен бағытын сипаттайтын минималды деректер жинағын (МДЖ) беруге, сондай-ақ автокөлік пайдаланушыларының «ЭРА-ГЛОНАСС» мемлекеттік федералды жүйесінің операторымен дауыс зорайтқыш байланыс жүйесін орнатуға арналған. Толық ақпаратты өндірушінің <http://www.uveos.ru> сайтынан алуға болады.

1. Микрофон;
2. «SOS» түймесінің қорғаныс қақпағы;
3. «SOS» түймесі;
4. Күй индикаторы;
5. «Қосымша функциялар» түймесі.

Жүйенің жұмыс режимдері

Жүйе автокөліктің номиналды кернеуі 12В болатын борттық желісінен жұмыс істейді. Төтенше қызметті шақыртқан соң қуат көзі ажыратылған кезде жүйе кіріктірілген аккумулятор батареясы есебінен жұмыс істейді. Әйтпесе, құрылғы сөніп қалады.

Жүйеде келесі жұмыс режимдері бар:

- «Өшірулі» режимі;
- «ЭРА» режимі;
- «Төтенше қоңырау шалу» режимі;
- «Тестілеу» режимі;
- «Сервис» режимі.

«Өшірулі» режимі

Оталдыру жүйесі өшіп тұрғанда жүйе «Өшірулі» режимінде болады. Бұйым оталдыру жүйесі қосылған кезде «Өшірулі» режимінен шығады. Оталдыру жүйесі қосұлы болып, қуат көзі болмаса, басқа режимдерден «Өшірулі» режиміне ауысу кіріктірілген резервтік батарея заряды таусылған кезде жүзеге асырылады.

«ЭРА» режимі

«ЭРА» режимінде жүйе автокөлік параметрлерін тіркеуді, жол-көлік оқиғаларын автоматты режимде анықтауды жүзеге асырады және пайдаланушының басқару әрекеттеріне жауап қайтарады. Көлік құралының оталдыру жүйесін алғаш қосқан кезде, сондай-ақ «Тестілеу» режимі аяқталғаннан кейін немесе «Төтенше қоңырау шалу» режимі тоқтатылғаннан кейін жүйе «ЭРА» режимінде болады.

«Төтенше қоңырау шалу» режимі

«Төтенше қоңырау шалу» режимі МДЖ беруге және автокөлік пайдаланушылары мен байланыс орталығының операторы арасында дауыстық байланысты орнатуға арналған. «Төтенше қоңырау шалу» рәсімі жол-көлік оқиғасын сәйкестендіру модулінен келіп түскен сигнал бойынша оталдыру жүйесі қосылған кезде автоматты түрде, сондай-ақ «SOS» түймесін кемінде 3 секунд басып тұрған кезде орындалады.

ЖКО жағдайын сәйкестендіретін модуль апат уақытын анықтай алады: Бетпе-бет соқтығысқанда; бүйірден соққы алғанда; арттан соққы алғанда; аударылған кезде.

Қолмен басталған «Төтенше қоңырау шалу» режимінен шығу үшін байланыс орнату сатысында (егер жүйе операторымен байланыс әлі орнатылмаған болса) «SOS» түймесін басу керек, төтенше қоңырау шалу тоқтатылады.

«Төтенше қоңырау шалу» режимін автоматты түрде бастаған кезде жүйе төтенше қызметтің байланыс орталығының операторы тарапынан қоңырау аяқталғаннан кейін «ЭРА» режиміне өтеді.

«Тестілеу» режимі

«Тестілеу» режимі автокөліктің телекоммуникация жүйесінің жұмысын «ЭРА ГЛОНАСС» жүйесінің операторы тарапынан тексеруге арналған.

«Тестілеу» режиміне кіру «SOS» батырмасын 5 секундтың ішінде қатарынан 5 рет басу арқылы іске асады. Сервистік режимді таңдау күйіне өткен соң 10 секунд күту керек, басқа түймелерді баспау керек.

«Тестілеу» режимінде ПИБ күйінің индикаторы жасыл түспен жанып, 2 секунд сайын 3 рет қызыл түспен жыпылықтайды.

Тестілеуді орындау үшін дауыстық нұсқауларды орындаңыз.

«Тестілеу» режимінен шығу былай жүзеге асырылады:

- бұйымды тестілеу нәтижелері бар МДЖ жүйе операторына бергеннен кейін;
- сыртқы қуат көзін өшірген кезде.

«Сервис» режимі

«Сервис» режимі көлік құралы сервис орталығында болған кезде және/немесе жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде бұйымның барлық функцияларын өшіруге арналған.

«Сервис» режиміне кіру үшін «SOS» түймесін 5 секундтың ішінде 5 рет басу керек, содан кейін дауыстық көмекке сүйене отырып, «SOS» түймесін басу керек. «SOS» түймесі 5 секунд ішінде басылмаса, жүйе «Тестілеу» режиміне өтеді.

«Сервис» режимінде ПИБ күйінің индикаторы жасыл түспен жанып, 2 секунд сайын 3 рет қызыл түспен жыпылықтайды және 7 секунд сайын динамиктен дыбыс сигналы беріледі.

«Сервис» режимінен шығу былай жүзеге асырылады:

- «SOS» түймесін басқан соң;
- сыртқы қуат көзін өшірген кезде;
- автокөліктің қозғалыс жылдамдығы 5 км/сағ шамасынан асқанда.

Ескертпе:

1. Бұйым «Сервис» режимінде болған кезде аударылудың қатерлі бұрышы анықталмайды.
2. Автокөлікті жөндеу немесе техникалық қызмет көрсету жұмыстары аяқталғаннан кейін жүйені қалыпты жұмыс режиміне ауыстыру қажет.

Жұмыс режимдерінің индикациясы

Жүйенің жұмысын индикациялау үшін БИП күйінің индикаторы қолданылады.

Жүйеге қуат көзі берілген кезде күй индикаторы 3-10 секунд аралығында қызыл түспен жанады. Егер өзін-өзі диагностикалау сәтті өтсе, жүйе «ЭРА» режиміне ауысады.

Өзін-өзі диагностикалау кезінде кіріктірілген компоненттердің ақауы анықталған кезде жүйе индикациясы «Төтенше жедел қызметтерді шақыру жүйесінің (ТЖҚШЖ) ақауы» күйіне өтеді.

Жүйе күйінің ықтимал көрсеткіштері кестеде келтірілген.

Автокөлік ГЛОНАСС/GPS жерсеріктерінен сенімсіз сигнал қабылдау аймағында ұзақ уақыт болғаннан кейін автокөліктің орналасқан жерін анықтауға кететін уақыт артуы мүмкін.

Егер жүйе ішкі компоненттердің ақауын анықтаса немесе жүйенің жұмысында өзге ақау анықталса, жөндеуді өзіңіз жүргізіңіз. Техникалық маманға немесе CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Төтенше жедел қызметтерді шақыру жүйесін пайдаланудың кепілдік мерзімі – автокөлікті бірінші сатып алушыға сату (беру) сәтінен бастап 36 ай.

Төтенше жедел қызметтерді шақыру жүйесінің ішкі аккумулятор батареясының кепілдік мерзімі – автокөлікті бірінші сатып алушыға сату (беру) сәтінен бастап 12 ай.

Толық ақпарат өндірушінің ресми сайтында келтірілген: <http://www.santel-navi.ru>

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Ауыр апат салдарынан қатты зардап шеккен, нәтижесінде сымдар бумасы зақымдалған (үзілген) автокөлікте жүйе тұрақты жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда қалыпты сервисті қамтамасыз ету мүмкін емес.
- Қызмет көрсету жұмыстарын желіден тыс жерлерде орындау мүмкін емес.
- Жүйенің қызмет көрсету сапасын қамтамасыз ету үшін «SOS» түймесі жедел жәрдемнен басқа қызметтерді сұрату үшін басылған кезде Call-орталық бұл қызметтерді ұсына алмайды

Жүйе күйлерінің индикациясы

ЖҰМЫС РЕЖИМІ	ИНДИКАЦИЯ
ТЖҚШЖ-ны оталғаннан кейін қосу	3-тен 10 секундқа дейін қызыл түспен жанады.
«ЭРА» режимі	Егер ішкі диагностика сәтті өтсе, жасыл түспен жанады. Ақау болса, қызыл түспен жанады.
ТЖҚШЖ ақауы	Қызыл түспен үздіксіз жанады. Ақау кодын CAN-шина немесе USB-байланыс арқылы оқуға болады.
Ұялы байланыс желісі уақытша қолжетімді емес	Бес қысқа қызыл жыпылықтау (5 Гц) және «Ұялы байланыс желісі уақытша қолжетімді емес» опциялық дауыс көмегі.
«Төтенше қоңырау шалу» режимінде байланыс орнату	Баяу жыпылықтау қызыл/жасыл (1 Гц).
«Төтенше қоңырау шалу» режимінде МДЖ беру	Опциялық дауыс көмегі мыналар туралы ақпар береді: — «Байланысты орнату»; — «Деректерді жүйеге жіберу».
«Төтенше қоңырау шалу» режиміндегі дауыстық байланыс	Үздіксіз жасыл түспен жанады. «Байланыс орнатылды» опциялық дауыс көмегі.
«Тестілеу» режимі	Жасыл түспен жанады, үш рет қызыл түспен қысқа жыпылықтайды (5 Гц), үзіліс 2 секунд, қайталау.
«Сервис» режимі	Жасыл түспен жанады, үш рет қызыл түспен қысқа жыпылықтайды (5 Гц), үзіліс 2 секунд, қайталау. Дыбыс сигналы әрбір 7 секунд сайын беріледі.

Егер жүйе ішкі бөлшектерден ақау тапса, жүйеге қызмет көрсететін техникалық маманға немесе өндіруші кәсіпорынның сервистік қызметінің өкіліне бару керек.

VI. ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ЖӨНДЕУ

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ЖӨНДЕУ КЕЗІНДЕГІ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

Жарақат алу немесе көлік құралын зақымдау қаупін азайту үшін инспекциялық тексеру/техникалық қызмет көрсету немесе жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде келесі қауіпсіздік шараларын сақтау қажет:

- Жұмысты бастау алдында қозғалтқышты сөндіріп, оны суытыңыз. Қозғалтқыш ыстық болған кезде жұмыс жасамаңыз;
- Автокөліктің төменгі жағында жұмыс істеген кезде оны ұстап тұру үшін тіректерді/қауіпсіздік тіреулерін қолданыңыз. Автокөлікті домкраттың көмегімен көтерген кезде автокөліктің астына орналаспаңыз;
- Тұтанатын, түтіндейтін, бықсып жанатын және ұшқын шығаратын заттарды аккумулятордан, ЖЖМ-дан және басқа да тұтанғыш бөлшектерден алыс ұстаңыз.
- Автокөліктің электр қуаты қосылып тұрған кезде аккумулятор батареясын немесе басқа электр элементтерін қосуға немесе орнатуға тыйым салынады (ACC/ON күйлері);
- Клеммалар мен сымдарды аккумулятор батареясына жалғаған кезде абай болыңыз, оларды шатастырып алмаңыз. Оң полюсін теріс полюске және керісінше қосуға тыйым салынады.
- Аккумулятор, оталдыру жүйесінің сымдары және автокөліктің электр тізбектері күшті ток немесе жоғары кернеу шығарады. Қысқа тұйықталуға жол бермеңіз.
- Жабық (мысалы, көлікжай сияқты) үй-жайда жұмыс істеп тұрған қозғалтқышты тексерген кезде тиісті желдету жүйесінің бар екеніне көз жеткізу керек;

- Қозғалтқышқа арналған майды, қозғалтқышты салқындату сұйықтығын және басқа да ЖЖМ мен жанармай сұйықтықтарын балалар мен үй жануарларынан алыс жерде сақтаңыз;
- Төбедегі шыны люкке силикон немесе шыны желімін жақпаңыз.

Ескертпе: аспаптар тақтасының көп функциялы дисплейінде «Қатты бөлшектер сүзгісі (GPF) шегіне жетті. Сервис орталығына хабарласыңыз» хабарламасы пайда болса, ұсыныстарға сай әрекет етіңіз. Әйтпесе, ол автокөлікті қалыпты пайдалануға әсер етуі мүмкін.

МІНДЕТТІ ТЕКСЕРІСТЕР ТІЗІМІ

Күнделікті тексеру

- Негізгі жарықтандыру фаралары мен шамдары: барлық жарықтандыру аспаптары мен жарық сигналдары (КЖШ, фаралар, артқы шамдар, габарит шамдары, бұрылыс және артқа жүру сигналдары, стоп-сигналдар және тұман фаралары) дұрыс жұмыс істейтініне көз жеткізіп алыңыз.
- Ескертуші бақылау шамдары және жарық индикаторлары: Барлық аспап, басқару элементтері және ескертуші шамдар мен жарық индикаторлары дұрыс жұмыс істейтініне көз жеткізіңіз.
- Артқы көрініс айналары: Айналардың шағылысатын беті таза екеніне көз жеткізіңіз, оларды реттеңіз.
- Автокөлік есіктері, артқы есік, капот: Барлық есіктің, артқы есік пен капоттың еркін ашылатынына және жабылатынына көз жеткізіңіз.
- Шанақтың сыртқы күйі: Автокөлік шанағында жарықтардың немесе сызаттардың болуын тексеріп, қажет болған жағдайда зақымдалған бөлшектерде металл коррозиясының пайда болуына жол бермеу үшін оны мүмкіндігінше тезірек жөндеңіз.

Отын құю кезіндегі тексеру

- Қозғалтқыштағы май деңгейін, тежегіш және жуғыш сұйықтықтарының деңгейін тексеріңіз;
- Шиналардағы қысымды тексеріңіз;
- Шиналардың күйін тексеріңіз: Бүйірлік бетте және протекторда жарықтар жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Шина протекторларында бөгде заттар жоқ.

Ай сайынғы тексерулер

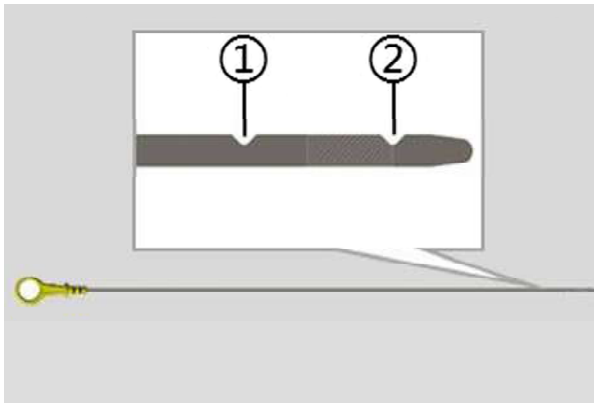
- Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының деңгейі;
- Құбыршектерде, отын құбырларында және техникалық сұйықтықтар резервуарларында тесіктердің болмауы;
- Кондиционер жүйесінің жұмысы;
- Тұрақ тежегішінің жұмысы;
- Дыбыс сигналы мен динамиктердің жұмысы;
- Дөңгелек сомындарын қатайту моменті: Сомындар мен болттар берілген мәндерге дейін тартылған.
- Әйнектазартқыштардың жұмысы: Әйнектазартқыштың щеткалары және жетектемелері жарамды, жұмыс істеп тұрған күйде екеніне көз жеткізіңіз.
- Рульмен басқару: Рульде люфтінің болуын тексеріңіз.
- Педальдар: Тежегіш педалі мен ілінісу педалінің жарамдылығын тексеріңіз.
- Амортизатор тіреулері: Амортизатор тіреулерінің тозу, ағып кету, қорғаныс тозаңдықтытарының зақымдануы және басқа да зақымданулар бойынша жұмысқа жарамдығын тексеріңіз.
- Төбедегі люк: Люк пен оның элементтерінде саңылау жоқ екенін тексеріңіз. Сол жақ және оң жақ бағыттауыштағы дренаж арнасында кір мен бөгде заттардың бар-

жоғын тексеріңіз. Люктің және оның реттеуінің бірқалыпты қозғалысын тексеріңіз.

Люк тығыздағыштарын үнемі тексеріп отырыңыз. Люк жұмысында күмәнді шуылдың бар-жоғын тексеріңіз. Қажет болса, тығыздағыштарды сүртіп, майлаңыз.

ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙ

Майөлшегіш сүңгі

ЕСКЕРТПЕ

Әртүрлі маркалы және типті мотор майларын араластыруға рұқсат етілмейді.

Қозғалтқыштың зақымдануын болдырмау үшін оған техникалық қызмет көрсету мақсатында мотор майына кез келген бөгде қоспаларды және/немесе басқа да өнімдерді пайдалануға үзілді-кесілді тыйым салынады. Осы себепке байланысты қозғалтқышқа келтірілген кез келген залал кепілдік міндеттемелерімен өтелмейді. Өндіруші зауыттың техникалық талаптары мен сипаттамаларына сәйкес келмейтін мотор майын пайдаланбаңыз. Бұл қозғалтқышты зақымдауы мүмкін және өндіруші зауыттың кепілдік міндеттемелеріне әсер етуі мүмкін.

Май деңгейін тексеру

Қозғалтқышты оталдырмай тұрып май деңгейін тексеріңіз. Май деңгейі «MIN» (минимум) және «MAX» (максимум) белгілерінің арасында екенін тексеріңіз.

1. Автокөлікті қауіпсіз жерде тегіс бетке қойыңыз;
2. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрса, оны сөндіріп, 5 минут күтіңіз. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған немесе ыстық болған кезде май сүңгісін шығармаңыз.;
3. Майөлшегіш сүңгіні шығарып алыңыз, оны таза, жұмсақ, түксіз шүберекпен сүртіңіз, майөлшегіш сүңгіні салыңыз да, май деңгейін тексеру үшін қайтадан шығарып алыңыз.
4. Май деңгейі «MIN» (минимум^②) және «MAX» (максимум^①) белгілерінің арасында екенін тексеріңіз. Май деңгейі «MIN» (минимум) белгісінен төмен болса, майды тиісті деңгейге дейін қосымша құйыңыз.

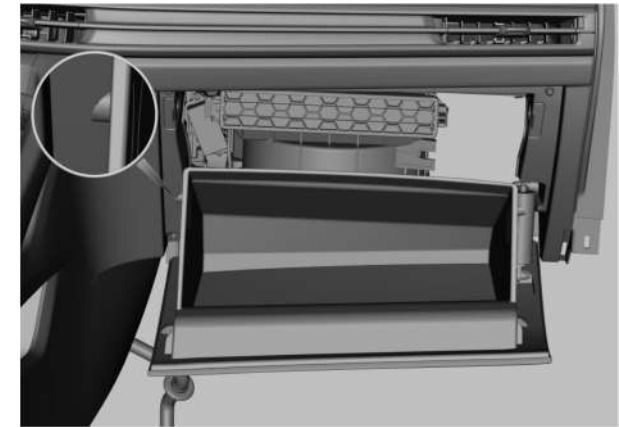

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

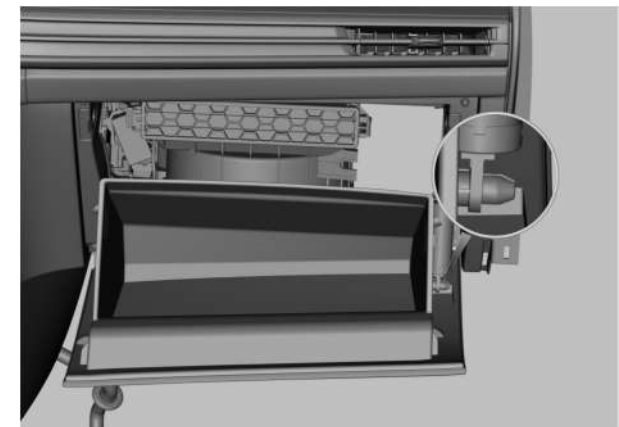
Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде май құю аузының қақпағын алуға және май сүңгісін шығаруға қатаң тыйым салынады.

САЛОН СҮЗГІСІН АЛМАСТЫРУ

1. Ұсақ-түйек тартпасын ашып, екі жағындағы шектегіштерді олар ілмектерге еркін ілініп тұратындай етіп шешіп алыңыз;

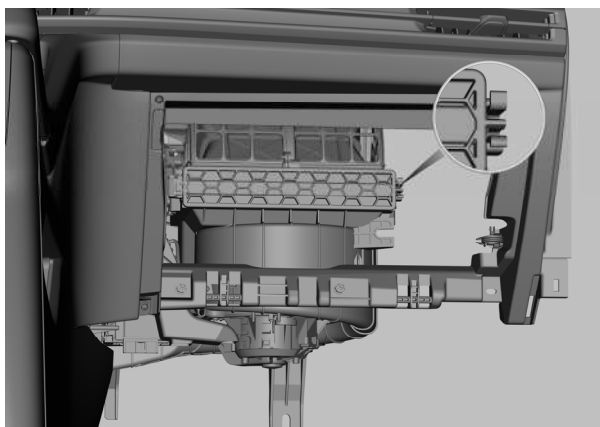

2. Ұсақ-түйек тартпасының оң жақ төменгі бұрышындағы жапқышты шешіп алыңыз

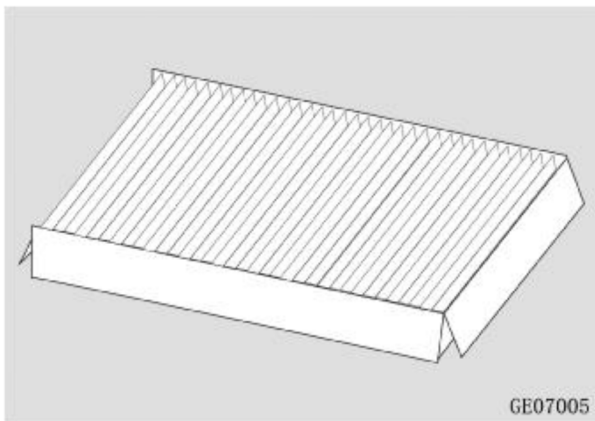

3. Оң жақтағы түймені басыңыз, салон сүзгісінің қақпағын ашып, салон сүзгісінің сүзу элементін шығарып алыңыз.

4. Салонның ауа сүзгісінің сүзу элементін ауыстырыңыз.

5. Барлығын кері ретпен орнатыңыз.

ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫҢ СҰЙЫҚТЫҒЫ

САЛҚЫНДАТУ

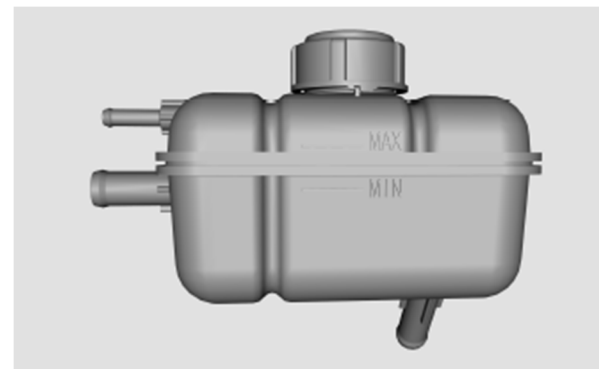
Сұйықтық деңгейін тексеру

Қозғалтқыш суық болған кезде салқындату сұйықтығының деңгейі «MIN» (минимум) және «MAX» (максимум) белгілерінің арасында болуы тиіс. Салқындату сұйықтығының деңгейі «MIN» белгісінен төмен болса, салқындату сұйықтығын қосымша құю керек.

Жоғары қысымды жүйенің жоғары температуралы салқындату сұйықтығына арналған сыйымдылық.

Жоғары қысымды жүйенің төменгі температуралы салқындату сұйықтығына арналған ыдыс.

Жоғары қысымды жүйеге салқындату сұйықтығын құю

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Салқындату сұйықтығын қозғалтқыш суып тұрған кезде ғана құйыңыз. Қозғалтқыш ыстық болған кезде кеңейткіш бактың қақпағын ашпаңыз. Әйтпесе, ішкі қысымның әсерінен бу мен су атқылап шығып, күйік шалуы мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ

Қозғалтқышты салқындату үшін қолданылатын салқындату сұйықтығының қату температурасы тиісті аймақтағы және маусымдағы ең төменгі температурадан 5 С төмен болуы керек.

Салқындату сұйықтығы ретінде кермек суды (мысалы, құбыр суын, өзен суын және құдық/бұлақ суын) пайдаланбаңыз.

Жоғары қысымды жүйе (қозғалтқыштың салдындату жүйесі)

1. Салқындату сұйықтығы құйылған кеңейткіш бак қақпағын ашыңыз. Салқындату сұйықтығын бактың аузына оның деңгейі «MAX» максималды белгісіне жеткенше құйыңыз;
2. Қақпақты жабыңыз;
3. Қозғалтқышты оталдырыңыз, кондиционерді ешіріңіз және радиатордың енгізу келтеқұбыры

қызғанша қозғалтқышты 2000 айн/мин жылдамдықпен жұмыс істетіңіз;

4. Қозғалтқыш салқындаған кезде салқындату сұйықтығы багының қақпағын қайтадан ашып, сұйықтықты максималды («MAX») белгіге жеткенше құйыңыз;

5. Бактағы сұйықтық деңгейі төмендеуін қоймағанша осы процесті бірнеше рет қайталаңыз;

6. Қақпақты жабыңыз.

ЕСКЕРТУ

Салқындату сұйықтығының теріге немесе көзге тиіп кетуіне жол бермеңіз. Егер бұл орын алса, дереу арада мол сумен шайыңыз және мүмкіндігінше тезірек дәрігерге қаралыңыз.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде, кеңейткіш бактың қақпағын ашуға қатаң тыйым салынады.

Дұрыс пайдаланбау салдарынан салқындату жүйесіне ауа кіріп,, қозғалтқыш қызып кетуі мүмкін. Диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ТЕЖЕГІШ СҰЙЫҚТЫҒЫ

Тежегіш қыспақтарының тозуы тежегіштің сұйықтық деңгейінің біртіндеп төмендеуіне әкеледі. Тежегіш сұйықтығы деңгейінің «MAX» (максимум) және «MIN» (минимум) белгілерінің арасында тұрғанына көз жеткізу үшін оны үнемі тексеріп отырыңыз.

C207004

Тежегіш сұйықтығының деңгейі төмен болған кезде, тежегіш сұйықтығын «MAX» (максималды) белгісіне дейін қосып құйыңыз.

Егер аспаптар тақтасында тежеу жүйесінің ақау индикаторы жанса, тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз. Тежегіш сұйықтығының төмен деңгейі тежеу жүйесінің тиімді жұмысына теріс әсер етуі мүмкін. Егер тежеу сұйықтығының деңгейі «MIN» белгісінен айтарлықтай төмен болса, диагностикалау және жөндеу үшін мүмкіндігінше тезірек CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Жаңа және таза тежегіш сұйықтығын қолданыңыз. Шаңның, судың, мұнай өнімдерінің және басқа қоспалардың тиіп кетуінен туындаған кез келген ластану тежеу жүйесінің бұзылуына және зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Тежегіш сұйықтығын ауыстыру немесе қосымша құю кезінде сипаттамада көрсетілген тежегіш сұйықтығын қолданыңыз. Олай болмаса, тежеу тиімділігі төмендеуі мүмкін.

Әртүрлі өндірушілердің немесе түрі бойынша өзгешеленетін тежегіш сұйықтығын араластыруға және пайдалануға тыйым салынады.

Тежегіш сұйықтығы багының қақпағын шешіп, оны толтырар кезде оған кір түсірмеу үшін бактың айналасын мұқият тазалаңыз. Тежегіш сұйықтығын құйған сайын, толтыру аяқталған соң тежеу жүйесінен ауаны шығару үшін тежегіш магистралін айдау қажет.

ЕСКЕРТУ

Абай болыңыз және тежегіш сұйықтығының теріге немесе көзге тиіп кетуіне жол бермеңіз. Егер бұл орын алса, мол сумен дереу шайыңыз және мүмкіндігінше тезірек дәрігердің медициналық көмегіне жүгініңіз.

Тежегіш сұйықтығын ауыстырған кезде қауіпсіздік көздірігін киіңіз.

Егер тежегіш сұйықтығы боялған беттерге түссе, оларды дереу таза сумен шайыңыз

ӘЙНЕКТАЗАРТҚЫШТАР

ЖӘНЕ

ӘЙНЕКЖУҒЫШ ЖҮЙЕСІНІҢ СҰЙЫҚТЫҒЫ

Алдыңғы әйнек жуғыштың сұйықтық деңгейін тексеру

Жуғыш бактағы тазартқыш сұйықтықтың деңгейін үнемі тексеріп отырыңыз және оны уақытылы толтырып жүріңіз. Қоршаған ортаның температурасы 0 C-қа тең немесе төмен болған кезде, қатып қалмау үшін қатпайтын тазартқыш сұйықтықты пайдалану қажет.

Жуғыш бағына құбыр суын немесе салқындату сұйықтығын құймаңыз. Құбыр суы қатып қалуы немесе түтіктер мен бүріккіштерді бітеп тастауы мүмкін. Алдыңғы әйнекке шашыраған салқындату сұйықтығы көру мүмкіндігіне және автокөлікті басқара алмай қалуға әсер етуі мүмкін. Салқындату сұйықтығының тамшылары шанақтың боялған беттері мен сәндік элементтерін зақымдауы мүмкін.

Сапалы тазартқыш сұйықтығын қолданыңыз. Төмен сапалы тазартқыш сұйықтық әйнек жуғыштың сорғысын зақымдауы және бүріккіштерді бітеп тастауы мүмкін. Жуғыш жүйесі ақаулы болған кезде тексеру және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына мүмкіндігінше тезірек хабарласыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Әйнектазартқыш жүйесіндегі сұйықтық өртенгіш және тез тұтанғыш болуы мүмкін. Тазартқыш сұйықтығы бар жуғыш жүйесі бағына ұшқын немесе от тигізбеңіз.
- Жуғыш жүйесіндегі сұйықтық ұлы. Оны денеге тигізу немесе оны ішке қабылдау ауыр жарақатқа немесе тіпті өлімге әкеледі. Сұйықтықтың теріге, көзге және ішкі ағзаларға тиюіне жол бермеңіз.

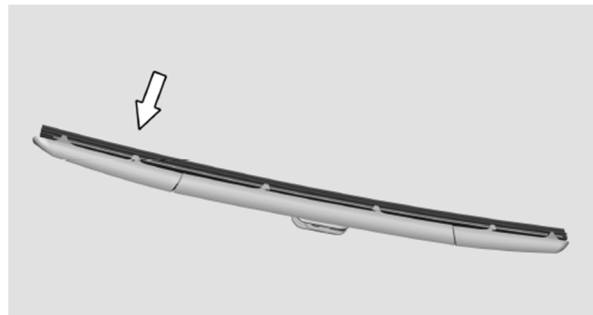
ӘЙНЕКТАЗАРТҚЫШТАР

ЕСКЕРТПЕ

- Егер алдыңғы әйнекте немесе әйнектазартқыш щеткасында бөгде заттар көрінсе, әйнектазартқыш щеткасының резеңке жолағына зақым келтірмеу үшін оларды әйнектазартқышты қолданар алдында алып тастаңыз.
- Бөгде заттардан тазартқан кезде, әйнектазартқыштың тазартатын резеңке бетіне зақым келтірмеу үшін қырғышты қолданыңыз.
- Қыста, әйнектазартқышты қоспас бұрын, әйнектазартқышты және алдыңғы әйнекті мұз бен қардан толығымен тазалаңыз.
- Әйнектазартқыштың щеткаларын бензинмен, ЖЖМ-мен, бояу еріткіштерімен немесе басқа ұқсас реагенттермен тазаламаңыз.
- Әйнектазартқышты немесе басқа элементтерді зақымдамау үшін, әйнектазартқыштың жетектемелері мен щеткаларын өз бетінше сұртпеңіз немесе бұрмаңыз. Әйнектазартқыштың щеткаларын ауыстыруға көп күш салмаңыз.

Әйнектазартқыш щеткаларын тексеру

Щетканың кедір-бұдырлығы мен ластану мөлшерін тексеру үшін саусағыңыздың ұшын щетканың резеңке таспасының тазалағыш жиегінің бойымен сырғытыңыз.

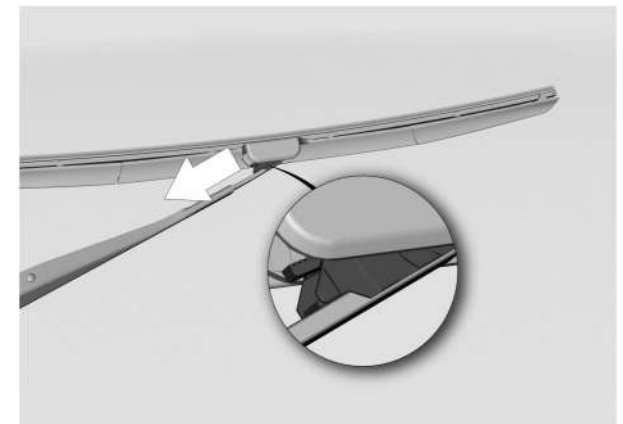
Егер әйнектазартқыш щеткалары кірленген болса, щетканың резеңке таспасы мен алдыңғы әйнекті тазарту үшін суланған жұмсақ ысқышты қолданыңыз. Алдымен әйнектазартқыш пен щетканы тазарту үшін арнайы тазартқыш ерітіндіні немесе жұмсақ жуғыш затты қолданыңыз, содан кейін оларды таза сумен шайыңыз.

Егер әйнек пен әйнектазартқышты тазалағаннан кейін алдыңғы әйнекте дақтар немесе кір қалса, онда әйнектазартқыш тозған немесе зақымдалған, оны ауыстыру керек.

Әйнектазартқыш щеткаларын ауыстыру

Бұл модель үшін жүргізуші/алдыңғы жолаушы әйнектазартқыштарының ұзындығы 550 мм/ 450 мм құрайды, ал байланыс түрі – U пішінді;

1. Әйнектазартқыш щеткаларын ауыстыру үшін әйнектазартқышты сервис режиміне қойыңыз. Әйнектазартқыштың жетектемесін көтеріңіз де, әйнектазартқыш щеткасын қайырыңыз, әйнектазартқыш щеткасы мен жетектемесі арасындағы ағытпа бекіткішін басып тұрып, әйнектазартқыш щеткасын суретте көрсетілген бағытта шығарып алыңыз.

2. Жаңа щетканы кері ретпен орнатыңыз.

3. Әйнектазартқыштар оның жетектемесі мен щеткасының арасында айналуы болдырмайтын механизммен жабдықталған. Айналуға жол бермейтін құрылымды конструкцияны зақымдамау үшін, ауыстыру кезінде әйнектазартқышты баяу және абайлап бұраңыз. Бұрылу бұрышы 20°-тан аспауы тиіс.

Әйнектазартқышқа техникалық қызмет көрсету бойынша ұсыныстар

Егер әйнектазартқыштарды ұзақ уақыт пайдаланбаса, олардағы резеңке таспа басылып, пішімін жоғалтуы мүмкін. Бұл жағдайда олар дірілдеп, әдеттен тыс шу шығаруы мүмкін және жұмыстың алғашқы бірнеше циклі кезінде әйнекті толығымен тазалай алмайды. Аздап жұмыс істегеннен немесе щеткалар тазаланғаннан кейін ақау жоғалуы мүмкін.

Көлік ұзақ уақыт тұрған кезде әйнектазартқыш щеткаларының жетектемелерін көтеріп қою керек. Қозғалысты бастамас бұрын, әйнектазартқыштың щеткаларын бастапқы күйіне қайтарыңыз (әйнектазартқыштың жұмыс беті әйнекке перпендикуляр күйде), бұл резеңке таспаның өз пішімін жоғалту ықтималдығын азайтады.

АККУМУЛЯТОР БАТАРЕЯСЫ

Аккумулятор батареясы зарядының өздігінен таусылуы

Аккумулятор батареясының заряды міндетті түрде өздігінен таусылады. Автокөлік тұрақта ұзақ уақыт тұрған кезде (2 айдан астам) аккумулятор батареясының қуаты едәуір төмендейді. Аккумулятор батареясы зарядының өздігінен таусылуына температура мен сақтау жағдайлары сияқты факторлар әсер етеді.

- Қоршаған орта температурасы жоғарылаған сайын зарядтың өздігінен таусылу жылдамдығы артады;
- Аккумулятор зарядының өздігінен таусылуы оны ылғалдылығы жоғары және шаң бөлмеде сақтаған кезде жеделдейді.

Батарея зарядының өздігінен таусылуын азайту жолдары

- Аккумулятор батареясы клеммаларының бекіткіштері босап қалмауы керек;
- Батареяның бетін және контактілерін таза ұстаңыз;
- Автокөлік тұрақта ұзақ уақыт тұрған кезде аккумулятор батареясын шешіп алыңыз, содан кейін оны ауа температурасы орташа болатын біршама құрғақ бөлмеде сақтаңыз;
- Қозғалтқыш өшірілген кезде автокөліктің электр құрылғыларын және басқа тұтынушыларын пайдаланбауға тырысыңыз.

Аккумулятор батареясы зарядының таусылу себептері

Аккумулятор батареясы зарядының таусылуы негізінен келесі себептерге байланысты болады:

- Электр энергиясын үнемі тұтынатын электр құрылғыларының жұмысы (мысалы, айдап әкетуге қарсы сигнал);

- Автокөліктегі компоненттердің электр оқшауламасының нашар болуы электр энергиясының жылыстауына әкелуі мүмкін;

• Минус клемма ажыратылмаған, бұл токты дамылдатып, электр тұтынушыларының батарея қуатын тез тауысуға және энергияны жоғалтуға әкелетіндей токтың жылыстауын тудырады;

- Қозғалтқыш жұмыс істемей тұрған кезде автокөліктегі электр құрылғыларының жұмыс істеп тұруы.

Аккумулятор батареясының қуатын тексеру

- Индикаторы бар аккумулятор батареясының күйін индикатордың түсіне қарап анықтауға болады (батарея тақтайшасындағы ақпаратты қараңыз).

• Вольтметр көмегімен және жүктеме ретінде негізгі жарықтандыру фараларын пайдалану арқылы тексеру: вольтметрді аккумулятор батареясына қосыңыз және аккумулятор батареясының (АКБ) кернеу көрсеткішін өлшеңіз. Содан кейін негізгі жарықтандыру фараларын қосыңыз. Егер аккумулятор батареясының кернеуі 10 В-тан жоғары болса және тез түсіп кетпесе, автокөлік қозғалтқышын оталдырыңыз. Автокөлік бос жүріспен жұмыс істеп тұрғаннан кейін оталдырылса, аккумулятор батареясы қайта зарядталады. Егер аккумулятор батареясының кернеуі негізгі жарықтандыру фаралары қосылған кезде тез төмендесе, аккумулятор батареясын зарядтағыш құрылғымен зарядтаңыз.

Аккумулятор батареясын ауыстыру кезіндегі әрекеттер реті

Аккумулятор батареясын шешіп алған кезде алдымен батареяның теріс клеммасын ажыратыңыз, содан кейін оң клеммасын ажыратыңыз.

Аккумулятор батареясын орнатқан кезде, алдымен оң клеммасын жалғаңыз, содан кейін теріс клеммасын жалғаңыз және M10 салма немесе мүйізше сомын кілтімен бекітіңіз.

Шиналар мен дискілер

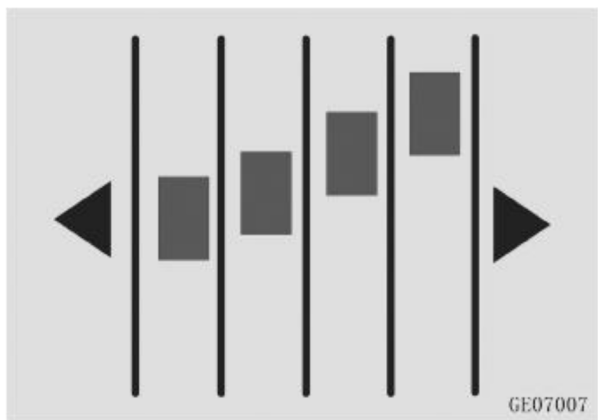
Шиналарды тексеру және қызмет көрсету

Автокөлік жүрген кезде кедергілерден айналып өтуге, шоқалақтарға, дөңес жерлерге, шұңқырларға, жиектестарға және т.б. соғылудан аулақ болыңыз.

Шинаның бүйірінің үйкелуіне және кесілуіне жол бермеңіз.

Шинаның бетінде кесілген жерлерінің жоқтығын, бөгде заттардың кіріп кетпегенін және әркелкі тозбағанын үнемі тексеріп отырыңыз. Протектордың әркелкі тозуы дөңгелектерді орнату бұрыштарының ауытқуын және теңгерімінің бұзылуын аңғартуы мүмкін. Шиналардың бетін үнемі тексеріп, шиналарға жабысып қалған бөгде заттарды үнемі алып тастап жүріңіз.

Шиналардағы индикатор бойынша шиналардың тозуын ай сайын тексеріңіз. Егер протектордың тозуы тозу индикаторымен бірдей деңгейде болса, шиналарды ауыстырыңыз.

Протектор суретінде немесе шинаның бүйір бетінде әркелкі тозу немесе зақымдар (кесіктер,

«жырықтар» немесе жарықтар) анықталған жағдайда шинаны уақытылы ауыстырыңыз. Отынды шығыны артпау үшін шиналардағы қысымды (қосалқы дөңгелекті де) кемінде айына бір рет тексеріп отырыңыз.

Бір ось бойындағы шиналардың қысым айырмасы 5КПа-дан аспауы тиіс.

Қоршаған ортаның температурасы айтарлықтай өзгерген кезде шиналардағы қысымды уақытылы тексеріңіз.

Шиналар 6 жылдан астам пайдаланылған кезде олар көрінетін зақымдары болмаса да ауыстырылуы керек.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Протектордың тозуы жоғары болған шиналарды пайдалануға қатаң тыйым салынады. Бұл өте қауіпті. Тозған шиналар тежеу тиімділігін, рульдің дәлдігі мен айқындылығын айтарлықтай төмендетеді.
- Автокөлікке өлшемі мен түрі бастапқыда орнатылған дөңгелектер мен шиналарды пайдалануға рұқсат етіледі. Олай болмаса, бұл автокөліктің тиімділігі мен қауіпсіздігіне әсер етеді және апатқа ұшырау және жарақат алу қаупі туындайды.

Шина қысымын бақылау

1. Шинаның тоғынында орналасқан дөңгелектің ауа клапанының (емігінің) қалпақшасын бұрап алыңыз да, алып тастаңыз;
2. Шиналардағы қысымды манометрмен өлшеңіз. Егер суық күйінде шиналардағы қысым ұсынылғанға сәйкес келмесе, оны реттеңіз.
3. Егер қысым тым артық болса, ауа қысымын қажетті мәнге дейін төмендету үшін ауа клапанының өзегін (шина клапанының ішінде) басыңыз.

4. Қысымды тексеріп, реттегеннен кейін шаң мен ылғал кірмеуі үшін қалпақшаны емігіне орнатыңыз.

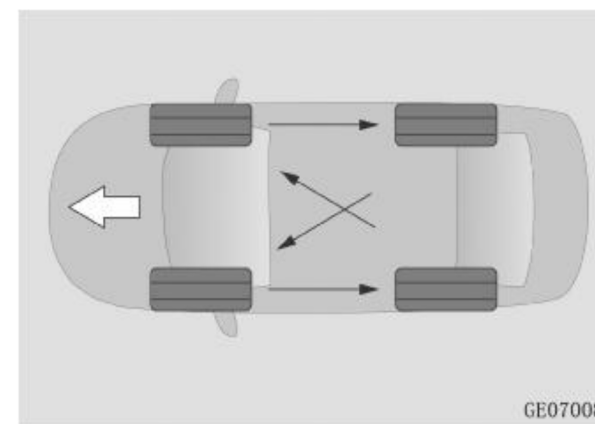
ЕСКЕРТПЕ

Қосалқы дөңгелектің қысымын тексермес бұрын, қосалқы дөңгелектің пластик тығыздағышын алып тастаңыз. Қосалқы дөңгелектің пластик тығыздағыш үлдірі қалпына келтіруді қажет етпейді.

Дөңгелектерді алмастырып салу

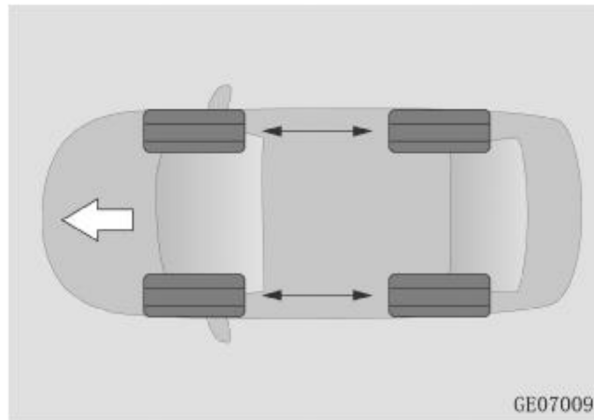
Автокөліктің алдыңғы және артқы дөңгелектерінің біркелкі тозуын қамтамасыз ету үшін шиналарды әр 7500 км сайын ауыстырып отыру ұсынылады. Егер әркелкі тозу анықталса, дөңгелектерді мерзімінен бұрын ауыстыру қажет.

A: Қосалқы дөңгелек шинасы негізгі шиналардан өзгеше болған кезде дөңгелектерді алмастыру схемасы:

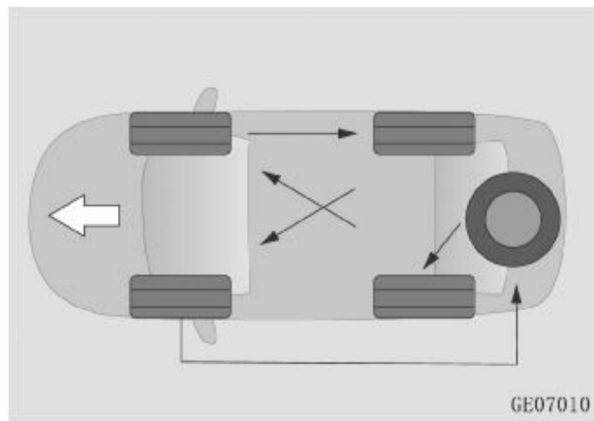

В: Бағытталған протектор үлгісі бар дөңгелектерді алмастыру схемасы:

С: Толық өлшемді қосалқы дөңгелегі бар дөңгелектерді алмастыру схемасы:

Дөңгелектерді ауыстырған кезде тежегіш қыспақтары мен дискілердің тозуын тексеріңіз. Дөңгелектерді ауыстырғаннан кейін алдыңғы және артқы шиналардың қысымын тексеріп, реттеңіз. Дөңгелек сомындарын қатайту моменттерінің ұсынылған мәндеріне сәйкестігін тексеріңіз.

ЕСКЕРТПЕ

Егер автокөлік шиналардағы қысымды бақылау жүйесімен жабдықталған болса, оларды ауыстырғаннан кейін қайта калибрлеу қажет. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Шиналардың протекторында бағытталған сурет болса (бұл айналу бағытына жауап беретін шинаның бүйір бетіндегі нұсқармен белгіленеді), оларды көрсетілген айналу бағытына сәйкес орнату керек.

Дұрыс орнатылған шиналар ғана жол төсемімен ілінісу, шуды азайту, тозуға төзімділік және аквақалқуға төзімділік тұрғысынан өздерінің ең жақсы қасиеттерін толық көрсете алады.

Асимметриялық протекторы бар шиналарды шинаның бүйір бетіндегі нұсқауларға сәйкес орнату қажет. Шиналардың жақсы жұмыс істеуі үшін шинаның «OUTSIDE» (сыртқы) жазуы бар жағы – автокөліктің сыртқы жағына, ал «INSIDE» (ішкі) жазуы бар жағы автокөліктің ішкі жағына қаратылуы тиіс.

Апаттық (толық өлшемді емес) қосалқы дөңгелек ✳

Автокөлік апаттық (толық өлшемді емес) қосалқы дөңгелекпен жабдықталған, ол автокөлікте орнатылған түпнұсқа дөңгелектерден ерекшеленеді. Апаттық қосалқы дөңгелекті тек шұғыл жағдайларда пайдалануға болады және ол ұзақ уақыт бойы пайдалануға немесе алыс қашықтықтарға сапарға шығуға арналмаған. Қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету және апаттық қосалқы дөңгелектің ұзақ уақыт бойы пайдаланылуынан туындаған күтпеген жағдайларды болдырмау үшін оны түпнұсқа толық өлшемді дөңгелекке мүмкіндігінше тезірек ауыстырыңыз.

ЕСКЕРТПЕ

Дөңгелек домкратпен көтеріліп тұрған автокөліктің болттарын немесе сомындарын тартпаңыз, өйткені ол домкраттан тайып кетуі мүмкін. Дөңгелек болттарын немесе сомындарын автокөлік толығымен түсірілгеннен кейін ғана бұрап қатайтыңыз.

Егер сомын немесе болт зақымдалған болса, дөңгелекті мықтап бекіту мүмкін емес. Бұл дөңгелектің шешіліп кетуіне және жарақат алуға немесе тіпті, өлімге әкелуі мүмкін ауыр апатқа себеп болуы ықтимал.

Дөңгелектерді ауыстырғаннан кейін сомындарды ұсынылған қатайту моментімен тарту керек. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Апаттық қосалқы дөңгелек толық өлшемді қосалқы дөңгелек емес және оны тек төтенше жағдайларда қолдануға болады. Ол ұзақ уақыт бойы пайдалануға немесе алыс қашықтықтарға сапарға шығуға арналмаған.

T125/80 R17 апаттық қосалқы дөңгелегі орнатылған автокөліктің жылдамдығы 80 км/сағ мәнінен аспауы тиіс. T125/80 R16 апаттық қосалқы дөңгелегін орнатқан кезде автокөліктің жылдамдығы 60 км/сағ мәнінен аспауы тиіс. Қосалқы дөңгелектің мөлшері автокөліктің толық өлшемді дөңгелегінің өлшеміне сәйкес келуі керек.

Автоматтық беріліс қорабы бар автокөлікке апаттық (толық өлшемді емес) қосалқы дөңгелектерді орнатқаннан кейін ESC/ ABS/ ACC/ EPB индикациясы пайда болады. Автокөлікті мұқият және қауіпсіз басқарыңыз. Апаттық қосалқы дөңгелекті толық өлшемді дөңгелекке қайта ауыстырғаннан кейін, 100 м өткен соң жүйе қалыпты жағдайға оралады және ақаулар өшеді. Апаттық қосалқы дөңгелекті орнатқан соң, оны толық өлшемді дөңгелекке ауыстыру үшін

барынша тезірек CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Бір уақытта автокөлікке біреуден артық апаттық қосалқы дөңгелектерді орнатуға үзілді-кесілді тыйым салынады.

Егер автокөлік шиналардағы қысымды бақылау жүйесімен жабдықталған болса, оларды ауыстырғаннан кейін қайта калибрлеу қажет. CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Қысқы шиналар мен сырғытпайтын шынжырлар

Қарлы және мұзды жолдармен жүрген кезде қысқы шиналарды немесе сырғытпайтын шынжырларды пайдалану керек.

Қысқы шиналар орнатылғанда автокөлік қармен және мұзбен жүргенде едәуір сенімді басқарылады. Қысқы шиналарды қоршаған ортаның орташа тәуліктік температурасы +7°C-тан төмен болған кезде орнату керек.

Қысқы шиналарды таңдау және орнату кезінде автокөлік өндірушісі орнатқанмен бірдей типке, өлшемге және жүк көтергіштікке ие шиналарды таңдау керек. Қысқы шиналардағы жылдамдық индексі мен ауа қысымы автокөлік өндірушісі мен қысқы шиналар дилерлерінің талаптарына сәйкес келуі керек. Олай болмаса, бұл қауіпсіздік пен автокөлікті жүргізуге әсер етіп, жазатайым оқиғалар мен жарақат алу қаупі артады.

Ауыстырылған шиналарды айналу бағыты бойынша белгілеп, салқын, құрғақ жерде сақтау керек. Шиналарды қайта пайдаланған кезде оларды бастапқы айналу бағыты бойынша орнатыңыз.

Қоршаған ортаның орташа тәуліктік температурасы +7 °C-қа дейін көтерілген кезде жазғы немесе бүкілмаусымдық шиналарды уақытылы орнатыңыз.

Орнатылған сырғытпайтын шынжырлардың қалыңдығы 9 мм аспауы тиіс. Алдыңғы жетекті автокөліктер үшін сырғытпайтын шынжырлар алдыңғы оське орнатылуы тиіс. Толық жетекті автокөліктер үшін сырғытпайтын шынжырларды алдыңғы және артқы дөңгелектерге орнату қажет.

Шынжырларды орнатқаннан кейін автокөлік алғашқы 0,5-1 км өткеннен соң қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін шынжырларды тарту қажет.

Егер автокөлік сырғытпайтын шынжырлармен жабдықталған болса, тегіс емес, кедір-бұдыр жолдармен жүрмеңіз және төтенше жағдайлар (мысалы, күрт үдету, кенеттен тежеу және т.б.) тудырмаңыз.

Жалпыға ортақ жолдармен немесе тазартылған жолдармен жүргенде сырғытпайтын шынжырларды шешіп алыңыз. Қарсыз жолда сырғытпайтын шынжырларды пайдалануға тыйым салынады.

Басқа сұрақтар туындаған кезде сырғытпайтын шынжыр өндірушісінің/жеткізушісінің нұсқауларын орындаңыз.

ЕСКЕРТУ

Тек өлшемдері мен сипаттамалары сәйкес келетін шынжырларды қолданыңыз. Сәйкес келмейтін немесе дұрыс орнатылмаған сырғытпайтын шынжырлар тежеу жүйесін, аспаны, шанақты және/немесе дөңгелектерді зақымдауы мүмкін. Бұл зақымдарды өндіруші зауыттың кепілдігі өтемейді.

Егер автокөлік дөңгелектері дөңгелек қақпақтарымен жабдықталған болса, сырғытпайтын шынжырларды орнату алдында оларды алып тастаңыз.

M+S белгісі бар шиналар (ауа райының барлық түріне арналған) жазғы шиналарға қарағанда қысқы мезгілде пайдалануға арналған үздік

сипаттамаларға ие, бірақ, әдетте, қысқы шиналардың сипаттамаларына жетпейді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Дөңгелектердің жол төсемімен ілінісу коэффициентінің айырмашылығына байланысты автокөліктің басқарылуын жоғалтпау үшін барлық дөңгелек қысқы шиналармен жабдықталуы тиіс.

Қысқы шиналары бар автокөлікті пайдалану кезінде автокөліктің жылдамдығы қысқы шиналардың ең жоғары рұқсат етілген жылдамдығынан аспауы тиіс. Әйтпесе, автокөлікті кенеттен басқара алмай қалуыңыз, шинаны зақымдап алуыңыз немесе желін шығарып алуыңыз мүмкін, бұл жол-көлік оқиғасына міндетті түрде алып келеді.

Қысқы шиналарды және сырғытпайтын металл шынжырларды пайдаланған кезде автокөліктің жылдамдығы 30 км/сағ немесе сырғытпайтын шынжырлардың өндірушісі көрсеткен шекті рұқсат етілген жылдамдықтан, осы жылдамдықтардың қайсысы аз болса, содан аспауы тиіс.

Қысқы шиналарды және сырғытпайтын металл емес шынжырларды пайдаланған кезде жылдамдық 50 км/сағ немесе сырғытпайтын шынжырлардың өндірушісі көрсеткен шекті рұқсат етілген жылдамдықтан, осы жылдамдықтардың қайсысы аз болса, содан аспауы тиіс.

Автокөлік жылдамдығын ауа райына, жол жағдайына және қозғалыс тығыздығына байланысты таңдаңыз. Апаттың алдын алу үшін үшін қысқы шинаның сырғуына кедергі келтіремін деп тәуекелге бармаңыз!

Төмен профильді шиналар

Егер автокөлік 18 дюймдік дөңгелектермен жабдықталған болса, осы бөлімді мұқият оқып шығыңыз.

Төмен профильді шиналармен жабдықталған автокөлік дөңгелектердің үлкен диаметріне, кең протекторға және шинаның бүйір бетінің төмен биіктігіне байланысты жақсы басқарылады және анағұрлым динамикалы болып көрінеді. Алайда, төмен профильді шинаның бүйір бетінің төмен биіктігіне байланысты, кедергіге тап болған жағдайда дөңгелектердің тоғынына қатты зақым келуі мүмкін, бұл болса шина қордының жарылуына, қампаюға және бүйір бетінің жыртылуына әкелуі мүмкін. Сонымен қатар дөңгелектің тоғыны соққыдан деформациялануы немесе жарылуы мүмкін. Осы бөлімді мұқият оқып шығыңыз және автокөлікті қауіпсіз жүргізуді қамтамасыз ету үшін келесі сақтық шараларына сәйкес қатаң түрде пайдаланыңыз.

ЕСКЕРТУ

Қозғалыс бағытын құру кезінде жабыны жақсы жолдарды таңдаңыз.

Автокөлікті жабдықталған тұрақ орнына қойыңыз. Жиектастарға немесе сатыларға соғылмаңыз және қысылмаңыз.

Қозғалыс кезінде кез келген кедергілерден алдын ала аулақ болыңыз/ айналып өтіңіз.

Шиналар мен дөңгелектерде (соның ішінде протекторда, шинаның ішкі және сыртқы жақтарында) зақымдардың бар-жоғын үнемі тексеріп отырыңыз. Шинаның қысымы ұсынылған диапазон шегінде екеніне көз жеткізіңіз. Егер шинаның бүйірінде дөңестік/ қампаю белгілері немесе тоғын деформациясы анықталса, жөндеу немесе ауыстыру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Пайдалану нәтижесінде автокөлік дөңгелектерінің зақымдалуына байланысты

келтірілген залал өндірушінің кепілдік міндеттемелерімен өтелмейді.

Дөңгелектерді ауыстыру

Егер дөңгелек дискісі майысып кетсе, жарылып кетсе немесе тот басса, оны мүмкіндігінше тезірек ауыстырыңыз. Олай болмаса, дөңгелектегі ауа қысымы төмендейді де, шина дискіден өздігінен ажырап кетуі мүмкін, бұл автокөліктің басқарылуын жоғалтуға әкеледі.

Дөңгелекке жаңа шина орнатқаннан кейін немесе дөңгелекті ауыстырғаннан / қайта шешкеннен кейін автокөлікке орнатпас бұрын дөңгелекті қалпына келтіріп, барлық төрт дөңгелектегі ауа қысымын тексеріп, реттеңіз.

Дөңгелек дискілерін таңдау

Дөңгелек дискілерін ауыстыру қажет болса, жаңа дөңгелек дискілері өлшемі мен сипаттамалары бойынша өндіруші орнатқан дискілермен бірдей екеніне көз жеткізіңіз.

Төмендегідей дөңгелек дискілерін пайдалану ұсынылмайды:

- Өлшемі әртүрлі болатын дөңгелек дискілері немесе түрі әркелкі дискілер;
- Ескі (пайдаланылған) дөңгелек дискілері;
- Жұқарған және қалпына келтірілген дискілер.

Дөңгелектердің теңгеріміне қойылатын талаптар

Дөңгелектерді орнатпас бұрын немесе шиналарды ауыстырған кезде дөңгелектерді теңгеру керек. Шиналарды ауыстырған кезде де, дөңгелектерді орнатпас бұрын, теңгеру қажет.

Металл дискінің бір жағына орнатылған тепе-теңдік жүкшелерінің жалпы саны 2 данадан аспауы керек. Жүкшелердің жалпы салмағы 60 г-нан аспауы керек. Дөңгелек дискісінің бір жағына өздігінен жабысатын жеңіл балқитын теңгергіш жүкшелердің жалпы салмағы 100 г аспауы тиіс. Дөңгелектер мен шиналардың сапалы кигізілгеніне,

ал динамикалық теңгерімсіздік бір жағынан 5г-нан аспайтынына көз жеткізіңіз.

Бағытталған шиналарды дискіге кигізу кезінде автокөлікке орнатылғаннан кейінгі дөңгелектердің айналу бағытын ескеру қажет. Ол шиналардың таңбаламасында көрсетілген айналу бағытына сәйкес келуі тиіс.

Жеңіл қорытпалы дөңгелек дискілері

- Жеңіл қорытпалы дөңгелектер үшін тек түпнұсқа сомындар мен CHANGAN баллон кілтін пайдаланыңыз.
- Дөңгелектерді алмастырып салғаннан немесе ауыстырғаннан кейін 1600 км өткен соң, дөңгелек сомындарын қатайту моментін тексеріңіз.
- Сырғытпайтын шынжырларды қолданған кезде алюминий дискілерге зақым келтірмеу үшін абай болыңыз. Зақымдалған алюминий дөңгелектерді пайдаланбаңыз.

САҚТАНДЫРҒЫШТАР

ЕСКЕРТУ

1. Автокөліктің конструкциясына қандай да бір жолмен араласуға және электр тізбегін өзгертуге қатаң тыйым салынады. Электр жүйелеріндегі реле және/немесе жоғары ток сақтандырғыштарына техникалық қызмет көрсету, ауыстыру CHANGAN өкілетті сервис орталығында жүргізілуі керек.
2. Сақтандырғыштарды ауыстыру алдында – оталдыру жүйесін ажыратыңыз, электр жабдықтары мен тұтынұшыларды өшіріңіз. Сақтандырғыштарды ауыстырған кезде бастапқы параметрлермен бірдей болатын сақтандырғыштарды орнатыңыз. Олай болмаса, автокөліктің электр жабдығы зақымдалуы мүмкін.
3. Егер ұқсас параметрлері бар жаңадан ауыстырылған сақтандырғыш орнатылғаннан кейін бірден күйіп кетсе, барлық электр аспабын өшіріңіз және диагностикалау және жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына мүмкіндігінше тезірек хабарласыңыз.
4. Пайдаланушы қосатын қосымша функцияларды орындау үшін, автокөлік жүйесінде нақты функция атқармайтын белгілі бір сақтандырғыштар болса да, оларды алып тастамаңыз немесе оларды ауыстыру үшін пайдаланбаңыз.

Сақтандырғыштар блогындағы сақтандырғыштар мен релелердің орналасу схемасы сақтандырғыштар блогы қақпағының ішкі жағында немесе аспаптардың сақтандырғыштар блогының ішкі қақпағында бейнеленген.

Мотор бөліміндегі сақтандырғыштар блогы

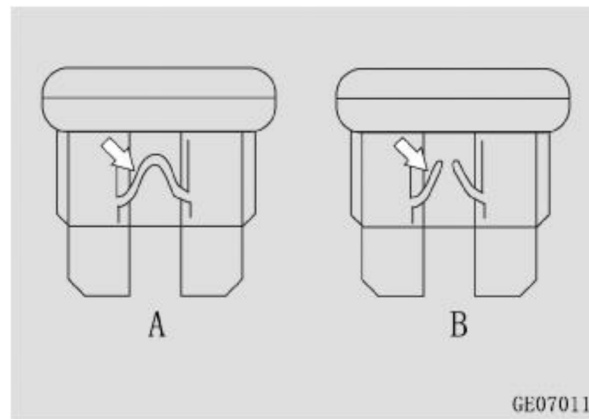
Мотор бөліміндегі аккумулятор батареясының жанында орналасқан.

Аспаптардың сақтандырғыштар блогы

Сақтандырғыш блогы жүргізуші тарапынан аспаптар тақтасының ішінде орналасқан. Схема қақпақтың артқы жағында бейнеленген.

Сақтандырғыштарды ауыстыру

1. Сақтандырғыштар блогының қақпағын немесе аспаптардың сақтандырғыштар блогының қақпағын алыңыз;
2. Сақтандырғыштар блогын және сақтандырғыштың бүтіндігін тексеріңіз, оның зақымдалмағанына және күймегеніне көз жеткізіңіз;
3. Күйіп кеткен сақтандырғыштарды мотор бөлімінің сақтандырғыш блогында немесе аспап сақтандырғыштарының қорабында орналасқан қысқашпен шығарып алыңыз
4. Сақтандырғыштың күйіп кету себебін анықтаңыз және ақауды жойыңыз;
5. Сақтандырғышты ауыстырыңыз.

- A: Қалыпты сақтандырғыш;
 B: Күйіп кеткен сақтандырғыш

АВТОКӨЛІК ШАНАҒЫН ТАЗАЛАУ ЖӘНЕ ЛАК-БОЯУ ЖАБЫНЫНА КҮТІМ ЖАСАУ

Автокөлікті жуу

Автокөлікке тұрақты түрде қызмет көрсету сапа мен оның сипаттамаларын сақтау үшін қажет. Уақытылы техникалық қызмет көрсету автокөлік шанағында коррозияның пайда болуына жол бермеуге және лак-бояу жабынын сақтауға маңызды шарт болады.

ЕСКЕРТПЕ

Автокөліктің шанағындағы дақтар мен кірдің құрамында еріткіштер немесе коррозиялық-белсенді химиялық заттар болуы мүмкін, олар автокөліктің шанақ элементтерінің коррозиясын тудырып, лак-бояу жабыны мен бөлшектерінің қорғаныс қабатына зақым келтіруі мүмкін. Автокөлікті кірден және/немесе шаңнан уақтылы тазалаңыз. Ұзақ уақытқа созылған жабысу (шанақ элементтеріне әсер ету) автокөлікті тазарту мен техникалық қызмет көрсетуді қиындатады. Зақымдануды болдырмау мақсатында кетуі қиын дақтарды кетіру үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына немесе кәсіби тазартуға арналған мамандандырылған клининг компанияларына хабарласыңыз.

Келесі жағдайларда автокөлікті мүмкіндігінше тезірек жуыңыз:

- Автокөлік өте лас болса немесе оны қатты шаң басса;
- Теңіз жағалауында немесе тұз-сілтілі жолмен жүргеннен кейін;
- Күйе, минералды шаң, кен, темір ұнтағы немесе химиялық заттармен ластанған жерлерге барғаннан кейін;
- Лак-бояу беті тас-көмір шайырымен, шырынмен, өлі жәндіктермен немесе олардың

құрттарымен, құстардың саңғырығымен немесе басқа жануарлардың тезегімен бүлінген кезде.

- Лак-бояу жабынына бензин немесе басқа мұнай өнімдері түссе.

ЕСКЕРТПЕ

Автокөлікті тікелей күн сәулелері түсіп тұрған жерде, аптап ыстықта жумаңыз.

Нарықтағы қолжетімді автокөлікті жууға арналған жуғыш заттар мен дезинфекциялық заттарды қолданған кезде пайдалану нұсқаулығын мұқият оқып шығыңыз және/немесе лак-бояу жабынының немесе шанақтың пластик элементтерінің, сондай-ақ жылтыр, былғары және резеңке бөлшектердің тоттануын, күңгірттенуін/түссізденуін және қабыршақтануын болдырмау үшін өндірушімен кеңесіңіз.

Қолданар алдында көрінбейтін шағын аумақта тексеру, ал шашыратудың орнына сұрту әдісін қолдану ұсынылады.

Автокөліктің лак-бояу бетін абайлап ұстаңыз, сақиналарды шешіп қойыңыз, қызылсу мұзын кетіруге арналған қырғышты және жабынмен жанасатын басқа да қатты заттарды қолданбаңыз, сонымен қатар шанақтың қорғағыш лак-бояу қабатын сырмау немесе зақымдау үшін оны тырнамаңыз.

Қоршаған ортаның температурасы төмен болған кезде су мен басқа сұйықтықтарды есік құлпына, есіктер мен терезелерге, есік тұтқаларына, капот қақпағына, жүксалғыш есігі мен отын құю аузының люгіне тікелей шашыратпаңыз, әйтпесе, тығыздағыштар немесе элементтер қатып қалып, оларды ашу қиындауы мүмкін.

Автокөлікті жуғаннан кейін тежеу әсері төмендейді және тежеу ізі артуы мүмкін. Жол жағдайларына сәйкес тежеу механизмдерінен ылғалды жою және қалыпты тежеу әсерін

қалпына келтіру үшін тежегіш педалін бірнеше рет басыңыз.

Жүксалғыш есігі әйнегінің ішкі жағын тазалағаннан кейін жұмсақ шүберекті таза сумен аздап сулаңыз және әйнекті көлденең бағытта (салынған қыздыру элементіне параллель түрде) ақырын сүртіңіз, қыздыру элементтеріне немесе антеннаға сызат түсірмеуге немесе зақым келтірмеуге тырысыңыз.

Автокөлік шанағын балауызбен өңдегеннен кейін балауызды алдыңғы әйнектен және қалған әйнектерден міндетті түрде тазартып кетіріңіз. Балауыз жақпаңыз немесе жылтыратпаңыз: пластик бөлшектер, фара әйнектері және артқы шамдар, күңгірт элементтер және күңгірт бояумен сырланған элементтер.

Жаңбырлы және ылғалды ауа райында әйнек тығыздағыштарының күйін тексеріп, кірді уақтылы тазалап тастаңыз және шаңды сүртіңіз.

Автокөлікті қыста немесе қоршаған ортаның теріс температурасында жуғаннан кейін люкті ашып, люк тығыздағышын және шыны люкті құрғақ жұмсақ шүберекпен сүртіңіз.

ЕСКЕРТПЕ

- Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде автокөлікті жууға немесе оған балауыз жағуға тыйым салынады.
- Автокөлікті жуу алдында отын құю аузының қақпағының жабық болғанын тексеріңіз.
- Автокөлікке күтім жасау кезінде келесі заттарды ешқашан пайдаланбаңыз: құрғақ, бұдыр/ қатты матаны немесе қатты материалдарды; тексерілмеген, белгісіз белсенді тазартқыш заттарды; абразивті тазартқыштарды;

еріткіштерді немесе еріткіші бар жуғыш заттарды.

- Ластанған немесе шаңды ортада тұрған автокөлікті жылтыратпаңыз.
- Әйнек тазартқышты жылытқышы немесе антеннасы бар әйнектің ішкі бетін тазарту үшін пайдаланбаңыз.
- Автокөліктің әйнек беттерін тазарту үшін күйдіргіш және/немесе химиялық белсенді жуғыш заттарды (агрессивті тазартқыштарды) пайдаланбаңыз.
- Люкті тазалау кезінде жуғыш заттарды, тот еріткіштерін, ЖЖМ, агрессивті заттарды, қышқыл немесе қатты сілтілі химикаттарды немесе қақ кетіру құралдарын пайдаланбаңыз.
- Төбедегі люкті саңылаусыздандыру үшін ұсынылатын майлағыш: DuPont XR1A6, бағыттаушыларға арналған майлағыш: Natto owsyn 2602.

Автокөліктерді автоматты түрде жуу

- Автокөліктерді автоматты түрде жуудың щеткасыз жүйесімен жабдықталған автожуғыштарды таңдаңыз. Осы модельге қатысты автокөлікті жууға арналған порталдың биіктігі мен еніне назар аударыңыз;
- Автокөлікті жуар алдында барлық есікті, терезелерді және төбедегі люкті, капотты, жүксалғыш есігін және отын құю аузының люгін жабыңыз, сыртқы артқы көрініс айналарын жиыңыз;
- Сәндік және/немесе қорғаныш үлдірмен желімделген автокөліктерге ыстық балауыз жақпаңыз.

Автокөлікті жоғары қысымды сумен жуу

- Су температурасы 60°C-тан аспауы тиіс;

- Автокөлік шанағының бетінен 40 см кем қашықтықта сұайдағыш пистолеттің шүмегінен атқылайтын суды бағыттамаңыз. Себебі оны су басуы, лак-бояу жабыны қабыршақтануы мүмкін. Жапсырмалар мен молдингтер зақымдалуы немесе жұлынуы мүмкін.
- Судың қысымын датчиктерге, сәндік элементтерге, камераларға және қорғағыш үлдірлерге ұзақ уақыт бойы бағыттамаңыз. Судың қысымы 100 бардан аспауы керек;
- Қатты дақтарды кетірмес бұрын оларды алдын ала жібітіңіз.

ЕСКЕРТПЕ

Есік орнының тығыздағыштарына, терезелер мен төбедегі люкке жоғары қысымды су қысымын бағыттамаңыз.

Муз қатқан немесе қар басқан әйнектерді жуу үшін жоғары қысымды су пистолетінен атқылайтын су қысымын пайдаланбаңыз;

Су пистолетінің шүмегінен атқылайтын жоғары арынды су қысымын тығыздағыштарға, шиналарға, резеңке құбыршектерге, оқшаулағыш материалдарға және/немесе автокөліктің басқа да сынғыш және аса сезімтал элементтеріне (мысалы, есік құлыптарына) бағыттамаңыз; суды бір жерге ұзақ уақыт бойы шашыратпаңыз;

Автокөліктің астын және дөңгелектерді жоғары арынды су қысымымен жууға болмайды; жоғары арынды сумен жуу шанақтың бетіндегі лак-бояу жабынының, герметиктің және коррозияға қарсы жабынының зақымдалуына немесе қабыршақтануына әкелуі мүмкін.

Автокөлікті қолмен жуу

- Жуу алдында кепкен кір мен дақтарды жұмсарту үшін автокөлікті мол сумен сулаңыз;

- Автокөлікті жуу және тазалау үшін жұмсақ ысқыштарды немесе тазалағыш қолғаптарды қолданыңыз;
- Автокөлікті төбесінен бастап, жоғарыдан төменге қарай жуыңыз. Ең соңында дөңгелектерді, есік табалдырықтарын және ұқсас бөлшектерді тазалаңыз;
- Тек кетуі қиын кірлер болған жағдайда ғана арнайы автокөлік жуу құралдарын қолданыңыз.

Автокөлікті күңгірт беттеріне күтім жасауға қойылатын талаптар

- Күңгірт беттер мен автокөлік элементтерін тазарту үшін балауыз негізіндегі тазартқыш құралдарды пайдаланбаңыз. Көліктің күңгірт боялған беттерін қолмен немесе арнайы жұмсақ мата тазартқыш құрылғысымен тазалаңыз.
- Қолмен тазалаған кезде алдымен үлкен кірді кетіру үшін таза суды қолданыңыз, содан кейін жабынды тазарту үшін бейтарап сабын ерітіндісін және, соңында, кішкене дақтар мен кірді кетіру үшін арнайы күңгірт бояу тазартқышын қолданыңыз.

ЕСКЕРТУ

Бояуға зақым келтірмеу үшін шанақ элементтерінің күңгірт бетіне балауыз жақпаңыз және жылтыратпаңыз.

Боялған күңгірт бетке зақым келтірмеу үшін лак-бояу жабынын бояу немесе жөндеу үшін «қарындаштарды» пайдаланбаңыз. Күңгірт немесе боялған бетті бояу керек болса, кәсіби, сапалы жөндеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Автокөліктің лак-бояу жабынына күтім жасау ұсыныстары

- Қою қышқылдарға немесе беттерге жанасуға жол бермеңіз;

- Ағаштардың астында ұзақ уақыт бойы тұрудан аулақ болыңыз (құстардың саңғырығы, тозаңдар, өлі жәндіктер және т.б.) - олар коррозиялық белсенді заттар;
- Автокөлікті химиялық зауыттарға және ұсақ металл бөлшектерін / шаң шығаратын ұқсас жерлерге (металлургиялық және болат құю зауыттары, темір жолдар және т.б.) жақын қалдырмаңыз;
- Автокөлік қозғалысы кезінде үлкен көлік құралдарына (мысалы, үлкен жүк көліктеріне және т.б.) жақындамаңыз.
- Автокөліктің лак-бояу жабынын дөңгелектер арқылы көтерілетін тастармен зақымдамау үшін қиыршық тас жолмен баяу жүріңіз;
- Автокөлікті күннің көзі астында ұзақ уақыт қалдырмаңыз;
- Бензин мен мотор майы сияқты ұшпа заттарды тигізбеңіз және егер бұл заттардың аз мөлшері лак-бояу жабынына тиген болса,

оларды арнайы сүрткіш матамен дереу сүртіп тастаңыз;

- Автокөліктің лак-бояу жабынын қорғау үшін кәсіби техникалық қызмет көрсетуді үнемі жүргізіп отырыңыз және шанаққа балауыз жағыңыз. Автокөлікті жылына кемінде бір немесе екі рет жоғары сапалы қатты балауызбен өңдеу және жылтырату ұсынылады. Автокөлікті толық тазалағаннан кейін жоғары сапалы балауыз ерітіндісін құрғақ, айқын су тамшылары жоқ шанақ бетіне жағыңыз;
  - Автокөліктің лак-бояу жабыны өзінің жылтырлығы мен жарықтығын жоғалтса, автокөлік бояуының жылтырлығын қалпына келтіру үшін оны жылтыратыңыз (лак құрамында балауыз болуы керек).
- Автокөліктің бетіндегі бояу сыдырылса, зақымдалған бетті тазартып, құрғатыңыз, оны

1500# егеуқұм қағазымен тегістеңіз, содан кейін оны жылтыратқыш жүн шеңбермен жылтыратыңыз. Зақым жойылмаса, CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Шанақ элементтеріне қызмет көрсету

Жылына кемінде бір рет есік пен терезе тығыздағыштарын майлау керек. Резеңке тығыздағыштарды берік ету, бітеулігін арттыру және жабысып қалу мен сықырлауын болдырмау үшін оларға силикон жағармайды жағу үшін таза матаны қолданыңыз.

Автокөлікті ұзақ уақыт сақтауға қойған кезде есіктердің барлық тығыздағышына, соның ішінде жүксалғыштың тығыздағыштарына, олар жабысып қалмауы үшін силикон жағармайын шашыратыңыз және лау-бояу жабынының тығыздағыштары түйіскен жерлерге балауыз жағыңыз.

Ілмектерді, есіктер мен капот құлыптарын, есік шектегіштері мен бекіткіштерді үнемі майлаңыз.

Коррозиядан қорғау

Автокөліктің коррозияға ұшырау себептері

Автокөліктердің коррозияға ұшырайтын негізгі себептері:

- Ұзақ уақыт бойы шасси, шанақ және автокөлік жақтауы сияқты қолжетімді емес жерлерде жиналатын тұз, кір, ылғал және химиялық заттар.
- Апаттардың, сызаттардың немесе басқа зақымданулардың салдарынан лак-бояу жабынының қабыршақтануы, соның ішінде тастар мен құмнан пайда болған сынықтар және т. б.
- Жоғары ылғалдылық коррозияның пайда болуын тездетіп жібереді. Егер автокөліктің кез келген бөлігі ұзақ уақыт бойы жоғары ылғалдылық жағдайында болса, тіпті автокөліктің басқа бөліктері құрғақ болса да, автокөлік коррозияға ұшырайды. Егер жоғары ылғалдылық жағдайында автокөліктің бір бөлігі желдетудің нашар болуына

байланысты тез кебе алмаса, бұл бөлшектердің коррозиясын тездетеді.

Коррозиядан қорғаудың тиімді әдістері

Автокөлік шанағын таза және құрғақ ұстаңыз;

Автокөлікке қызмет көрсету кезінде көліктің төменгі жағындағы есіктер мен су ағызатын саңылауларды жылы немесе суық сумен тексеріп, тазалаңыз. Дренаж саңылауы желдетілуі керек.

Егер автокөлік беті зақымдалған болса немесе лак-бояу жабыны қабыршақтанса, зақымдалған бетті мүмкіндігінше тезірек қалпына келтіру керек. Зақымдалған металл беттерді ауаның әсеріне ұшыратпаңыз.

Едендегі кілемнің астына, салонның қаптамасына және автокөліктің ішкі қуыстарына кірген ылғал, шаң, құм және кір коррозияны тездетуі мүмкін. Автокөліктің салонын үнемі тексеріп отырыңыз. Оның таза және құрғақ екеніне көз жеткізіңіз, әсіресе автокөлікті нашар ауа райында пайдаланған кезде.

Тыңайтқыштар, тазалағыш заттар, сілтілер, қышқылдар мен тұздар сияқты кейбір коррозиялық-агрессивті химиялық заттарды тасымалдау (тиеу - түсіру) кезінде осы химиялық заттарды тасымалдауға арналған арнайы контейнерлерде тасымалдаңыз және түсіргеннен кейін бірден автокөлігіңізді тазалаңыз.

Қыста автокөлікті тұз немесе басқа реагенттермен өңделген жолмен жүргеннен кейін дереу жуыңыз.

Автокөлікті дымқыл, желдетілмейтін үй-жайда тұраққа қою ұсынылмайды. Көлікжай боксында автокөлікті жууға болмайды.

Автокөліктің салонын тазалау

Пластик бөлшектерді тазалау

Салонның пластик элементтерін тазалау үшін аққан сұйықтық ізін, айғыздарды және кетпейтін дақтарды қалдырмау мақсатында дымқыл мақта

матаны және бейтарап абразивті емес су ерітіндісін пайдаланыңыз.

Майлы немесе кетуі қиын дақтарды кетіру үшін жұмсақ шүберекті еріткіштері жоқ және бөлшектердің бастапқы беті мен түсін сақтайтын арнайы бейтарап, концентрациясы төмен (1%) жуғыш затпен сулаңыз және кірді сүртіңіз. Жуғыш заттың қалдықтарын таза сумен кетіріңіз. Салонды қағаз сүлгімен немесе майлықпен сүртпеген жөн.

Қауіпсіздік белбеулерін тазалау

Қауіпсіздік белбеулерін тазарту үшін бейтарап сабын ерітіндісіне немесе жылы суға малынған жұмсақ ысқышты қолданыңыз. Ағартқышты, дақ кетіргішті немесе абразивті тазартқыштарды пайдаланбаңыз. Тазалағаннан кейін белбеуді құрғатыңыз немесе белбеуді шүберекпен немесе ысқышпен сүртіңіз. Белбеуді күн сәулесінің тікелей әсеріне ұшыратпаңыз.

Былғары мен матадан жасалған бұйымдардың элементтерін тазалау

Тазарту үшін тек су мен бейтарап жуғыш затты қолданыңыз.

ЕСКЕРТПЕ
Қуңгірт матадан жасалған салонның кейбір бұйымдары мен элементтері (мысалы, матадан, жасанды былғарыдан және табиғи былғарыдан жасалған орындықтар қаптауышы) қуңгірттенуі және/немесе түссізденуі мүмкін.

Дисплейді тазалау

Дисплейді тазалау алдында дисплейдің сөніп, салқындағанына көз жеткізіңіз.

TFT/LCD дисплей бетін тазарту үшін микрофибра матасын және тазартқыш затты қолданыңыз. Дисплейдің бетін құрғақ микрофибра матамен құрғатып сүртіңіз.

ФАРАЛАР ЖӘНЕ ЖАРЫҚТАНДЫРУ

Фаралардың булануы

Жарықтандыру аспаптары жұмыс істеп тұрған кезде фаралардағы ішкі қысым желдету саңылауы арқылы реттеледі. Фараның ішіне ылғал ауа кірсе және фараның шағылыстырғышының температурасы төмен болса, фаралар булануы мүмкін (төмен температура кезінде қырау пайда болады). Фаралардың булануы – кең таралған құбылыс. Бұл ақау емес және жарықтандыру жүйесінің жұмысына теріс әсерін тигізбейді.

Фаралар буланған кезде фараның шағылыстырғышының ішкі бетінде ылғал пайда болады. Булану біраз уақыттан кейін сейіледі, бірақ болашақта оның қайта пайда болмайтынына кепілдік беру мүмкін емес. Буланудың толық сейілуі қоршаған орта температурасы, ылғалдылық және фараларды пайдалану уақыты сияқты факторларға байланысты 2 күннен 3 күнге дейін немесе одан да көп уақытты алуы мүмкін.

Фаралардың булануын тексеру

Қозғалтқышты оталдырыңыз, фаралардың шалғай жарығын қосыңыз да 30-40 минуттан кейін келесі визуалды тексерулерді орындаңыз:

1. Фарада ылғалдың бар/жоғын тексеріңіз;
2. Фарадан 1 м қашықтықта тұрып, оның буланбағанына көз жеткізіңіз.

Егер фаралар жоғарыда аталған шарттарға сәйкес келсе, фаралар қалыпты жағдайда болады.

Фаралардың жарқырау жарықтығы

Автокөлік фараларының жарық түсіру деңгейі мемлекеттік заңдарда және техникалық регламентте қатаң регламенттелген. Барлық көлік құралындағы жарықтандыру деңгейі тым жоғары немесе тым көмескі болмауы шарт, әйтпесе, оның салдары апатқа ұшыратуы мүмкін.

Бұл автокөлік оң жақты қозғалысқа арналғандықтан, қарсы бағыттағы автокөлік жүргізушілерінің көздерін қарықтырмау және қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін фаралардың таяу жарығының жарық түсіру стандарты қазіргі талаптарға қолданылады. Сол жақ фараның таяу жарығының шоғы оң жақтағыдан төмен болуы керек.

Егер фаралар жеткіліксіз жарықтандырып тұр деген күмән тұса, оларды тексеру және реттеу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

Техникалық қызмет көрсету регламенті

Автокөлікті қалыпты жағдайда пайдаланған кезде техникалық қызмет көрсету регламентін сақтаңыз.

Келесі жағдайлардың кез келгені туындағанда, пайдаланудың ауыр жұмыс жағдайларына сәйкес техникалық қызмет көрсету кестесін сақтау керек, ал техникалық байқау, ауыстыру немесе құю операцияларын жиі орындау керек.

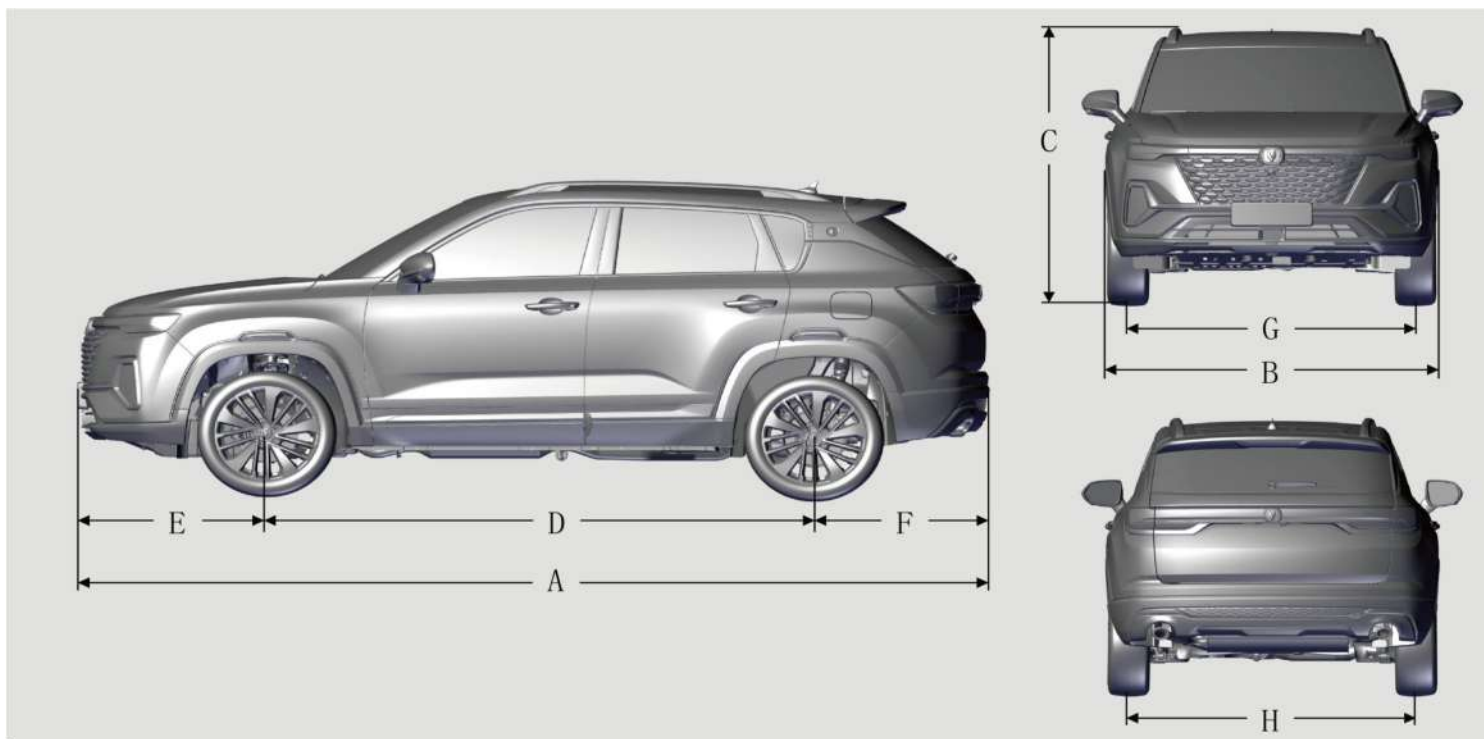
Ауыр жағдайларда пайдалану кезінде техникалық қызмет көрсету интервалын қысқарту қажет:

- жиі «оталу– тоқтау» (жиі тоқтайтын қысқа қашықтыққа сапарлар, кептелістердегі қозғалыс, бос оталуда ұзақ жұмыс, 6 км-ден кем жүрілген жолдар);
- қоршаған орта температурасы 0°C-тан төмен болғанда 16 км-ден аз қашықтыққа сапар;
- тегіс емес, таулы немесе төбелі, құмды немесе шаңды жерлердегі қозғалыс;
- ауыр жүктемелер (мысалы, тіркемені сүйреу кезінде);
- коммерциялық көлік (такси, жолдағы көмек, жеткізу қызметі) режиміндегі сапарлар, ұзақ уақыт бос жүрісте жұмыс істеу және төмен жылдамдықпен шамадан тыс қозғалыс;
- автокөлікті суық климат жағдайында немесе тұздың көп мөлшері болуы (жағалаудағы теңіз аудандары) жағдайларында пайдалану;
- автокөлікті Сібір және қиыр солтүстік аймақтарында пайдалану (өте суық климат жағдайларында), себебі аязды ауа райы автокөлікке қысқа қашықтыққа жиі сапарларға ұқсас әсер етеді.

Автокөлікті ауыр жағдайларда, шаңды немесе құмды жерлерде, ластанған аймақта немесе жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдардан тыс жерлерде пайдалану кезінде – ауа сүзгісінің жай-күйін үнемі тексеріп отырыңыз және қажет болған жағдайда оны ауыстырыңыз. Автокөлікті тозаңдану деңгейі жоғары жағдайларда пайдаланған кезде жиірек техникалық қызмет көрсету қажет.

VI. АВТОКӨЛІКТІҢ ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАРЫ

АВТОКӨЛІК ӨЛШЕМДЕРІ

Автокөліктің моделі		SC7144GCE6/ SC7144GCC6
A	Жалпы ұзындығы, мм	4330
B	Жалпы ені, мм (артқы көрініс айналарын есептемегенде)	1825
C	Жалпы биіктігі, мм (жүктемесіз)	1660
D	Дөңгелек базасы, мм	2600
E	Алдыңғы шығу бұрышы, мм	900
F	Артқы шығу бұрышы, мм	830
G	Алдыңғы жолтабан, мм	1570
H	Артқы жолтабан, мм	1570

*Автокөлік өлшемдерінде есепке алынбаған элементтер: сыртқы артқы көрініс айналары, есіктерді ашу тұтқалары, антенна.

ҚОЗҒАЛТҚЫШ

Атауы \ Қозғалтқыш моделі	JL473ZQ9	JL478QEP
Цилиндрлер саны мен орналасуы	4; қатарлы	
Қуат көзі жүйесі (түрі)	Электрондық түрде басқарылатын тікелей отын бүрку.	Электрондық түрде басқарылатын тікелей отын бүрку.
Жұмыс көлемі, см ³	1392	1598
Қысу дәрежесі	10.5:1	13±0.55:1
Номиналды қуаты, кВт (мин ⁻¹)	118 (5500)	94 (6000)
Максималды қуаты, кВт (мин ⁻¹)	110 (5500)	86 (6000)
Максималды айналдыру моменті, Н. м (мин ⁻¹)	255 (1500-4000)	153 (4000)
Цилиндрлер жұмысының реті	1-3-4-2	

Автокөлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және басқа да ақпарат көздерінде көрсетілген отын шығыны – сынақ жүргізу кезінде алынған **есептік мән**.

Есептік мән стандартты жинақтамадағы автокөлік үшін жүргізілген стендік сынақтар негізінде алынды. Автокөлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және басқа да ақпарат көздерінде көрсетілген отын шығынының мәні осы мәннің отынның нақты пайдалану кезіндегі шығынына сай келетіндігіне кепілдік бермейді.

АВТОКӨЛІК СИПАТТАМАЛАРЫ

Атауы		Моделі	SC7144GCC6 (7DCT)	SC7164GCC6 (5MT)
Еңсергіштігі	Көтерілу бұрышы $\geq$ (°)		19	
	Түсу бұрышы $\geq$ (°)		29	
	Минималды клиренс (толық жүктеме), мм		180	
	Минималды бұрылу диаметрі, м		10,86	
Динамикалық	Автокөліктің максималды жылдамдығы, км/сағ		200	200
	Максималды еңсерілетін еңіс, %		30%	
Үнемділік тиімділігі*	Отын шығыны (аралас цикл), л/100 км. *		6,3	6,1
Жүксалғыш көлемі (VDA), л			403	
Тежегіш педалінің бос жүрісі, мм			≤ 15	
Тежегіш фрикциондары блогының рұқсат етілген жұмыс диапазоны, мм			Алдыңғы: 8 мм; Артқы (IPB): 7,4 мм, Артқы (EPB): 7,8 мм	
Жетек түрі			2WD (Алдыңғы жетек)	

Автокөлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және басқа да ақпарат көздерінде көрсетілген отын шығыны – сынақ жүргізу кезінде алынған **есептік мән**.

Есептік мән стандартты жинақтамадағы автокөлік үшін жүргізілген стендтік сынақтар негізінде алынды. Автокөлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және басқа да ақпарат көздерінде көрсетілген отын шығынының мәні осы мәннің отынның нақты пайдалану кезіндегі шығынына сай келетіндігіне кепілдік бермейді.

ДӨҢГЕЛЕКТЕР МЕН ШИНАЛАРДЫҢ СПЕЦИФИКАЦИЯСЫ, СУЫҚ КҮЙДЕГІ ШИНАЛАРДА БОЛУЫ ТИІС ҚЫСЫМ

Дискілер	Шиналар	Шиналардағы қысым (кПа)			
		Жүктемесіз		Толық жүктемемен	
		Алдыңғы	Артқы	Алдыңғы	Артқы
16x6.5J	215/60R16*	210	210	230	230
17x7.0J	215/55R17*	210	210	230	230
18x7.5J	225/45R18*	210	210	230	230

160 км/сағ жоғары жылдамдықпен жүретін болсаңыз, алдыңғы және артқы дөңгелектердегі қысымды **250 кПа** етіп орнату керек.

Ескертпе: қосалқы дөңгелек өлшемі **T125/80R17** және ауа қысымы 420 кПа.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ: Шиналарды ауыстырған кезде автокөлік шығарылған кезде орнатылған шиналардың өлшемімен бірдей шиналарды пайдаланыңыз. Өлшемі басқа шиналарды пайдалану салдары автокөліктің бөлшектерінің және/немесе тораптарының зақымдануына немесе дұрыс жұмыс істемеуіне алып келуі мүмкін.

* Бұл спецификациядағы шиналарға сырғытпайтын шынжырларды орнатуға рұқсат етілген.

Сырғытпайтын шынжырлар тек белгілі бір шиналарға орнатыла алады. «VI. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу – Шиналар мен дискілер – Қысқы шиналар мен сырғытпайтын шынжырлар» бөлімін қараңыз.

ДӨҢГЕЛЕКТЕРДІ ОРНАТУ БҰРЫШТАРЫ (ЖҮКТЕМЕСІЗ)

Параметрлер		Параметр мәні
Алдыңғы дөңгелектердің параметрлері	Шүберіннің көлденең еңкею бұрышы, (°)	14,4° ± 0,5°
	Шүберіннің бойлық еңкею бұрышы (Caster), (°)	3,4° ± 0,5°
	Тігінен ауытқу бұрышы, (°)	-0,5° ± 0,5°
	Бойлық ауытқу бұрышы, (°)	0° ± 0,1°
Артқы дөңгелектердің параметрлері	Тігінен ауытқу бұрышы, (°)	-1,2° ± 0,5°
	Бойлық ауытқу бұрышы, (°)	0,12° ± 0,15°

АВТОКӨЛІК САЛМАҒЫ

Параметрлер		Моделі	SC7144GCC6 (7DCT)	SC7164GCC6 (5MT)
Максималды рұқсат етілген жалпы салмағы (толық жүктеме), кг			1810	1725
Осьтерге түсетін жүктеме, кг.	Алдыңғы ось		1030	960
	Артқы ось		780	765
Жабдықталған салмағы, кг.			1465	1396
Осьтерге түсетін жүктеме, кг.	Алдыңғы ось		875	816
	Артқы ось		590	580

ҚҰЙЫЛАТЫН СҰЙЫҚТЫҚТАР МЕН КӨЛЕМДЕР

Параметрлер	Спецификация	Көлем
Отын (Euro VI) b	Жоғары сапалы этилденбеген октан саны RON (зерттеу октан саны) кемінде 92# / детонацияға қарсы АКІ көрсеткіші кемінде 89# автокөлік бензині.	53 л.
Қозғалтқыш майы (JL478QEP)	5W-30 майы, SN/GF-5 класына сай келеді	2,8±0,2 л.
Қозғалтқыш майы (JL473ZQ9)	SN/GF-5 және одан жоғары класқа сай келетін 0W-20 майы	3,9±0,1 л.
АБҚ-дағы май 8AT	AW-1	6,8 л.
DCT сұйықтығы	Castrol BOT 351 C4	5,3л. ± 0,1л.
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы	BASF Glystantin G30	5,7л. ± 0,1 л.
Интеркулердің салқындату сұйықтығы	BASF Glystantin G30	1,6 ± 0,1 л.
Кондиционер жүйесінің майы	SP - 10	120 мл.
Кондиционер жүйесінің хладагенті	R134a	540 ± 10 г.
Алдыңғы әйнекжуғыш сұйықтығы	ZT-30 Климаты қалыпты аймақтар үшін: Мұз қату температурасы -20°C-тан төмен тазартқыш сұйықтықты пайдаланыңыз; Климаты салқын аймақтар үшін: Мұз қату температурасы -45°C-тан төмен сұйықтықты пайдаланыңыз.	~ 3,0 л.
Тежегіш сұйықтығы	HZY4 немесе DOT4	0,7~0,8 л.

ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

Қысқарту	Белгісі	Қысқарту	Белгісі
ABS/ АБС	Antilock Brake System/ Тежегішті бекіту жүйесі	DBF	Dynamic Break Function/ Динамикалық тежеу функциясы
ACC	Adaptive Cruise Control/ Бейімделетін круиз-контроль	DVD	Digital Versatile Disc/ Сандық әмбебап диск
AEB	Autonomous Emergency Braking/ Шұғыл тежеу кезінде автоматты көмек көрсету жүйесі	EBD	Electronic Brakeforce Distribution / Тежеу күшін үлестіретін электрондық жүйе
ALR	Automatically Locking Retractor / Автоматты түрде бекітілетін тарту құрылғысы	ECU/ЭББ	Electronic Control Unit/ Электрондық басқару блогы
APA	Automatic Parking Assist/ Автоматты тұраққа қою көмекшісі	EDC	Electronic Controlled Deceleration/ Баяулауды автоматты түрде басқару (Тежеңкіреу)
AT/ АБҚ	Automatic Transmission/ Автоматты беріліс қорабы	ELK	Emergency Lane Keeping/ Жол қатарын сақтау жүйесі
AUTO HOLD	Automatic Parking Function/ Автокөлікті автоматты ұстап тұру жүйесі	EPB	Electrical Parking Brake/ Электрмеханикалық тұрақ тежегіші
AVM	Around View Monitor/ Айнала шолу мониторы	EPS	Electric Power Steering/ Рульдің электркүшейткіші
CAB	CurtainAirbag / Қауіпсіздік жастығының қалқалары	ESC	Electronic Stability Control System/ Электрондық бағыт тұрақтылығын сақтау жүйесі
CD	Compact Disc/ Ықшам диск	SVA	Side View Assist/ Қапталды көру көмекшісі
CO	Carbon Monoxide/ Көміртек тотығы	HDC	Hill Descent Control / Өрден түсу көмекшісі
DAA	Drive Away Assist/ Қозғалысты бастауға көмектесу жүйесі	HHC	Hill Descent Control / Өрге шығу көмекшісі
HPS	Electric Power Steering/ Рульдің гидрокүшейткіші	GPF	Gasoline Particulate Filter/ Қатты бөлшектердің отын сүзгісі
DAB	Driver Airbag / Жүргізушінің қауіпсіздік жастығы	SAB	Side Airbag / Бүйірлік қауіпсіздік жастығы

ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

Қысқарту	Белгісі	Қысқарту	Белгісі
HTR	High Temperature Reclamp/ Жоғары температураларда тұрақ тежегішін реттеу (бекіту) жүйесі	SBR	Seat Belt Reminder / Қауіпсіздік белбеулері туралы еске салу
IACC	Integrated Adaptive Cruise Control/ Біріктірілген бейімделетін круиз-контроль	SRS	Supplemental Restraint System / Қосымша бір орында ұстау жүйесі
IMT	Intelligent Manual Transmission / Интеллектуалды механикалық беріліс қорабы	FAB	Front Automatic Beam/ Негізгі жарықты автоматты түрде басқару
LAS	Lane Assistant System / Жол қатарын бақылайтын көмекші жүйе	TCS	Traction Control System / Тарту күшін бақылайтын бос айнарудан сақтау жүйесі
LCD	Liquid Crystal Display/ Сұйық кристалды дисплей	TFT	Thin Film Transistor/Жұқа үлдірлі транзистор
LCDA	Line Change Decision Assist/ Жол қатарын ауыстыру көмекшісі	TPMS	Tire Pressure Monitoring System/ Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі
LDW	Lane Departure Warning/ Жол қатарын ауыстыру туралы ескерту	TSP	Telematics Service Provider/ Телематика қызметтерін көрсетуші
LED	Light Emitting Diode/ Жарық шашатын диод	TSR	The Speed Limit Sign Recognition/ Жылдамдықты шектеу белгісін анықтау
MT/ МБҚ	Manual Transmission / Механикалық беріліс қорабы	USB	Universal Serial Bus/ Әмбебап бірізді шина
PAB	Passenger Airbag / Жолаушының қауіпсіздік жастығы	VIN	Vehicle Identification Number/ Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі
POI	Point of Interest/ Таңдаулы межелі орындар (көрікті жерлер)	КЖЖ	Күндізгі жүріс жарықтары

VIII. ЖҮЙЕЛІ ТҮРДЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету туралы ақпарат сервистік кітапшада көрсетілген. Техникалық қызмет көрсету регламенті жайлы толық ақпарат алу үшін CHANGAN өкілетті сервис орталығына хабарласыңыз.

КЕПІЛДІК ӨТЕМЕЙДІ

CHANGAN компаниясы құрамдас бөлшектерді жөндеу немесе ауыстыру құнына келесі жағдайларда жауап бермейді:

1. Автокөлікте ТҚК және сервистік қызмет көрсету сервистік кітапшада көрсетілген спецификацияға сәйкес жүргізілмеген.
2. Өңіп кету, тот басу немесе аралық коррозия, ішкі және сыртқы әрлеменің ескіруі, саңылаулардың пайда болуы, панельдер мен резеңке бұйымдардың боялуы дұрыс емес сақтаудың нәтижесінде туындаған.
3. Қосалқы немесе құрамдас бөлшектердің мерзімі немесе жол жүруі бойынша кепілдік кезеңі өтіп кеткен.
4. Табиғи апаттардың (мысалы, тасқын, өрт, су көшкіні, найзағай, жер сілкінісі және т. б.) нәтижесіндегі зақымдар.
5. Сыртқы механикалық әсердің, ЖКО, ұрлап әкету немесе ұрлық әрекеті нәтижесіндегі зақымдар.
6. Клиенттің автокөлікті дұрыс пайдаланбауы немесе сақтамауы салдарынан келген зақымдар.
7. Жөндеу жұмыстары CHANGAN мамандарының алдын ала құптауынсыз немесе CHANGAN өкілетті емес сервис орталығында жасалған.
8. Ақаулар автокөліктің құрылымына рұқсат етілмеген өзгеріс енгізу немесе түпнұсқа емес (немесе қосымша орнатылған) бөлшектерді, аксессуарларды және жабдықтарды пайдалану кесірінен туындаған.

9. Зақымдардың туындау себептері:
  - сапасыз отын және/немесе техникалық сұйықтықтар;
  - епсіз пайдалану немесе жазатайым оқиға нәтижесінде;
  - автокөлікті мақсатына сай емес немесе ережені сақтамай пайдалану, соның ішінде кез келген сайыстар, жарыстар, ралли, уақытқа сынақтар;
  - автокөліктің техникалық рұқсат етілген максималды салмағын асыру;
  - үстіңгі жүксалғыш сөресіне және төбедегі рейлингтерге түсетін максималды жүктемені асыру;
  - тиісті керек-жарағы жоқ тіркемені пайдалану және салмағы рұқсат етілген салмақтан асатын тіркемені сүйреу;
  - дұрыс емес сервистік қызмет көрсету немесе қасақана зақымдау, сондай-ақ тазартқыш құралдар мен материалдарды пайдалану нәтижесінде.
10. Майлағыштар, тежегіш сұйықтығы, сақтандырғыштар, антифриз, майлар және т.б. сияқты шығыс материалдарын немесе оңай зақымданатын қосалқы бөлшектерді ауыстыру.
11. Одометр істен шыққан, ықтиярсыз сөндірілген немесе келісімсіз ауыстырылған немесе жүрілген жол деректері, инженерлердің пікірінше, бұрмаланған.
12. Кез келген компоненттің (тораптың немесе агрегаттың) немесе оның бөлігінің істен шығуы немесе зақымдануы, соның ішінде түпнұсқа емес қосалқы бөлшектің істен шығуы нәтижесінде пайда болған түрлі сипаттағы жанама залалдар.
13. Зақымдар халық толқуларының, еңбек ереуілдерінің, шерулердің, соғыстардың, бүліктердің, көтерілістердің, лаңдардың немесе революциялардың нәтижесінде пайда болған.
14. Ақаулар мен зақымдар тікелей немесе жанама түрде иондаушы радиация мен ядролық қалдықтар немесе ядролық отынның жануынан

қалған радиоактивті ластанулардың, өндірістік немесе ауаны, өсімдік шырындарын, құстар мен жануарлардың өмірлік азықтарын қышқылдық немесе сілтілік ластайтын химиялық қалдықтардың, ағаш шайырының, тұздардың (жол тұздарын қоса есептегенде), мұзға қарсы реагенттердің, бұршақтардың, жаңбырдың, жел мен басқа да табиғи құбылыстардың нәтижесінде пайда болған.

15. Табылған басқа да ақауларды уақытында жоймау. Автокөліктің иесі тораптардың және/немесе агрегаттардың бұзылуы мен одан әрі ықтимал істен шығуы кезіндегі ақауларды немесе зақымдарды болдырмау үшін мүмкін болған барлық сақтық шарасын қолдануы, автокөлікті ықтимал шығындар мен залалдан сақтайтын ақылға қонымды барлық құрал мен тәсілді қолдануы қажет.

16. Лак-бояу жабынының сызаттары мен кетіктерінен (қиыршық тастардың, құмның, металл бөлшектерінің немесе сыртқы себептерден пайда болатын басқа да нысандардың әсерінен), деформация жарықтарынан және т. б. туындаған беттік коррозия.

17. Жылыстауды уақытылы анықтамауға немесе шамадан тыс жұмсауға байланысты не болмаса өндіруші рұқсат етпеген материалдар мен отынды пайдалану нәтижесінде пайдаланатын материалдардың (мысалы, тежегіш сұйықтығының немесе салқындату сұйықтығының, майдың немесе майлағыштың) жетіспеуі.

18. Автокөліктің немесе оның элементтерінің сапасына, сипаттамаларына немесе жұмысқа қабілеттілігіне әсер етпейтін болмашы ақаулар (мысалы, агрегаттардың және автокөлік жүйелерінің қалыпты жұмысын сүйемелдейтін әлсіз шу, сықыр немесе дірілдер); арнайы әдістерді қолданбаса анықталуы қиын майлардың, техникалық сұйықтықтардың немесе майлағыштардың төсемдер мен шарбылардың арасынан мардымсыз (қалыпты шығынға әсер

етпейтін) кетуі; әрлеу, лак-бояу және гальваникалық жабын элементтерінің кемшіліктері; дайындаушы белгілеген дисплей экрандарында ашық немесе қара нүктелердің сандық мәнде болмашы болуы (3 данадан көп емес).

19. Жүкті тиеу-түсіру немесе тасымалдау нәтижесінде жүксалғыш бөлігінің және/немесе салонның зақымдануы.

20. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірін (VIN) немесе қозғалтқыш нөмірін өзгерту немесе жою.

21. Автокөлікті пайдалану кезінде оларға техникалық қызмет көрсету (ТҚК), сондай-ақ автокөлікке тиісінше күтім жасамау, автокөліктің апатқа ұшырауы, тозуы, сыртқы және басқа да факторлардың әсерінен туындайтын ақауларды жою, жөндеу және бөлшектерін ауыстыру жұмыстары кепілдік міндеттемелерге кірмейді және автокөлік иелері оларды жеке қаражатына жүргізеді:

- қозғалтқыштың компьютерлік диагностикасы;
- отын жүйесін тазалау;
- реттеу, бақылау-диагностикалау жұмыстары:
- ілінісу механизмін реттеу;
- дөңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу;
- фаралар жарығының деңгейі мен бағытын реттеу;
- тозаңдықтар;
- шиналарды ауыстыру жұмыстарын жүргізу;
- дөңгелектерді теңгеру;
- тежегіш дискілер, қалыптар және төсемдер;
- шамдар;
- әйнектазартқыш щеткалары;
- біріктірілген басқару блогы жоқ сақтандырғыштар мен релелер;
- оталдыру бітелері.

22. Кепілдікті қызмет көрсетуге арнайы мақсаттағы автокөліктер жатпайды.

23. Табиғи пайдалану шығындары мен отын, май, техникалық сұйықтықтар немесе жағармай, тежегіш сұйықтығының, салқындату сұйықтығының, жуғыш сұйықтығының және салқындатқыш агенттің шығыны.

24. Автокөлік құралдары: апаттық аялдау белгісі, баллон кілті, домкрат және домкраттың иінағашы, және құралдар жинағы.

25. Автокөлікті пайдалануға байланысты ұлттық заңдарға, қағидаларға және тиісті нормативтік актілерге сәйкес моральдық зиян.

CHANGAN компаниясы істен шыққан автокөлікті пайдалану мүмкін еместігіне, уақытты жоғалтуға, отын мен телефон байланысының шығындарына, көлік шығындарына, кірістерден айырылуға байланысты шығындар мен басқа да коммерциялық шығындарды өтпейді.

КӨЛІК ИЕЛЕРІНІҢ МІНДЕТІ МЕН ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

1. Сервистік кітапшада және пайдалану жөніндегі нұсқаулықта баяндалған автокөлікті пайдалану және оған қызмет көрсету жөніндегі ұсынымдарды сақтау, оның ішінде:

- техникалық сұйықтықтардың деңгейін үнемі тексеру;
  - құралдар мен сигналдық шамдардың дұрыс жұмыс істеуін тексеру;
  - шиналардағы қысымды тексеру (жүктемеге сәйкес);
  - суық жағдайда - қозғалтқышты қозғалыс басталғанға дейін жұмыс температурасына дейін жылыту.
- Автокөлікті өте төмен температура жағдайында пайдаланған кезде спецификацияға сәйкес келетін майлар мен басқа да техникалық сұйықтықтарды пайдалану қажет.

2. CHANGAN компаниясының жөндеу және қызмет көрсету технологиясына сәйкес көлік құралына уақтылы техникалық қызмет көрсету және жөндеу.

Барлық жөндеу жұмысы CHANGAN өкілетті сервис орталығында жүргізілуі керек.

3. Иесі (сенім білдірілген тұлға) мәлімдеген барлық жөндеу жұмысына иесі (сенім білдірілген тұлға) қол қоюы тиіс. Автокөлікті алған кезде иесі тапсырыс-жүктелімде көрсетілген және мәлімделген барлық жұмыстың орындалғанына көз жеткізуі тиіс.

4. Одометр істен шыққан кезде немесе көлік құралында анық ақау пайда болғанда иесі қажетті жұмыстарды жүргізу үшін автокөлікті CHANGAN өкілетті сервис орталығына дереу апаруы керек.

5. Механикалық немесе электрлік ақаулар туындаған жағдайда автокөлік жақын жердегі CHANGAN өкілетті сервис орталығына жеткізілуі керек.

Иесі дилерлік немесе өкілетті сервис орталығына келесі ақпаратты ұсынуы керек:

- иесінің деректері (аты-жөні, телефон нөмірі, мекенжайы және т. б.);
- VIN (автокөліктің сәйкестендіру нөмірі);
- сатылған күні;
- жүгіну сәтіндегі автокөліктің жүрген жолы;
- ақаудың сипаттамасы.

КЕПІЛДІКТІҢ КҮШІН ЖОЮ

Егер автокөлік CHANGAN компаниясының кеңестеріне сәйкес регламенттелген техникалық қызмет көрсетуден өтпесе, кепілдік күшін жояды. Көлік құралына техникалық қызмет көрсетудің болмауына байланысты ақаулықтармен кез келген жұмыстар иесінің есебінен төленеді.

КЕПІЛДІКТІ ТАБЫСТАУ

Автокөлік кепілдігі дилерлік кәсіпорынға берілген және CHANGAN компаниясының

мамандары растаған жазбаша сауал негізінде көлік құралының келесі иесіне өтеді. Жаңа иесінің мәліметтерін жөндеу туралы барлық құжаттың көшірмесімен бірге ұсыну қажет екенін ескеріңіз. Ақпаратты алғаннан және тексергеннен кейін администраторлар жүйеге жаңа иесін тіркейді. Кепілдікті бір автокөліктен басқасына тапсыру мүмкін емес.

ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

CHANGAN өкілетті сервис орталығында регламент пен спецификацияға сәйкес автокөлікке жүйелі түрде техникалық және сервистік қызмет көрсетуді уақтылы жүргізіңіз. Егер көлік құралына спецификацияларға сәйкес қызмет көрсетілмесе, кепілдік күшін жоғалтады. Сервистік кітапшаны дұрыс және қатесіз толтыру қажет.

Техникалық қызмет көрсету және жөндеу туралы ақпарат сервистік кітапшада дәл жазылуы керек.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ

Техникалық қызмет көрсетуден (ТҚК) өту уақытын анықтау үшін жүрілген жол (км) бойынша стандартқа немесе автокөлікті пайдалану мерзіміне сүйену қажет. Әрбір тексеру, реттеу, майлау және басқа да қажетті техникалық қызмет көрсету кестелерде көрсетілген уақыт бойынша қатаң орындалуы тиіс.

Ауыр жағдайларда пайдалану кезінде техникалық қызмет көрсету интервалын қысқарту қажет:

- жиі «оталу– тоқтау» (жиі тоқтайтын қысқа қашықтыққа сапарлар, кептелістердегі қозғалыс, бос оталуда ұзақ жұмыс, 6 км-ден кем жүрілген жолдар);
- қоршаған орта температурасы 0°C-тан төмен болғанда 16 км-ден аз қашықтыққа сапар;
- таулы немесе төбелі, құмды немесе шаңды жерлердегі қозғалыс;
- ауыр жүктемелер (мысалы, тіркемені сүйреу кезінде);
- коммерциялық көлік (такси, жолдағы көмек, жеткізу қызметі) режиміндегі сапарлар, бос оталуда ұзақ жұмыс және төмен жылдамдықпен шамадан тыс қозғалыс.

Автокөлікті ауыр жағдайларда, шаңды немесе құмды жерлерде, ластанған аймақта немесе жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдардан тыс жерлерде пайдалану кезінде – ауа сүзгісінің жай-күйін үнемі тексеріп отырыңыз және қажет болған жағдайда оны ауыстырыңыз.

Автокөлікті тозаңдану деңгейі жоғары жағдайларда пайдаланған кезде жиірек техникалық қызмет көрсету қажет.

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР

I - Тексеру, қарау, реттеу (қажет болған жағдайда).

Қажетіне қарай, жөндеу (тазарту немесе ауыстыру).

R - Ауыстыру.

*1: Белдіктерді тартуды тексеру және реттеу:

- генератор мен руль күшейткіші (су сорғысының жетек белдігі);
- кондиционердің жетек белдігі (орнатылған болса).

Қарау, реттеу немесе ауыстыру (қажет болған жағдайда).

*2: Қозғалтқыштағы май деңгейін, соның ішінде оның ағуын әрбір 500 км сайын немесе ұзақ сапарлардың алдында тексеру.

АВТОКӨЛІКТЕРГЕ ТҰРАҚТЫ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ

СЕРВИСАРАЛЫҚ ИНТЕРВАЛ	Айлар саны/ автокөліктің жүріп өткен қашықтығы (қайсысының ертерек болатынына байланысты).													
	ТҚК №	ТҚК - 0	ТҚК - 1	ТҚК - 2	ТҚК - 3	ТҚК - 4	ТҚК - 5	ТҚК - 6	ТҚК - 7	ТҚК - 8	ТҚК - 9	ТҚК - 10	ТҚК - 11	ТҚК - 12
	пайдалану мерзімі, (ай)	3 ай	15	27	39	51	63	75	87	99	111	123	135	147
АТАУЫ	жүрілген қашықтық, км (× 1 000)	5	15	25	35	45	55	65	75	85	95	105	115	125
	пайдалану мерзімі, (ай)	3 ай	1 жыл 3 ай	2 жыл 3 ай	3 жыл 3 ай	4 жыл 3 ай	5 жыл 3 ай	6 жыл 3 ай	7 жыл 3 ай	8 жыл 3 ай	9 жыл 3 ай	10 жыл 3 ай	11 жыл 3 ай	12 жыл 3 ай
КҮШТІК АГРЕГАТТАР														
ГТМ белдігі (болған жағдайда)	I	Әрбір 80 000 ~ 100 000 км сайын ауыстыру												
Жетек белдіктері *1		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Қозғалтқыштың май сүзгісі мен мотор майы *2	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I
МБҚ-ға арналған трансмиссиялық сұйықтық (болған жағдайда)		Әрбір 60 000 км немесе 3 жыл сайын ауыстыру												
АБҚ-ға арналған трансмиссиялық сұйықтық (болған жағдайда)		Әрбір 60 000 км немесе 3 жыл сайын ауыстыру												
Қосарланған ілінісі бар АБҚ-ға арналған трансмиссиялық сұйықтық (болған жағдайда)		Әрбір 60 000 км немесе 3 жыл сайын ауыстыру												
Салқындату жүйесі (келтеқұбырлар, құбыршектер мен қосылыстар)	I		I		I		I		I		I		I	
Ауа сүзгісі	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I
ОТЫН ЖҮЙЕСІ														
Отын құбырлары, құбыршектер мен қосылыстар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Отын сүзгісі (EURO V)	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Отын сүзгісі (EURO VI)		Әрбір 100 000 км немесе 4 жыл сайын ауыстыру												
Отын багы	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Отын бағындағы сүзгі (EURO VI)	I	I	I	I	R	I	I	I	I	R	I	I	I	I

*1: Генератордың жетек белдігінің, руль күшейткішінің, су сорғысының, кондиционердің (болған жағдайда) жетек белдігінің тартылу күшін тексеріп, реттеу.

*2: Қозғалтқыштағы майдың деңгейін және оның ағып кетуін әрбір 500 км сайын немесе ұзақ сапарды бастамас бұрын тексеріп алыңыз.

СЕРВИСАРАЛЫҚ ИНТЕРВАЛ	Айлар саны/ автокөліктің жүріп өткен қашықтығы (қайсысының ертерек болатынына байланысты).													
	ТҚК №	ТҚК - 0	ТҚК - 1	ТҚК - 2	ТҚК - 3	ТҚК - 4	ТҚК - 5	ТҚК - 6	ТҚК - 7	ТҚК - 8	ТҚК - 9	ТҚК - 10	ТҚК - 11	ТҚК - 12
	пайдалану мерзімі, (ай)	3 ай	15 1 жыл 3 ай	27 2 жыл 3 ай	39 3 жыл 3 ай	51 4 жыл 3 ай	63 5 жыл 3 ай	75 6 жыл 3 ай	87 7 жыл 3 ай	99 8 жыл 3 ай	111 9 жыл 3 ай	123 10 жыл 3 ай	135 11 жыл 3 ай	147 12 жыл 3 ай
АТАУЫ	жүрілген қашықтық, км (x 1 000)	5	15	25	35	45	55	65	75	85	95	105	115	125
ОТАЛДЫРУ ЖҮЙЕСІ														
Оталдыру бітелері	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I
ШАНАҚ ПЕН ШАССИ														
Тежегіш сұйықтығы / ілінісу сұйықтығы	I	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I
Тұрақ тежегіші	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш магистральдары, құбыршектер мен қосылыстар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Тежеу жүйесі (дискілер мен қалыптар)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Руль - руль бағаны, иінтіректер және ұштықтар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Жетек біліктері, тозаңдықтар мен ШРУСтар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Шиналар (қысым, протектордың тозуы)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Алдыңғы аспаның шар тіректері, сайлентблоктар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Шанақ пен шассидегі болттар мен сомындарды қатайту моменті	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
ЭЛЕКТРЖАБДЫҚ														
Сымдардың орамы, қосылыстар мен шамдар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
КОНДИЦИОНЕР (КЛИМАТТЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ)														
Кондиционер жүйесіндегі салқындатқыш агент	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Компрессор, радиатор, булағыш	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Климатты басқару жүйесінің ауа сүзгісі (болған жағдайда)	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I
Кондиционер жүйесінің түтікшелері мен қосылыстары	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I

I - Тексеру, қарау, реттеу. Қажет болған жағдайда жөндеу (тазалала немесе ауыстыру).

R - Ауыстыру.

АУЫР ПАЙДАЛАНУ ЖАҒДАЙЛАРЫНДА АВТОКӨЛІКТЕРГЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ

Ауыр жағдайларда пайдаланылатын автокөліктерде төменде көрсетілген тораптар мен элементтерге жиірек қызмет көрсету қажет.

Техникалық қызмет көрсетудің интервалдары төмендегі кестеде көрсетілген.

Атауы	Операция	Қызмет көрсету интервалы	Пайдалану шарттары
Қозғалтқыштың майы мен май сүзгісі	R	Әрбір 5000 км немесе 6 ай сайын ауыстыру	A,B,C,D,E,F,G,H,I,K,L
Ауа сүзгісі	R	Күйіне байланысты ауыстыру	C,E
Оталдыру бітелері	R	Күйіне байланысты ауыстыру	A,B,H,I
Руль - руль бағаны, иінтіректер және ұштықтар	I	Күйіне байланысты тексеру	C,D,E,F,G
Алдыңғы аспаның шар тіректері, сайлентблоктар	I	Күйіне байланысты тексеру	C,D,E,F,G
Шанақ пен шассидегі болттар мен сомындарды қатайту моменті	I	Күйіне байланысты тексеру	C,D,E,F,G
Тежеу жүйесі (дискілер, қалыптар, күпшектер мен бағыттауыштар)	I	Күйіне байланысты тексеру	C,D,E,F,G
Тұрақ тежегіші	I	Күйіне байланысты тексеру	C,D,G,H
Жетек біліктері, тозаңдықтар мен ШРУСтар	I	Күйіне байланысты тексеру	C,D,E,F,G,H,I
МБҚ-ға арналған трансмиссиялық сұйықтық (болған жағдайда)	R	Әрбір 15 000 км немесе 12 ай сайын ауыстыру. Қажет болса, сұйықтықты ауыстыру.	C,D,E,F,G,H,I,K,M
АБҚ-ға арналған трансмиссиялық сұйықтық (болған жағдайда)	R	Әрбір 60 000 км	A,C,F,G,I
Қосарланған ілінісі бар АБҚ-ға арналған трансмиссиялық сұйықтық (болған жағдайда)	R	Әрбір 40 000 км	C,D,F,G,H,I,K
Климатты басқару жүйесінің ауа сүзгісі (болған жағдайда)	R	Күйіне байланысты ауыстыру	C,E

Ауыр пайдалану жағдайлары:

A: Қысқа қашықтықтарға бірнеше рет (қайталанатын) бару: қалыпты температурада 8 км-ден аз немесе төмен температурада 16 км-ден аз.

B: Оталып тұрған қозғалтқыштың үзіксіз жұмысы немесе төмен жылдамдықпен ұзақ қашықтыққа жүру.

C: Автокөлікті тегіс емес, шаң, лас, топырақ, қиыршық тасты жолдарда немесе тұз құрамы жоғары жолдарда пайдалану.

D: Автокөлікті тұз құрамы және/немесе басқа да коррозиялық материалдары жоғары жолдарда (немесе аудандарда) пайдалану.

Төмен температурада пайдалану.

E: Автокөлікті тозаңдану деңгейі жоғары жағдайларда пайдалану.

F: Автокөлікті кептелістер және бөгелістер кезінде пайдалану

G: Автокөлікті таулы жолдарда, ұзақ өрлерде немесе еңістерде бірнеше рет (қайталанатын) пайдалану.

H: Тіркемені сүйреу, кемперді тасымалдау немесе төбедегі жүксалғышты пайдалану.

I: Автокөлікті патрульдік көлік, такси, коммерциялық автокөлік ретінде немесе көлік құралын сүйреу үшін пайдалану.

J: 140 км /сағ-тан жоғары жылдамдықпен қозғалу.

K: 170 км /сағ-тан жоғары жылдамдықпен қозғалу.

L: Автокөлікті жиі оталдыру - тоқтату жағдайларында пайдалану.

